

TR21 TRAKYA BÖLGESİ

2014 – 2023 BÖLGE PLANI

İÇİNDEKİLER

TABLolar.....	8
ŞEKİLLER	10
KISALTMALAR	11
SUNUŞ	12
TR21 TRAKYA BÖLGESİ BÖLGE PLANI YÖNETİCİ ÖZETİ	14
PLANLAMA SÜRECİ	21
A- BÖLGENİN GENEL KARAKTERİ VE TEMEL EĞİLİMLER:	27
B- PLAN ÇERÇEVESİNİ ETKİLEYEN 5 TEMEL KONU:	40
1. Göç Yönetimi	40
2. Yerel Kurumsal Kapasite	44
3. Çevre ve Su Kaynakları	45
4. Bölge İçi Gelişmişlik Farklılıkları	46
5. Büyük Ölçekli Kamu Yatırımları	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
C- VİZYON VE UNSURLARI	50
1. Vizyon	50
2. Vizyon Unsurları	50
3. Gelişme Eksenleri	51
D- GELİŞME EKSENLERİ:	52
D-1: İNSAN VE TOPLUM.....	52
İnsan Ve Toplum Gelişme Eksenini Öncelikleri.....	59
Öncelik 1: Bölgenin Eğitim ve Bilimsel Altyapısı Desteklenerek Yenilik Merkezi Olması Sağlanacaktır	61
Politika 1.1.: Ar-Ge, yenilik ve teknoloji alanındaki kurumsal yapılanma ve altyapı geliştirilecektir	64
Politika 1.2: Bölgede yenilik ve araştırma kültürü ile bu doğrultuda insan kaynakları geliştirilecektir	65
Politika 1.3: Ulusal ve uluslararası Ar-Ge fonlarının Bölgeye çekilmesine yönelik tedbirler alınacaktır	65
Politika 1.4: Kamu kurumlarında yenilikçi hizmet sunumu geliştirmeye yönelik uygulama ve girişimler teşvik edilecektir.....	66
Öncelik 2: Bölge Genelinde İşbirliği Kültürü ve Sosyal Dayanışma Geliştirilecektir	67

Politika 2.1. : STK’ların kurumsal ve yönetsel kapasiteleri arttırılacaktır	67
Politika 2.2. : STK’lar arasında işbirliğini geliştirici yapılar kurulacak ve bu doğrultuda ortak organizasyonlar yürütülecektir.....	68
Politika 2.3. : Bölgesel sosyal sorumluluk uygulamaları geliştirilecektir	68
Politika 2.4. : Okul öncesi başta olmak üzere örgün eğitim kurumlarında okuyan öğrencilerde işbirliği ve sosyal dayanışmayı güçlendirici organizasyon ve faaliyetler teşvik edilecektir	69
Öncelik 3: Girişimcilik Kültürü Geliştirilecektir	70
Politika 3.1: Bölgenin girişimcilik potansiyeli yükseltilecektir	71
Politika 3.2: Girişimcilere yol gösterecek bölgesel iş ve yatırım imkanları konusunda araştırmalar yapılacaktır.....	72
Politika 3.3: Girişimcilik Finansmanı Konusunda Farkındalık ve Bilgilendirme Faaliyetleri Yürütülecektir	73
Politika 3.4: Yenilik Odaklı Girişimler Öncelikle Teşvik Edilecektir	73
Politika 3.5: Girişimciler için yatırımcı/girişimci danışma ofisleri kurarak yaygınlaştırılacaktır. 73	
Politika 3.6: Bölgesel düzeyde “Girişim Park” ve “Girişim Ofis” benzeri girişimciliği destekleyici kuluçka merkezleri oluşturulacaktır	73
Öncelik 4: Bölgesel Düzeyde İstihdam Edilebilirlik Geliştirilecektir.....	75
Politika 4.1: İstihdam olanakları ile ilgili iş gücü piyasası talep ve arz çalışmaları yapılacaktır .	80
Politika 4.2: İnsan kaynaklarının geliştirilmesine yönelik bölgesel düzeyde kamu-özel sektör işbirlikleri kurulacaktır	80
Politika 4.3: Çalışanların sektörel ve coğrafi hareket edebilirlikleri yükseltilecektir	81
Politika 4.4: Etkin mesleki rehberlik ve yönlendirme faaliyetleri geliştirilecektir	82
Politika 4.5: Eğitimin işgücü talebine duyarlılığının arttırılmasına yönelik tedbirler alınacaktır	82
Öncelik 5: Yoksullukla Mücadele Edilecek ve Etkin Sosyal Hizmet Sunumu Sağlanacaktır	84
Politika 5.1. : Yoksulluğun bölgesel olarak dinamikleri araştırılarak, yoksulluğun azaltılmasına yönelik politikalar üretilecektir.....	86
Politika 5.2. : Yoksul kesimlerin istihdamın arttırılmasına ilişkin önlemler alınacaktır	86
Politika 5.3. : Yoksul kesimlerin yoğunlaştığı mekânlarda altyapı nitelikleri, sosyal hizmetlere erişim ve sosyal adaptasyonu sağlayıcı hizmetler geliştirilecektir	87
Politika 5.4. : Kadın, çocuk, engelli, yaşlı ve diğer özel ihtimam gerektiren gruplara yönelik sosyal hizmetlerin kalitesi ve erişilebilirliği arttırılacaktır	88
Öncelik 6: Kamusal Hizmetlerin Etkinliği ve Erişilebilirliği Arttırılacaktır.....	90
Politika 6.1.: Okulöncesi ve mesleki ve teknik eğitim başta olmak üzere eğitim hizmetlerinde etkinlik ve erişilebilirliği arttıracak altyapı ve hizmet sunumlarının geliştirilecektir.....	92
Politika 6.2.: Sağlık hizmet sunumunda erişilebilirlik ve hizmet kalitesi geliştirilecektir.....	93
Politika 6.3. : Kamu hizmetlerinin sunumu geliştirilecektir	93
D-2: YAŞAM VE ÇEVRE	95

Yaşam ve Çevre Gelişme Eksenı Öncelikleri	100
Öncelik 7: Bölge Genelinde Yerleşimler Arası İşlevsel ve Mekânsal Bütünleşme Sağlanacaktır .	102
Politika 7.1.: Endüstriyel üretim merkezleri ile yaşam ve hizmet alanları arasındaki ilişki ve işbirliklerinin güçlendirilecektir	103
Politika 7.2.: Dengeli mekânsal büyümeyi sağlayacak bölgesel gelişme odaklarının altyapıları geliştirilecektir	104
Politika 7.3.: Kent-Kır arası sosyo-ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi sağlanacaktır.....	104
Politika 7.4.: Ekolojik ağ sistemlerini referans alan sürdürülebilir mekânsal gelişimi sağlamaya yönelik tedbirler alınacaktır.....	105
Politika 7.5.: Marmara Bölgesinde yer alan yerleşimler ile birlikte sınır ötesi etkileşimin etkin yönetimi sağlanacaktır	105
Politika 7.6.: Coğrafi bilgi sistemi destekli bölgesel mekânsal gelişim ve planlama sistemi oluşturulacaktır	106
Öncelik 8: Bölge Genelinde Yaşam Kalitesi Geliştirilecektir	107
Politika 8.1. : Bölge genelinde sosyo-kültürel faaliyetlerin nitelik ve niceliği arttırılacaktır....	108
Politika 8.2. : Yerleşimlerin yaşam kalitesini arttırıcı altyapılar iyileştirilecektir	109
Politika 8.3. : Kırsal alanlarda sosyo-kültürel imkânlara erişimin kolaylaştırılması sağlanacaktır	109
Politika 8.4: Çevre sağlığı altyapısı geliştirilecektir	110
Politika 8.5. : Kent estetiği ile birlikte planlı şehirleşmenin sağlanması hedeflenecektir.	110
Öncelik 9: Doğal Kaynakların Korunarak Sürdürülebilir Yönetimi Sağlanacaktır.....	111
Politika 9.1. : Yer altı su kaynaklarının korunarak kullanılması sağlanacaktır	115
Politika 9.2. : Suyun verimli kullanılmasına yönelik tedbirler alınacaktır	116
Politika 9.3. : Sanayi ve tarım sektörü kaynaklı su kirliliğine neden olan etkenler minimize edilecektir	116
Politika 9.4. : Bölgedeki yer üstü su potansiyeli değerlendirilecektir.....	117
Politika 9.5. : Orman alanlarının korunarak değerlendirilmesi sağlanacaktır	117
Politika 9.6. : Bölgenin verimli tarım toprakları korunarak kullanılacaktır	118
Politika 9.7. : Havza bazında entegre çevre izleme bilgi sistemi kurulacaktır.	118
Politika 9.8. : Katı atıkların toplanması, geri dönüşümü ve bertarafına yönelik altyapı geliştirilecektir	119
Politika 9.9. : Ulusal politikalar doğrultusunda Bölgede iklim değişikliğine ilişkin gerekli tedbirler alınacaktır	119
Politika 9.10. : Şehirlerde hava kirliliğinin önlenmesine yönelik girişimler desteklenecektir .	119
Öncelik 10: Doğal Afet Yönetiminde Etkinlik Arttırılacaktır	120
Politika 10.1. : Afet bilgi altyapısı geliştirilecektir	122
Politika 10.2. : Bölgesel afet tehlike analizleri ve tehlike haritaları geliştirilecektir	123

Politika 10.3. : Afet güvenli yerleşme ve depreme dayanıklı yapılaşma sağlanacak ve mevcut yapı stoku analiz edilecektir	124
Politika 10.4. : Depremler ve diğer afetlere ilişkin eğitim ve halkın bilinçlendirilmesi faaliyetleri geliştirilecektir	124
Politika 10.5. : Afetlerde yer alacak, afetten sonra kullanılmak üzere müdahale ve lojistik merkezleri oluşturulacaktır	125
Politika 10.6. : Afete müdahale konusunda bölgesel işbirliği sistemleri oluşturulacaktır.....	125
Öncelik 11: Kültürel ve Tarihi Dokunun Korunarak Geliştirilmesi Sağlanacaktır	127
Politika 11.1. : Tarihi ve kültürel maddi ve maddi olmayan varlıkların envanteri çıkarılarak koruma altına alınacaklardır.....	129
Politika 11.2. : Kent merkezlerinde bulunan tarihi ve kültürel yapıların kentsel dönüşüm planları içinde ele alınması ve kent hayatına uygun işlevler yüklenerek korunmaları sağlanacaktır.....	130
Politika 11.3. : Kent merkezleri arasında kalan tarihi ve kültürel yapıların kullanılarak korunması sağlanacaktır.....	130
Politika 11.4. : Tarihi ve kültürel yapıların ulusal ve uluslararası düzeyde etkin tanıtımı yapılacaktır	130
D-3: GELİŞME EKSENİ: ÜRETİM VE EKONOMİ	131
Üretim ve Ekonomi Gelişme Eksenine Öncelikleri	140
Öncelik 12: Orta ve Yüksek Teknolojiye Sahip Katma Değerli Üretime Geçiş Sağlanacaktır	143
Politika 12.1. : Bölgeye orta ve yüksek teknolojiye sahip sektörlerin yerleşimlerine öncelik verilecektir.....	146
Politika 12.2. : Üretimde katma değer artışının sağlanmasına yönelik eğitim ve farkındalık faaliyetleri ile birlikte bu yöndeki girişimler desteklenecektir	147
Öncelik 13: Çevreye Duyarlı Üretim Altyapısı Geliştirilecektir	148
Politika 13.1. : Ergene havzası üzerinde su kullanım kotaları dikkate alınmak suretiyle Bölgeye az su kullanan ve kirletmeyen sanayinin gelmesi yönünde gerekli tedbirler alınacaktır	149
Politika 13.2. : İşletmelerin çevreyi kirletici faktörleri kontrol altına alınacaktır	149
Öncelik 14: Entegre ve İşbirlikçi Üretime Geçiş Desteklenecektir.....	151
Politika 14.1.: İmalat Sanayinde Küme Oluşumları Desteklenecektir	154
Politika 14.2. :Endüstriyel Simbiyoz Konusunda Farkındalık Geliştirilecek ve Endüstriyel Simbiyoz Desteklenecektir	155
Politika 14.3. :Tarım-Sanayi, Tarım-Turizm Entegrasyonu Geliştirilecektir	156
Politika 14.4. : Tarımsal Üretimde İşbirliklerinin Geliştirilmesi Sağlanacaktır	157
Politika 14.5. :Kamu - Üniversite - Sanayi İşbirliğinin Geliştirilmesi Sağlanacaktır	157
Politika 14.6. :OSB'ler Arası Bölgesel İşbirliklerinin Geliştirilecektir.....	158
Öncelik 15: KOBİ ve Esnaf Sanatkarların Kurumsal ve Yönetimsel Kapasitelerinin Geliştirilmesine Yönelik Tedbirler Alınacaktır	159

Politika 15.1. : KOBİ ve esnaf Sanatkarların kurumsallaşma süreci desteklenecektir	163
Politika 15.2. : KOBİ ve esnaf Sanatkarların markalaşma süreci desteklenecektir.....	163
Politika 15.3. : KOBİ ve esnaf sanatkarların Ar-Ge ve yenilik kapasiteleri geliştirilecektir	164
Politika 15.4. : KOBİ ve esnaf sanatkarlar arasında işbirliği ve dayanışma kültürünün geliştirilmesi desteklenecektir	165
Politika 15.5. : KOBİ ve esnaf sanatkârların finansman kaynaklarına erişimleri güçlendirilecektir	165
Öncelik 16: Tarımda Çeşitlilik ve Katma Değer Artışı Sağlanacaktır	166
Politika 16.1. : Tarımsal üretimde işbirlikleri ve Ar-Ge faaliyetleri geliştirilecektir	170
Politika 16.2. : Tarımsal üretimde altyapı eksiklikleri giderilecektir	171
Politika 16.3. :Tarımda ürün çeşitliliğinin artırılması yanında ekonomik ölçek büyüklüğünde tarımsal üretim geliştirilecektir	172
Politika 16.4. :İhracata dönük tarımsal üretim teşvik edilecektir.....	173
Politika 16.5. : Çiftçiye yönelik eğitim ve bilgiye erişim olanakları geliştirilecektir	173
Öncelik 17: Bölgenin Güneydoğu Avrupa'nın Lojistik Üssü Haline Getirilmesi Yönünde Altyapı ve Girişimler Desteklenecektir	174
Politika 17.1. : Bölgenin Ulusal ve Uluslararası Ulaşım Bağlantıları Güçlendirilecektir	177
Politika 17.2. : Bölgenin Multimodal Taşımacılık Altyapısı Geliştirilecektir.....	177
Politika 17.3. : Lojistik Merkez Oluşumları Teşvik Edilecektir	178
Politika 17.4. : Bölge genelinde lojistik sektörünün gelişimine yönelik işbirliği imkanları arttırılacaktır	178
Öncelik 18: Turizmin Bölgesel İşbirlikleri Çerçevesinde Sürdürülebilir Gelişimi Sağlanacaktır ...	180
Politika 18.1. : Tematik ve bütüncül bir turizm yaklaşımı ile Bölge genelinde belirlenmiş olan turizm koridorları güçlendirilecektir.....	183
Politika 18.2. : Bölgedeki kültür ve turizm varlıkları korunarak geliştirilecektir	184
Politika 18.3. : Bölgenin turizm imkânlarının etkin tanıtımı yapılacaktır	185
Politika 18.4. : Turizm alanındaki insan kaynakları kapasitesi geliştirilecektir.	185
Öncelik 19: Enerji Üretim ve Kullanımında Etkinliğin Sağlanmasına Yönelik Tedbirler Alınacaktır	186
Politika 19.1.: Yerli kaynaklara öncelik vermek suretiyle enerji üretiminde kaynak çeşitlendirmesi sağlanacaktır	190
Politika 19.2.: Yenilenebilir enerji kaynaklarının enerji arzı içindeki payı arttırılacaktır.....	190
Politika 19.3.: Ulusal politikalar çerçevesinde şekillenen enerji geçiş koridoru avantajı etkin olarak değerlendirilecektir	191
Politika 19.4.: Enerji kullanımında verimliliğin arttırılması sağlanacaktır.....	191
Öncelik 20: Yatırım İmkânlarının Etkin Tanıtımı Yapılacak ve Yatırım Sürecini Desteklenecektir	192
Politika 20.1. : Bölge yatırım destek ve tanıtım stratejisi ile eylem planı hazırlanacaktır	193

Politika 20.2.: Yatırım destek süreçlerini kolaylaştırıcı “Tek Durak Ofis”ler oluşturulacaktır..	193
Politika 20.3.: Yatırımcıların Bölge ile ilgili ihtiyaç duyacakları bilgilere kolay ulaşımını sağlamaya yönelik uygulamalar geliştirilecektir	193
Öncelik 21: İşletmelerin Uluslararası Pazarlara Erişebilirlikleri İle Entegrasyon Kabiliyetlerini Arttırıcı Tedbirler Alınacaktır	194
Politika 21.1. : Bölgesel markaların oluşturulması desteklenecektir.....	196
Politika 21.2. : İşletmelerin markalaşma ve dış ticaret konusundaki kurumsal kapasitelerinin artırılması desteklenecektir	197
E- MEKÂNSAL YERLEŞİM VE GELİŞME	198
1- Karakteristik Alt Bölgeler:.....	201
2- İşlevsel Bütünlük:.....	203
2.1. Merkez Kademelenmesi	204
2.1.1. Hizmet Merkezleri	207
2.1.2. Sanayi Merkezleri	207
2.1.3. Kırsal Merkezler:.....	208
2.1.4. Turizm Merkezleri.....	209
2.1.5. Lojistik Merkezler:	210
2.2. Sektörel Mekânsal Yoğunlaşmalar	214
2.2.1. Tarımsal Üretimde Mekânsal Yoğunlaşmalar:.....	214
2.2.2. Sanayi ve Hizmetler Sektörlerinde Mekânsal Yoğunlaşmalar:	216
2.3. Sınırötesi Etkileşim	219
2.3.1. Avrasya, Geçiş Koridoru.....	219
2.3.2. Marmara Bölgesi; Ekonomik Odaklar ve Ekolojik Koridorlar.....	221
F- KOORDİNASYON, İZLEME ve DEĞERLENDİRME	223
G- FİNANS.....	224
H- PERFORMANS GÖSTERGELERİ	225
EK1- KAYNAKÇA.....	226
EK2- PLANI HAZIRLAYANLAR VE KATKIDA BULUNANLAR	232

TABLolar

Tablo 1. TR21 Trakya Bölgesi 1990-2012 Nüfus Değişimi	28
Tablo 2. TÜİK Nüfus Projeksiyonu, TR21 Trakya Bölgesi Yıllara Göre Nüfus	32
Tablo 3. TR21 Trakya Bölgesinde İstihdam Edilenlerin Sektörel Dağılımı, 2012	33
Tablo 4. Sanayi Siciline Kayıtlı İşletmelerin Sektör Payları, 2013.	35
Tablo 5. Yerleşim Yerleri Yaş Sınıf Ortalaması	42
Tablo 6. İlçelerin Sosyal Gelişmişlik Endeksi.....	47
Tablo 7. Akademik Performansa Göre Üniversite Sıralaması (2009)	53
Tablo 8. İşsizlik Oranları (2011)	55
Tablo 9. Kişi Başına Düşen Gayri Safi Katma Değer	55
Tablo 10. Düzey 2 Bölgeleri Bazında İnsani Gelişme Endeksi ve GSYH Endeksi	57
Tablo 11. 2007-2010 Yılları Arasında TR21 Trakya Bölgesinde 26 İl/İlçe İçerisinde SYDV'den Yardım Alanların Nüfusa Oranı En Yüksek 10 İl/İlçe	57
Tablo 12. Gelişme Eksen: İnsan ve Toplum	59
Tablo 13. Yıllara Göre Trakya Alt Bölgesindeki Bilimsel Yayın Sayıları, 2010	61
Tablo 14. Patent, Faydalı Model ve Endüstriyel Tasarım Başvurularının Yıllara Göre Dağılımı	62
Tablo 15. TR21 Trakya Bölgesi Geniş Yaş Grubuna Ve Yıllara Göre İşgücüne Katılma Oranı (%)	77
Tablo 16. TR21 Trakya Bölgesi Eğitim Durumuna Ve Bölgelere (Düzey 2) Göre İşsizlik Oranı (%)	77
Tablo 17. Geniş Yaş Grubuna Ve Dönemlere Göre İşsizlik Oranı (%) (15+ Yaş).....	78
Tablo 18. İşsizlik Oranları.....	79
Tablo 19. Okul, Derslik, Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayıları (2012):	90
Tablo 20. Tekirdağ İli Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayıları	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 21. 2011 Yılı Görevli Başına Düşen Hasta Sayıları.....	91
Tablo 22. Yüz Bin Kişi Başına Düşen Yatak Sayıları	91
Tablo 23. Sosyal Gelişmişlik Endeksi (2003-2012)	97
Tablo 24. Sosyal Gelişmişlik Endeksi (2003)	97
Tablo 25. İllerin Sosyo Ekonomik Gelişmişlikleri	97
Tablo 26. Gelişme Eksen: Yaşam Ve Çevre	100
Tablo 27. Türkiye Ve Trakya'nın Su Varlığı Dağılımı	112
Tablo 28. TR21 Trakya Bölgesinin Korunan Alanları.....	114
Tablo 29. Bertaraf Yöntemine Göre Katı Atık Yönetimi (2010)	115
Tablo 30. Ülkemizde ve Bölgemizdeki Tescilli Taşınmaz ve Kültür Varlıkları (2011)	127
Tablo 31. Türkiye ve Bölgemizde Çeşitlerine Göre Sit Alanları (2011)	128
Tablo 32. Kültür ve Turizm Bakanlığına Bağlı Müzeler, Eser ve Ziyaretçi Sayıları (2011)	128
Tablo 33. Sektörlerin Gayrisafi Katma Değer İçindeki Payları (%)	131
Tablo 34. Trakya Bölgesi Yıllar Bazında Bitkisel Üretim Değerleri (Ton)	132
Tablo 35. Bölgede Yer Alan OSB ve Islah OSB Bilgileri (2012)	134
Tablo 36. Sanayi Siciline Kayıtlı İşletmelerin Sektörel Dağılımı (2013).....	135
Tablo 37. İmalat Sanayinin Teknoloji Kullanımının Sınıflaması	135
Tablo 38. Trakya Uluslararası Rekabet Analizi Sonuçları (2012)	136
Tablo 39. Gelişme Eksen: Üretim Ve Ekonomi	140
Tablo 40. 2002 ve 2012 Yıllarına Ait TR21 İmalat Sanayi İhracatındaki Teknoloji Yoğunluğu Oranları.....	143
Tablo 41. Faal Kooperatif Sayıları (2013-Mayıs).....	152
Tablo 42. Öğretim Yılı Öğretim Elemanı Sayıları (2011-2012).....	153
Tablo 43. Desteklenmesi uygun Bulunan San-Tez Proje Listesi	153

Tablo 44. ARDEB'in Desteklediği Proje Sayısı	154
Tablo 45. TR21 Trakya Bölgesindeki KOBİ Sayıları.....	161
Tablo 46. TR21 Trakya Bölgesinde İllere Göre Esnaf Sayıları.....	161
Tablo 47. Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesinde Yayımlanan İlanlara göre TR21 Trakya Bölgesi İllerinde Esnaf ve Sanatkar Tescil, Tadil ve Terkin Sayıları	162
Tablo 48. Verim oranları(kg/da)(2008-2012 Yılları Ortalaması)	168
Tablo 49. 2012 yılı TR21 Trakya Bölgesinin ISIC Rev3 Düzey 1 Faaliyet Sınıflandırmasına Göre Dış Ticareti.....	194
Tablo 50. 2012 yılı TR21 Trakya Bölgesinin ISIC Rev3 Düzey 4 Faaliyet Sınıflandırmasına Göre İthalattaki ilk 10 Kalemi	195
Tablo 51. 2011 ve 2012 yıllarında TR21 Trakya Bölgesinin İhracat Gerçekleştirdiği ilk 10 Ülke	195
Tablo 52. Karakteristik Alt Bölgeler	201
Tablo 53. Trakya 2023 Nüfus Projeksiyonu	205
Tablo 54. TR21 Trakya Bölgesinde Nüfusa Göre Merkezler Kademelenmesi	205
Tablo 55. TR21 Trakya Bölgesi Öneri Merkez Türleri ve Öne Çıkan Fonksiyonlar	213
Tablo 56. İlçeler Bazında Nüfusa Göre Tarımsal Üretim Sıralaması (2012).....	215
Tablo 57. İşçi Sayılarına Göre Sanayi Ve Hizmetler Sektöründeki İlçe Bazlı Yoğunlaşmalar	217

ŞEKİLLER

Şekil 1. TR21 Trakya Bölgesinde Nüfus Artış Hızı (%)	28
Şekil 2. TR21'in TR içindeki, illerin TR21 içindeki Nüfus Payları	28
Şekil 3. Yıllara Göre Nüfus Yoğunluğu Değişimi.....	29
Şekil 4. TR21 Trakya Bölgesi Yaş Ortalaması Dağılımı	30
Şekil 5. 2023 illere Göre Ortanca Yaş Tahminleri	30
Şekil 6. Net Göç Hızı.....	31
Şekil 7. Yıllara Göre İşsizlik Oranlarının Dağılımı	33
Şekil 8. TR21 Trakya Bölgesi Sanayi Siciline Kayıtlı Firmaların İlçelere Göre Dağılımı	35
Şekil 9. illere Göre Arazi Büyüklük Grupları, 2007.....	36
Şekil 10. TR21 Trakya Tarımsal Üretim Değerleri	37
Şekil 11. Kır-Kent Nüfusu	41
Şekil 12. Trakya İlçeleri Nüfus Yoğunluğu Değişimi (2000-2011)	43
Şekil 13. TR21 Trakya Bölgesi Vizyonu, Gelişme Eksenleri ve Stratejileri.....	51
Şekil 14. TR21 Trakya Bölgesi Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranları	55
Şekil 16. Ergene Havzasında Sanayi Sektörünün Su Tüketimi (m3/gün)(2010)	148
Şekil 17. illerdeki Bitkisel Ürün Ekim Alanlarının TR21 Alt Bölgesi Toplam Bitkisel Ürün Ekim Alanına Oranları: 2008 – 2012 Yılları Verileri Ortalamaları	166
Şekil 18. Tarla Bitkilerinde illerdeki ekim alanınının TR21 Trakya Bölgesine oranı (2008 – 2012 Yılları Verileri Ortalamaları).....	167
Şekil 19. illere Göre Tarla Bitkileri Üretim Miktarlarının Tr21 Üretim Miktarına Oranı Ve TR21 Tarla Bitkileri Üretim Miktarınının Türkiye Geneline Oranı)(2008-2012 Yılları Ortalaması)	167
Şekil 20. Tarım Makineleri İstatistikleri	168
Şekil 21: İlçelere Göre Kişi Başına Düşen Hayvan Sayısı (Büyükbaş+Küçükbaş Hayvan)(2012).....	169
Şekil 22. Yakıt türüne göre dünyada enerji tüketimi 1990-2035.....	186
Şekil 23. Türkiye'de Enerji Tüketiminin Gelişimi	187
Şekil 24. Trakya Bölgesi Elektrik Talep Gelişimi.....	188
Şekil 25: Bölge İçi Gelişim Koridoru ve Odakları.....	199
Şekil 26. Bölge İçi Gelişim Koridoru Fonksiyonları.....	200
Şekil 27: Beş Karakteristik Alt Bölge	203
Şekil 28. Yerleşimlerin öneri kimlikleri ve etkileşim alanları	204
Şekil 29. Nüfusa Göre Yerleşim Merkezi Kademelenmesi Şeması	206
Şekil 30. Bölge Lojistik Gelişim Odak ve Koridoru	210
Şekil 31. Ulaşım Altyapısı Ve Lojistik Merkez Önerileri	211
Şekil 32. Lojistik Bağlantılar ve Marmara Bölgesi	212
Şekil 33. TR21 Trakya Bölgesi Mekânsal Gelişim Sentez Şeması	214
Şekil 34. Bitkisel ve Hayvansal Üretimdeki Yoğunlaşmalar	216
Şekil 35. Hizmet sektöründe çalışan yoğunlukları	218
Şekil 36. Sanayi sektöründe çalışan yoğunlukları	219
Şekil 37. Sınırötesi İşbirlikleri.....	220
Şekil 38. Trakya Bölgesi Uluslararası Lojistik Perspektifi	221
Şekil 39. Marmara Bölgesi Odaklar ve Gelişim Koridorları.....	222

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
ADNKS	Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
ARDEB	Araştırma Destek Programları Başkanlığı
Ar-Ge	Araştırma ve Geliştirme
ASB	Avrupa Serbest Bölgesi
BAE	Birleşik Arap Emirlikleri
BİT	Bilgi ve İletişim Teknolojileri
DGBH	Doğalgaz Boru Hattı
DPT	Devlet Planlama Teşkilatı (Kalkınma Bakanlığı)
DSİ	Devlet Su İşleri
EPDK	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
ETKB	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
GSYH	Gayri Safi Yurtiçi Hasıla
GZFT Analizi	Güçlü- Zayıf Yanlar&Fırsatlar-Tehditler
IEA	Uluslararası Enerji Ajansı (International Energy Agency)
ISIC Rev3	Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Strandard Sınıflaması(International
İGE	İnsani Gelişmişlik Endeksi
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KSS	Küçük Sanayi Sitesi
LNG	Sıvılaştırılmış Doğalgaz (Liquefied Natural Gas)
OECD	İktisadi Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (Organisation for Economic Co-Operation and
OSB	Organize Sanayi Bölgesi
OSBUK	Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu
PISA	Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (OECD Programme for International
PİGM	Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
SANTEZ	Sanayi Tezleri Programı
SEGE	Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
SYDV	Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı
TEİAŞ	Türkiye Elektrik İletim A.Ş
TEKMER	Teknoloji Geliştirme Merkezi
TEN	Avrupa Kuzey Güney Yol Ağı (Trans European Networks)
TEYDEB	Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı
TPAO	Türkiye Petrolleri A.O
TR21	Tekirdağ, Edirne, Kırklareli
TRACECA	Avrupa-Kafkaslar-Asya Ulaşım Koridoru (Transport Corridor Europe-Caucasus-
TTGV	Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TYDTA	Türkiye Yatırım, Tanıtım ve Destek Ajansı
UNDP	Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (United Nations Development Programme)
UNESCO	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (The United Nations Educational,
YEGM	Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü
(ha)	Hektar

SUNUŞ

Cumhuriyetimizin 100'ncü kuruluş yılında TR21 Trakya Bölgesi'nin sürdürülebilir bir yapıda doğal ve kültürel değerlerini koruyarak yüksek katma değerli üretim yapısıyla kalkınan, iş birliği kültürünün egemen olduğu, yaşam ve refah seviyesi yüksek bir Bölge olması, 2014-2023 Trakya Bölge Planının temel vizyonunu oluşturmaktadır. 2014-2023 TR21 Trakya Bölge Planı bu vizyona ulaşmak amacıyla uygulanacak iktisadi, sosyal, kültürel ve çevresel politikaların genel çerçevesi çizmektedir.

TR21 Trakya Bölgesi'nde bölge planı hazırlık çalışmaları, 3194 sayılı İmar Kanunu'nu çerçevesinde Kalkınma Bakanlığının genel koordinasyonunda Trakya Kalkınma Ajansı tarafından yürütülmüştür. Söz konusu plan, Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girmiştir.

On yıllık bir dönemi kapsayan plan, “İnsan ve Toplum”, “Yaşam ve Çevre”, “Üretim ve Ekonomi” olmak üzere üç eksen üzerine inşa edilmiştir.

İnsan ve toplum ekseninde, Bölge genelinde insan odaklı bir hizmet anlayışı ile birlikte işbirliği ve yenilik kültürünün geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Günümüz dünyasında ilerlemenin motor gücü olarak finansal sermaye ve doğal kaynaktan ziyade nitelikli insan gücü ön plana çıkmaktadır. Bu yüzden bölgesel gelişim için plan, nitelikli insan gücüne önem vermektedir. Bununla birlikte bu eksen çerçevesinde dezavantajlı grupların sosyo-ekonomik yaşam seviyelerinin yükseltilmesi de planın ana amaçlarındadır.

Yaşam ve çevre ekseninde, çevreye saygılı, kültürel ve yerel değerleri koruyarak gelişen, sunduğu sosyo-kültürel ve altyapı imkânları ile yaşam ve refah seviyesi yüksek bir Bölge hedeflenmektedir. Plansız kullanılan kaynaklar ve doğaya verilen tahribat bu alanda acil önlem alınmasını zorunlu kılmıştır. Plan bu kapsamda bölge genelinde etkili bir yerleşme sistemi kurgulayarak sürdürülebilir ve dengeli bir kalkınma öngörmektedir.

Üretim ve ekonomi eksenini çerçevesinde verilen öncelik ve politikalar, Bölgenin potansiyel ve fırsatlarını değerlendirerek, yüksek katma değerli ve ihtisaslaşmış hizmet/üretim süreçleri ile topyekûn kalkınmayı amaçlamaktadır. Tarım, sanayi ve hizmetler sektöründe sisteme entegre edilecek katma değerli ve yüksek teknolojili üretim, Bölgenin refahına önemli katkılar sağlayacaktır.

Bölgesel kalkınmada kılavuz işlevi görecek olan 2014-2023 TR21 Trakya Bölge Planı ile Trakya Bölgesi'nin geleceğinin nasıl şekilleneceğine dair tasavvur ortaya konmaktadır. Zira planda, Bölgenin her kesiminden yerel aktörlerin görüşleri doğrultusunda ihtiyaçların tespiti ve bunlara yönelik çözümlerin geliştirilmesi ön planda tutulmuştur.

Bölgede kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak, yerel potansiyeli harekete geçirmek, kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini ve ortak çalışma kültürünü geliştirmek amacıyla kurulan Trakya Kalkınma Ajansı, planın hazırlanmasında katılımcılık yaklaşımını esas almıştır. Bu doğrultuda, hazırlık aşamasında katkılarını esirgemeyen tüm toplumsal kesimlerin planın tanınması, benimsenmesi ve uygulanması süreçlerinde de aktif olarak rol ve sorumluluk almaları ortak temennimizdir.

Planın Türkiye'nin kalkınmasına katkı sağlayacağına olan inancımız ile birlikte, çalışmada emeği geçen herkese teşekkürlerimizi sunarız.

Başkan
Hasan DURUER
Edirne Valisi

Başkan Vekili
Mustafa YAMAN
Kırklareli Valisi

Üye
Ali YERLİKAYA
Tekirdağ Valisi

Üye
Adem DALGIÇ
Tekirdağ Belediye Başkanı

Üye
Hamdi SEDEFÇİ
Edirne Belediye Başkanı

Üye
Cavit ÇAĞLAYAN
Kırklareli Belediye Başkanı

Üye
Orhan PERÇİNOĞLU
Tekirdağ İl Genel Meclisi
Başkanı

Üye
Nusret UYBAŞ
Edirne İl Genel Meclisi
Başkanı

Üye
Behçet ŞEN
Kırklareli İl Genel Meclisi
Başkanı

Üye
Cengiz GÜNAY
Tekirdağ Ticaret ve Sanayi
Odası Başkanı

Üye
Recep ZIPKINKURT
Edirne Ticaret ve Sanayi
Odası Başkanı

Üye
Ertuğrul Ziya ÇETİNTAŞ
Kırklareli Ticaret ve Sanayi
Odası Başkanı

TR21 TRAKYA BÖLGESİ BÖLGE PLANI YÖNETİCİ ÖZETİ

2014-2023 TR21 Trakya Bölge Planı, Trakya Bölgesi'nin gelecek on yıl içerisinde sosyal, ekonomik ve beşeri gelişimini ele alan, katılımcılık esasları çerçevesinde hazırlanmış, çok yönlü araştırma ve bilimsel verilerle güçlendirilmiş bir strateji belgesidir. Planın tüm aşamaları şeffaflık, yönetişim, bilimsellik ve işbirliği ilkeleri takip edilerek oluşturulmuştur.

Planın kalkınma yaklaşımında plan çerçevesini etkileyen beş temel konu dikkat çekmektedir. Bu konular planın uygulanmasında ve hayata geçirilmesinde kilit rol oynayan hassas alanları temsil etmektedir. Bunlar “Göç Yönetimi”, “Yerel Kurumsal Kapasite”, “Çevre ve Su Kaynakları”, “Bölge İçi Gelişmişlik” ve “Büyük Ölçekli Kamu Yatırımları” başlıkları altında bir araya getirilebilir. Planın ana yaklaşımı, yukarıda belirtilen başlıkların, Bölgeye ve Bölge insanına olan etkisinin yönetilerek, Bölgede ulusal politikalar ile uyumlu bir kalkınmanın sağlanabilmesidir.

Trakya, sosyal, kültürel ve ekonomik anlamda karakteristik özellikleriyle dikkat çeken bir bölgedir. Ülkenin tarımında en ön sıralarda bulunan Bölge, sanayi alanında da birçok uluslararası firmaya ev sahipliği yapmaktadır. Trakya Bölgesi, doğusunda yoğunlaşan sanayi üretimi ve iç ve batısında yoğunlaşmış tarımsal üretimle gelişimini bu iki sektör üzerinden sağlamaktadır. Bölge un, yağ ve süt başta olmak üzere tarımsal sanayide de önemli bir varlığa sahiptir. Geçen otuz yıllık süreçte E-5 Karayolu çevresinde konuşlanan sanayi, Bölgenin doğusunda önemli bir ekonomik gelişme yaratırken, çevre sorunları başta olmak üzere, hızlı nüfus artışı ve çarpık kentleşme gibi bazı sorunlara da neden olmuştur. Bu itibarla sürdürülebilir kalkınma ilkeleri çerçevesinde Bölgenin potansiyelini etkin değerlendirecek mekanizmaların kurulması önemlidir.

Trakya Bölgesi, sosyal, kültürel ve ekonomik anlamda karakteristik özellikleriyle dikkat çeken bir bölgedir. Ülkenin tarımında en ön sıralarda bulunan Trakya, sanayi alanında da birçok uluslararası firmaya ev sahipliği yapmaktadır. Bölgenin demografik yapısını çeşitli dönemlerde Balkanlardan ve Anadolu'dan gelen göçler şekillendirmiştir. Son otuz yıllık süreçte E-5 Karayolu çevresinde konuşlanan sanayi ile birlikte Bölge; üretim, istihdam, göç, nüfus yoğunluğu ve çevre kirliliği gibi alanlarda dikkatleri üzerine çekmeye başlamıştır.

Plan, Trakya Bölgesi için “Yüksek katma değerli üretim yapısıyla doğal ve kültürel değerlerini koruyarak gelişen, işbirliği ve yenilik kültürünün egemen olduğu, yaşam ve refah seviyesi yüksek TRAKYA” vizyonu ile yola çıkmaktadır. Planın temel felsefesi ise üç ana gelişme eksenine üzerine inşa edilmiştir. Bu eksenler “İnsan ve Toplum”, “Yaşam ve Çevre” ve “Üretim ve Ekonomi”dir. Bu üç eksen yukarıdaki vizyona ulaşmak için ortaya konmuş yirmi bir adet öncelik ve bu öncelikler çerçevesinde belirlenmiş doksan dört adet politikadan oluşmaktadır.

Öncelik 1: Bölgenin eğitim ve bilimsel altyapısı desteklenerek yenilik merkezi olması sağlanmasına odaklanan plan, Bölgedeki yenilikçiliği geliştirmek amacıyla çeşitli politikalar

belirlenmektedir. Burada internet kullanım oranı, patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım sayıları, üniversitelerin bilimsel yayın miktarlarına dair veriler incelenerek Bölgenin ülke içerisindeki durumu tespit edilmiştir. Yenilikçiğin artırılması, Bölgedeki birçok ekonomik ve beşeri problemin çözümünde orta ve uzun vadede en etkin çözüm olarak görülmektedir. Plan, yenilikçiliği arttırmak için AR-GE ve yenilikçilik alanında kurumsal altyapı tesisi, ulusal ve uluslararası fonların Bölgeye çekilmesi, kamuda yenilikçiliğin artırılması ve yenilikçilik ile insan kaynakları yönetiminin eş güdüm halinde yürütülmesine odaklanmaktadır.

Öncelik 2: Plan, Bölge genelinde işbirliği kültürü ve sosyal dayanışmanın geliştirilmesine odaklanmaktadır. Sivil toplum örgütlerinin sayıca yüksek olduğu Bölgede, örgütlerin etkinliği beklenen düzeyde değildir. Bu öncelikte, sivil toplum kuruluşlarının kapasitelerinin ve etkinliklerinin artırılmasına, kamu-özel sektör-STK üçgeninde oluşturulacak işbirliğinin sosyal sorumluluk alanlarında ortaya çıkan projeler ile Bölgenin kalkınmasının hızlandırılmasına vurgu yapılmaktadır. Ayrıca bireyin ortak hareket etme kültürünü edinmesi için, okul öncesi eğitim sürecinden itibaren bilinçlendirme çalışmalarına hız verilmesi öngörülmektedir.

Öncelik 3: Son yıllarda yapılan çalışmalara göre Trakya Bölgesi'ndeki girişimcilik potansiyeli, ülke ortalamalarının altında kalmaktadır. Hâlbuki girişimciliğin artırılması Bölgede istihdam, refah düzeyi ve yaşam kalitesi üzerinde olumlu etkiler yaratacaktır. Plan, Bölgedeki girişimciliği geliştirmek için çeşitli öneriler sunmaktadır. Bunlar fon ve hibe kaynaklarının artırılması, yenilik odaklı girişimlere öncelik verilmesi, girişimci danışma ofislerinin kurulması, bölgesel kuluçka merkezlerinin oluşturulması ve Ar-Ge çalışmalarının artırılması olarak gösterilebilir.

Öncelik 4: Trakya Bölgesi gerek iş arzının görece yüksek olması, gerekse tarımsal üretimdeki önemli rolü nedeniyle istihdam açısından parlak bir Bölgedir. Trakya'da 2012 verilerine göre %7 olan işsizlik oranı %9 olan Türkiye ortalamasının altındadır. Ancak söz konusu olumlu rakamların devam ettirilmesi ve bölgesel kalkınmanın hızlandırılması için planlı bir insan kaynakları stratejisine ihtiyaç duyulmaktadır. Toplumun tüm kesimlerini kapsaması gereken bu strateji ile Bölgede devam eden göç hareketleri, nüfus artışı, sanayi varlığı ve hizmet arasındaki dengeler yönetilebilir hale gelecektir. İstihdam önceliği kapsamında öngörülen politikalar iş gücü piyasası arz-talep çalışmaları, kamu-özel sektör işbirliği, mesleki yönlendirme ve rehberlik hizmetleri ve eğitim-istihdam arasındaki ilişkilerin geliştirilmesine odaklanmaktadır.

Öncelik 5: Trakya Bölgesi yoksulluk konusunda üç temel kitle üzerinden ele alınmaktadır. Bunlardan ilki, kırsal alanda yaşayanlar ve iş piyasasına erişimde sıkıntı yaşayanlar. İkincisi sanayi bölgelerinde olup, yeterli eğitim ve kalifikasyona sahip olamadığı için istenilen yaşam düzeyini yakalayamayanlar. Üçüncüsü özel ihtimam gerektiren gruplardır. Bu kitlelerin yoksulluktan kurtarılması için planda önerilen politikalar araştırma, istihdam artışına yönelik çalışmalar, özel ihtimam gerektiren gruplara yönelik sosyal hizmetlerin gelişimi ve kamu hizmetlerinin ve altyapının kalitesinin artırılmasıdır.

Öncelik 6: İnsan ve toplum gelişme ekseninin altıncı ve son önceliği olan kamusal hizmetlerin etkinliğinin ve erişilebilirliğinin artırılması, Bölgedeki kamu hizmet standartlarını yükseltmeyi hedeflemektedir. Kamusal hizmetlerin önemli bir bölümünü teşkil eden sağlık ve

eğitim hizmetlerine özellikle eğilen plan, bu alanlarda somut öneriler getirmeye çalışmıştır. Örneğin okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılması, ortak spor tesisi, kütüphane ve sosyal alan kullanımı, meslek liselerinin itibarının artırılmasını eğitim alanında öne çıkarken; hasta merkezli sağlık anlayışının tesisi, hizmet kalitesinde Bölge içi farklılıkların azaltılması, dezavantajlı grupların sağlık hizmetine erişiminin sağlanması ve sağlık çalışanların güvenliğinin artırılması sağlık alanında öne çıkmaktadır. Ayrıca kamu hizmetlerinin tamamının gelişimde “tek durak ofis”, “e-devlet” gibi yaratıcı çözümlere hız verilmesi amaçlanmaktadır.

Planın ikinci eksenini “yaşam ve çevre”dir. Bu eksen, Trakya Bölgesi’nin kalkınırken hem sosyal ve ekonomik gelişime, hem de doğanın ve çevrenin korunmasına ihtiyaç duyduğunu göstermektedir. Plan, özü itibarıyla sürdürülebilir bir kalkınma modeli öngörmektedir.

Öncelik 7: Bölgenin sanayi varlığını oluşturan Çorlu-Lüleburgaz ve Çerkezköy üçgeninden oluşan doğu tarafı ile tarımsal üretimin yoğun olduğu kırsal batı alanı arasında bir takım sosyal ve ekonomik farklılıklar dikkat çekmektedir. Bu ayrım göçü tetikleyerek Bölge içinde gelişmişlik farklarına neden olmaktadır. Özellikle nüfusun Bölge içinde dengeli dağılımını sağlamaya yönelik olarak göçün çıkış noktası kırsal alanlar ile göçün varış noktası sanayi üretim merkezleri arasında bölgesel nitelikte cazibe merkezlerinin geliştirilmesi sağlanmalıdır. Öngörülen bu yerleşim sistemi ile kent ve kır arasındaki kutuplaşma azaltılarak, aşırı yük üstlenen yerleşimlerin fonksiyonları diğer kent merkezleri ile paylaşılabilir. Bölgesel gelişme odakları olarak öne çıkan bu yerleşim yerlerinin hayata geçirilmesi için ulaşım alt yapısı güçlendirilecektir. Bölge içi entegrasyon arttırılacak, buraların çevre yerleşimler için cazibe merkezi olması sağlanacaktır.

Öncelik 8: Trakya, çeşitli dönemlerde aldığı göçlerle kozmopolit bir yapıya bürünmüştür. Farklı birçok kültürden insanın beraber yaşadığı Bölgede sinema, tiyatro, sergi ve benzeri sosyal aktivitelerin miktarı ülke ortalamalarının altında kalmaktadır. Bölgenin görece ekonomik zenginliği, sosyal ve kültürel hayatın çeşitliliğine yeterince katkı yapamamıştır. Bu durumu tersine çevirmek için plan, Bölgede sosyo-kültürel faaliyetlerin nitelik ve niceliğinin arttırılması, altyapıların geliştirilmesi, faaliyetlere erişimin kolaylaştırılması, çevre sağlığının yükseltilmesi ve kent estetiğinin sağlanması konularında politikalar öne sürmektedir.

Öncelik 9: Hızlı bir sanayileşme hamlesi yaşayan Bölge, doğal kaynakların kullanımı konusunda dikkatli olmak zorundadır. Yer üstü sularının kirlenmesi ve sınırlı kullanımı yer altı suyu üzerindeki baskıyı arttırmış, rezervlerin hızla tüketilmesine neden olmuştur. Ergene Havzası’ndaki kirlilik Bölge ekosistemine ve tarımsal üretime darbe vurmaktadır. Ayrıca bilinçsiz tarım faaliyetleri, aşırı gübre kullanımı ve zirai ilaçlama toprağın verimliliğini olumsuz etkilemektedir. Söz konusu etkilerle mücadele edebilmek için plan, toprak, orman, hava, yer altı ve yer üstü suyunun etkin korunumu için politikalar ortaya koymaktadır.

Öncelik 10: Trakya Bölgesi’nde özellikle sel ve taşkınlar sosyal, fiziksel ve ekonomik kayıplara neden olan doğal afetlerin başında gelmekle birlikte; tüm Bölgeyi etkileyecek deprem tehlikesinin de unutulmaması gerekir. Plan, Trakya’da afetle etkin mücadele kapsamında afet bilgi altyapısının geliştirilmesi, afet tehlike haritalarının çizilmesi, mevcut yapı stokunun analizi, halkın doğal afetler konusunda bilinçlendirilmesi ve bölgesel işbirliklerinin geliştirilmesi noktalarına odaklanmaktadır.

Öncelik 11: Trakya, Traklardan Romalılara, Bizanslılardan Osmanlılara kadar birçok medeniyete ev sahipliği yapmış çok kültürlü bir coğrafyayı kapsamaktadır. Bu yüzden hali hazırda Bölge toprakları içerisinde birçok somut ve soyut kültür varlığına rastlamak mümkündür. Bu varlıkların gelecek nesillere aktarılabilmesi ve turizm amaçlı kullanımı için nitelikli bir koruma, envanter tespiti, restorasyon ve tanıtım çalışmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Plan, öngördüğü politikalar ile bu noktalara vurgu yapmaktadır.

TR21 Trakya bölge planının üçüncü ve son gelişme eksenini “üretim ve ekonomi” olarak belirlemiştir. Trakya Bölgesi tarım, sanayi ve hayvancılık alanlarında önemli bir üretim merkezidir. Birçok tarımsal üründe ülkenin ihtiyacının büyük bölümünü sağlayan Bölge, imalat sanayi alanında da söz sahibi bir Bölgedir. Üretim ve ekonomi ekseninde belirlenen öncelik ve politikalar ile Bölgenin potansiyel ve fırsatlarını değerlendirerek, yenilikçi, yüksek katma değerli ve ihtisaslaşmış hizmet/üretim süreçleri ile dengeli gelişiminin sağlanması hedeflenmektedir.

Öncelik 12: Bir bölgedeki üretimin sahip olduğu teknoloji düzeyi kalkınma ve refahın gelişiminin en önemli belirleyicilerinden birisidir. Yüksek, orta-yüksek, orta-düşük ve düşük teknoloji olarak dört farklı kategoride ele alınan imalat sanayi varlığının düşükten yüksek seviyelere çıkartılması için Trakya’da orta ve yüksek teknolojiye sahip sektörlerin yerleşimine öncelik verilmesi ve üretimde katma değer artırılması için eğitim ve farkındalık faaliyetleri ile birlikte bu yöndeki girişimlerin desteklenmesi benimsenmektedir.

Öncelik 13: Trakya Bölgesi’nde gerek tarım gerekse sanayi üretiminde yüksek oranda yer üstü ve yer altı suyu tüketilmektedir. Diğer yandan Bölge ciddi bir kirlilik tehlikesiyle karşı karşıya bulunmaktadır. Kirlilikle mücadele kapsamında “Ergene Havzası Koruma Eylem Planı” hayata geçirilmiş, bu kapsamda yeni kurulan Islah OSB’ler ile birlikte ortak arıtma tesislerinin kurulmasına karar verilmiştir. Gelecek süreçte Ergene’de su kalitesinin kademeli olarak artırılması planlanmaktadır. Bölge planı, çevreye duyarlı bir üretimin hayata geçirilmesi için Bölgeye az su kullanan ve kirliletmeyen sanayinin getirilmesi ve kirliletici etmenlerin kontrol altına alınması yönünde politikalar önermektedir.

Öncelik 14: Bölgesel kalkınmada her alanda olduğu gibi üretimde de işbirliklerinin geliştirilmesi önemlidir. İşbirliği geliştirmede kamu kurumları, özel sektör ve üniversitelere önemli roller düşmektedir. Örneğin üniversite-sanayi işbirliğini geliştirmek amacıyla teknoloji transfer ofisi, teknopark, kuluçka merkezi gibi yapılar teşvik edilecektir. Ayrıca imalat sanayinde küme gelişimi, endüstriyel simbiyoz oluşumu ve bu süreçlere OSB’lerin aktif şekilde entegre edilmesi önem arz etmektedir. Plan, bu noktalara eğilen politikalar ortaya koymaktadır. Tarımsal üretimde işbirliği geliştirmek amacıyla da üretici kooperatif ve birliklerinin kurumsal kapasitelerinin güçlendirilmesine yönelik faaliyetler arttırılacak; tarımsal araştırma merkezleri, üniversiteler, birlikler ve üreticiler arasında işbirlikleri geliştirilecektir.

Öncelik 15: KOBİ’ler gerek toplam girişim içerisindeki payları, gerek yarattıkları istihdam oranı, gerekse gerçekleştirdikleri yenilik faaliyetleri bakımından ülkemizin dinamosu konumundadır. TÜİK rakamlarına göre hem ülke hem de bölge çapında üretim, istihdam, yenilik, girişim, ihracat ve yatırımın büyük bölümü KOBİ’ler ve esnaf sanatkârlar tarafından gerçekleştirilmektedir. Bölgesel kalkınmanın sağlanabilmesi açısından KOBİ ve esnaf

sanatkârların kapasitelerinin geliştirilmesi büyük önem arz etmektedir. Bu amaçla bölge planında söz konusu kesimlerin markalaşma, kurumsallaşma, dayanışma ve Ar-Ge alanlarında desteklenmesi üzerinde durulmaktadır.

Öncelik 16: Trakya Bölgesi, geniş ve verimli tarım alanlarına ilaveten, sahip olduğu birikim ve tecrübe ile ülkemizin önemli tarımsal üretim merkezlerindedir. Tarımsal mekanizasyonun yüksek olduğu Trakya’da, verim oranları da ülke ortalamalarının üzerinde seyretmektedir. Ayçiçeği, buğday, çeltik ve kanola Bölgede yaygın olarak yetiştirilen ürünlerdir. Ancak Bölge sebze ve meyve ürünlerinde potansiyelinin çok altında üretim yapmaktadır. Tarımsal üretimde katma değer artırılması ve daha çok gelir elde edilebilmesi için alternatif ürünler (sebzecilik, meyvecilik, seracılık, balcılık vb.) ve ortak hayvancılık faaliyetleri geliştirilmelidir. Bu amaçla plan, tarımsal üretimde işbirlikleri ve Ar-Ge çalışmaları, tarımsal altyapı, ihracata dönük üretim ve üretici bilinçlendirmesi konularında politikalar öngörmektedir.

Öncelik 17: Trakya Bölgesi Türkiye’nin Avrupa’ya açılan kapısı olması, geçiş yolları üzerindeki coğrafi üstünlüğü, limanları, havaalanı, sınır kapıları ve gelişmiş karayolu ağı ile lojistik alanında stratejik bir konuma sahiptir. Var olan limanlara ek olarak Bölgenin uluslararası deniz yolu bağlantısının güçlendirilmesi için Asyaport Limanı’nın faaliyete geçmesi büyük önem taşımaktadır. Gelecek dönemde Bölgenin bulunduğu akslar üzerinde ulusal ve uluslararası yük ve insan taşımacılığının artacağı düşünülürse, planlı bir lojistik yönetimin gerekli olduğu ortaya çıkmaktadır. Bölge planı, Trakya’nın lojistik üs olma hedefini gerçekleştirebilmesi için ulusal ve uluslararası ulaşım altyapısının güçlendirilmesi, multimodal taşımacılık altyapısının geliştirilmesi, lojistik merkez oluşumlarının desteklenmesi ve işbirliğinin artırılması hususlarında politikalar belirlemiştir.

Öncelik 18: Hizmetler sektörü içerisinde önemli bir yere sahip olan turizm, istihdam ve gelir artışı ile birlikte, bölgesel kalkınma alanında kilit rol oynamaktadır. Trakya Bölgesi birçok medeniyete ev sahipliği yaptığı köklü geçmişi, kültürel ve doğal varlıkları ile birlikte önemli bir cazibe merkezi haline gelmektedir. Türkiye’de yapılabilen 17 farklı turizm çeşidinin 10 tanesini Trakya’da yapmak mümkündür. Eko-turizm, agro-turizm, eno-turizm, inanç turizmi, su sporları, kuş gözlemciliği, yamaç paraşütü, arkeoloji turizmi ve mağaracılık Trakya’da rağbet gören turizm çeşitlerinin bir bölümünü teşkil etmektedir. Ancak gelirlerin artırılması ve turizm faaliyetlerinin doğaya uyumlu bir şekilde sürdürülebilir olabilmesi için bölge planı; koruma, tanıtım, insan kaynakları kapasitesinin gelişimi ve bölgesel iş birliği konularında çeşitli politikalar ortaya koymaktadır.

Öncelik 19: Ülkede ve Bölgede ekonomik büyüme ile birlikte artan enerji talebi ve buna bağlı olarak artan yatırım ihtiyacı, yeni tedbirler alınmasını zorunlu kılmaktadır. Trakya Bölgesi’nde elektrik üretiminde ithalat bağımlılığını azaltacak önemli bir kömür potansiyeli bulunmaktadır. Diğer taraftan Bölgedeki pirinç, ayçiçeği, buğday ekimi ve hayvancılık faaliyetlerinden kaynaklanan biyokütle enerjisi potansiyeli mevcuttur. Özellikle Bölgedeki yüksek rüzgâr hızının lisanslı ve lisanssız elektrik üretimi şeklinde ekonomiye kazandırılması önemlidir. Tüm bunlar dikkate alındığında bölge planı Trakya ölçeğinde verimliliğin yükseltilmesi, yenilenebilir enerji kaynaklarına ilginin artırılması, kaynak çeşitlendirmesine

gidilmesi ve Bölgenin uluslararası enerji geçiş koridoru üzerindeki konumunun değerlendirilmesi üzerine politikalar üzerinde durmaktadır.

Öncelik 20: Trakya Bölgesine ulusal ve uluslararası yatırımcıları çekmek suretiyle, bölgesel kalkınmaya büyük katkı sunulabilir. Bölgenin öncelikli yatırım alanları olan elektrikli ev aletleri, elektronik, otomotiv, makine, gıda, plastik ve kauçuk, tekstil ve hazır giyim ile kimya sektörlerinde Bölgeye yatırım yapılmasını hedefleyen plan, Bölge yatırım destek ve tanıtım stratejisinin hazırlanması, yatırımcılara “tek durak ofis” şeklinde hizmet verilmesi ve yatırımcıya kolayca bilgi teminini sağlayan uygulamaların geliştirilmesi yönünde politikalar belirlemektedir.

Öncelik 21: Üretiminin büyük bölümünü imalat sanayi alanında gerçekleştiren Trakya Bölgesi'nin ulusal ve küresel ölçekte rekabet gücünü arttırmak için bölgesel markaların oluşturulması ve işletmelere dış ticaret ve markalaşma konularında destek verilmesi gerekmektedir.

Mekânsal yerleşim ve gelişme konusunun ele alındığı son bölümde Bölge çeşitli gelişim alanları ve alt bölgelere ayrılmıştır. Bu alan ve alt bölgelere biçilen fonksiyonlar ile Bölgenin orta ve uzun vadede etkin ve planlı gelişimi hedeflenmektedir. Yerleşimlerin birbirine olan yakınlıkları ve coğrafi özelliklerine göre beş temel karakteristik alt bölge belirlenmiştir.

Mekansal yerleşim çerçevesinde kent merkezlerini kademelendiren bölge planı, kademelerine göre kentlere farklı misyonlar yüklemektedir. Kademelenme nüfus, çalışan sayıları ve ulaşım akslarına ve erişilebilirliğe bağlı olarak belirlenmiştir. I ve II. Kademe kentsel merkezler bölgesel nitelikte hizmet sağlayan gelişim odakları olarak kurgulanmaktadır. III. ve IV. kademe kentsel merkezler ise tarımsal sanayi ve tarım alanında faaliyet gösteren merkezler olarak ön plana çıkmaktadır. V. kademe kentsel merkezler ise, temelde kırsal alanlara kentsel hizmetler vermek üzere kurgulanan “alt merkez” karakteri taşıyan yerleşimlerdir. Bu kapsamda hizmet merkezleri, sanayi merkezleri, kırsal merkezler, turizm merkezleri ve lojistik merkezler olarak tespit edilen alanların sahip oldukları özelliklere göre söz konusu üstünlükleri geliştirilecektir.

Trakya Bölgesi, Asya ve Avrupa arasındaki jeo-stratejik önemi sebebiyle sınırötesi etkileşim potansiyeli yüksek bir Bölgedir. Avrasya Bölgesi'nde bölgesel bir merkez konumundaki İstanbul ve onun etkileşimi içindeki Trakya, önemli bir geçiş koridoru olduğu kadar coğrafyanın ana gelişme odaklarından biridir. Bu durum iyi değerlendirildiği takdirde Bölgeye turizm, lojistik ve ticaret alanında yeni fırsatlar sunabilir. Ayrıca Trakya Bölgesi, Marmara Bölgesi'ndeki ekonomik odaklar ve ekolojik koridorların yüksek etkileşimi içerisinde bulunmaktadır. Plan bu bağlamda Marmara Bölgesinde yer alan yerleşimler ile Trakya Bölgesi arasındaki etkileşimi geniş bir perspektiften ele alarak bütüncül bir bakış açısı ile stratejilerini belirlemiştir. Marmara Bölgesinde yer alan Ajansların katılımı ile yapılan çalıştaylarda Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi Taslağını temel alan bir yapıda Bölgenin diğer bölgelerle olan ilişkilerinin ayrıntılı bir şekilde gösterildiği mekânsal gelişim şemalarında üretilmiştir. Oluşturulan bu mekânsal gelişim şeması, yerleşim merkezlerine hem mekânsal hem de sektörel zeminde belli roller biçmektedir. Merkezlerin birbirleri ile etkileşimleri, bağlantı noktaları ve ortak gelişim koridorları ele alınmaktadır. Bu bağlamda, Trakya Bölgesi, İstanbul Metropolitan Alanı ve Güney Marmara Bölgesi ile doğrudan; Doğu Marmara ve

Bursa-Eskişehir-Bilecik Bölgesi ile de dolaylı bir etkileşim içerisindedir. Metropol Alt Merkez olan Tekirdağ, Bölgenin gelişkin kara ve deniz bağlantılarının üssü konumundadır. Bölgenin dışa açılan kapısı hüviyetindeki Edirne hem sınır kapılarının bulunduğu il, hem de turizm odağı olarak dikkat çekmektedir. Şemada Kırklareli ise ikincil sanayi kenti olarak işaretlenmektedir. Trakya, Marmara Bölgesi çevresinde konuşlanan diğer tüm bölgelerin Avrupa bağlantısını sağladığı için kilit konumdadır. Ayrıca bölge İstanbul Metropol Merkezinin genişleme alanı içinde bulunmaktadır.

2014-2023 Trakya bölge planında yer alan önceliklerin gerçekleştirilmesine yönelik olarak Bölgedeki tüm kurum ve kuruluşlar arasında etkin işbirlikleri mekanizmaları kurularak, kaynakların plan öncelikleri doğrultusunda kullanımı sağlanacaktır. Plan öncelikleri çerçevesinde hazırlanacak olan bölgesel operasyonel programlar aracılığı ile planın hayata geçirilmesi sağlanacaktır.

Planın uygulama düzeyi ve sonuçlarının sürekli olarak takip edilerek değerlendirilmesini teminen başta Kalkınma Kurulu olmak üzere diğer kurum ve kuruluşların katılımı ile izleme ve değerlendirme mekanizmaları oluşturulacaktır.

PLANLAMA SÜRECİ

2014-2023 TR21 Trakya Bölge Planı, Kalkınma Bakanlığınca Trakya Kalkınma Ajansına yapılan yetkilendirilme çerçevesinde Ajans koordinasyonunda Bölgede yer alan tüm paydaşların etkin katılımı ile hazırlanmıştır.

Ajans, Bölgenin dinamiklerini harekete geçirme yolundaki stratejileri belirlemeye yönelik olarak çalışmalarına 2011 yılında başlamış; birçok rapor, sektörel analiz, araştırma ve toplantı gerçekleştirmiş ve planın her aşamasında yerel paydaşların ve uzman kişilerin görüşlerine başvurmuştur. Süreç içerisinde gerek çalıştay ve toplantılarla, gerekse anket ve kamuoyu araştırmaları ile Trakya’da yaşayan ve Trakya için söyleyecek sözü olan binlerce insana ulaşılmıştır. Teknolojinin sağladığı imkânlar ile planın hazırlanmasında şeffaflık, bilimsellik ve katılımcılık ilkelerine hassasiyetle riayet edilmiştir. Ajans tarafından yürütülen araştırma, analiz ve saha çalışmaları Planlama Programlama ve Koordinasyon Biriminin koordinasyonunda, alanında uzman bölge içi ve dışından akademisyenlerle işbirliği çerçevesinde yürütülmüştür.

Bölge Planı hazırlık çalışmalarını iki ana bölümde incelemek mümkündür. Bu kapsamda birinci bölümde; “İlçe Vizyon Çalışmaları”, “Trakya Turizm Master Planı”, “Trakya Lojistik Master Planı”, “Sosyal Yapı Analizi”, “Rekabetçilik Analizi”, “Göç Analizi”, “Girişimcilik Analizi”, “Çiftçi Algısı Araştırması”, “Enerji Raporu”, “Trakya Bölgesi Seracılık Fizibilitesi” gibi bölgenin temel dinamiklerini ortaya koyan nicel ve nitel araştırmalar yapılmıştır. Plan yazım sürecine yakın ikinci aşamada ise Özel İhtisas Komisyonları hayat geçirilmiş, böylece plan güçlü bir katılımcı zemin üzerine oturtulmuştur.

Sektör Analizleri ve Kantitatif Araştırmalar

İlçe Vizyon Çalıştayları: Trakya Bölgesi’ndeki ilçelerin sorunlarını ve potansiyellerini bizzat oralarda yaşayanlardan öğrenmeyi amaçlayan Trakya Kalkınma Ajansı, Ekim 2011 tarihinde ilçelerde vizyon çalıştayları düzenlemeye başlamıştır. Tüm çalıştaylarda 1500’e yakın kişiye ulaşılmıştır. Toplantılara kaymakamlık ve belediyenin işbirliği ile ilçede bulunan kamu kesimi, özel sektör ve sivil toplum kuruluşu temsilcileri davet edilmiştir. İlçenin temel problemleri, fırsatları ve farklı kesimlerin birbirinden beklentilerinin ele alındığı bir günlük çalışmada, katılımcı merkezli bir yöntem takip edilmiştir. İlçe çalıştayları ile Ajans, yöresel problemleri birinci ağızdan öğrenme ve yerel potansiyeli yerinde tespit etme imkanı sağlamıştır. Çalıştay sonunda hazırlana raporlar ile söz konusu bulgular ulaşılabilir hale getirilmiştir.

Trakya Turizm Master Planı: Trakya’da turizmin planlı bir şekilde yürütülmesi amacıyla hazırlanan Plan, bu alanda Bölgede yapılan ilk çalışma olarak dikkat çekmektedir. Planın hazırlık aşamasında Trakya Bölgesi genelinde 1548 kişi üzerinde tutum anketi, İstanbul’da ise 1000 kişi üzerinde algı anketi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca master plan hazırlık sürecinde Tekirdağ, Edirne ve Kırklareli’nde toplamda yaklaşık 250 kişinin katıldığı üç adet çalıştay düzenlenmiştir. Bu çalıştaylara turizm alanında söz sahibi tüm aktörler davet edilmiş; katılımcıların düşünce ve tavsiyeleri alınmıştır. İstanbul’da 38 adet büyük tur firmasının

katıldığı odak grup toplantısı ile Trakya’da turizmi geliştirme faaliyetleri üzerine profesyonellerle fikir alışverişi sağlanmıştır. Bölge ziyaretleri ve mevcut durum analizi çalışması ile zenginleştirilen süreç sonunda plan yazımına geçilmiştir.

Plan, Trakya’nın mevcut turizm hacmini artırması için ana başlıklar halinde şu önerileri getirmektedir: Aktivitelerin dört mevsime yayılması, turizm alanlarının çeşitlendirilmesi,eko-agro turizm faaliyetlerine ağırlık verilmesi, kamunun karar alma süreçlerine yerel paydaşları dahil etmesi, Bölgenin turizm altyapısına yatırım yapılması ve sürdürülebilir bir turizm anlayışının hakim kılınması.

Trakya Lojistik Master Planı: 2011 yılında çalışmalarına başlanan bir diğer çalışma ise Lojistik Master Plandır. Trakya Bölgesi’nin lojistik açıdan taşıdığı avantajlar nedeniyle Bölgede sektörün dinamiklerini harekete geçiren ve düzenli büyümesini amaçlayan bir master plana ihtiyaç duyulmuştur. Bu kapsamda 200’e yakın firmaya online anket uygulanmış, 40’a yakın firmaya ziyaret gerçekleştirilmiş, 43 katılımcıdan oluşan lojistik platform kurulmuş ve 100’e yakın katılımcının hazır bulunduğu büyük bir lojistik çalıştay gerçekleştirilmiştir. Ayrıca İstanbul’da lojistik odak grup çalışması ile sektörde söz sahibi büyük firmaların temsilcilerinden görüşler alınmıştır.

Plan sonucunda çeşitli öneriler dile getirilmektedir. Bölgenin lojistik alanında iddialı konumunu devam ettirebilmesi için taşıma türleri arasında entegrasyonun sağlanmasına dönük yatırımların artırılması gerekmektedir. Ayrıca Bölgedeki liman altyapısının güçlendirilmesi ve belli alanlarda lojistik merkez yapımına dönük eyleme geçilmesi Trakya’nın elini güçlendirecek diğer öğeler arasında yer almaktadır.

Trakya Sosyal Yapı Analizi: Rapor, demografi, sağlık, eğitim, sosyal hizmetler ve sosyal içerme konularını ele almaktadır. 2011 yılında çalışmalarına başlanan analiz için TÜİK verileri ile birlikte birçok kaynak ve materyalden yararlanılmıştır. Bölgedeki sosyal dinamikleri tespit etmek amacıyla hazırlanan analizde, birçok çalıştay ve odak grup toplantısı ile desteklenmiştir. Sağlık ve eğitim alanlarında Mayıs ve Haziran 2011 tarihlerinde il bazlı odak grup toplantıları düzenlenmiştir. Sosyal hizmetler ve sosyal içerme konularında ise toplamda 4 adet odak grup toplantısı yapılmıştır. Ayrıca sürecin sonuna doğru Aralık 2011’de tüm verilerin kapsamlı bir şekilde ele alındığı geniş katılımlı bir çalıştay düzenlenmiştir. Yaklaşık olarak 300’e yakın insana ulaşılan tüm bu toplantılara kamu kesimi, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları davet edilmiştir.

Çalışma sonucunda elde edilen bulgular, bölgenin sağlık, eğitim ve sosyal içerme konusunda bazı eksiklikleri bulunduğunu, ancak ulusal ortalamalar dikkate alındığında, Trakya’nın ülke ortalamalarının üzerinde seyrettiğini göstermektedir.

Rekabetçilik Analizi: Bölgenin rekabetçi sektörlerini belirlemeyi amaçlayan Trakya Kalkınma Ajansı, geniş araştırmalar ve yüksek sayıda katılımcının yer aldığı çalıştay sonucunda rekabetçilik analizi raporunu yayınlamıştır. Bölgenin rekabetçi sektörleri belirlenirken çeşitli bilimsel yöntemler temel alınmış, saha ziyaretleri gerçekleştirilmiş ve sektör temsilcileri ile bire bir görüşmeler sağlanmıştır. Ayrıca Eylül 2011 tarihinde yapılan çalıştay ile rekabetçi çıkan sektörler hakkında sanayicilerin görüş ve önerilerine başvurulmuştur. Çalıştaya 200 kişi katılmıştır. Yayında olan rapor bu alanda araştırma yapanların hizmetine sunulmuştur.

Rekabetçilik analizine göre Trakya Bölgesinde beş sektör öne çıkmaktadır. Bu sektörler; beyaz eşya, deri, kağıt, kauçuk, ve tekstildir. İhracat rakamlarının ötesinde, rekabet analizinde kullanılan Elmas Modelinin ortaya koyduğu sonuçlara göre rekabet edebilirlik potansiyeli yüksek çıkan sektörler ise süt ve süt ürünleri sektörü, üzüm ve üzüm ürünleri sektörü, tarım makineleri sektörü, lojistik sektörü, turizm, tekstil ve hazır giyim sektörüdür.

Göç Analizi: Trakya Bölgesi Türkiye'nin en yoğun göç alan bölgelerinin başında gelmektedir. Bölgede artan göçle birlikte ortaya çıkan sosyal ve ekonomik problemler ve değişen dinamiklerin tespiti için Trakya Kalkınma Ajansı göç analizi çalışması yürütmüştür. Göçle gelen vatandaşlarımızın ve yerli halkın tutum ve algılarını belirleyebilmek amacıyla 2012 Kasım ve Aralık aylarında 1309 kişiye anket uygulanmış ve bu sayede hanede yaşayan 3271 kişiye ilişkin bilgi toplanmıştır. Çorlu, Çerkezköy ve Lüleburgaz'da toplamda 60 kişiye uygulanan yuvarlak masa odak grup çalışması ile derinlemesine tespitlerde bulunulmuş; sorunlar ve çözümler masaya yatırılmıştır.

Bu çalışmada, bulunduğu ilçeye son 10 yılda gelenler göçmen olarak kabul edilmektedir. Çalışmada bulunduğu ilçeye son beş yılda gelmiş olanlar % 17 oranındadır. Son 10 yılda gelenlerin oranı ise % 26'ya varmaktadır. Görüşülen kişilerin yarıdan fazlası (% 55) bulunduğu ilçede doğmuştur. Bu açıdan bakıldığında görüşülen kişiler arasında göçmenlerin oranı dörtte birdir (% 26). Göçmenlerin % 29'u İstanbul'dan, % 17'si Trakya'dan bu ilçeye göç ettiğini belirtmiştir. Buraya Karadeniz'den göç ettiğini belirtenlerin oranı %18'dir. Doğu illerinden göç edenlerin oranı da aynıdır (% 18).

Girişimcilik Analizi: Trakya Bölgesi'ndeki girişimciliği tespit etmek amacıyla Ajans, girişimcilik analizi çalışmalarını başlatmıştır. Bu alanda 3000 kişiye anket uygulanmış, Bölge'de yaşayan bireylerin girişimcilik seviyelerinin ölçülmesi hedeflenmiştir. Bölgenin girişimciliğinin tespit edildiği analiz, önemli birçok önemli veriye ulaşılmasını sağlamıştır.

Çalışma neticesinde çıkan verilere göre iş kurmanın önünde en büyük engel maddi yetersizlik olarak ortaya çıkarken, bu ihtiyacı karşılayan temel öğeler arasında banka kredileri ilk sırada yer almaktadır. Araştırmaya katılanların % 3,4'ü gelecek üç yıl içinde iş kurmayı düşünmektedir. Bu oran Türkiye ortalamasının altındadır.

Çiftçi Algısı Araştırması: Trakya çiftçisinin tutum ve algısını takip ve tespit etmek amacıyla Ajans, Nisan 2012 tarihinde Trakya Çiftçi Algısı çalışmalarına başlamıştır. Hazırlık aşamasında 998 yüz yüze görüşme yapılmış, bu sayede 3091 kişilik bir hane halkı hakkında bilgi sahibi olunmuştur. Yer yer birincil ağızdan görüşme notlarının rapora yansıtılması ve bu görüşlerin konunun uzmanları tarafından sentezlenmesi ile algı araştırması son haline getirilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre Trakya'da tarımda temel sıkıntılar şu başlıklar altında toplanmaktadır: Yüksek girdi maliyetleri, köylerde tarımla uğraşan nüfusun kente göç etmesi, çevre kirliliği, toprakların gittikçe bölünerek küçülmesi ve küçük çaplı üretimin kar elde etmekten uzaklaşması.

Enerji Raporu: Trakya Bölgesi hem kaynakları hem de enerji nakil hatları üzerindeki stratejik konumu ile enerji sektörü açısından büyük öneme sahiptir. Bu yüzden gelecek yıllarda ulusal ve küresel enerji politikalarının belirlenmesinde Bölgenin konumunu güçlendirmek ve sahip olduğu potansiyeli daha iyi tespit etmek amacıyla Trakya Kalkınma Ajansı, 2012 yılında enerji raporunu hazırlamıştır.

Trakya Bölgesi Seracılık Fizibilitesi Raporu: Trakya Bölgesi'nde seracılık alanındaki potansiyeli tespit amacıyla Trakya Kalkınma Ajansı desteği ile alternatif ısı kaynaklarına dayanan sera yatırım projesi ve Pınarhisar yöresi ısıtmasız örtü altı sebzeçiliği yatırım projesi fizibilite çalışmaları hazırlanmıştır. Bu çalışmalarda Trakya'da tarımsal üretim yapanların seracılığı bir alternatif tarım faaliyeti olarak düşündüğünde, nasıl bir sonuçla karşılaşacağı, rekabet koşulları, iklimin uygunluğu ve teknik detaylar ele alınmıştır.

Vizyon Çalıştayı ve Özel İhtisas Komisyonları

Yukarıdaki birçok rapor, anket ve analizin de desteğiyle plan yazımına yakın bir süreçte ikinci safhaya geçen Trakya Kalkınma Ajansı, 14 Şubat 2013 tarihinde 189 kişinin katıldığı bir vizyon çalıştayı düzenlemiştir. Toplantıda Bölge için yeni bir vizyon belirlenmiştir. Vizyon çalıştayıdan hemen sonra özel ihtisas komisyonları toplanmaya başlamıştır.

Bölge genelinde 450'ye yakın katılımcı ile 16 adet özel ihtisas komisyonu kurulmuştur. Beşeri Kaynaklar, Bilgi Toplumu ve Yenilikçilik, Çevre, Doğal Afet, Enerji Verimliliği, Finans, Göç, İmalat Sanayinde Dönüşüm, Kamusal Hizmetler, Kırsal Kalkınma, Komiler, Mekansal Gelişme, Orman ve Su, Sosyal Hizmetler ve Yoksulluk, Tarım, Yönetişim ve Sivil Toplum başlıklarında kurulan komisyonlar, Şubat ve Mart ayları içerisinde yoğun toplantılar yapmıştır.

Katılımcıların belirlenmesinde, komisyonun uzmanlık alanına göre hemen hemen tüm kurumlara bilgi verilmiştir. Kamu kesimi, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarından oluşan bir liste hazırlanmıştır. Listede isimler uzmanlık alanlarına göre tasnif edildikten sonra kurumlarla irtibata geçilmiştir. Söz konusu kurumlardan komisyonlara katılımcı göndermeleri hususunda talepte bulunulmuş, katılımın artırılması için elektronik posta, telefon, internet, faks ve resmi yazı gibi tüm kanallar seferber edilmiştir.

Komisyonlar için Ajans uzmanları arasından bir moderatör belirlenmiştir. Ayrıca her komisyonda nihai raporu hazırlamak üzere bir adet raportör görevlendirilmiştir. Raportörlerin seçiminde Bölgedeki üç üniversite ile protokol imzalanmış ve konuya dair bilgi birikimi olan akademisyenlerle çalışmalar başlatılmıştır.

Toplamda üç gün süren toplantılarda komisyon üyelerinin konu hakkındaki talep ve düşünceleri birçok yöntem ve teknik izlenerek alınmaya çalışılmıştır. Komisyonun ilgi alanında bulunan konu hakkında kapsamlı GZFT analizi yapılmış; olası hedefler, stratejiler, faaliyetler ve eylemler belirlenmiş ve katılımcıların proje ve araştırma önerileri değerlendirilmiştir. Her aşaması titizlikle kayıtlara geçirilen çalışmalar sonucunda bir nihai rapor ortaya çıkmıştır. Nihai rapor komisyon üyeleri ile paylaşıldıktan ve onların son görüşleri alındıktan sonra, Bölge planına temel oluşturacak kıvama getirilmiş ve diğer kaynaklar arasına eklenmiştir.

Son olarak, tüm hazırlık çalışmaları tamamlandıktan sonra 26 Mart 2013 tarihinde Bölgedeki üst düzey yönetici ve temsilcilerin yer aldığı ortak akıl toplantısı gerçekleştirilmiştir. 16 kişinin hazır bulunduğu toplantıda Bölge tüm yönleri ile masaya yatırılmış, daha geniş açıdan meseleler ele alınmış ve Bölge planının ana eksenlerin ne gerekçelerle hangi temeller üzerine oturtulması gerektiği tartışılmıştır.

Yukarıda ifade edilen çalışmalar dizisi vasıtasıyla Trakya Kalkınma Ajansı, TR21 2014-2023 Trakya Bölge Planı'nı tamamlamıştır. Süreç, 2011 yılı ortasında başlamış; planın son haline getirildiği Haziran 2013 tarihine kadar sürmüştür. Bu esnada hayata geçirilen her bir çalışma ile ayrı bir değer kazanan plan süreci, yönetim, uzmanlık ve işbirliği ilkeleri çerçevesinde yürütülmüştür. Alanında en saygın kurumlarla çalışılmış, en üst yöneticiden en tabanda hizmete muhatap olan vatandaşa kadar tüm kesimlerin sesine kulak verilmiş ve Bölge karış karı dolaşarak bilimsel veriler ışığında bütüncül bir plan yaklaşımı benimsenmiştir.

Trakya2023 İnternet Sitesi

Bölge planı hazırlık sürecinin şeffaflığının artırılması için Ajans, internet üzerinden vatandaşlarla bilgi paylaşımı yapabileceği bir portal oluşturmuştur. www.trakya2023.com adresi üzerinden yayın yapan web sitesi, plan hazırlık sürecinde takip edilen tüm çalışmaların güncel şekilde paylaşılmasına, hazırlanan raporlara kolayca ulaşılmasına ve ilgililere bilgi sunulmasına yardımcı olmaktadır. Siteden tüm özel ihtisas komisyonu raporlarına, ilçe vizyon çalıştaylarına, Ajansın yürüttüğü diğer çalışmalara ve ulusal strateji belgelerine erişmek mümkündür. Aynı zamanda site, Bölge hakkında bilgi sahibi olmak isteyenler için önemli bir bilimsel kaynak görevi görmektedir.

Mevcut Durum Analizi

Bölge planı metni ile birlikte Bölgeye ait tüm istatistiklerin ayrıntılı bir şekilde yer aldığı mevcut durum analizi çalışması yayınlanmaktadır. Analiz bünyesinde ortaya çıkan veri seti, bölge planlama süreci boyunca devam eden bir çalışmanın ürünüdür. İçerisinde TUIK verileri ile birlikte birçok resmi kurum ve kuruluştan temin edilen rakamların yer aldığı çalışma, ajans uzmanları tarafından yapılan analizlerle de zenginleştirilmiştir. Bu analizler şu şekilde sıralanabilir:

- İmalat Sanayi Teknoloji Düzeyi ve İmalat Sanayi İhracatında Teknoloji Düzeyinin Belirlenmesi Analizi
- Dış Ticarete Yoğunlaşma ve Çeşitliliğin Ölçülmesi Çalışması
- Erişilebilirlik, Cazibe ve Yayılama Parametrelerini Hesaplanması Çalışması
- Erinç Analizi
- Mekânsal Oran Analizi
- Shift Share Analizi
- Gini Katsayısının Hesaplanması

Marmara Bölgesi Mekânsal Gelişme Şeması

2014-2023 yılları arasında Trakya Kalkınma Ajansı ile birlikte diğer kalkınma ajansları da bölge planı hazırlık süreci içerisine girmiştir. Komşu bölgeler arasında etkileşimi arttırmak ve ortak hareket etmek adına eyleme geçen Marmara Bölgesi'ndeki beş kalkınma ajansı (BEBKA, İSTKA, GMKA, MARKA ve TRAKYAKA) Marmara Bölgesi Mekânsal Gelişim Şeması hazırlamak için ortak bir çalışma yürütmüştür. Çalışma çerçevesinde İstanbul'da bir araya gelen ajans yetkilileri, söz konusu bölgelerin rolleri, gelişme koridorları ve etkileşimleri hakkında fikir alışverişinde bulunmuştur. Görüş ve önerilerin bir araya getirilmesi ve detaylı çalışmalar sonucunda makro ölçekte BGUS ile uyumlu bir mekansal gelişim şeması ortaya konulmuştur.

10'ncü Kalkınma Planı, Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (BGUS) ve Diğer Ulusal Strateji Planları

2014-2023 TR21 Trakya Bölge Planı ulusal plan ve stratejilerin amaç ve önceliklerine uygun olarak hazırlanmıştır. Plan hazırlık süreci 10'ncü Kalkınma Planı ve Bölgesel Ulusal Stratejisi (BGUS) hazırlık süreci ile paralel yürütülerek Ajans hem bu ulusal plan ve strateji çalışmalarını içinde yer alarak Bölgenin temel öncelik ve beklentilerini aktarmış hem de ulusal plan ve stratejiler ile bölge planı arasındaki uyumu sağlamıştır. Diğer taraftan, hali hazırda yürürlükte olan otuz yakın ulusal strateji planı bulunmaktadır. Bu planlar ilgili konularda ulusal düzeyde bağlayıcı strateji ve politikalar belirlemektedir. TR21 Trakya Bölge Planı hazırlık aşamasında söz konusu ulusal strateji belgelerinin öngördüğü ve çerçevesini çizdiği noktalara hassasiyetle uyulmasına dikkat edilmiştir.

A- BÖLGENİN GENEL KARAKTERİ VE TEMEL EĞİLİMLER:

Trakya Bölgesi Avrupa Kıtasında ülkemizin dışı açılan kapısı konumundadır. Üç farklı deniz tarafından çevrelenen Bölge adeta bir yarımada hüviyetindedir. Coğrafi olarak İstanbul ve Çanakkale illerinin bir kısmını da içermekle birlikte Düzey-2 idari sınıflaması içerisinde Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ illerinden oluşmaktadır. Bölgeyi oluşturan bu üç il sosyo-kültürel olarak benzer bir yapıdadır.

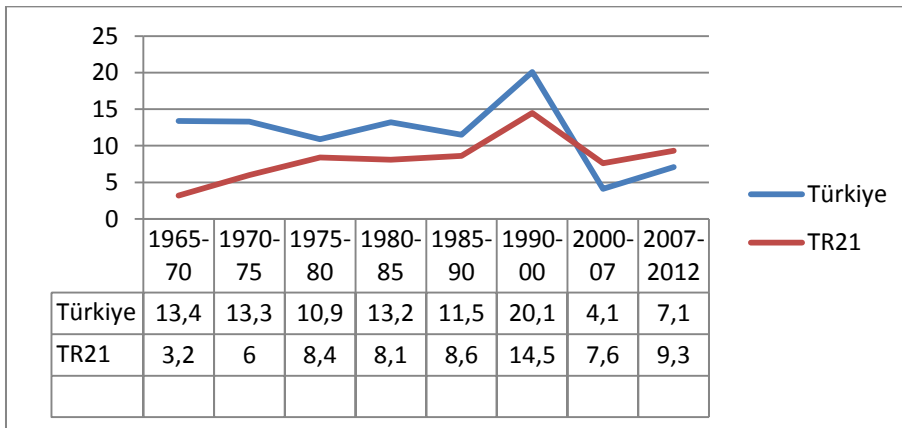
Bölge, coğrafi olarak bir bütün olarak incelendiğinde kuzeyi Karadeniz ile çevrelenmiş olup sahil kesiminde Istranca Dağlarına ev sahipliği yapmaktadır. Güney kısmı ise Marmara ve Ege denizleri tarafından çevrelenmiş olup kıyı kesiminde ise Ganos Dağları yer almaktadır. Bölgenin kuzey ve güneyinde yer alan orman varlığı korunması gereken doğal kaynaklar arasında önemli yer tutmaktadır. *Bölge, korunan kuzey ve güney alanları arasında gelişimini doğu-batı yönünde sürdürmektedir.*

Bölgenin gerek nüfus yoğunluğu, gerekse imalat sanayi ve hizmet sektörünün gelişmişliği açısından ana gelişim merkezini İstanbul metropolitan alanının sınır bölgesinde yer alan Çorlu-Çerkezköy ve Lüleburgaz aksı oluşturmaktadır. Bölge bu akstan batıya doğru D100 ve D110 karayolları üzerinde gelişimini sürdürmektedir.

Bölge ekonomisinin temel yapısını tarımsal üretim ve imalat sanayi oluşturmaktadır. Tarımsal üretim faaliyetleri Bölge genelinde yapılmakla birlikte ağırlıklı olarak Bölgenin iç ve batısında ağırlık kazanmıştır. İmalat sanayi ise Çorlu-Çerkezköy-Lüleburgaz aksında D100 karayolu etrafında yoğunluk göstermektedir. Bölgenin kuzey ve güney kısımlarının ekonomisi hayvancılık, tarım ve turizme bağlı bir yapı göstermektedir.

Nüfus Dinamikleri:

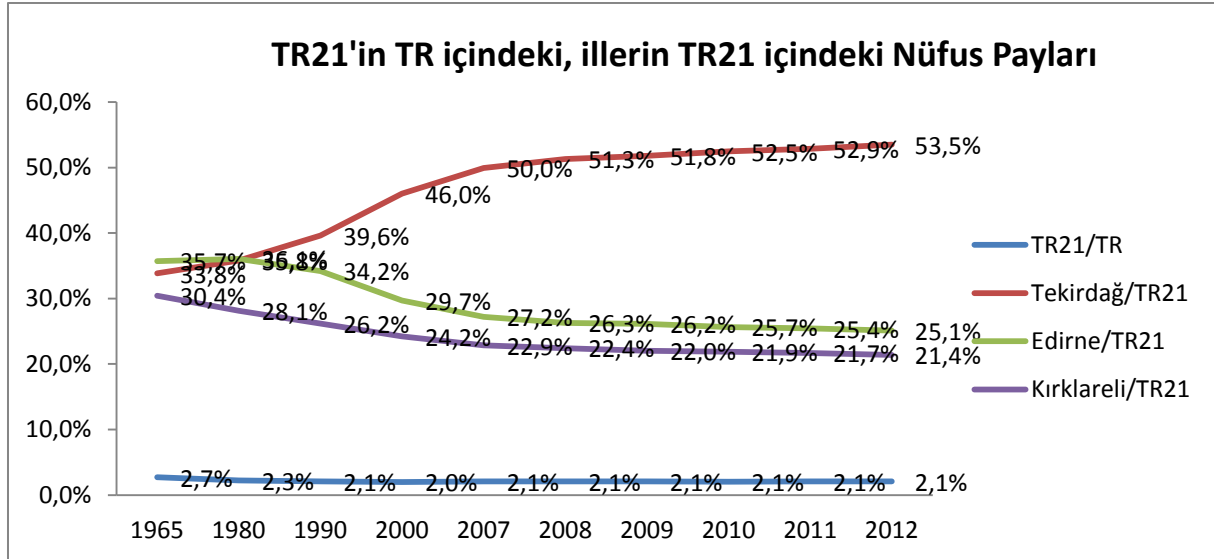
TR21 Trakya Bölgesi'nin nüfus artışı hızı, 1965'ten 2000'li yıllara kadar Türkiye ortalamasının altında kalmıştır. Ancak 2000 yılı sonrasında Trakya Bölgesi'nin nüfus artış hızındaki artış Türkiye ortalamasının üzerine çıkmıştır. *Uzun yıllar boyunca nüfus artış hızını git gide yükselten Bölgede hale hazırdaki nüfus artış hızı Türkiye ortalamasının üzerindedir.*

Şekil 1. TR21 Trakya Bölgesinde Nüfus Artış Hızı (%)

Kaynak: Nüfus İstatistikleri, TÜİK.

1965-1975 yılları arasında Bölge illerinde dengeli bir nüfus dağılımı gözlemlenirken; Tekirdağ ilinde 1980’lerde başlayan hızlı sanayileşme sonrasında 2000-2012 yılları arasında bu ilin nüfusu Bölgenin toplam nüfusunun neredeyse yarısını oluşturmaktadır. Bölge içinde sanayileşmenin yoğun olduğu Çorlu-Çerkezköy ilçeleri en fazla nüfus artışının yaşandığı yerleşim alanlarıdır. 1990-2012 yılları arasında Çerkezköy ilçesi %356,74 oranındaki artış ile nüfusun en fazla arttığı yerleşim yeri olmuştur.

Şekil 2. TR21'in TR içindeki, illerin TR21 içindeki Nüfus Payları

Kaynak: TÜİK.

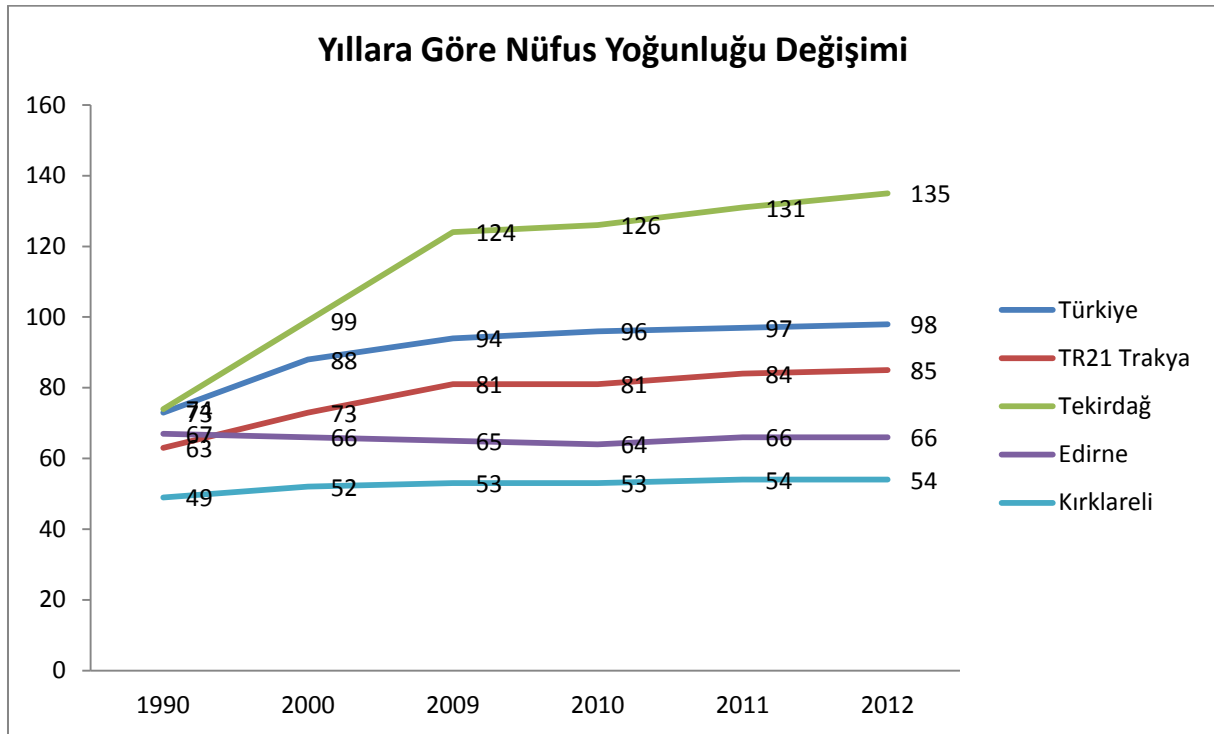
Bölgedeki nüfus artışı Tekirdağ merkezli olmaktadır. Tekirdağ ilinin nüfusu hızla artarken Edirne ve Kırklareli illerinin Bölge içi nüfus paylarında azalış görülmektedir.

Tablo 1. TR21 Trakya Bölgesi 1990-2012 Nüfus Değişimi

Yerleşim Yeri	Nüfus Değişimi
Tekirdağ - Çerkezköy	356,74
Tekirdağ - Çorlu	162,08
Tekirdağ	81,79
Tekirdağ - Merkez	50,57
Kırklareli - Lüleburgaz	48,15
TR21 Trakya	34,68
Edirne - Merkez	30,4
Kırklareli	10,24
Edirne	-1,21

Kaynak: TÜİK Nüfus İstatistiklerinden türetilmiştir.

Bölge illerinin nüfus yoğunluğu nüfus artış hızındaki değişimler sebebiyle 1990-2012 arasında önemli farklılıklar göstermiştir. 1990-2012 yılları arasındaki nüfus artışlarının sonucunda 2012 yılında Çerkezköy ve Çorlu ilçeleri sırasıyla 578 kişi/km² ve 304 kişi/km² ile nüfus yoğunluğu en büyük ilçeler olmuştur. 2012 TÜİK verilerine göre Türkiye’de kilometrekare başına düşen kişi sayısı ortalama 98 iken; bu rakam Tekirdağ’da 135, Edirne’de 66, Kırklareli’nde ise 54 olmuştur. Buna göre Tekirdağ nüfus yoğunluğu açısından 81 il arasında 15’nci, Edirne 36’ncı, Kırklareli ise 48’nci sırada yer almaktadır. Bu bilgiler ışığında, Bölgenin nüfus değerlerini en fazla yükselten ilin Tekirdağ olduğu söylenebilir. İlçe bazında nüfus incelediğinde ise Bölge içinde iller arasında görülen nüfus farklılıklarının ilçeler arasında da gözlemlendiği ifade edilebilir. Bölge nüfusunun artmasına karşın Bölgenin iç ve batısındaki ilçelerin çoğunda nüfusun azaldığı; buna karşın il merkezleri ile bölge içi gelişim odakları olan Lüleburgaz, Çorlu ve Keşan ilçelerinin ise nüfuslarının hızlı artış gösterdiği görülmektedir. Bu sebeple kırsal alanları ve göç veren ilçe merkezlerini sosyo-ekonomik açıdan daha cazip kılacak çalışmaların yapılması önemlidir.

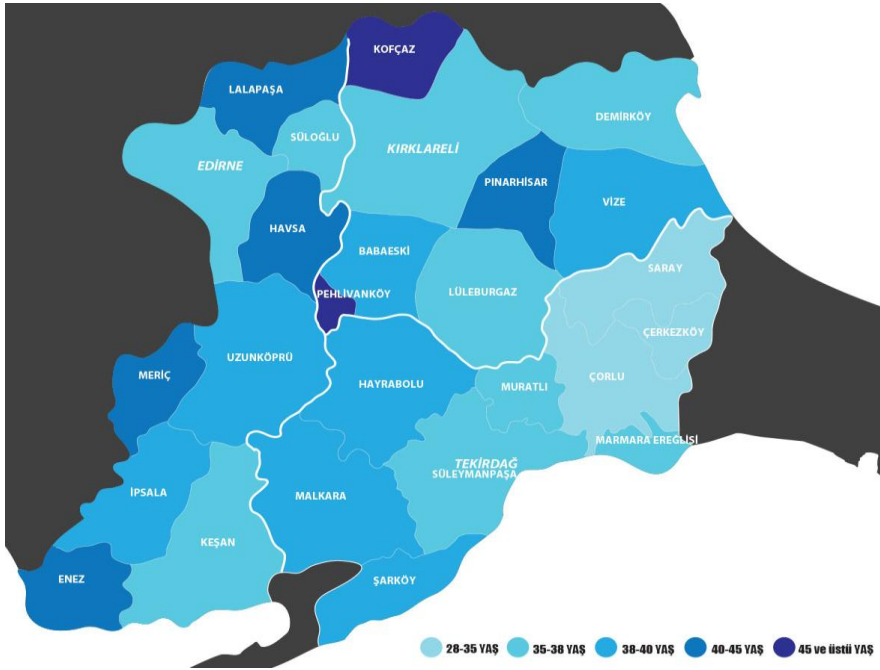
Şekil 3. Yıllara Göre Nüfus Yoğunluğu Değişimi

Kaynak: TÜİK

Trakya Bölgesi’nde 1990’dan 2012’ye kadarki 12 yıllık dönemde şehir nüfusundaki artış, Türkiye geneline kıyasla daha yüksektir.

Türkiye’de şehir nüfusunun toplam nüfusa oranı 1990 yılında %60 seviyesinde iken 2012 yılında %77,3’tür. Trakya Bölgesi’nde ise nüfusun şehirde yaşayan kısmı 1990 yılında %52,3 iken, bu oran 2012 yılında %69 olmuştur. 1990-2012 yılları arasında şehir nüfusundaki artış Türkiye genelinde %73,7 iken, Trakya Bölgesi’nde %77,5’dir. Bu artışın 2023 yılı projeksiyonu içerisinde de artması beklenmektedir. Özellikle sanayinin yoğun olduğu yerleşimler ve bölge içi gelişim odakları olarak belirlenen il merkezleri ile birlikte Keşan, Lüleburgaz ve Çorlu ilçeleri etraflarındaki kırsal alandan nüfus çekmeye devam edeceklerdir.

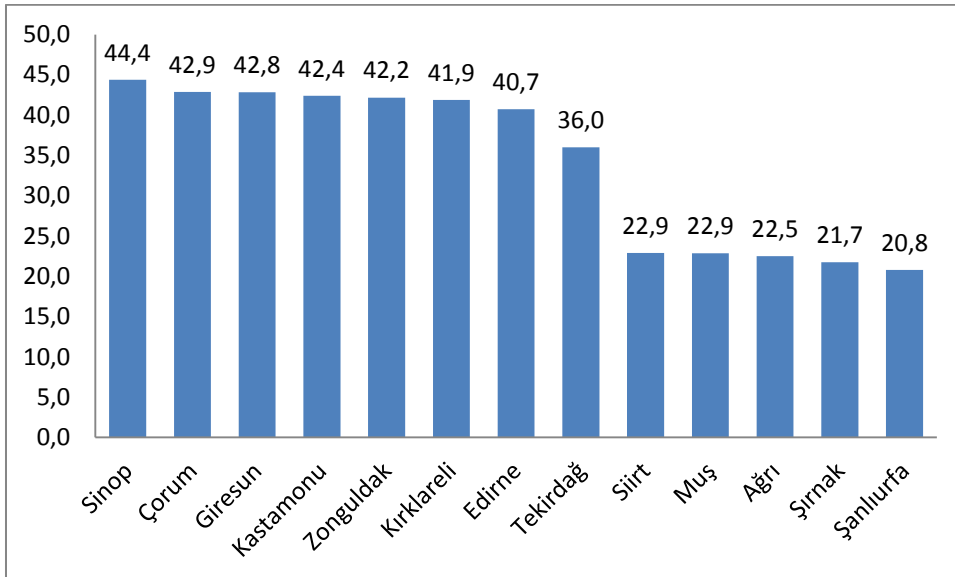
2023 yılında Trakya Bölgesi'ndeki kentsel nüfus oranının %81 seviyelerine yaklaşması beklenmektedir.

Şekil 4. TR21 Trakya Bölgesi Yaş Ortalaması Dağılımı

Kaynak: TÜİK 2012 ADNKS verilerinden yararlanılarak hesaplanmıştır.

Ülkemizde yaşanan demografik değişimler nüfusun yaşlanmasına yol açmaktadır. Doğurganlık hızı düşerken, beklenen yaşam süresi yükselmektedir. **Trakya Bölgesi'nin ortanca yaş ortalaması (34,4) Türkiye ortalamasından (30,1) yüksektir.** Yukarıda değinilen demografik değişimlerle birlikte 2023 yılı projeksiyonunda Türkiye'nin ve Trakya Bölgesi'nin ortanca yaşının artması beklenmektedir.

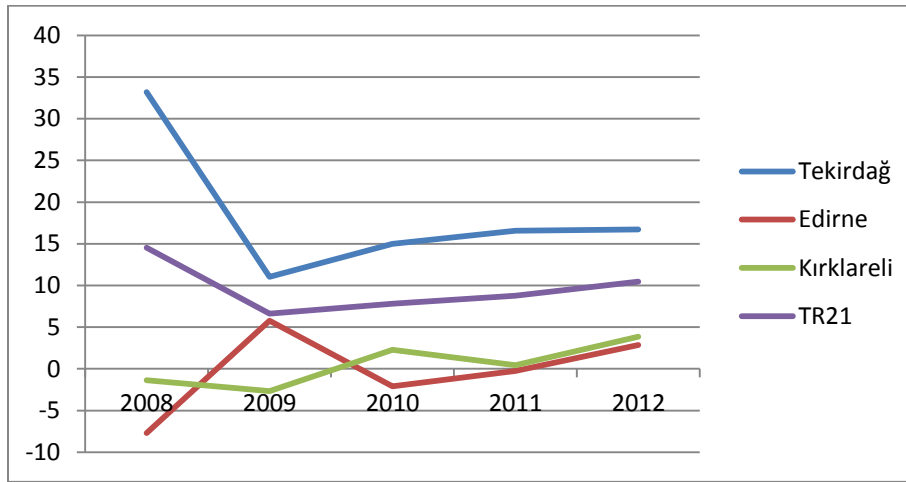

Şekil 5. 2023 İllere Göre Ortanca Yaş Tahminleri

Kaynak: TÜİK

Trakya Bölgesi ilçeleri arasında en yüksek yaş ortalamasına sahip ilçe Pehlivanköy'dür. Pehlivanköy'ü sırasıyla Kofçaz, Meriç ve Havsa izlemektedir. Yaş ortalaması en küçük olan son üç ilçe ise Saray, Çorlu ve Çerkezköy'dür. Bölgedeki ilçelerin yaş ortalamaları ile ilçede yoğunlukla uğraşılan ekonomik faaliyet arasında doğrudan bağlantı kurmak mümkündür. Örneğin yaş ortalamasının nispeten daha düşük olduğu Lüleburgaz, Çorlu ve Çerkezköy ilçeleri sanayi faaliyetlerinin; yaş ortalamasının nispeten daha yüksek olduğu Pehlivanköy, Kofçaz, Meriç ve Havsa gibi ilçeler ise tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin yoğunlukla yapıldığı yerleşim yerleridir.

Trakya Bölgesi son yılların en çok net göç alan yerleri arasında bulunmaktadır. Özellikle Çorlu ve Çerkezköy ilçeleri artan sanayi varlığı ile birlikte çok yoğun göç almış ve almaya devam etmektedir..

Şekil 6. Net Göç Hızı

Kaynak: Bölgesel İstatistikler, TÜİK.

Gelişen sanayinin neden olduğu göçler sonucunda 1995-2000 döneminde Tekirdağ %96,8 ile en yüksek net göç hızına sahip il olmuştur. Yalnızca bu dönemde Tekirdağ ilindeki net göç 51.335 kişidir. Sanayi yapılanmasının belirli bir doyuma ulaşması ile birlikte net göç artışı kademeli olarak azalarak 2012 yılında %16,7 seviyesine düşmüştür. Edirne ve Kırklareli illerinde ise genel olarak alınan ve verilen göç rakamları birbirine yakın seyretmekte olup, net göç sıfıra yakındır.

Bölgede hali hazırdaki planlı sanayi alanlarının yarısından çoğunun boş olduğu düşünüldüğünde imalat sanayinde yaşanacak gelişmeler ile birlikte **Bölgenin batısında net göç rakamlarının yükselişini sürdüreceği öngörülmektedir.**

Yukarıda demografik yapı ile ilgili verilen bilgiler çerçevesinde 2023 yılı projeksiyonuna bakıldığında Bölge nüfusunun Tekirdağ merkezli olarak bir artış göstereceği, Edirne ve Kırklareli illerinin ise genel nüfuslarının sabit bir çizgi izleyeceği öngörülmektedir. **Kırsaldan kente göçün devam etmesi, kırsal nüfusun bu paralelde azalırken kent nüfuslarının artması beklenmektedir.**

Tablo 2. TÜİK Nüfus Projeksiyonu, TR21 Trakya Bölgesi Yıllara Göre Nüfus

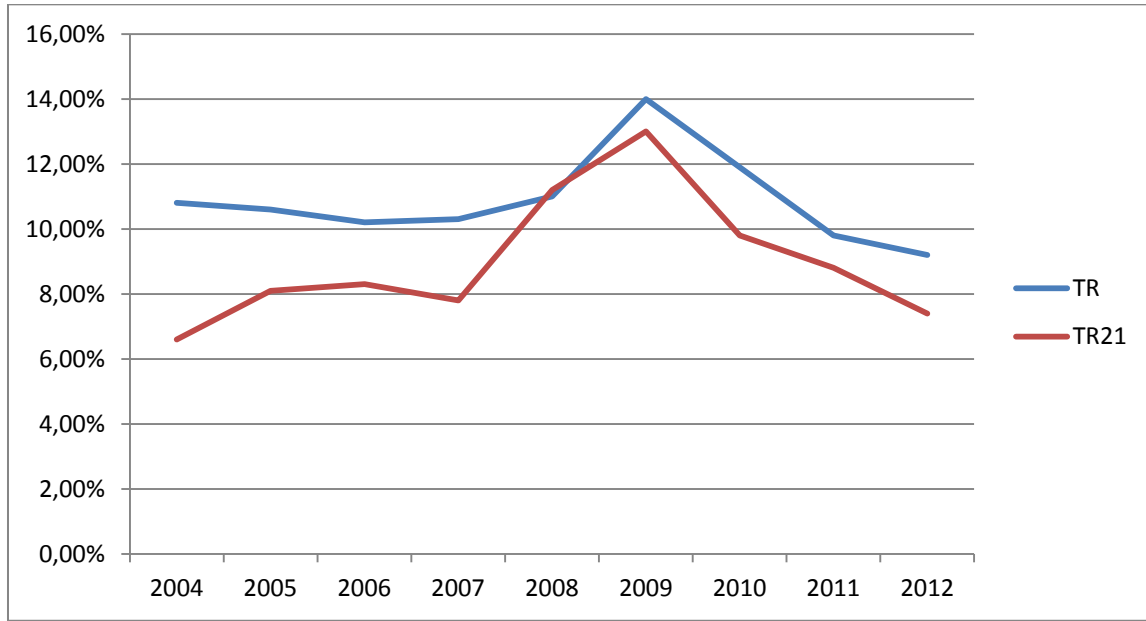
	Edirne	Kırklareli	Tekirdağ	TR21	Türkiye
2013	401.625	342.659	872.817	1.617.101	76.481.847
2014	403.467	343.969	893.275	1.640.711	77.323.892
2015	405.168	345.141	913.614	1.663.923	78.151.750
2016	406.791	346.204	933.870	1.686.865	78.965.645
2017	408.334	347.164	954.049	1.709.547	79.766.012
2018	409.787	348.022	974.132	1.731.941	80.551.266
2019	411.177	348.771	994.121	1.754.069	81.321.569
2020	412.491	349.434	1.014.027	1.775.952	82.076.788
2021	413.710	349.973	1.033.863	1.797.546	82.816.250
2022	414.844	350.413	1.053.632	1.818.889	83.540.076
2023	415.873	350.757	1.073.331	1.839.961	84.247.088

Kaynak: Nüfus Projeksiyonları, TÜİK.

Göç alan ve yüksek nüfus yoğunluğuna sahip yerleşimlerde mekânsal düzenlemeler ve sunulan kamu hizmetleri konusunda yetersizliklerin yeni nüfus projeksiyonları da göz önünde bulundurularak giderilmesi gerekmektedir. Bu yerleşim yerlerinde toplumsal adaptasyonun sağlanması, uygun fiziki ve sosyal altyapıların kurulması, göçle gelenlerin şehir kültürüne adapte edilmesi ve topyekûn bir şehir kültürünün ve şehir konforunun yaratılması büyük önem arz etmektedir.

İşsizlik ve işgücüne katılım:

Trakya Bölgesi'nde 2012 yılı verilerine göre kurumsal olmayan sivil nüfus 15 yaş ve üzerinde yaklaşık 1.300.000'dir. Bu nüfusun yaklaşık 713.000'i işgücüne dahildir. İşgücüne katılım oranı Bölge için %54,8'dir. Bu oran Türkiye oranı olan %50'nin üzerindedir. ***İşsizlik oranı yaklaşık %7,4 ve tarım dışı işsizlik oranı %8,5 ile Türkiye ortalamalarının altında seyretmektedir. İşsizlik Bölge genelinde 2009 yılı sonrasında düşüş eğilimi göstermektedir.***

Şekil 7. Yıllara Göre İşsizlik Oranlarının Dağılımı

Kaynak: İşgücü İstatistikleri, TÜİK.

2004-2012 yıllarını kapsayan süreçte Trakya Bölgesi işsizlik oranları 2008 yılı hariç Türkiye ortalamasının altında gerçekleşmiştir. **Bölgede 2004-2012 yılları arasında işgücüne katılım oranı Türkiye ortalamasının üzerinde seyretmiştir.**

Trakya Bölgesi'nde istihdam edilenlerin sektörel dağılımına bakıldığında, sanayi sektöründe istihdam edilenlerin oranının Türkiye genelinden fazla olduğu, hizmet ve tarım sektöründe istihdam edilenlerin oranlarının ise Türkiye genelinin altında olduğu görülmektedir. Tarımdaki istihdam oranındaki azalış Türkiye ortalamasının üzerinde gerçekleşmektedir. Hizmetler sektöründe istihdamın ortalaması ise yatay bir seyir göstermektedir. Bunlarla birlikte Bölgenin sanayi sektöründeki istihdamı Türkiye ortalamasının üzerinde artış göstermektedir.

Tablo 3. TR21 Trakya Bölgesinde İstihdam Edilenlerin Sektörel Dağılımı, 2012

Yıl	Bölge	15 yaş ve üzeri bin kişi				(%)		
		Toplam	Tarım	Sanayi	Hizmet	Tarım	Sanayi	Hizmet
2004	TR21	514	176	136	201	34,3	26,5	39,1
	Türkiye	19.632	5.713	4.885	9.033	29,1	24,9	46
2005	TR21	529	133	150	247	25,1	28,3	46,7
	Türkiye	20.067	5.154	5.284	9.628	25,7	26,3	48
2006	TR21	525	111	159	255	21,1	30,4	48,6
	Türkiye	20.423	4.907	5.465	10.050	24	26,8	49,2
2007	TR21	525	111	174	241	21,1	33,1	45,9
	Türkiye	20.738	4.867	5.544	10.327	23,5	26,7	49,8
2008	TR21	544	110	188	246	20,3	34,6	45,2
	Türkiye	21.194	5.016	5.682	10.495	23,7	26,8	49,5
2009	TR21	559	124	183	252	22,1	32,7	45,1

	Türkiye	21.277	5.240	5.385	10.652	24,6	25,3	50,1
2010	TR21	588	127	224	237	21,7	38,1	40,3
	Türkiye	22.594	5.683	5.927	10.985	25,2	26,2	48,6
2011	TR21	632	123	244	265	19,4	38,7	41,9
	Türkiye	24.110	6.143	6.380	11.587	25,5	26,5	48,1
2012	TR21	660	105	249	307	15,9	37,7	46,5
	Türkiye	24.821	6.097	6.460	12.264	24,6	26	49,4

Kaynak: İstatistiksel Tablolar, TÜİK.

Bölgedeki sektörel istihdam dağılımının 2023 yılı projeksiyonunda da benzer bir durum göstermesi beklenmektedir. Kırsaldan kente yaşanacak göç ile birlikte tarımın istihdamdaki payı azalmaya devam ederken, boş sanayi alanların dolması ile birlikte sanayi sektöründeki istihdam oranının artması, buna paralel olarak hizmetler sektörünün istihdam içindeki payında kısmi artış beklenmektedir. Bununla birlikte Bölge illeri arasında aynı homojen beklentiden bahsetmek çok olası değildir. Bölgenin imalat üssü **Tekirdağ ilinde sanayi sektöründe istihdam artarken, Edirne ve Kırklareli illerinde hizmet sektörü ağırlıklı bir istihdamda artış beklenmektedir..**

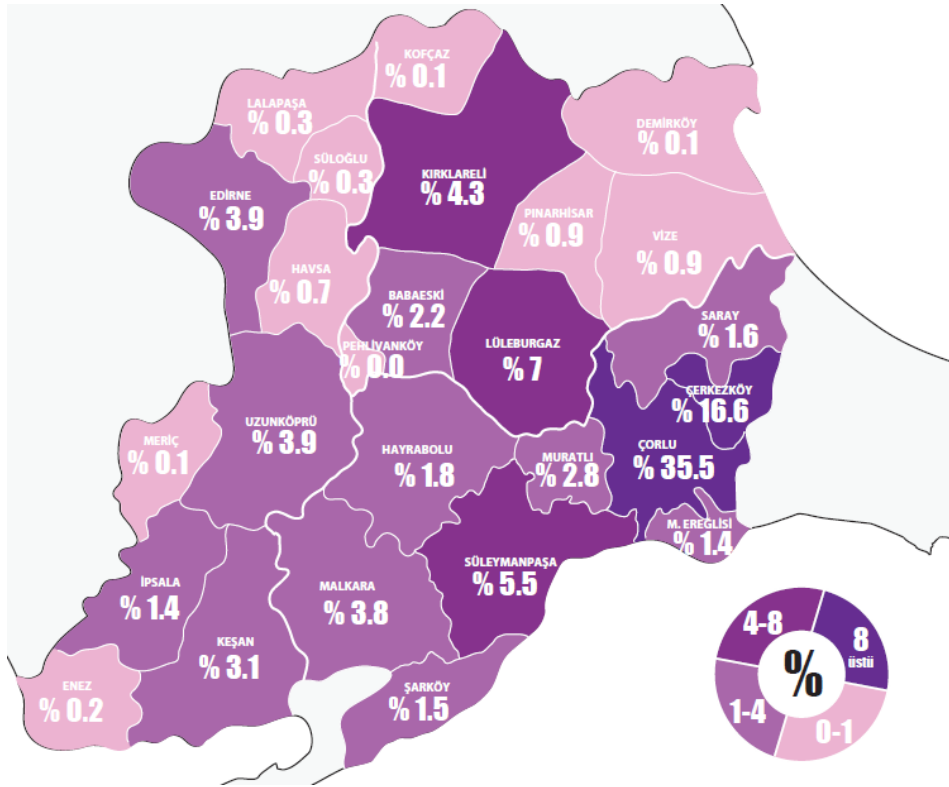
Üretim merkezi:

Trakya Bölgesi genelinde tarımsal ürünlerin işlendiği küçük işletmelerle başlayan sanayileşme, İstanbul metropolitan alanının büyüme etkisi ile birlikte 1980’li yıllardan itibaren ivme kazanmaya başlayarak, 2012 yılı itibariyle bünyesinde 1.941 sanayi kuruluşunu barındırır hale gelmiştir.

Türkiye’nin toplam sanayi işletmesi içerisinde Edirne ve Kırklareli illeri sırasıyla % 0,3 ve %0,4 lük oranlar ile sanayisi gelişmekte olan iller arasında yer almaktadır. Tekirdağ ili ise toplam sanayi işletmesi içerisinde % 2’lik bir oran ile sanayisi en gelişmiş onuncu ildir.

Trakya Bölgesi’nde 8 tanesi ıslah olmak üzere toplam 14 adet Organize Sanayi Bölgesi faaliyet göstermektedir. Bunların dışında, Kırklareli Vize ilçesinde henüz faaliyete geçmeyen Pagder Aslan Özel OSB mevcuttur.

Tekirdağ, Bölgede sanayinin yoğunlaşma noktası olarak ön plana çıkmaktadır. Bölgedeki sanayi varlığının %70,63’ü Tekirdağ, %13,96’sı Edirne ve %15,4’ü Kırklareli illerinde yer almaktadır. Çorlu ve Çerkezköy ilçeleri ise Bölgede sanayinin yoğunlaştığı ilçeler olarak öne çıkmaktadır. **Bölgedeki toplam sanayi siciline kayıtlı firmaların %35,5’i Çorlu’da, %16,6’sı ise Çerkezköy’de bulunmaktadır.** Çorlu ve Çerkezköy ilçelerini sırasıyla Lüleburgaz, Süleymanpaşa ve Kırklareli Merkez ilçeleri izlemektedir.

Şekil 8. TR21 Trakya Bölgesi Sanayi Siciline Kayıtlı Firmaların İlçelere Göre Dağılımı

Kaynak: Planlama Ekibi Tarafından üretilmiştir.

Sanayi siciline kayıtlı işletmelerin sektörel dağılımına bakıldığında Tekirdağ ilinde en yüksek paya sahip sektörün ‘Dokuma, Giyim ve Deri Sanayi’ olduğu görülmektedir. Tekirdağ ilinde dokuma giyim ve deri sanayi sektörünü sırasıyla ‘Plastik, Kimya, Boya ve Cam Sanayi’ ve ‘Gıda Sanayi’ sektörleri izlemektedir. Edirne ve Kırklareli illeri için en yüksek paya sahip sektör ise ‘Gıda Sanayi’ sektörüdür.

Tablo 4. Sanayi Siciline Kayıtlı İşletmelerin Sektör Payları, 2013.

Sektörler	TR21	Tekirdağ	Edirne	Kırklareli
Dokuma, giyim ve deri sanayi	28,85%	35,81%	8,49%	15,38%
Gıda Sanayi	18,96%	10,36%	47,23%	32,78%
Taş, Toprak, Maden	13,55%	9,85%	27,31%	18,06%
Plastik, Kimya, Boya ve Cam Sanayi	13,14%	16,92%	2,95%	5,02%
Diğer	9,38%	10,07%	1,48%	13,38%
Metal Eşya, Makine, teçhizat, Otomotiv Yan San.	9,17%	9,85%	9,23%	6,02%
Orman Ürünleri ve Mobilya	2,32%	1,75%	2,58%	4,68%
Kâğıt ve Ambalaj	2,16%	2,77%	0,74%	0,67%
Enerji	1,55%	1,31%	0,00%	4,01%
Beyaz Eşya Elektrik Elektronik	0,93%	1,31%	0,00%	0,00%

Kaynak: İşletme İstatistikleri, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı İl Müdürlükleri.

Bölgedeki sektörlerin rekabetçilik düzeyini tespit etmeye yönelik olarak Ajans tarafından yapılan “Üç Yıldız Analizi”, “Dış Ticaret Karneleri Analizi” ve “Kümelenme Yaklaşımı” çalışmalarında *Bölge genelinde*, “*Tekstil, Kauçuk ve Plastik İmalatı, Kağıt, Deri, Makina ve*

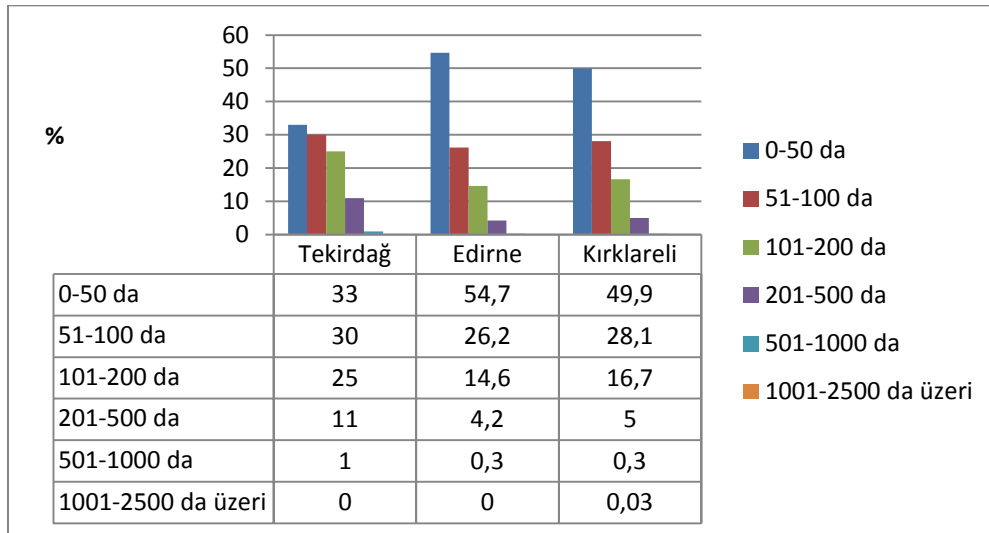
Beyaz Eşya” sektörlerinin öne çıktığı tespit edilmiştir. Bölgenin çevresel hassasiyetleri ile birlikte Ergene Havzasının yer altı su kısıtları beraber düşünüldüğünde, **Bölge genelinde az su tüketen ve çevreye minimum zarar veren sektörlerle ile birlikte rekabet analizi çalışmasında öne çıkan sektörlerin geliştirilmesi beklenmektedir.**

Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ illerinde önemli gelir kaynaklarından biri de tarımdır. TÜİK 2012 yılı verilerine göre Bölgenin tarımsal üretim değerinin %79,13’ü bitkisel üretimden, %20,87’si ise hayvansal üretimden elde edilmektedir.(hesaplama yapılırken canlı hayvanlar değeri dikkate alınmamıştır)

Bölgede en önemli tarımsal ürünler buğday, ayçiçeği ve çeltiktir. TÜİK 2012 yılı verilerine göre Bölge, Türkiye buğday üretiminin yaklaşık %9’unu, ayçiçeği üretiminin %33,4’ünü, pirinç üretiminin de %48’ini karşılamaktadır.

Bölgede yıllardır başarı ile uygulanan suni tohumlama sonucu, genotip özellikler açısından büyükbaş hayvan varlığında önemli ilerlemeler sağlanmıştır. Bölgede kültür ve kültür melezi hayvan varlığının toplam hayvan varlığına oranı çok yüksektir. Bu nedenle Bölgenin büyükbaş hayvan varlığı Türkiye genelinde damızlık materyal olarak da değerlendirilmektedir.

Bölge genelinde ortalama işletme büyüklüğü 70,7 dekadır. **Bölge, ülke geneline göre tarımsal işletme büyüklükleri açısından Türkiye ortalamasının üzerindedir.** Bununla birlikte Bölgedeki tarımsal işletmelerin %37’sinin arazi büyüklüklerinin 50 dönüm altında olması nedeniyle özellikle kuru tarımda ekonomik getiri düşüktür.

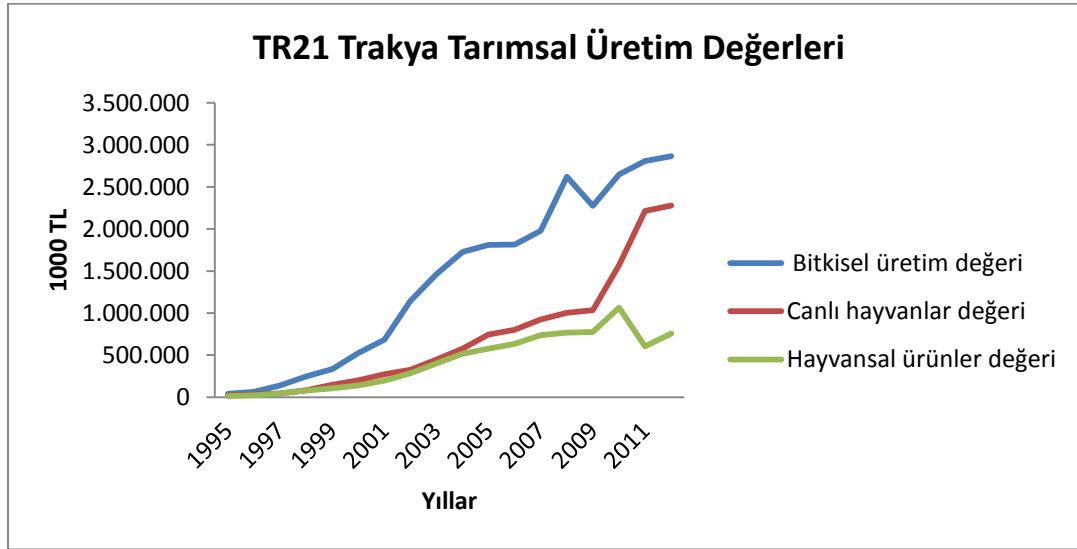

Şekil 9. İllere Göre Arazi Büyüklük Grupları, 2007

Kaynak: TR2 Batı Marmara Tarım Master Planı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı.

Bölgede yıllar bazında bitkisel üretim değerleri canlı hayvan ve hayvansal ürün değerlerine göre daha fazla artış eğilimi içindedir. Hayvansal ürünlerin değeri, Bölgedeki gelir getiren en düşük tarımsal gelir kalemini oluşturmakta ve bu kalemdeki artış sınırlı kalmaktadır.

Bölgenin tarımsal üretim değerlerinin Türkiye içindeki payının değişimi incelendiğinde, canlı hayvan değerinin uzun yıllar aynı payı (%4) koruduğu, ancak bitkisel üretim değeri ile hayvansal ürün değerlerindeki paylarda 1995-2012 döneminde azalma olduğu görülmektedir. **Bölge genelinde tarımsal üretim değerlerinde yaşanan artışa karşın, Bölgenin Türkiye içerisindeki payında azalma meydana gelmiştir.** Bu duruma Bölgede tarımsal üretimde değişmeyen ürün deseni ve uzun yıllardır yakalanan yüksek verim seviyesine Türkiye'nin diğer illerinin de yaklaşması, sulu tarıma Bölge içinde istenilen ölçüde geçilememesi gibi hususların neden olduğu düşünülmektedir. Ayrıca Bölgenin İstanbul'a olan yakınlığı sebebiyle hayvansal ürün işleyen birçok firmanın merkezi İstanbul'dadır. Bu nedenle hayvansal üretim rakamlarının Bölge dışında gözükmesi istatistikleri olumsuz etkilemektedir.

Şekil 10. TR21 Trakya Tarımsal Üretim Değerleri

Kaynak: Planlama Ekibi tarafından TÜİK verilerinden türetilmiştir.

Trakya Kalkınma Ajansınca Bölge genelinde 998 çiftçi hanesi ile yapılan “Çiftçi Algısı Analizinde” orta ve küçük ölçekte üretim yapan çiftçilerin en önemli sorunlarından iki tanesinin ekonomik sürdürülebilirliklerini sağlayamamak ve ekonomik sürdürülebilirliklerini destekleyecek örgütlenme yapısını ve işbirliğini geliştirememek olduğu görülmüştür. Araştırma işletme büyüklüklerini dikkate alan bir üretim planlamasının yapılmadığını ve bu konuda orta ve küçük ölçekte üretim yapan çiftçinin konu ile ilgili bilgi ve tecrübesinin yeterli olmadığı görülmektedir. Buğday ve ayçiçeği üretenlerin yarısından fazlası 50 dekardan daha küçük bir alanda tarım yapmaktadır. Büyükbaş ve küçükbaş hayvan üretimlerinin büyük ölçüde ankete katılanlar tarafından küçük sayılarda yapıldığı görülmüştür. Çiftçilerin yarısından fazlası 10 büyükbaş hayvan ve altında yine yarısından fazlası 25 küçükbaş hayvan ve altında hayvan yetiştirmektedir.

Çiftçiler küçük ölçekte bitkisel ve hayvansal üretim ile ekonomik sürdürülebilirliklerini sağlamakta zorlanmaktadır. Çiftçilerin ölçek sorunun üstesinden gelebilmesi için profesyonel bir yaklaşım geliştirmeleri gerekmektedir. Bu kapsamda çiftçilerin ortaklıklar kurarak ölçek büyütme, katma değeri yüksek alternatif ürünlere geçmeleri ve sulu tarıma yönelmeleri sağlanmalıdır. Bölgede çiftçilerin büyük bir kısmının bir üretici kooperatifine ya

da birliğine üyelikleri bulunmaktadır. Çiftçiler, bu birlikleri genelde ürünlerini satma ve girdiler için kredi alma konularında kullanmaktadır. Birlik ve kooperatiflerin çiftçilerin küçük ölçekte üretimden kaynaklanan sorunlarını çözme konusunda geliştirilmeleri gerekmektedir.

Su ve çevre

Trakya Bölgesi önemli çevre sorunları ile karşı karşıyadır. Bölgede sanayinin çarpık yapılaşması, tarımsal üretimdeki bilinçsiz ilaç ve gübre kullanımı, yerel yönetimler ve özel sektörün atık geri dönüşümü ve bertarafı konusundaki altyapı eksiklikleri çevresel sorunların ana nedenlerini oluşturmaktadır. Sanayi ve modern tarımda, kimyasal gübre ve ilaç kullanımı su kaynaklarını kirletmektedir. Özellikle sanayideki atık sular, yüksek oranda tuz ve ağır metalleri içermektedir. Aşırı gübre kullanımı ve atık su arıtma altyapısına olan ihtiyaç su kaynaklarının hızla kirlenmesi ve geri dönüşü mümkün olmayan bir noktaya gelmesi kaçınılmaz olacaktır.

2010 yılında Türkiye genelinde atık su arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun, toplam belediye nüfusu içindeki payı %62 olarak tespit edilmiştir. TR21 Trakya Bölgesi için bu oran yalnızca %3'tür. ***Eysel atık suların arıtılması için belediyelere ait mevcut nüfusun ihtiyaçlarını karşılayabilecek sayıda arıtma tesisi bulunmamaktadır.*** TÜİK 2010 yılı verilerine göre Bölge belediyelerinde toplam 9 adet atık su arıtma tesisi bulunmaktadır. Bu çerçevede, Trakya Bölgesi'ndeki belediyelerin sahip oldukları mevcut atıksu arıtma tesisleri son derece yetersiz olduğu gibi aynı zamanda söz konusu yetersizliğin giderilmesine dönük olarak ciddi bir girişimin de olmadığı görülmektedir.

Trakya Bölgesi'ndeki artan nüfus, sanayileşme ve kentleşme Bölgeyi hızla su krizine sürüklemektedir. Bölgede yerüstü sularında ve özellikle Ergene Nehri'nde yaşanan kirlilik sebebiyle, yerüstü sulamaları dışında içme-kullanma ve sanayi suyu ağırlıklı olarak yeraltı suyundan sağlanmaktadır. Bölgedeki su kaynaklarının %95'ini yerüstü su kaynaklarının oluşturulduğu düşünüldüğünde ***yerüstü su kaynaklarının temizlenerek yapılacak barajlar ile yer altı su kullanımı üzerindeki baskının ivedilikle giderilmesi gerekmektedir.*** Bu kapsamda özellikle Ergene Nehri ve Meriç Nehri'nde oluşan kirlenmenin önüne geçilmesi hayati önem taşımaktadır.

Su çekimi ve kirlilik riski açısından Ergene havzasının en kritik kesimini Çorlu-Çerkezköy hattı oluşturmaktadır. Bölgedeki akarsuların kuzeyde Istranca Dağları'ndan doğup, güney ve güneybatıya doğru yönelerek aktığı, dolayısıyla Bölgedeki yüzeysel akış ve yeraltı suyu beslenmesinin kuzeyden güneye doğru olduğu düşünüldüğünde, Bölgenin kuzeyindeki alanlara yeni sanayi yerleşmelerinin getirilmemesi ve bu alanlarda kimyasal gübre ve ilaç kullanımının sınırlandırılması büyük önem taşımaktadır.

Bu kapsamda "Ergene Havzası Koruma Eylem Planı" ile hayata geçirilen ıslah organize sanayi bölgeleri ve merkezi arıtma tesislerinin hayata geçirilmesi yönündeki girişimlerin desteklenmesi gerekmektedir. Koruma Planının hayata geçirilmesi ile birlikte imalat sanayinden kaynaklanan kirliliğin büyük ölçüde önüne geçilerek yerüstü sularının etkin kullanımı sağlanabilecektir.

Lojistik

Coğrafi anlamda Avrupa'yı Asyaya bağlayan bir köprü niteliğinde olan Trakya Bölgesi farklı taşıma modlarının kesiştiği bir geçiş bölgesidir.

Trakya Bölgesi gelişmiş karayolu ağı, limanları, havaalanı, var olan demiryolu hattı ile güçlü bir ulaşım altyapısına sahip, erişilebilirliği yüksek bir bölgedir.

Bölgede Tekirdağ ilinde faaliyette olan 2 liman ile birlikte, yapımı devam eden ve uluslararası aktarma istasyonu hüviyetinde olan Asyaport limanı bulunmaktadır. ***Asyaport Limanı'nın 2014 yılında faaliyete geçmesi ile birlikte Bölge, Uzakdoğu, Karadeniz ve Avrupa arasında bir aktarma istasyonu rolü üstlenebilecektir.*** Bölgede liman arkasında gelişmiş sanayi varlığı ve İstanbul pazarı beraber değerlendirildiğinde Trakya, bölgesel bir lojistik merkez olabilmek için gerekli şartları taşımaktadır. Bu itibarla ***Bölge içinde intermodal taşımacılık altyapısının geliştirilerek uluslararası taşımacılık ağlarına entegre olunması önemlidir.***

Ayrıca ***Marmara Denizi'nin taşımacılıkta daha etkin kullanılmasına yönelik tedbirler alınmalıdır.*** Özellikle Bandırma-Tekirdağ ve Derince-Tekirdağ arasında ro-ro ve tren-feri hatlarının kurulması ve kapasitelerinin artırılması beklenmektedir. Marmara Denizi'nin etkin kullanılarak İstanbul trafiğinin taşımacılıkta transit geçilmesi ile birlikte Anadolu-Ege ve Avrupa arasındaki yük taşımacılığında Trakya Bölgesi önemli bir hub görevi üstlenebilecektir. BALO(Batı Avrupa Lojistik Organizasyonu) projesi bu kapsamda önemli ve desteklenmesi gereken bir proje olarak görülmektedir.

Bu gelişmeler ile birlikte ulaştırma alanında Trakya Bölgesi ile entegre, 3. Boğaz Köprüsü ve Kuzey Marmara Geçisi, Çanakkale-İstanbul Otoyolu, Edirne-İstanbul Hızlı Tren Hattı gibi büyük ölçekli kamu yatırımları Bölgenin ulaştırma altyapısına önemli katkılarda bulunacaktır.

Yukarıda ifade edilen beklenti ve gelişmeler çerçevesinde Trakya Bölgesi'nde lojistik sektörü önümüzdeki dönemde önemini giderek arttırarak Bölgenin dinamizmini yükselten bir yapıya bürünecektir.

B- PLAN ÇERÇEVESİNİ ETKİLEYEN 5 TEMEL KONU:

Trakya Bölgesinin 2014-2023 Bölge Planı çerçevesinin belirlenmesinde öne çıkan koşullar beş başlık altında ele alınmıştır. Bunlar;

- ❖ Göç Yönetimi
- ❖ Yerel Kurumsal Kapasite
- ❖ Çevre ve Su Kaynakları
- ❖ Bölge İçi Gelişmişlik
- ❖ Büyük Ölçekli Kamu Yatırımları

Planın ana yaklaşımı; yukarıda belirtilen koşulların, Bölgeye ve Bölge insanına olan etkisinin yönetilerek, Bölge genelinde ülke politikaları ile uyumlu bir çerçevede kalkınmanın sağlanabilmesidir. Hızla büyüyen ve büyümesi beklenen Bölge ekonomisinin, sosyo ekonomik kalkınmayı sağlayacak bir çerçevede etkin yönetilmesi planlanmaktadır.

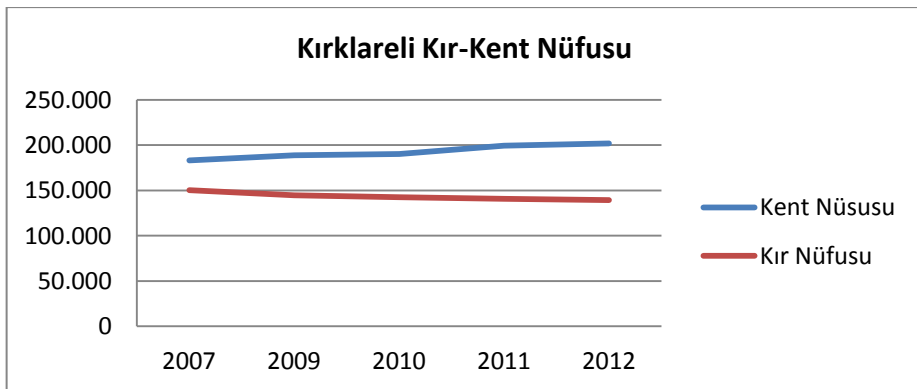
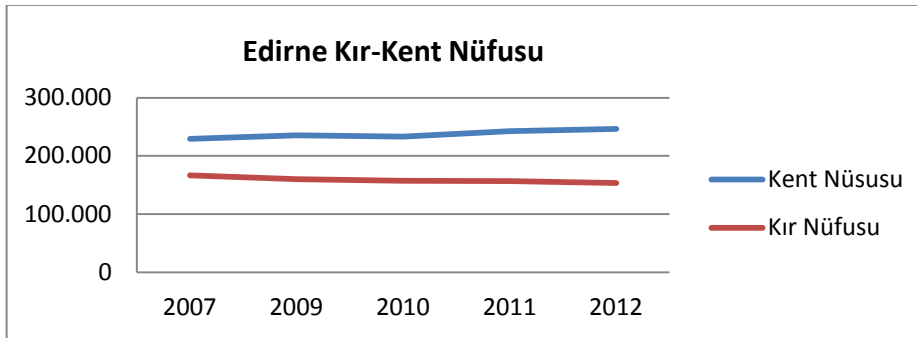
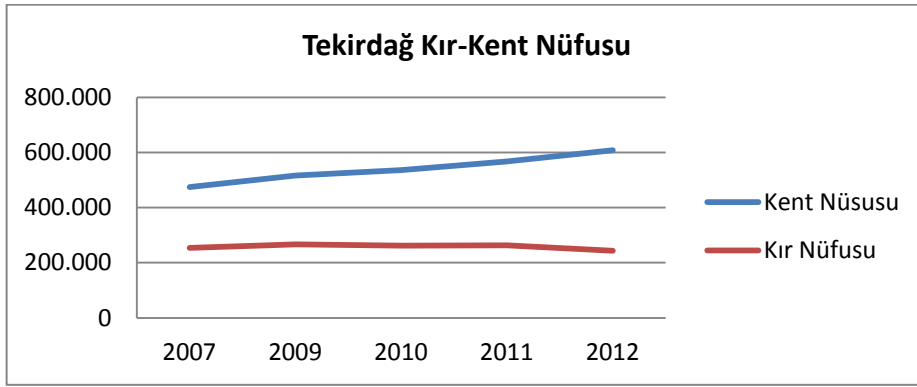
1. Göç Yönetimi

Bölge kendi içerisinde iki farklı göç dinamiğine sahiptir. Bunlar kırsaldan sanayi ve kent merkezlerine olan göç ile Bölge dışından sanayi alanlarının bulunduğu yerleşmelere yaşanan göçtür.

Bölge, daha ziyade tarım ekonomisine bağlı Edirne ve Kırklareli illerinin içinde yer alan yerleşimlerden ağırlıklı olarak Bölgenin doğusunda yer alan sanayi merkezleri yakınındaki kent merkezlerine doğru güçlü bir göç akımına sahiptir. Söz konusu göçün iki önemli sebebi bulunmaktadır. Bunlar; kırsaldaki ekonomik faaliyetlerin kısıtlılığı dolayısı ile istihdam potansiyelinin düşüklüğü ve kırsal alanlardaki sosyo-kültürel altyapı ve hizmet eksiklikleridir. Bu noktada Çorlu-Çerkezköy-Ergene-Kapaklı, Lüleburgaz, Tekirdağ Merkez (Süleymanpaşa) ve Edirne Merkez bu iç göçü toplayan yerleşim yerleri olarak ön plana çıkmaktadırlar.

Bölge içinde diğer bir göç hareketi ise, Bölgenin doğusunda İstanbul ili sınırında konuşlanmış olan sanayi üretim merkezleri Çorlu-Çerkezköy-Lüleburgaz aksının, Bölge içi ve dışından yoğun göç almasıdır. Yaşanan bu göçün boyutu Tekirdağ ilini Türkiye genelinde son birkaç yıldır net iç göç oranında ilk sıralara taşımıştır. Sanayi bölgesi çeperindeki yerleşimler başta İstanbul olmak üzere Karadeniz ve Orta Anadolu illerinden göç almaktadır. Bununla beraber sanayi varlığı dolayısı ile oluşan nüfusun Bölgedeki sanayi istihdamındaki artış ve azalışlardan direkt olarak etkilendiği görülmektedir.

Bölge genelinde nüfus artışı devam etmekle beraber; söz konusu artış farklı boyuttaki göç hareketleri nedeni ile Bölge içinde dengesiz dağılmaktadır. Edirne ve Kırklareli illeri genelinde orta vadede nüfus artışı yok denecek kadar az iken; Tekirdağ ili içerisinde ve özellikle Çorlu-Çerkezköy bölgesinde çok hızlı bir nüfus artışı ve nüfus yoğunlaşması yaşanmaktadır.

Şekil 11. Kır-Kent Nüfusu

Kaynak: TÜİK Nüfus Verilerinden yararlanılarak hesaplanmıştır.

Bölgenin doğusunda yaşanan hızlı nüfus artışına paralel; kamusal hizmetler ve tüm hizmetler sektörü altyapısının aynı hızda gelişmemesi, Bölge genelinde dengesiz bir büyüme yaşanmasına ve etkin sosyoekonomik kalkınmanın sağlanamamasına neden olmaktadır. Göçün getirdiği nüfusla birlikte kentler büyümüş, çeşitli sosyal ve kamusal ihtiyaçlar ve bu ihtiyaçları karşılayacak olan hizmetlere talep katlanarak artmıştır. Bu da ciddi bir kentleşme sorununu ile birlikte kentlerin sosyoekonomik açıdan yeterince gelişmemelerini beraberinde getirmiştir.

Aynı şekilde göç dolayısıyla yaşanan nüfus azalışına bağlı olarak Bölgenin batısında özellikle kırsal alanlarda yaşanan küçülme sosyo-ekonomik anlamda da bir düşüşü beraberinde getirmektedir. Özellikle kırsal alanlardan genç nüfus göç etmekte ve kırsal alanda yaşayan nüfusun yaş ortalaması yükselmektedir.

Tablo 5. Yerleşim Yerleri Yaş Sınıf Ortalaması

Yerleşim Yeri	Yaş Sınıf Ortalaması		
	Toplam	Erkek	Kadın
Pehlivan köyü	46,14	44,77	47,54
Koçaz	45,31	43,07	48,09
Meriç	44,62	43,15	46,16
Havsa	41,94	40,98	42,88
Lalapaşa	41,87	40,29	43,6
Enez	41,19	40,42	41,98
Pınarhisar	40,63	38,33	43,2
Vize	40,07	38,97	41,22
Uzunköprü	39,93	38,65	41,24
Babaeski	39,34	37,99	40,77
Şarköy	39,3	38,87	39,74
Malkara	38,96	37,78	40,21
İpsala	38,46	37,26	39,77
Hayrabolu	38,41	37,09	39,84
Demirköy	37,28	36,01	38,84
Süloğlu	37,27	34,62	41,16
Kırklareli Merkez	36,65	35,62	37,74
Keşan	36,61	35,5	37,76
Muratlı	36,27	35,47	37,11
Lüleburgaz	35,39	34,51	36,31
Marmara Ereğlisi	35,3	34,86	35,8
Edirne Merkez	35,27	34,52	36,04
Tekirdağ Merkez	35,06	34,27	35,9
Saray	34,9	34,36	35,46
Çorlu	31,91	31,39	32,46
Çerkezköy	28,19	28,02	28,38

Kaynak: TÜİK 2012 ADNKS verilerinden yararlanılarak hesaplanmıştır.

Kırsaldan kent merkezlerine olan göçün arka planında;

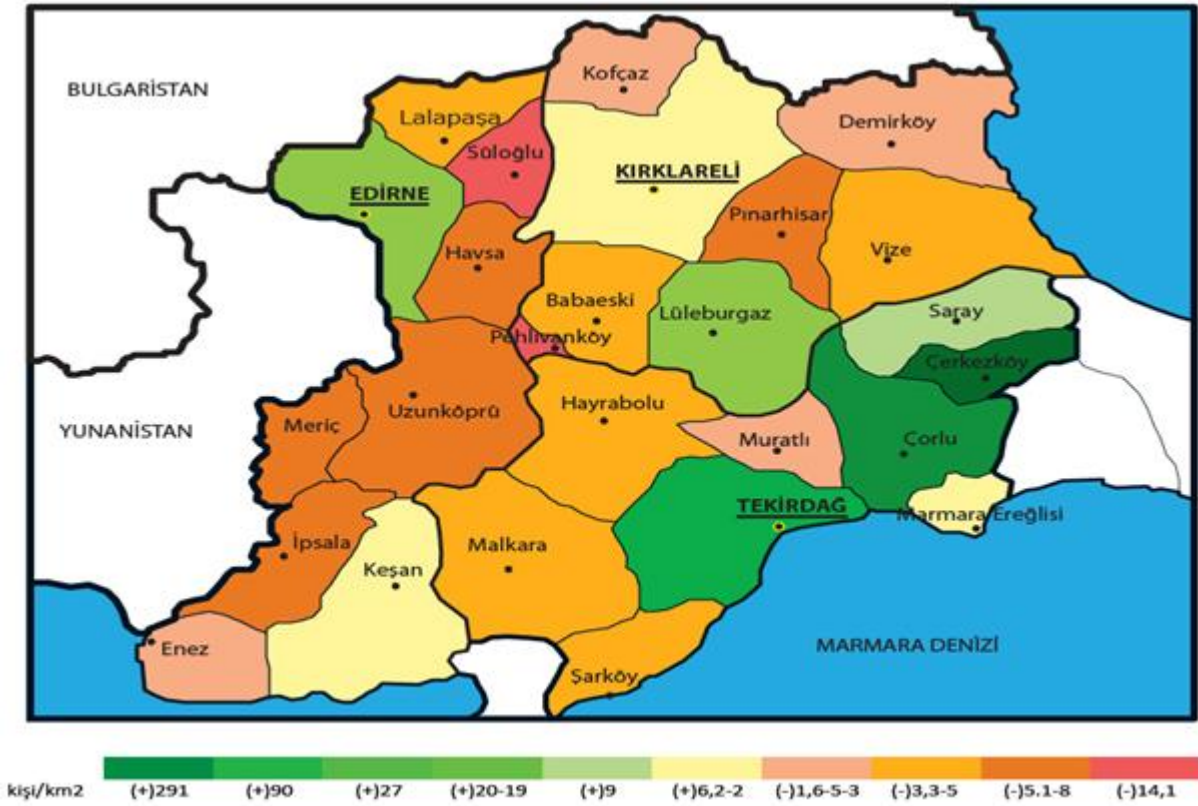
- Tarımda mekanizasyonun artması ile daha az işgücünün kullanılması eğiliminin artması,
- Bazı tarımsal üreticiler için belirli bir arazi büyüklüğü altında bir ölçekte tarımsal üretimin hanenin ekonomik sürdürülebilirliğini sağlamaması,
- Bölgenin tarımsal arazilerine olan talebin giderek artması nedeni ile tarımsal arazilerin fiyatının artması ve tarımsal üretimde arazinin alternatif maliyetinin artması,
- Kırsal alanlarda sosyal gelişmişlik düzeyinin istenilen seviyede olmaması,
- Sanayi yoğun bölgelerde iş imkânlarının artması ve sanayi yoğun yerleşim yerlerinde sosyal yaşamın nispeten daha gelişmiş olması

Gibi nedenler “Trakya Bölgesi Göç Analizi” çalışmasında yer almaktadır. Bunlarla beraber Bölgede ikamet edenlerin birçoğu tarımı ikincil iş olarak yapmakta ve tarımın yanı sıra diğer mesleklerle de uğraşmaktadırlar. Bu durum söz konusu grupların tarımsal faaliyetlerinde ekonomik sürdürülebilirliklerini sağlamakta zorlanmalarına neden olmaktadır. Günümüzde

yaygın olan bu kanaat müdahale edilmemesi durumunda gelecekte de değişmeyecek ve gelecek nesillerin büyük ölçüde tarımsal üretimden koparak mavi ya da beyaz yakalı çalışan olma yönündeki tercihlerini arttıracaktır. Göç Analizi çalışması tarımdan kopan bireylerin büyük bir bölümünün gelecekte tarım sektörüne dönmek istemediklerini göstermektedir.

Bölgede yaşanan göç olgusunun kalkınma ile bağlantılı olarak yönetilmesi gereken en önemli tarafları ekonomik ve sosyo kültürel yaşam şartlarının bireyler ve toplum üzerindeki yansımalarıdır.

Yukarıda belirtilen olgular dolayısı ile planın kalkınma yaklaşımında göç önemli bir girdi haline gelmiş ve senaryolar oluşturulurken göçün etkin yönetimi göz önünde bulundurulmuştur.

Şekil 12. Trakya İlçeleri Nüfus Yoğunluğu Değişimi (2000-2011)

Kaynak: TÜİK ADNKS verilerinden yararlanılarak hesaplanmıştır.

2000-2011 yılları arasında iller genelinde ortalama nüfus yoğunluğu değişimi Tekirdağ için +32,7 kişi/km², Kırklareli için +1,8 kişi/km² ve Edirne için -0,5 kişi/km²'dir.

2. Yerel Kurumsal Kapasite

Trakya Bölgesi, Avrupa ve Asya kıtaları arasındaki coğrafi konumu, üç denize olan sınırı ile birlikte sahip olduğu lojistik avantajları, İstanbul gibi bir dünya metropolüne olan yakınlığı, verimli tarım arazileri, yoğun sanayi varlığı ile ülkemizin büyüme potansiyeline sahip bölgelerinin başında gelmesine rağmen bu potansiyeli etkin ve sürdürülebilir bir bakış açısı ile kalkınmaya dönüştürülmesine yönelik gerekli adımlar Bölgede istenilen ölçüde atılamamıştır. Bölgede 1980'ler sonrası hızlı bir artış gösteren sanayi yapılaşması ve ona bağlı büyüme, sektör dinamikleri çerçevesinde planlamadan uzak bir yaklaşım ile gerçekleşmiş, bunun sonucunda da Bölgenin doğusunda sanayi kaynaklı bir gelişme yaşanırken; çevre kirliliği, çarpık kentleşme, yetersiz altyapı, sosyo-kültürel yaşam imkânların yetersizliği gibi önemli sorunları beraberinde getirmiştir. Bugün Bölge genelinde yürütülen, İslah OSB ve merkezi arıtma çalışmaları gibi büyük yatırımların önemli bölümü geçmişte yaşanan bu plansız büyümenin etkinlerinin giderilmesi için yürütülmektedir.

Bölgede yaşanmış olan plansız büyüme sadece sanayi yerleşimleri ile de sınırlı kalmayıp, şehir planlamasından altyapıların etkin dizaynına kadar pek çok alanda kendini hissettirmektedir.

Bölge sahip olduğu lojistik avantajlarını, işbirliği mekanizmalarının yokluğu nedeni ile etkin değerlendirememiş ve Bölgede lojistik sektörü olması gerekenin çok gerisinde kalmıştır.

Benzer durum verimli tarım arazilerinin değerlendirilmesinden kamusal yatırımların planlanmasına kadar pek çok alanda kendisini göstermektedir. Bu sebeple yerel yönetimler başta olmak üzere kamunun insan kaynakları ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi ve Bölge genelinde etkin işbirliği mekanizmalarının kurulması, Bölgenin potansiyelini değerlendirerek kalkınmanın sağlanabilmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Bölgede iki bin civarında sivil toplum kuruluşu (STK) bulunmaktadır. STK'ların sayılarına ilişkin kayıtlara ulaşılabılırken, bu kuruluşların faaliyetlerinin niteliksel olarak ölçülmesini sağlayacak veriler bulunmamaktadır. Bölgede yürütülen saha çalışmaları ve araştırmalardan elde edilen bulgular ışığında ulaşılan sonuçlara göre, bu kadar çok sayıda STK bulunan Bölgede söz konusu örgütlerin faaliyetleri kısıtlıdır.

Benzer durum üretici kooperatif ve birliklerinde de görülmektedir. Bölge genelinde kooperatifleşme başlamış ve belli bir yaygınlık kazanmasına rağmen sahada yapılan görüşmelerde üyelerin ve toplumun kooperatif faaliyetlerinden yeterince memnun olmadıkları ve kooperatiflere sınırlı bir güven duyulduğu gözlemlenmiştir.

STK'ların istenilen düzeyde Bölge genelinde aktif olamamasının temel nedeni bu kurumların kurumsal ve insan kaynakları kapasite eksiklikleridir. Kalkınmanın en önemli destekleyicilerinden olan sivil toplum örgütlenmelerinin kapasitesinin geliştirilmesi önemlidir.

Kalkınmanın sürükleyici güçlerinden olan Üniversiteler ile Bölge genelinde yapılan işbirliklerine ilişkin durum STK'larda gözlenen duruma yakındır. Üniversitelerin sanayi başta olmak üzere Bölge aktörleri ile yoğun bir işbirliği geliştirememiş olmalarının nedenlerinin başında Trakya Üniversitesi haricindeki diğer iki üniversitenin yeni kurulmuş olması ve dolayısıyla ağırlıklı olarak yapılaşma ve kurumsallaşma faaliyetlerine yoğunlaşmalarıdır. Ayrıca; üniversite sanayi işbirliğini geliştirici yapısal eksikliklerde Bölge ile üniversiteler arasında işbirliği kurulamamasında önemli bir etken olmaktadır. Bu sebeple üniversitelerin kurumsallaşma süreçlerinin desteklenerek Bölge ile etkin işbirlikleri geliştirmelerinin teşvik edilmesi kalkınmanın sağlanması açısından önemlidir.

3. Çevre ve Su Kaynakları

Türkiye'nin kullanılabilir su varlığı yaklaşık 112 km³'tür. Bu miktar TR 21 Trakya Bölgesi için 4,0 km³ olup, bunun 2,9 km³'ü yerüstü, 0,7 km³'ü dış kaynaklı (Meriç Nehri) ve 0,4 km³'ü ise yeraltı suyudur. Türkiye'de kişi başına düşen su miktarı 1450 m³ olup, Trakya Bölgesi'nde ise bu rakam 500 m³'tür. Dünya'da 8000 m³'tür. Dünya su konseyine göre, kişi başına düşen su miktarı 1000-2000 m³ arasında olan ülkeler, su sıkıntısıyla karşı karşıya olan ülkelerdir. Söz konusu istatistik verilere göre Bölgemiz için suyun kritik önemi çok net bir şekilde görülmektedir.

Su, Bölgede refah düzeyinin, üretimin (tarım ve sanayi) ve yerleşimlerin gelişmesi açısından belirleyici faktörlerin başında gelmektedir. Bölgede işlenen tarım arazilerinin çok küçük bir kısmının sulandığı ve Bölgemizin kalkınması yönünde sulu tarıma geçmenin oldukça önemli olduğu değerlendirildiğinde su rezervlerin artırılması ve etkin kullanımı önem arz etmektedir.

Benzer şekilde sanayi üretiminin geliştirilmesi açısından yerüstü su rezervinin artırılması ve etkin kullanımı önemlidir. Özellikle Ergene havzası içerisinde kalan Çorlu-Çerkezköy-Ergene-Kapaklı gibi bölgelerdeki sanayi alanlarının yer altı su tahsislerini doldurmuş olmaları nedeni ile bu alanlara hizmet edecek yeni yerüstü su rezervlerine ihtiyaç duyulmaktadır.

Trakya Bölgesi'nin sulanabilir nitelikteki tarım topraklarının tamamının sulanması için mevcutta yeterli su kaynağı bulunmamaktadır. Bölgede artan sanayileşme ve şehirleşme ile kirlenen su kaynakları ve Bölgenin nüfus projeksiyonu doğrultusunda artması beklenen nüfus, gelecekte Bölgede karşılaşılabilecek su krizinin ne denli büyük olabileceğinin işaretlerini vermektedir.

Trakya Bölgesi'ni baştanbaca kat eden Ergene Nehri ve kollarının kirlenmesi ve Bölgedeki yeraltı suyu akiferinin sürekli alçalması su sorununa ivedi bir çözümü zorunlu kılmaktadır. Zira başta Tekirdağ, Çorlu ve Lüleburgaz olmak üzere çok sayıda belediye içme ve kullanma suyunu, yeraltı suyu kaynaklarından sağlamaktadırlar.

Yukarıda sıralanan gerekçeli açıklamalar çerçevesinde Bölgede su kaynaklarında kirliliğin giderilmesi, etkin su kullanımına ilişkin mekanizmaların kurulması ve yeni yerüstü su rezervleri oluşturulması bölgesel kalkınma açısından kritik öneme sahiptir.

4. Bölge İçi Gelişmişlik Farklılıkları

Bölgenin genel gelişimini etkileyen faktörlerin başında İstanbul metropoliten alanı gelmektedir. İstanbul nüfusu, güçlü işgücü varlığı ve hizmet sektörü yapısı ile Bölgenin gelişimini çok yakından etkilemektedir. İstanbul'daki mevcut sanayi alanlarının doyuma ulaşmış olması sonrasında Kocaeli ve Tekirdağ illeri metropoliten alan etkisinde birer üretim odağı haline gelmeye başlamıştır. Sanayinin Tekirdağ ili içerisinde İstanbul sınırına yakın Çorlu ve Çerkezköy ilçelerine yerleşmesi ile birlikte bu bölgelerde gelişim hızlanmıştır. Bölgenin geri kalanında ağırlıklı olarak tarıma dayalı bir ekonomi olması dolayısı ile gelişme daha kısıtlı kalmış ve bu yerleşimlerden sanayi bölgelerine göç yaşanmıştır. Bu itibarla mevcut durumda Trakya Bölgesi içerisinde yer alan yerleşimler arasında benzer bir gelişmişlik düzeyinden bahsetmek oldukça zordur.

Bölgenin doğusunda sanayileşmiş olan yerleşim yerleri ile Bölgenin iç ve batısında kalan ve ağırlıklı olarak ekonomisi tarıma dayalı yerleşim yerleri arasında önemli gelişmişlik farkları bulunmaktadır. Devlet Planlama Teşkilatı tarafından 2003 yılında yapılan “İlçelerin Gelişmişlik Düzeyi Araştırması SEGE” verileri de Bölge içindeki dengesiz durumu açıkça ortaya koymaktadır.

Sanayileşmenin yaşandığı; Çorlu-Çerkezköy-Lüleburgaz aksında sosyo-ekonomik gelişmişlik oranı yüksek iken; tarım ekonomisine bağlı diğer alanlarda Türkiye ortalamasının altında gelişmişliğe sahip ilçeler bulunmaktadır.

Bölgenin batısında Edirne Merkez, Kırklareli Merkez, Babaeski ve Keşan ilçeleri sosyo-ekonomik gelişmişlik açısından öne çıkarken; Meriç, Lalapaşa, Kofçaz ve İpsala gibi ilçeler ise Türkiye ortalamasının altında bir gelişmişlik düzeyine sahiptir.

Bununla birlikte Bölgenin doğusunda yer alan Çorlu-Çerkezköy-Marmara Ereğlisi, Tekirdağ Merkez, Muratlı gibi ilçeler ise Bölgenin olduğu kadar Türkiye ortalamasının da üzerinde gelişmişlik düzeylerine sahiptir.

Tablo 6. İlçelerin Sosyal Gelişmişlik Endeksi

İL	İLÇE	872 İLÇE İÇİNDE GELİŞMİŞLİK SIRASI	GELİŞMİŞLİK GRUBU	GELİŞMİŞLİK ENDEKSİ
TEKİRDAĞ	Çorlu	15	1	3,08189
	Marmara Ereğlisi	18	2	2,74491
	Çerkezköy	29	2	2,23899
	Merkez	44	2	1,8642
	Muratlı	111	2	1,04158
	Saray	154	2	0,69015
	Şarköy	166	2	0,62666
	Malkara	252	3	0,20256
	Hayrabolu	267	3	0,1528
EDİRNE	Merkez	30	2	2,14004
	Keşan	135	2	0,84485
	Uzunköprü	203	3	0,41792
	Havsa	258	3	0,19245
	Enez	297	3	0,06856
	Süloğlu	302	3	0,06363
	İpsala	415	3	-0,17208
	Lalapaşa	472	3	-0,26206
	Meriç	643	4	-0,58358
KIRKLARELİ	Lüleburgaz	35	2	2,08161
	Merkez	106	2	1,06821
	Babaeski	147	2	0,74868
	Pınarhisar	214	3	0,37047
	Vize	219	3	0,3364
	Demirköy	259	3	0,19085
	Pehlivanköy	262	3	0,17995
	Kofçaz	460	3	-0,24096

Kaynak: İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması, Devlet Planlama Teşkilatı, 2004.

Bölge içinde yaşanan sosyo ekonomik açıdan homojen olmayan gelişmenin giderilmesi kalkınmanın Bölge geneline yayılması açısından önemlidir. Sosyo-ekonomik gelişmişlikte sağlanacak olan yükselme ile birlikte göç ve işsizlik gibi bazı temel problemlerin önemli ölçüde giderilebileceği beklenmektedir.

Bu itibarla Bölge genelinde belirlenecek olan gelişim odaklarının sosyo-kültürel ve altyapı imkânları ile güçlendirilerek etrafındaki az gelişmiş yerleşimlere hizmet sağlayacak birer merkez olarak tasarlanması Bölge içinde dengeli kalkınmanın sağlanması açısından önemlidir. Bu şekilde kalkınmanın Bölge genelinde farklı odaklar üzerinden yayılması düşünülmektedir. Hali hazırda Bölgenin doğusundaki gelişme odağından tek kutuplu olarak yaşanan büyüme, bu surette Bölgenin tamamına etki edecek duruma getirilebilecektir.

5. Uluslararası ve Ulusal Gelişme ve Eğilimler

Plan, Bölgenin uluslararası ve ulusal gelişme ve eğilimlerini dikkate alarak ana stratejilerini belirlemiştir. Özellikle İstanbul metropolitan alanında yaşanan gelişmeler ile AB'nin sınır komşularımızı oluşturan Yunanistan ve Bulgaristan ile olan etkileşimler Trakya Bölgesini doğrudan etkilemektedir.

İstanbul'da başlatılan sanayinin desantralizasyonu çalışması kapsamında öncelikle etkilenecek yerleşimler arasında Tekirdağ ili gelmektedir. Bu kapsamda Bölgenin komşusu İstanbul'da yaşanacak bu gelişmeleri yakından takip ederek uygulama süreci içerisinde aktif rol alması önemlidir.

Bununla birlikte İstanbul limanlarının taşıma kapasitelerine yaklaşmış olmaları dolayısıyla Tekirdağ limanları İstanbul metropolitan alanının lojistik merkezi olma yönünde önemli fırsatlar barındırmaktadır.

Bölgenin Asya ve Avrupa arasında bir geçiş güzergahı olması yanında İstanbul ve Çanakkale gibi önemli turizm destinasyonlarının arasına yer alması Bölgenin turizm potansiyelinin değerlendirilerek komşu turizm destinasyonları ile birlikte değerlendirilmesi açısından önemlidir.

Ülkemizin enerji konusunda dışa bağımlılığının azaltılması noktasında Trakya Bölgesinin sahip olduğu zengin linyit yatakları ile birlikte, doğalgaz ve kayı rezervi yanında güçlü rüzgar enerjisi potansiyeli önemli bir cazibe noktası oluşturmaktadır.

AB ile Trakya Bölgesi arasında kültürel ve organik bağlar bulunmaktadır. Bulgaristan ve Yunanistan'da yaşayan Türkler ile akrabalık bağları olan insanların Bölge nüfusunun büyük bir çoğunluğu oluşturması; Bölgenin Türkiye'nin AB ile kara ulaşımının sağlandığı tek güzergâh olması; Longoz Ormanları, Meriç Nehri gibi doğal yapıların Bölge ile Bulgaristan, Yunanistan ve diğer AB üyesi diğer Balkan ülkeleri ile ortak bir paydada buluşmasına neden olması; Roma ve Osmanlı ordularının kullandığı ordu yolu, orta çağ sonrasında Avrupa milletlerinin doğu ile arasındaki ticari bağlantılarının kurulmasında önemli rol oynayan sahil yolu (Via Egnatia) ve Istrancalar üzerinden Kudüs'e yolculuk yapanların kullandıkları korunaklı yol ve bu yolların üzerindeki tarihi yapılar AB ülkeleri ile Bölge arasındaki kültürel ve organik bağların kurulmasında etken olan bileşenlerdir. Türkiye'nin önümüzdeki dönemlerde AB üyeliğine girmesi ile birlikte şüphesiz bu durumdan en fazla etkilenecek bölgelerin başında yukarıda izah edilen sebeplerden dolayı Trakya bölgesi gelmektedir.

Türkiye'nin AB'ye üye olarak kabul edilmesi TR21 Trakya Bölgesini dört önemli eksen üzerinden etkileyebileceği düşünülmektedir. Bunlar;

- ❖ Bulgaristan ve Yunanistan'daki Türk toplumu ile TR21 Trakya Bölgesi'nde yaşayan göçmen nüfus arasındaki iletişim ve etkileşimin artması,

- ❖ TR21 Trakya Bölgesi Lojistik Master Planı'nda bahsedilen AB üyesi ülkelere lojistik erişim açısından önemli avantajlara sahip olan Bölgenin lojistik değeri sınırların kalkması ile birlikte artması,
- ❖ TR21 Trakya Bölgesi'nin doğal ve tarihi mirasının bütünleyen bölümünün Bulgaristan ve Yunanistan ülkeleri içinde yer alması nedeni ile doğal ve tarihi alanların korunması, turizm koridorlarının oluşturulması ve eko-turizm ve agro-turizm konularında gelişimin sağlanması konusunda başta Bulgaristan ve Yunanistan olmak üzere AB üyesi Balkan ülkeleri ile bütüncül bir planlama yaklaşımının geliştirilerek, iş birliklerinin güçlendirilebilecek olması,
- ❖ Daha fazla yabancı yatırımcıyı çekebilme gücüne erişecek olmasıdır.

Yukarıda ifade edilen genel eğilim ve beklentiler yanında, Bölgede plan dönemi boyunca gelişimi tetikleyecek büyük ölçekli kamu yatırımları olması beklenmektedir. Bu yatırımlar içerisinde; İstanbul-Edirne hızlı tren hattı, İstanbul-Çanakkale otoyol bağlantısı, Kuzey Marmara Otoyol geçişi öne çıkmaktadır.

İstanbul-Edirne bağlantılı hızlı tren projesi ile Edirne-İstanbul arası ulaşımın yaklaşık 45 dakika gibi bir süreye inmesi ile birlikte hızlı tren hattı noktaları önemli birer gelişim odağı haline gelebilecektir.

Kuzey Marmara otoyol projesi (İstanbul 3. Boğaz geçişi dâhil), 3. İstanbul havalimanı ile birlikte Bölgemizin İstanbul-Kırklareli hattında potansiyel bir gelişim alanı oluşturacaktır. Kuzey Marmara Otoyolu kapsamında yapılması planlanan ve İstanbul 3. Boğaz geçişine bağlantı sağlayacak olan Çerkezköy-Subaşı-Tayakadın Karayolunun yapılması ile birlikte Bölgenin İstanbul ile ulaşım bağlantıları güçlendirilecektir.

İstanbul-Çanakkale-Balıkesir otoyol projesi ile İstanbul'un batı kesimi (Atatürk Havalimanı, Mahmutbey aksının batısında kalan kesimde ikamet eden yaklaşık 6 milyon kişi) ile İzmir ve Ege arasındaki ulaşım bağlantısı sağlanacak olup, söz konusu proje Bölgenin dinamiklerini yakından etkileyerek bölge gelişimine yön verebilecek etkilere sahip olacaktır.

Bunlarla birlikte, Ergene Havzasının temizlenmesine yönelik olarak başlatılan "Ergene Havzası Koruma Eylem Planı" çalışması kapsamındaki Islah OSB ve merkezi arıtma tesisi yatırımları Bölgede sürdürülebilir sanayi gelişimi ve çevrenin korunması açısından büyük öneme sahip projelerdir.

Yapılması beklenen kamu yatırımların etki analizlerinin yapılarak Bölgenin koruma kullanma kapasitesini aşmayacak şekilde yönetimi sağlanacaktır. Söz konusu projeler ulusal öncelikler çerçevesinde planlanan çalışmalar olup Bölgemizin bu süreçte, başta İstanbul olmak üzere Marmara bölgesinde yer alan diğer yerleşimlerle etkin işbirlikleri geliştirmesi amaçlanmaktadır.

C- VİZYON VE UNSURLARI

1. Vizyon

TR21 Trakya Bölgesi'nin mevcut sosyal, kültürel, ekonomik ve çevresel yapısı ile uluslararası ve ulusal gelişmeler dikkate alınarak, ülke politikalarıyla uyumlu olarak katılımcılık ilkeleri çerçevesinde belirlenen vizyonu;

“Yüksek katma değerli üretim yapısıyla doğal ve kültürel değerlerini koruyarak gelişen, işbirliği ve yenilik kültürünün egemen olduğu, yaşam ve refah seviyesi yüksek TRAKYA”

Planın bu vizyon kapsamında belirlediği slogan ise: “Yaşamak ve Üretmek İçin TRAKYA”

2. Vizyon Unsurları

Bölge vizyonu temel olarak üç ana unsurdan oluşmaktadır. Bunlar; koruyarak gelişim, işbirliği ve yenilikçilik ile yaşam ve refah seviyesinin yüksekliğidir.

Yüksek katma değerli üretim yapısıyla doğal ve kültürel değerlerini koruyarak gelişen Trakya: Bölge, sahip olduğu potansiyellerini en etkin bir şekilde değerlendirirken bunu koruma-kullanma dengesi içinde ekosisteme zarar vermeden yapmayı amaçlamaktadır. Tarım ve sanayi üretiminde temel beklenti orta ve ileri teknoloji düzeyine geçişin yanında katma değerli üretimin sağlanmasıdır.

İşbirliği ve yenilik kültürünün egemen olduğu Trakya: Bölge içinde yaşayan insanlar arasında olduğu gibi Bölge içi yerleşimler arasında da etkin işbirlikleri kurulması amaçlanmaktadır. Kurulacak etkin işbirlikleri ile Bölgenin potansiyellerini etkin bir şekilde değerlendirmesi beklenmektedir. Bununla birlikte toplumda yenilikçi düşüncenin egemen olması yanında yenilikçiliği tetikleyecek kurumsal yapıların geliştirilmesi sağlanmalıdır.

Yaşam ve refah seviyesi yüksek Trakya: Bölge insanına yüksek yaşam standartları sağlayacak kültürel ve sosyal donatı alanlarına sahip kimlikli yerleşimlerin sunulması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda her düzeyde hazırlanacak nitelikli planlarla hem kimlikli yerleşimler oluşturulacak hem de sosyo-ekonomik faaliyetlerde sağlanacak gelişme ile toplumun refah seviyesi yükseltilecektir.

3. Gelişme Eksenleri

Belirlenen vizyon çerçevesinde Plan sürdürülebilir kalkınma unsurlarını da içerecek şekilde üç ana eksen üzerine kurgulanmıştır. Bu eksenler; “İnsan ve Toplum”, “Yaşam ve Çevre” ve “Üretim ve Ekonomi”dir.

Eksenler içlerinde, vizyona ulaşma yolunda atılacak adımları içeren politikalara sahip önceliklerden oluşmaktadır. Plan kapsamında toplam 21 öncelik ve 94 politika yer almaktadır.

Şekil 13. TR21 Trakya Bölgesi Vizyonu, Gelişme Eksenleri ve Stratejileri

VİZYON

“Yüksek katma değerli üretim yapısıyla doğal ve kültürel değerlerini koruyarak gelişen, işbirliği ve yenilik kültürünün egemen olduğu, yaşam ve refah seviyesi yüksek TRAKYA”

İNSAN VE TOPLUM

- 1- Bölgenin Eğitim ve Bilimsel Altyapısı Desteklenerek Yenilik Merkezi Olması Sağlanacaktır.
- 2-İşbirliği Kültürü ve Sosyal Dayanışma Geliştirilecektir
- 3-Girişimcilik Kültürü Geliştirilecektir
- 4-Bölgesel Düzeyde İstihdam Edilebilirlik Geliştirilecektir
- 5-Yoksullukla Mücadele Edilerek, Etkin Sosyal Hizmet Sunumu Sağlanacaktır
- 6-Kamusal Hizmetlerin Etkinliği ve Erişilebilirliği Arttırılacaktır

YAŞAM VE ÇEVRE

- 7-Bölge Genelinde Yerleşimler Arası İşlevsel ve Mekânsal Bütünleşme Sağlanacaktır
- 8-Bölge Genelinde Yaşam Kalitesi Geliştirilecektir
- 9-Doğal Kaynakların Korunarak Sürdürülebilir Yönetimi Sağlanacaktır
- 10-Doğal Afet Yönetiminde Etkinlik Arttırılacaktır
- 11-Kültürel ve Tarihi Dokunun Korunarak Geliştirilmesi Sağlanacaktır

ÜRETİM VE EKONOMİ

- 12-Orta ve Yüksek Teknolojiye Sahip Katma Değerli Üretime Geçiş Sağlanacaktır
- 13-Çevreye Duyarlı Üretimin Altyapısı Geliştirilecektir
- 14-Entegre ve İşbirlikçi Üretime Geçiş Desteklenecektir
- 15-Kobi ve Esnaf sanatkârların Kurumsal ve Yönetimsel Kapasitelerinin Geliştirilmesine Yönelik Tedbirler Alınacaktır.
- 16-Tarımda Çeşitlilik ve Katma Değer Artışı Sağlanacaktır
- 17-Bölgenin Güneydoğu Avrupa'nın Lojistik Üssü Haline Getirilmesine Yönelinde Altyapı ve Girişimler Desteklenecektir
- 18-Turizmin bölgesel işbirlikleri çerçevesinde sürdürülebilir gelişimi sağlanacaktır
- 19-Enerji Üretim ve Kullanımında Etkinliğin Sağlanmasına Yönelik Tedbirler Alınacaktır
- 20-Yatırım İmkânlarının Etkin Tanıtımı Yapılacak ve Yatırım Süreci Desteklenecektir
- 21-İşletmelerin Uluslararası Pazarlara Erişebilirlikleri ve Entegrasyon Kabiliyetleri Arttırılacaktır.

D- GELİŞME EKSENLERİ:

D-1: İNSAN VE TOPLUM

Amaç: *Bölge genelinde insan odaklı bir hizmet anlayışı ile birlikte, işbirliği ve yenilik kültürünün geliştirilmesi*

İnsan ve toplum birbirini etkileyen, değiştiren ve geliştiren olgulardır. İnsanlar bir toplum içerisinde yaşarken ortak değerler geliştirirler ve toplumsal davranışları ortaya çıkarırlar. Ortaya çıkan bu toplumsal değer ve davranışlar gelişmenin, refah ve kalkınmanın temel unsurları arasındadır. Bu sebeple beşeri kaynakların gelişimi için yapılacak tüm çalışmalar doğrudan veya dolaylı olarak gelişmenin ve kalkınmanın temel destek noktaları arasında bulunmaktadır.

Günümüzde ekonomik olarak gelişmiş ülkelerin gelişme nedenleri incelendiğinde kalkınmanın kaynağı olarak finansal sermayeden ya da salt emekten daha etkin bir değişkenin var olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Bu değişken ise “beşeri sermaye”dir.

Ülkemizin ve Bölgemizin gelişmişliği insanlarımızın iyi ve sürekli bir eğitim almak suretiyle kazandıkları bilgi ve beceri ile kalkınmaya yapabilecekleri katkıya bağlıdır. Ekonomik büyüme ve kalkınmanın temeli olan bireyin bilinçlenmesi; araştırma, çalışma, öğrenme ve düşünme isteği ile donatılması gerekir. Eğitimli ve iyi yetişmiş bireylerden oluşan bir toplumda gerçekleştirilecek işbirliği kültürüne dayalı çalışmalar ise sosyo-ekonomik kalkınmanın hızını arttırarak, dengeli ve toplumun tümüne yayılan bir kalkınmayı sağlayacaktır.

Bu sebeple plan dönemi boyunca, insanı merkeze alan bir hizmet anlayışıyla, eğitim ve sağlık hizmetleri başta olmak üzere kamusal hizmetlerin etkinlik ve kalitesinin arttırılması ve Bölge genelinde ekonomik ve sosyal faaliyetlerde dengeli ve hızlı bir gelişimin sağlanması, işbirliği ve yenilik kültürünün öncelikle geliştirilmesine yönelik çalışmalara ağırlık verilmesi hedeflenmiştir.

İşbirliği Kültürü

Kalkınmanın rekabetçi ve sürdürülebilir bir yapıda olmasını sağlama yönünde Bölge genelinde işbirliği kültürünün geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bu bağlamda Bölge genelinde sayıları iki bini geçen sivil toplum kuruluşlarının kurumsal kapasitelerinin geliştirilmek suretiyle kalkınmada daha etkin roller almaları, üniversitelerin Bölgedeki işletmeler başta olmak üzere tüm kurumlarla etkin işbirlikleri gerçekleştirerek yapacakları araştırmalar ve yönlendirmeler ile kalkınmanın lokomotif gücü olmaları, işletmeler arasında yapılacak kümelenme çalışmaları ile sektörlerin rekabet güçlerinin arttırılması, kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasında kurulacak işbirlikleri ile kamusal hizmetlerde etkinlik ve verimliliğin arttırılması hedeflenmektedir.

Bununla birlikte özellikle tarımsal üretimde oluşmuş olan kooperatif ve birliklerin kurumsal kapasitelerinin güçlendirilerek profesyonel bir yönetim anlayışına kavuşmaları sağlanmalıdır. Bu sayede hem toplumdaki kooperatif ve birlikler hakkındaki olumsuz yargıların giderilmesi hem de tarımsal üretimde katma değer artışının sağlanması hedeflenmektedir.

Bölgenin sahip olduğu potansiyellerin etkin bir şekilde kullanılmasını engelleyen işbirliği kültürü eksikliklerini gidermeye yönelik oluşturulacak platformlar aracılığı ile iller içinde olduğu kadar iller arasında da ortak çalışma kültürünün geliştirilmesi ve etkin bölgesel kalkınmanın sağlanması amaçlanmaktadır.

İşbirliği kültürünün tesisinde, kurumların yönetsel ve insan kaynakları kapasitelerinin geliştirilmesi başta olmak üzere genel anlamda kurumsal kapasitenin artırılması bölgesel kalkınma çabalarını olumlu etkileyecektir.

Ar-Ge ve Yenilik Kültürü

Bilgi günümüz dünyasında stratejik bir öneme sahiptir. Bilgi, üretimin ve gelişmenin en önemli kaynağı konumundadır. Bilgi üreten toplumlar, salt bilgiyi kullanan toplumlar içerisinde her zaman daha üst sırada yer alacaklardır. Bu gerçekten hareketle Bölgemizin üretim ve hizmetler sektörlerinde yenilikçiliği ana gelişim unsuru olarak belirlemesi yönünde gerekli adımların atılması önemlidir.

İnsanımızın bu süreçte araştırma, yorumlama ve yenilik üretme kabiliyetinin desteklenerek geliştirilmesi hedeflenmektedir. Bu çerçevede insana yapılacak olan yatırım bölgesel kalkınmamızın önemli kaldıraçlarından birisi olacaktır.

Mevcut durumda ülkemiz Ar-Ge ve yenilik kültürü göstergeleri açısından dünya genelinde orta-alt sıralardadır. Ülkemiz, “2012 Yılı Uluslararası Yenilikçilik Endeksine” göre 74. sırada yer almaktadır.

Bölgemiz için de Ar-Ge ve yenilikçilik göstergeleri açısından ülke geneli ile paralel bir durum söz konusudur. Üniversitelerin araştırma sayıları ve bu doğrultudaki performansları incelendiğinde, Bölge üniversitelerin akademik araştırma performanslarının ülke ortalamasının altında kaldığı görülmektedir. Benzer durum üniversitelerce ARDEB, TEYDEB ve SANTEZ gibi proje başvuru sayılarında da göze çarpmaktadır. Bu proje başvurularında ve alınan desteklerde Bölge, ülke geneline göre alt sıralardadır. Yapılan proje başvuruları ile alınan desteklerin Bölge içinde ağırlıklı olarak Tekirdağ ilinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Bölgede yenilik kültürünün geliştirilmesi ve araştırma-geliştirme faaliyetlerinin arttırılarak ticarileştirilmesi yönünde insan kaynakları ile birlikte üniversiteler başta olmak üzere kurumsal kapasitelerin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Tablo 7. Akademik Performansa Göre Üniversite Sıralaması (2009)

Üniversite Sırası	Yayın Sayısı	Öğretim Üyesi Sayısı	Öğretim Üyesi Başına Yayın Sayısı
(125 Üniversite			

		İçerisinde)			
Trakya		70	241	455	0,53
Üniversitesi					
Namik Kemal		85	85	142	0,60
Üniversitesi					
Kırklareli		103	5	12	0,42
Üniversitesi					

Kaynak: <http://www.globalinnovationindex.org/userfiles/file/GII-2012-Report.pdf>

Plan dönemi boyunca bu yönde yapılacak olan faaliyetlerle birlikte Bölge genelinde araştırma-geliştirme çalışmalarının artması ve patent, marka ve tescil sayılarında önemli artışlar olması hedeflenmektedir.

Bölgenin gelişmiş tarım ve imalat sanayi faaliyetlerini destekleyecek yönde oluşturulacak bilgi toplumu ve yenilik kültürü altyapısının gelişimi ile Bölge genelinde rekabetçi, hızlı ve sürdürülebilir kalkınma sağlanabilecektir.

Girişimcilik

Bölgede yaşanan hızlı gelişme ile birlikte dengeli bir kalkınmanın sağlanması için iç dinamiklerin etkinliğinin artırılması önemlidir. Trakya Bölgesinde hali hazırda ağırlıklı olarak bölge dışı yatırımlarla sağlanmış olan büyümenin Bölge içinden yapılacak yatırımlarla da desteklenmesi gelişimi hızlandıracaktır.

Ajansımızca yapılan girişimcilik analizinde Türkiye ortalamasının oldukça altında %2,5 düzeyinde çıkan girişimcilik ortalamasının yükseltilmesine yönelik farkındalık faaliyetleri ile birlikte girişimcilere yönelik etkin bir danışmanlık hizmetinin sağlanması bölge içi dinamiklerin harekete geçirilerek kalkınmanın hızlanmasına olumlu etki yapacaktır.

İstihdam

Bölgenin gelişmiş sanayi üretim kapasitesi yanında yoğun tarımsal üretim faaliyetleri dolayısı ile Bölge önemli istihdam fırsatları sunmaktadır. Özellikle sanayi kaynaklı iş gücü talebi dolayısı ile Bölge dışarıdan göç almaktadır.

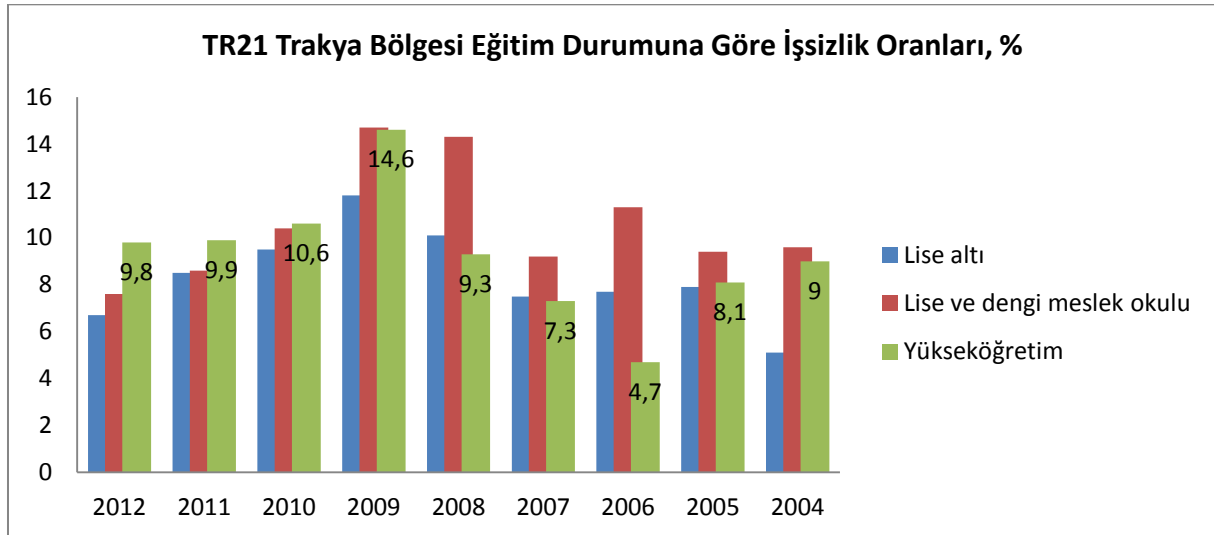
Bölge genelindeki işsizlik oranı Türkiye ortalamasının altındadır. Bölgenin işsizlik 2004-2012 yılları arasında Türkiye ortalamasının (9,8) altında seyretmekte olup 2011 yılı itibari ile Bölge illerinin tamamının işsizlik oranları Türkiye ortalamasının altındadır. Ayrıca Bölgede yer alan illerinin tamamının işgücüne katılım oranları Türkiye ortalamasının üzerinde olumlu değerlere sahiptir.

Tablo 8. İşsizlik Oranları (2011)

İl	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Edirne	56,2	52,9	5,9
Kırklareli	54,0	49,4	8,4
Tekirdağ	52,7	49,0	6,9

Kaynak: İşgücü İstatistikleri, TÜİK

Bununla birlikte bölgede yükseköğretim gören nüfusunun işsizlik oranındaki görece yüksek durum müdahale edilmesi gereken bir alan olarak göze çarpmaktadır.

Şekil 14. TR21 Trakya Bölgesi Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranları

Kaynak: İşgücü İstatistikleri, TÜİK

Refah ve İnsani Gelişmişlik

Bölge genelinde kişi başına düşen gayri safi katma değer ortalaması 2010 yılı itibari ile 17.288 TL ile Türkiye ortalamasının üzerindedir. Ancak bir bölgenin refah seviyesinin ölçülmesinde gelir tek başına önemli bir etken değildir.

Tablo 9. Kişi Başına Düşen Gayri Safi Katma Değer

YIL	Kişi başına GSKD (TL)	Kişi başına GSKD (\$)	
TR	2004	7.307	5.103
	2005	8.338	6.187

	2006	9.632	6.686
	2007	10.744	8.267
	2008	12.020	9.384
	2009	12.000	7.769
	2010	13.406	8.926
<hr/>			
	2004	9.022	6.300
	2005	10.617	7.878
	2006	12.426	8.625
TR21	2007	13.733	10.567
	2008	15.682	12.243
	2009	14.981	9.699
	2010	17.288	11.511

Kaynak: Ulusal Hesaplar, TÜİK

Bölge genelinde ülke ortalamasının üzerindeki kişi başı gelirin artarak devam ettirilmesi sağlanırken, bu gelir dağılımının sosyo-kültürel imkânları gelişmiş ve erişilebilir bir altyapı içerisinde toplumun tüm kesimlerine adil bir şekilde dağılımı önemlidir.

Bu bağlamda Bölge genelinde ekonomik gelişmenin dengeli bir yapıda sürdürülmesinin sağlanarak, gelir başta olmak üzere, sosyal ve kültürel imkânların artırılması suretiyle Bölge genelinde refahın sağlanması amaçlanmaktadır.

Refah seviyesinin önemli göstergelerinden biri olan UNDP tarafından hazırlanan 2004 yılı insani gelişmişlik endeksi çalışmalarına göre ülkemiz dünya genelinde 116. sırada yer almaktadır. Kalkınma Bankası tarafından 2004 yılında UNDP endeks hesaplama değerleri esas alınarak yapılan çalışmada Trakya Bölgesi, insani gelişmişlik endeksi açısından Türkiye genelindeki 26 bölge arasında 8. sırada yer almaktadır. Ülkemizin insani gelişmişlik endeksi sırasında UNDP'nin 2013 yılı raporuna göre ilerleyerek 90. Sıraya geldiği düşünüldüğünde Bölge illerinde de bu paralelde gelişme olduğu değerlendirilmektedir.

Türkiye ortalamasının üzerinde seyreden insani gelişmişlik endeksi değerinin geliştirilerek devam ettirilmesi hedeflenmektedir.

Tablo 10. Düzey 2 Bölgeleri Bazında İnsani Gelişme Endeksi ve GSYİH Endeksi

Düzey 2 Alt Bölgeler	Yaşam Beklentisi Endeksi	Eğitim Endeksi	GSYİH Endeksi	İnsani Gelişme Endeksi İGE Değeri
TR10- İstanbul	0.791	0.956	0.763	0.837
TR42- Kocaeli	0.798	0.927	0.770	0.832
TR31- İzmir	0.787	0.940	0.759	0.829
TR41- Bursa	0.798	0.930	0.723	0.817
TR32- Aydın	0.787	0.885	0.710	0.794
TR51- Ankara	0.698	0.926	0.752	0.792
TR22- Balıkesir	0.768	0.901	0.698	0.789
TR21- Tekirdağ	0.686	0.934	0.733	0.784
TR61- Antalya	0.743	0.888	0.681	0.770
TR62- Adana	0.674	0.874	0.714	0.754
TR81- Zonguldak	0.689	0.885	0.687	0.754
TR33- Manisa	0.737	0.847	0.663	0.749
TR52- Konya	0.714	0.838	0.654	0.735
TR83- Samsun	0.690	0.837	0.640	0.722
TRC1- Gaziantep	0.715	0.816	0.613	0.715
TR72- Kayseri	0.687	0.838	0.613	0.713
TR63- Hatay	0.659	0.839	0.637	0.712
TR71- Kırıkkale	0.628	0.838	0.656	0.707
TR90- Trabzon	0.684	0.808	0.614	0.702
TR82-Kastamonu	0.651	0.807	0.630	0.696
TRB1- Malatya	0.647	0.799	0.617	0.687
TRA1- Erzurum	0.617	0.788	0.578	0.661
TRC2- Şanlıurfa	0.683	0.665	0.580	0.643
TRC3- Mardin	0.639	0.685	0.546	0.623
TRA2- Ağrı	0.589	0.731	0.511	0.611
TRB2- Van	0.619	0.665	0.509	0.598

Kaynak : Kalkınma Bankası, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Müdürlüğü (2004)

Bölge genelindeki yerleşimlerin Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarından (SYDV) aldıkları yardımlar incelendiğinde Pehlivanköy, Kofçaz, Demirköy, Süloğlu, Malkara, Şarköy, Hayrabolu, Kırklareli gibi ana faaliyet alanı tarım, hayvancılık ve ormancılık olan kentler SYDV'den yardım alan vatandaşların tüm nüfus içerisindeki payı açısından Bölgedeki tüm ilçeler içerisinde 2007-2010 yılları arasında her yıl ilk onda bulunmuşlardır. Bununla beraber yine benzer özelliklere sahip Babaeski 3 yıl, Muratlı ve Pınarhisar 2 yıl ve Vize 1 yıl boyunca SYDV'den yardım alanların nüfusa oranı bakımından ilk 10 ilçe arasında bulunmuşlardır. Bu durum Bölgenin doğusundaki sanayileşmiş şehirlere nazaran batı ve kuzeydeki tarım, hayvancılık ve ormancılığa dayalı ekonomik faaliyetlere sahip şehirlerdeki nüfusun özellikle işsizlik sebebiyle SYDV'den yardım talep ettiklerini göstermektedir. Bu itibarla sosyal politikalarda bu ilçelere özel yaklaşımlar geliştirilmesi sağlanacaktır.

Tablo 11. 2007-2010 Yılları Arasında TR21 Trakya Bölgesinde 26 İl/İlçe İçerisinde SYDV'den Yardım Alanların Nüfusa Oranı En Yüksek 10 İl/İlçe

2007	2008	2009	2010
Kofçaz	Pehlivanköy	Pehlivanköy	Pehlivanköy
Pehlivanköy	Hayrabolu	Kofçaz	Kofçaz
Süloğlu	Kofçaz	Demirköy	Süloğlu
Babaeski	Süloğlu	Süloğlu	Demirköy
Kırklareli	Pınarhisar	Babaeski	Malkara
Şarköy	Babaeski	Malkara	Kırklareli
Demirköy	Malkara	Şarköy	Hayrabolu
Hayrabolu	Demirköy	Hayrabolu	Şarköy
Malkara	Kırklareli	Kırklareli	Vize

Muratlı	Şarköy	Pınarhisar	Muratlı
---------	--------	------------	---------

Kaynak: Planlama ekibi tarafından SYDV verilerinden üretilmiştir.

İnsan ve toplum gelişme ekseninde aşağıdaki öncelik ve politikalar gerçekleştirilecektir.

İnsan Ve Toplum Gelişme Eksenine Öncelikleri

Tablo 12. Gelişme Eksenine: İnsan ve Toplum

ÖNCELİKLER

Öncelik 1: Bölgenin Eğitim ve Bilimsel Altyapısı Desteklenerek Yenilik Merkezi Olması Sağlanacaktır

Öncelik 2: İşbirliği Kültürü ve Sosyal Dayanışma Geliştirilecektir

Öncelik 3: Girişimcilik Kültürü Geliştirilecektir

POLİTİKALAR

1. Ar-Ge, yenilik ve teknoloji alanındaki kurumsal yapılanma ve altyapı geliştirilecektir
2. Bölgede yenilik ve araştırma kültürü ile bu doğrultuda insan kaynakları geliştirilecektir
3. Ulusal ve uluslararası Ar-Ge fonlarının Bölgeye çekilmesine yönelik tedbirler alınacaktır
4. Kamu kurumlarında yenilikçi hizmet sunumu geliştirmeye yönelik uygulama ve girişimleri teşvik edilecektir.

1. STK'ların kurumsal ve yönetsel kapasiteleri artırılacaktır
2. STK'lar arasında işbirliğini geliştirici yapılar kurulacak ve bu doğrultuda ortak organizasyonlar gerçekleştirilecektir.
3. Bölgesel sosyal sorumluluk uygulamaları geliştirilecektir
4. Okul öncesi başta olmak üzere örgün eğitim kurumlarında okuyan öğrencilerde işbirliği ve sosyal dayanışmayı güçlendirici organizasyon ve faaliyetler teşvik edilecektir

1. Bölgenin girişimcilik potansiyeli yükseltilecektir
2. Girişimcilere yol gösterecek bölgesel iş ve yatırım imkânları konusunda araştırmalar yapılacaktır
3. Girişimcilik finansmanı konusunda farkındalık ve bilgilendirme faaliyetleri yürütülecektir
4. Yenilik odaklı girişimler öncelikle teşvik edilecektir
5. Girişimciler için yatırımcı/girişimci danışma ofisleri kurularak yaygınlaştırılacaktır
6. Bölgesel düzeyde girişim park ve girişim ofis benzeri girişimciliği destekleyici kuluçka merkezleri oluşturulacaktır

Öncelik 4: Bölgesel Düzeyde İstihdam Edilebilirlik Geliştirilecektir

1. İstihdam olanakları ile ilgili iş gücü piyasa talep ve arz çalışmaları yapılacaktır
2. İnsan kaynaklarının geliştirilmesine yönelik bölgesel düzeyde kamu-özel sektör işbirlikleri kurulacaktır.
3. Çalışanların sektörel ve coğrafi hareket edilebilirlikleri yükseltilecektir
4. Etkin mesleki rehberlik ve yönlendirme faaliyetleri geliştirilecektir
5. Eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılmasına yönelik tedbirler alınacaktır

Öncelik 5: Yoksullukla Mücadele Edilecek ve Etkin Sosyal Hizmet Sunumu Sağlanacaktır

1. Yoksulluğun bölgesel dinamiklerinin araştırılarak, yoksulluğun azaltılmasına yönelik politikalar üretilecektir
2. Yoksul kesimlerin istihdamının artırılmasına ilişkin önlemler alınacaktır,
3. Yoksul kesimlerin yoğunlaştığı mekânlarda altyapı nitelikleri, sosyal hizmetlere erişim ve sosyal adaptasyonu sağlayıcı hizmetler geliştirilecektir
4. Kadın, çocuk, engelli, yaşlı ve diğer özel ihtimam gerektiren gruplara yönelik sosyal hizmetlerin kalitesi ve erişilebilirliği arttırılacaktır

Öncelik 6: Kamusal Hizmetlerin Etkinliği ve Erişilebilirliği Arttırılacaktır

1. Okulöncesi ve mesleki ve teknik eğitim başta olmak üzere eğitim hizmetlerinde etkinlik ve erişilebilirliği arttıracak altyapı ve hizmet sunumları geliştirilecektir
2. Sağlık hizmet sunumunda erişilebilirlik ve hizmet kalitesi geliştirilecektir
3. Kamu hizmetlerinin sunumu geliştirilecektir.

Öncelik 1: Bölgenin Eğitim ve Bilimsel Altyapısı Desteklenerek Yenilik Merkezi Olması Sağlanacaktır

Dünya değişirken yenilenmekte, yenilenirken de değişmektedir. Bilginin gittikçe önem kazandığı hatta stratejik bir güç haline geldiği günümüzde ancak bilgiye odaklanmış ve bilgi toplumu olmayı başarmış toplumlar kendilerine bir yer bulabilmekte ve dünyaya yön veren kararların altına imza atabilmektedirler.

Değişen rekabet ortamında ayakta kalabilmek için ülkelerin, toplumların, şirketlerin ürünlerini, hizmetlerini ve üretim yöntemlerini değiştirmeleri ve yenilemeleri gerekmektedir.

Uluslararası düzeyde ülkelerin yenilikçilik performanslarını ölçen Global Yenilikçilik Endeksine (Global Innovation Index) göre 2012 yılında, 0-100 arası puanlamayla yapılan değerlendirmede birinci sırada 68,2 puanla İsviçre yer alırken, Türkiye bu sıralamada 34,1 puanla 74. sırada yer almaktadır. Yine 2008-2010 yılları arasında AB ülkeleri ve aday ülkeler arasında yapılan araştırmaya göre inovatif girişimcilik konusunda Almanya % 79.3 oran ile ilk sırada yer almaktadır. Almanya'yı % 68.1 ile Lüksemburg, % 60.9 ile Belçika ve % 60.3 ile Portekiz takip etmektedir. Türkiye bu kulvarda yaklaşık % 50 lik oranıyla orta sıralarda yer alırken AB ülkeleri ortalaması % 52.9'dur. Ülkemizin gelişmesinin sağlam temeller üzerinde sürdürerek dünyanın ilk 10 ekonomisi içinde yer bulması için bu tablonun değiştirilmesine yönelik yenilikçilik konusunda önemi adımlar atması beklenmektedir.

2012 yılı TÜİK istatistiklerine göre Tekirdağ, Edirne, Kırklareli, Balıkesir, Çanakkale illerinin yer aldığı Batı Marmara bölgesinin Türkiye ortalamasının altında internet ve bilgisayar kullanım oranlarına sahip olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde bilgisayar kullanma oranı %48,7, internet kullanma oranı %47,4 iken Trakya Bölgesini de kapsayan TR2 Batı Marmara bölgesinde bilgisayar kullanma oranı %44,4, internet kullanma oranı %44'dür.

Bilimsel altyapı ve yenilikçilik kavramları için en önemli parametrelerden birisi de üniversitelerin yapmış olduğu çalışmalar ve nitelikli işgücüdür. Trakya Bölgesi üniversitelerinin imzasını taşıyan yayın sayısında 2005'ten günümüze artan bir eğilim görülmektedir. Ancak, tüm Türkiye genelinde Trakya/Türkiye oranı % 1.64 tür. Bu itibarla üniversitelerin kurumsal kapasitelerinin arttırılmak suretiyle Bölge içinde bilgi üreten ve yayan kurumlar haline gelmesi amaçlanmaktadır.

Tablo 13. Yıllara Göre Trakya Alt Bölgesindeki Bilimsel Yayın Sayıları, 2010

	2005	2006	2007	2008	2009	2010*
Türkiye	16.713	18.917	21.943	22.738	26.614	8.684
TR21 (Trakya)	232	258	376	349	410	142
TR21 (Trakya)/Türkiye oranı (%)	1,39	1,36	1,71	1,53	1,54	1,64

Namık Kemal Üniversitesi	0	3	26	45	87	42
Trakya Üniversitesi	232	254	350	299	317	98
Kırklareli Üniversitesi	0	1	0	5	6	2

Kaynak: ISI Web of Knowledge, 30 Nisan.2010.

Bölgede 2005-2012 yılları arasındaki patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım başvuruları incelendiğinde tüm Türkiye’de bir artış olduğu görülmektedir. Bölgeye yakın olan illerde İstanbul’un ön plana çıktığı gözlemlenmektedir. TR22 Bölgesi illeri olan Balıkesir ve Çanakkale Bölgemize benzer verilere sahiptir. Bölge illeri değerlendirildiğinde; Tekirdağ ili her üç göstergede de Bölgenin açık ara en önde gelen ili konumundadır. Ancak Bölge genelindeki bu sınırlı yükselişin artırılarak, Bölgedeki üniversiteler ve araştırma kurumlarının yanında özel sektörün Ar-Ge kapasitelerinin desteklenerek Bölgenin bilgi ve yenilik üreten bir konuma gelerek rekabet gücünün artırılması amaçlanmaktadır.

Tablo 14. Patent, Faydalı Model ve Endüstriyel Tasarım Başvurularının Yıllara Göre Dağılımı

			2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Türkiye	Patent	Başvuru	960	1.099	1.844	2.268	2.588	3.250	4.087	4.543
		Tescil	94	122	317	337	456	642	847	1.025
	Faydalı Model	Başvuru	1.884	2.423	2.968	2.942	2.842	2.994	3.175	3.725
		Tescil	963	1.659	2.146	1.833	2.151	2.022	1.948	2.245
	Endüstriyel Tasarım	Başvuru	4.925	5.510	5.984	6.093	5.927	6.567	7.525	7.864
		Tescil	4.388	5.708	5.856	5.783	5.378	6.360	6.915	7.274
TR 21 Trakya	Patent	Başvuru	26	24	47	56	87	105	122	162
		Tescil	0	3	1	3	12	15	17	24
	Faydalı Model	Başvuru	8	15	31	33	17	17	18	30
		Tescil	3	5	12	33	27	14	14	14
	Endüstriyel Tasarım	Başvuru	29	12	28	20	17	21	44	55
		Tescil	22	13	21	22	12	24	34	49
Tekirdağ	Patent	Başvuru	25	20	37	52	72	89	113	143
		Tescil	0	1	1	3	12	15	15	17
	Faydalı Model	Başvuru	7	12	26	25	12	12	10	24
		Tescil	3	4	10	28	23	9	9	9
	Endüstriyel Tasarım	Başvuru	14	11	19	18	13	15	31	49
		Tescil	11	12	13	20	9	17	24	41
Edirne	Patent	Başvuru	0	0	2	3	5	4	3	11
		Tescil	0	1	0	0	0	0	1	3
	Faydalı	Başvuru	1	1	1	4	1	2	2	3

	Model	Tescil	0	1	1	1	2	0	1	2
	Endüstriyel Tasarım	Başvuru	0	0	2	0	0	1	10	5
		Tescil	0	0	2	0	0	1	8	5
Kırklareli	Patent	Başvuru	1	4	8	1	10	12	6	8
		Tescil	0	1	0	0	0	0	1	4
	Faydalı Model	Başvuru	0	2	4	4	4	3	6	3
		Tescil	0	0	1	4	2	5	4	3
	Endüstriyel Tasarım	Başvuru	15	1	7	2	4	5	3	1
		Tescil	11	1	6	2	3	6	2	3
İstanbul	Patent	Başvuru	461	587	787	1057	1119	1370	1582	1939
		Tescil	51	63	213	187	251	314	417	490
	Faydalı Model	Başvuru	932	1177	1394	1278	1257	1384	1421	1517
		Tescil	442	838	1069	886	967	835	914	1010
	Endüstriyel Tasarım	Başvuru	2529	2794	3154	3082	3182	3444	3861	3974
		Tescil	2313	2917	3117	2947	2877	3380	3644	3693
Balıkesir	Patent	Başvuru	0	8	6	17	10	16	12	11
		Tescil	0	1	1	1	1	2	2	2
	Faydalı Model	Başvuru	4	7	13	14	15	18	21	27
		Tescil	16	5	9	6	9	16	6	15
	Endüstriyel Tasarım	Başvuru	10	14	15	13	23	29	26	28
		Tescil	9	13	17	11	15	30	27	23
Çanakkale	Patent	Başvuru	0	3	2	5	3	4	4	16
		Tescil	0	0	0	0	2	2	0	1
	Faydalı Model	Başvuru	4	3	8	7	8	3	3	8
		Tescil	3	3	3	4	6	90	1	2
	Endüstriyel Tasarım	Başvuru	7	12	37	35	49	41	46	38
		Tescil	11	9	41	31	37	40	35	44

Kaynak: Türk Patent Enstitüsü

Bölge ekonomisinin yüksek katma değerli bir yapıya geçişinde yenilik ve araştırma-geliştirme kültürünün geliştirilmesi önemlidir. Bu itibarla Bölgenin araştırma geliştirme ortamını iyileştirmeye yönelik olarak bilgi ve iletişim teknolojisi kullanım düzeyinin artırılması, üniversitelerin bilimsel yayınlarının arttırılarak üniversite-sanayi işbirliğini arttıracak yapılar oluşturmaları, Bölgedeki insan kaynaklarının yenilikçilik kültürü ile yetiştirilmesine imkân sağlayacak altyapıların oluşturulması hedeflenmektedir.

Bu öncelik kapsamında uygulanacak politikalar aşağıdadır:

- ❖ Ar-Ge, yenilik ve teknoloji alanındaki kurumsal yapılanma ve altyapı geliştirilecektir

- ❖ Bölgede yenilik ve araştırma kültürü ile bu doğrultuda insan kaynakları geliştirilecektir
- ❖ Ulusal ve uluslararası Ar-Ge fonların Bölgeye çekilmesine yönelik tedbirler alınacaktır
- ❖ Kamu kurumlarında yenilikçi hizmet sunumu geliştirmeye yönelik uygulama ve girişimlerin teşvik edilecektir.

Politika 1.1.: Ar-Ge, yenilik ve teknoloji alanındaki kurumsal yapılanma ve altyapı geliştirilecektir

Bilgi ve iletişim altyapısının kurulması ile bilgiye ulaşma ve onu kullanabilme daha kolay olacaktır. Bu bağlamda bilgi ve iletişim teknolojilerine yaygın olarak erişim sağlanacaktır.

Bölgede fiber optik ve kablosuz altyapı geliştirilecektir. Özellikle internet erişim hızının ve bant genişliğinin artırılması ile internet kullanımının gelişmiş ülkelerdeki düzeye çekilmesi hedeflenmektedir. Bu politika ile kablosuz internet erişimi yaygınlaştırılacaktır. Ayrıca, özellikle kamu internet sitelerinin veritabanları ve ara yüzleri düzenlenerek başta kamunun ürettiği veriler olmak üzere bilgiye erişimin kolaylaştırılması sağlanacaktır.

Yenilik ve teknoloji altyapısının geliştirilmesinde üniversiteler önemli rol oynamaktadırlar. Bu politika doğrultusunda, üniversitelerde Ar-Ge ve yenilikçiliği teşvik edecek uygulamalar geliştirilecektir. Bu kapsamda öncelikle yüksek lisans ve doktora tezlerinin Bölge öncelikleri doğrultusunda yapılması sağlanacaktır. Üniversitelerde yenilikçilik indeksleri oluşturulacak ve bu indeks değerlerinin yükseltilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir.

Bölgede bulunan üniversiteler ve araştırma merkezlerinin bilimsel ve teknolojik altyapıları geliştirilecektir. Bölgesel gelişimi hızlandırıcı olacağı düşünülen araştırma kurumları ve merkezlerinin Bölgede yapılanmaları teşvik edilecektir. Bu kapsamda öncelikle, tarım-gıda sektörüne Ar-Ge ve yenilik hizmeti vermek üzere ‘Tarım ve Gıda Teknoloji Bölgesi/Merkezi’ kurulması teşvik edilecektir.

Bölgenin “enerji ve çevre”, “biyoteknoloji ve gen” gibi spesifik konularda çalışmalar yapabilmesi için gerekli altyapılar oluşturularak bu özel alanlarda ihtisaslaşması sağlanacaktır.

Bölgede bulunan teknoparkların altyapılarının geliştirilmesi sağlanacaktır. Buna ek olarak teknoloji transfer merkezleri, kuluçka merkezleri, bilim park, teknoloji müzesi ve yenilik merkezi gibi kurumların Bölgede hayata geçirilmesine yönelik fizibilite çalışmaları yapılacaktır.

İşletmelerin yenilikçi ürün ve hizmet oluşturmalarına yönelik, araştırma ve geliştirme konusunda işbirlikleri ile araştırmaların ticarileştirilmesine yönelik girişimler teşvik edilecektir. Bu kapsamda ayrıca yenilikçiliğe dayalı girişimcilik öncelikle desteklenecektir.

İşletmelerde Ar-Ge merkez ve birimlerinin kurulması özendirilecektir.

Politika 1.2: Bölgede yenilik ve araştırma kültürü ile bu doğrultuda insan kaynakları geliştirilecektir

Bölgesel yenilik stratejisi başta Bölgedeki üniversiteler olmak üzere katılımcı bir süreçle hazırlanarak plan dönemi içerisinde hayata geçirilmeye yönelik tedbirler alınacaktır.

Bölge genelinde yenilik kültürünün geliştirilmesi amacıyla örgün eğitim kurumları ile üniversitelerde bilgilendirme ve farkındalık faaliyetleri yürütülecek, gençleri yenilik ortamına kanalize edecek yarışma ve etkinlikler düzenlenecektir.

Üniversitelerin işletmeler ile ortak çalışmalar yapmasına imkân verecek kurumsal yapılar oluşturmaları sağlanarak, bu yöndeki girişimler teşvik edilecektir.

Bölge üniversitelerinde akademisyen, öğrenci ve mezunlar arasında girişimciliği teşvik etmeye ve araştırma sonuçlarını ticarileştirmeye yönelik farkındalık ve eğitim faaliyetleri yürütülecektir.

Yeni iş fikirlerinin ortaya çıkması ve geliştirilmesi teşvik edilecek, özellikle kadınlar, gençler, üniversite mezunları arasında girişimcilik özendirilecektir. Bu kapsamda söz konusu hedef kitlenin KOSGEB'in 'Girişimcilik Proje Destek Programı'ndan" etkin yararlanması yönünde faaliyetler sürdürülecektir.

Bilgi toplumu konusunda bilgi ve teknoloji okur-yazar birey sayısını artırmak ve doğru bilgiye kolay ulaşan, bilgiyi üreten, bilgiyi uygulamaya geçiren bir bilgi toplumu oluşturmak hedeflenmektedir. Bu bağlamda, öncelikle belirlenecek büyük mahallelerde olmak üzere bilgi evleri oluşturulacaktır. Bu evler ile her yaş ve meslek grubundan bireylerin bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) ile yaklaşması sağlanacaktır. Bu yaklaşımla beraber halkın özellikle e-devlet ve e-belediye gibi uygulamaları kullanabilmesi için eğitimler verilecektir.

Politika 1.3: Ulusal ve uluslararası Ar-Ge fonların Bölgeye çekilmesine yönelik tedbirler alınacaktır

Kamu ve özel sektörün, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, TÜBİTAK, KOSGEB ve AB destek programları başta olmak üzere, ulusal düzeyde uygulanmakta olan programlardan yararlanmalarını sağlamamak amacıyla kurumsal işbirlikleri çerçevesinde proje hazırlama ve fonlar hakkında bilgilendirmeye yönelik farkındalık faaliyetleri yürütülecektir. Bölgede proje yapmak ve fon kaynakları konusunda danışmanlık sağlayacak kurumsal yapıların kurulması özendirilecektir.

Bölgesel bazdaki destek ve teşviklerin öncelikle Ar-Ge ve yenilikçiliğin teşvik edilmesine odaklanması yönünde gerekli tedbirler alınacaktır. İşletmelerin kurulacak üniversite-sanayi işbirlikleri çerçevesinde bu fonlardan yararlanmalarını özendirici uygulamalar geliştirilecektir.

Politika 1.4: Kamu kurumlarında yenilikçi hizmet sunumu geliştirmeye yönelik uygulama ve girişimler teşvik edilecektir.

Kamu kurumları ve yerel yönetimler, araştırma ve yenilikçilik çalışmalarına katkı sağlayan ve uygun ortam koşulları sağlandığında uygulamacı projeler üretebilen kurumlardır. Ar-Ge, yenilik, proje oluşturma, ulusal ve uluslararası fon kaynaklarından yararlanma amacıyla yapılan çalışmaların önündeki bürokratik engeller en aza indirilecektir.

Yerel yönetimler başta olmak üzere kamu kurumlarının yenilikçilik yetenek ve kültürlerini geliştirici programlar oluşturulacaktır. Bu kurumların personelinin yaratıcılık, yenilikçilik ve problem çözme gibi yeteneklerin geliştirilmesine yönelik eğitim programları düzenlenecektir.

Özellikle yerel yönetimlerin yenilikçi projeleri uygulamaları (Gün ışığından yararlanan elektrik direkleri, kendi enerjisini üretebilen belediye binaları vb.) desteklenerek toplum için rol model oluşturması sağlanacaktır.

Öncelik 2: Bölge Genelinde İşbirliği Kültürü ve Sosyal Dayanışma Geliştirilecektir

İnsan doğası gereği toplumsal bir varlıktır. Birlikte yaşamanın en temel gereksinimlerinden biri olan sosyal dayanışma ile daha hızlı ve daha verimli çalışmalar yapılırken toplumsal güç artmaktadır. Sosyal dayanışma ve işbirliği olguları ise birbirlerini kapsayan ve tamamlayan kavramlardır.

Trakya Bölgesinin sürdürülebilir kalkınması ancak güçlü işbirliği mekanizmaları ve sosyal dayanışma ortamı içinde sağlanabilecektir. Belirlenen vizyon ve hedeflere güçlü kurumlar ve bu kurumların geliştirecekleri işbirlikleri ile ulaşılması hedeflenmektedir.

Trakya Bölgesi kurumsal işbirlikleri kapsamında ülkemizin geneli ile benzer bir tablo çizmektedir. Sivil toplum örgütlenmesinin sayısal olarak yüksek olduğu Bölgede bu örgütlerin etkinliği beklenen düzeyde sağlanamamıştır. Bu kapsamda STK'ların kurumsal kapasitelerinin güçlendirilmesi ile birlikte STK'ların kendileri arasında ve diğer kurumlarla bölgesel, ulusal ve uluslararası etkin işbirlikleri sağlamaları beklenmektedir.

Bölgede istenilen ölçüde işbirliği mekanizmalarının kurulmasında bölgesel güven ortamının oluşturulması önemlidir. Bu itibarla kurumlar arasında güven ortamını pekiştirici sosyo-kültürel faaliyetler ile birlikte işbirliğine yönelik farkındalık faaliyetleri yürütülecektir. Toplumsal bütünleşme ve dayanışmanın artırılması amacıyla, güven, toplumsal diyalog ve ortaklık kültürünü geliştirici faaliyetlere öncelik verilecektir.

Kişilerin sosyal dayanışma ve işbirliği kavramlarıyla çok erken yaşta tanışmaları bu kavramları, hayatlarında daha ön sıralara koymaları açısından önemlidir. Bu yüzden, bu kavramları küçük yaşlardan başlayarak bireylere aktarmak bu kavramları kültür haline getirebilmek için eğitimler ve bilinçlendirme faaliyetleri yürütülecektir.

Bu öncelik kapsamında uygulanacak politikalar;

- ❖ STK'ların kurumsal ve yönetsel kapasiteleri artırılabilecektir,
- ❖ STK'lar arasında işbirliğini geliştirici yapılar kurulacak ve bu doğrultuda ortak organizasyonlar gerçekleştirilecektir,
- ❖ Bölgesel sosyal sorumluluk uygulamaları geliştirilecektir,
- ❖ Okul öncesi başta olmak üzere örgün eğitim kurumlarında okuyan öğrencilerde işbirliği ve sosyal dayanışmayı güçlendirici organizasyon ve faaliyetler teşvik edilecektir.

Politika 2.1. : STK'ların kurumsal ve yönetsel kapasiteleri arttırılacaktır

Bölgede yer alan sivil toplum kuruluşları ve birliklerin profesyonel yönetime geçerek kapasitelerinin arttırılması amaçlanmaktadır. Bu bağlamda, sivil toplum kuruluşlarına yönelik eğitim ve danışmanlık faaliyetleri yürütülecektir.

Alanında uzmanlaşmış örnek teşkil eden ulusal ve uluslararası sivil toplum kuruluşlarına ziyaretler yapılarak hem kurumlar arası işbirliği yapabilme olanakları arttırılacak hem de ziyaret edilen kurumların iyi örneklerinin ve tecrübelerinin Bölgemize taşınması sağlanacaktır.

Kent konseyi ve kalkınma birliği gibi yapıların kurumsal ve yönetsel kapasiteleri artırılarak il ve bölge kalkınmasında aktif ve katılımcı roller üstlenmeleri desteklenecektir.

Sivil toplum kuruluşlarının ekonomik sürdürülebilirliklerinin sağlanması, aktivitelere gönüllü çalışma uygulamalarının gerçekleştirilmesi, aktivite planlarının yapılması ve dernek üyesi olmanın cazip hale getirilmesi için çalışmalar yapılacaktır. Sivil toplum kuruluşlarının gelişim strateji ve planlarının çıkartılması ile ilgili çalışmalara teknik ve danışmanlık desteği ilgili kamu kurumlarınca sağlanacaktır. Bu tür çalışmalara üniversitelerin ve yerel yönetimlerinin katkıda bulunması ve sivil toplum kuruluşları ile diğer kurumlar arasında etkin bir işbirliği ağının oluşturulması sağlanacaktır.

Sivil toplum kuruluşlarına ulusal ve uluslararası düzeylerde projeler geliştirmeleri, fon sağlayan kuruluşlara başvurmaları ve projelerini uygulamaları konularında Dernekler İl Müdürlükleri, Kalkınma Ajansı, Üniversiteler ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlarca destek sağlanacaktır.

Politika 2.2. : STK'lar arasında işbirliğini geliştirici yapılar kurulacak ve bu doğrultuda ortak organizasyonlar yürütülecektir

STK'lar arasında iyi örnek uygulamalarının belirlenerek yaygınlaştırılmasına yönelik olarak oluşturulacak işbirliği platformları aracılığı ile STK'lar arası işbirliği geliştirilecektir.

Ortak faaliyet alanına sahip STK'ların işbirliği yapmalarına yönelik bölgesel nitelikli çalışma ve faaliyetler teşvik edilecektir. Bölgedeki farklı illerde yer alan STK'ların ortak platformlar etrafında birleşmeleri özendirilecektir.

Komşu bölgelerle ve sınır ülkeleriyle ortak fuar, festival, spor etkinlikleri vb faaliyetler düzenlenmesine yönelik STK'lar arası işbirlikleri desteklenerek teşvik edilecektir. Bu tür faaliyetlerde Kamu-STK işbirlikleri sağlanacaktır.

STK'ların başta yerel yönetimler olmak üzere kamusal faaliyetlerde daha etkin rol almalarına yönelik olarak Kamu-STK işbirlikleri sağlanacaktır.

Politika 2.3. : Bölgesel sosyal sorumluluk uygulamaları geliştirilecektir

Bölgenin kalkınmasında kamunun olduğu kadar STK ve özel sektöründe etkin roller alması beklenmektedir. Bölgede üretim yapan özel sektörün Bölgenin kalkınmasına yönelik başta çevre, eğitim ve sağlık hizmetleri olmak üzere kamu ile işbirliği halinde sosyal sorumluluk projeleri gerçekleştirmeleri özendirilecektir.

Bu çerçevede öncelikle sosyal sorumluluk açısından Bölgede örnek proje fikirleri havuzu oluşturularak, oluşturulacak ekiplerce bu projeleri hayata geçirebilecek potansiyel işletmeler ile işbirliğine gidilecektir.

Sosyal sorumluluk faaliyetlerini özendirmek amacıyla bu faaliyetleri yürüten STK ve firmalara ait projelerinin medyada etkin tanıtımları yapılacaktır.

Politika 2.4. : Okul öncesi başta olmak üzere örgün eğitim kurumlarında okuyan öğrencilerde işbirliği ve sosyal dayanışmayı güçlendirici organizasyon ve faaliyetler teşvik edilecektir

Sosyal sorumluluk ve işbirliği kültürünün bireylerde erken zamanda oluşturulabilmesi için okulöncesi eğitimden başlamak üzere tüm eğitim birimlerinde bu kavramları geliştirecek bilgilendirme ve farkındalık faaliyetleri yürütülecektir.

Çok küçük yaşlardan başlanarak bireylere “Sivil Toplum” ve “İşbirliği” kavramları aktarılacaktır. Bu kapsamda okulların sivil toplum kurumlarına ziyaretler yapması ve sivil toplum kurumlarının da okullara ziyaretler yapmaları sağlanacaktır.

Gençlerde sosyal sorumluluk davranışlarını özendirici uygulamalar kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği halinde geliştirilerek gençlerin bu programlara katılımları özendirilecektir. Özellikle ilgili kamu kurumlarınca çevre, sağlık, yaşlı bakımı, rehberlik gibi alanlarda sosyal sorumluluk programları hazırlanacaktır.

Öncelik 3: Girişimcilik Kültürü Geliştirilecektir

Girişim ve girişimcilik kavramlarının temelinde; yeni düşünceler ve yeniliklere açık, gelecekteki değişim ve beklentileri öngörebilme olgusu yatar.

Bir bölgenin girişimci sayısı ne kadar artarsa istihdam oranı da ona paralel şekilde artar. Girişimci sayısının artmasıyla toplumsal refah düzeyi ve insanların hayat standartları da yükselir. Girişimciliğin artması hem ekonominin gelişimine katkı sağlayacak, en önemlisi de işsizliğin azalmasına etki edecektir.

GEM (Global Entrepreneurship Monitor's) tarafından ülkelerde girişimcilik faaliyetinin düzeyini belirlemek, girişimciliğin ekonomik gelişmedeki rolünü tespit etmek, ülkeler arasındaki farklılığa neden olan faktörleri tayin etmek ve girişimciliği geliştirmeye yönelik politikalar önermek üzere yıllık yapılan analiz çalışmalarında, 18-64 yaş arasındaki yetişkin nüfusun 2012 yılı için kuruluş aşamasındaki girişimciler sıralamasında Türkiye 3,7'lik oranıyla 20. sırada yer almıştır. Bu sıralamada dünyada öne çıkan ülkeler sırasıyla yüzde 22,1 ve yüzde 12 ile Peru ve Karadağ olmuştur. Erken dönem girişimcilik oranlarında Peru yüzde 27,2 oranı ile yine en önde yer alırken, Ekvator yüzde 21,3 lük pay ile 2. sırada olup, Türkiye bu sınıflamada yüzde 8,6 oranıyla 15. sırada yer almaktadır. Yine aynı grup için yeni iş sahibi girişimcilerin oranları incelendiğinde, liderliği yüzde 12,7 ile Kolombiya elinde bulundururken, yüzde 11,8 ile Brezilya 2. sırada, yüzde 5,1 ile Türkiye 9.sırada yer almaktadır. Türkiye'nin girişimcilik serüveninde olumlu gelişmeler yaşanmaktadır. Rapora göre 2008 yılında 18-64 yaş arasındaki yetişkin nüfusun yüzde 3,2'sini oluşturan kuruluş aşamasındaki girişimciler oranının yüzde 3,7'ye, yeni iş sahibi girişimciler oranının yüzde 3'ten yüzde 5,1'e, erken dönem girişimci oranının yüzde 6'dan yüzde 8,6'ya ve kurumsallaşmış girişimciler oranının yüzde 4,8'den yüzde 10,7'ye yükseldiği gözlemlenmiştir.

2013 yılında Tekirdağ, Kırklareli ve Edirne illerinde toplam girişimci sayısı sırasıyla 1190, 1145 ve 566'dır. Aynı sıra ile Kosgeb tarafından desteklenen kişi sayıları 52, 19 ve 23'tür. Kosgeb tarafından desteklenen kişilerin Türkiye ortalaması 71 kişidir. Trakya Bölgesi'nde bulunan üç ilinde Türkiye ortalamasının altında olması dikkat çekmektedir. Marmara Bölgesi illerinde faaliyet gösteren Kosgeb Hizmet Merkezleri dikkate alındığında; İstanbul ortalama 116, Bursa 143, Bolu 57, Düzce 65, Kocaeli 118, Sakarya 131, Yalova 32, Çanakkale 31, Balıkesir illerinde 114 kişi desteklenmiştir. Desteklenen kişi sayısında 218 kişi ile Samsun başı çekmektedir. Özellikle Kırklareli ve Edirne illerinde girişimcilerin Kosgeb'den aldığı destek oldukça mütevazı seviyelerde kalmıştır.

Ancak, Türkiye'de genel olarak kadının girişimciliğe katılım oranının diğer ülkelere göre düşük olduğu, her 100 erkeğe karşılık 28 kadının girişimcilik faaliyeti içerisinde olduğu bilinmektedir.

Trakya Kalkınma Ajansı tarafından yapılan "Trakya Bölgesi Girişimcilik Oranı ve Profili Tespiti Araştırması" çıktılarına göre tüm Türkiye genelinde olduğu gibi Trakya Bölgesi'nde de yeni bir iş kurma potansiyeli girişimcilerce "zor/çok zor" olarak belirtildiği gözlemlenmiştir. Ayrıca yapılan çalışmada Türkiye genelindeki potansiyel girişimci oranı %9

iken bu oran Trakya Bölgesinde %2,5'dir. Bu durum Bölgede girişimcilik kültürünün oldukça zayıf olduğunu göstermektedir.

Yenilikçi yaklaşımın önemli bir parametresi olan girişimcilik aktiviteleri, Ar-Ge ve yenilik arasında bağlantı kuran önemli faaliyetlerden biridir. Bu nedenle geleceğin girişimcilerini ortaya çıkarmak için gerekli ortam ve koşulların oluşturulması önem arz etmektedir. Girişimciliğin teşvik edilmesi için elverişli ortam hazırlanarak yapılacak bilgilendirmeler ile farkındalık oluşturulmalı, girişimcilik eğitimleri ve girişimcilik kültürünü geliştirici yarışmalar düzenlenmelidir.

Tüm girişimci adayları için danışma ofisleri kurulması girişimci olmanın ve şirket kurmanın oldukça zor olduğu düşünülen coğrafyada anahtar rol oynayacaktır.

Bu öncelik kapsamında uygulanacak politikalar:

- ❖ Bölgenin girişimcilik potansiyeli yükseltilecektir
- ❖ Girişimcilere yol gösterecek bölgesel iş ve yatırım imkânları konusunda araştırmalar yapılacaktır
- ❖ Girişimcilik finansmanı konusunda farkındalık ve bilgilendirme faaliyetleri yürütülecektir
- ❖ Yenilik odaklı girişimler öncelikle teşvik edilecektir
- ❖ Girişimciler için yatırımcı/girişimci danışma ofisleri kurularak yaygınlaştırılacaktır
- ❖ Bölgesel düzeyde girişim park ve girişim ofis benzeri girişimciliği destekleyici kuluçka merkezleri oluşturulacaktır

Politika 3.1: Bölgenin girişimcilik potansiyeli yükseltilecektir

Girişimci sayısının artırılabilmesi için öncelikle gençleri ve kadınları hedef alan eğitim ve farkındalık faaliyetleri yürütülecek, girişimciliği özendirici ve tetikleyici dernek ve kurumsal yapıların kurulması özendirilecektir. Girişimcilik eğitimlerinin sayısı Bölge geneline yayılarak arttırılacaktır.

Bölgede potansiyel girişimcileri tespit etmeye yönelik olarak bölgesel girişimcilik yarışmaları organize edilmesi yanında ulusal düzeydeki girişimcilik yarışmalarının da Bölgede etkin tanıtımı yapılacaktır. Bu kapsamda başta üniversiteler ve ticaret ve sanayi odalarının girişimcilik ve iş planı yarışmaları organize etmeleri özendirilecektir.

Potansiyel girişimcilerle, yatırımcıları bölgesel düzeyde buluşturmaya yönelik olarak ulusal ve uluslararası girişimcilik ağları ile entegre web portalı oluşturulacaktır.

Bölgenin başarılı girişimcileri tespit edilerek bu girişimcilerin hikâyelerinin birer iyi örnek olarak Bölgede tanıtımına yönelik faaliyetler yürütülecektir. Bu kapsamda ayrıca “yılın girişimcisi” yarışması il veya Bölge bazında üniversite ve ticaret ve sanayi odalarının rehberliğinde yapılacaktır.

Hayat boyu öğrenme perspektifinde başta halk eğitim merkezleri olmak üzere ilgili kurumlarca düzenli girişimcilik eğitimleri verilmesi sağlanacaktır. Bu kapsamda ayrıca özel hedef gruplarına yönelik olarak uygulamalı girişimcilik eğitimleri organize edilecektir.

Bölge genelinde sosyal girişimciliği geliştirmeye yönelik farkındalık faaliyetleri yürütülerek bu kapsamdaki girişimler öncelikle desteklenecektir.

Kırsal alanda girişimciliği arttırmaya ve bölgesel potansiyeli daha etkin değerlendirmeye yönelik olarak tarım ve turizm sektörleri ağırlıklı olmak üzere sektörel ağırlıklı uygulamalı girişimcilik eğitimleri ile birlikte girişimciliği geliştirici pilot çalışmalar yürütülecektir.

Üniversite öğrencilerini girişimciliğe teşvik edebilmek için, lisans ve lisansüstü öğrencilerine hitap eden girişimcilik derslerinde sadece teorik boyutla yetinmeyip tecrübeli girişimcilerle fikir alışverişi ile bilgi ve deneyim paylaşımı ortamı sağlayacak eğitim ve organizasyonlar düzenlenecektir.

Bölgede yer alan üniversitelerde “Girişimcilik Akademisi” olarak tanımlanabilecek yapılar oluşturularak öğrenci ve yetişkin girişimci adaylarına yönelik strateji oluşturma, iş modeli geliştirme, iş planı yazma ve girişimcilerin tecrübelerinin paylaşılması konularında eğitimler verilecektir.

Politika 3.2: Girişimcilere yol gösterecek bölgesel iş ve yatırım imkanları konusunda araştırmalar yapılacaktır

Bölgesel çapta sektör analizleri yapılarak Bölgedeki iş ve yatırım imkanları konusunda envanter oluşturulacaktır. Sektör bazında yatırım için gerekli parametreler özenle seçilerek (hammaddenin varlığı, ulaşım maliyetleri, pazara yakınlık) bu veriler haritalara işlenerek Bölge için potansiyel yatırım kalemleri konusunda yatırımcıya fikir verecek ve yönlendirecek doküman ve sunumlar oluşturulacaktır.

Bölgenin iş ve yatırım imkânlarını kitapçık, broşür ve diğer tanıtım materyalleri hazırlanarak başta üniversiteler olmak üzere Bölge genelinde yayımı yapılacaktır.

Trakya Bölgesinin farklı karakteristiklere sahip yerleşim yerlerinin üretim potansiyellerinin ve yeni üretim alanlarının tespiti ve geliştirilmesine yönelik stratejiler ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve özel sektör işbirliği ile geliştirilecektir.

Göreceli olarak dezavantajlı olan yerleşim yerlerinde öncelikli olmak üzere yöre insanlarına eğitimler düzenlenecek, yeni iş potansiyelleri tanıtılacak ve yeni iş kuranlara teknik destek sağlanacaktır.

Bölgenin tarih, kültür, eko, agro ve eno turizm potansiyelleri olan yerlerde yaşayan halkın turizme hizmet edecek işletmeler kurmalarını teşvik edilecek ve onlara teknik destekler sağlanacaktır. Bu teknik destekler kapsamında yöre insanlarına kamu teşvik ve desteklerinden faydalanma, iş geliştirme, iş planı yapma ve uygulama ve yatırım kararları alma konularında sürekli eğitimler sağlanacaktır.

Politika 3.3: Girişimcilik Finansmanı Konusunda Farkındalık ve Bilgilendirme Faaliyetleri Yürütülecektir

Etkin girişimcileri destekleyerek ekonomik gelişime katkıda bulunma temeline dayanan melek yatırımcılık, hem yatırımcıya hem de girişimciye karşılıklı fayda sağlamaktadır. Melek yatırımcılık, inovatif zihinlerin önünü açarken yarattığı yeni ürün, hizmet ve iş alanlarıyla yeni ekonominin itici gücü olacaktır. Bu bağlamda, ulusal ve uluslar arası melek yatırımcı aktivitelerini organize edilecek ve melek yatırımcıların Bölgeye çekilebilmesi için konferans ve toplantılar düzenlenecektir.

Bununla beraber Bölgedeki potansiyel melek yatırımcıların tespit edilerek bir bölgesel melek yatırım ağı oluşturulmasına yönelik girişimlerde bulunulacaktır. Bu kapsamda OSB yönetimleri ile birlikte ticaret ve sanayi odaların sürece etkin katılımları sağlanacaktır.

Girişimcilere kamusal destek sağlayan Kosgeb, Tübitak, Kalkınma Ajansı vb kurumların girişimcilere sağladığı kaynakların etkin tanıtımı yapılarak bölgesel düzeyde yaralanma oranı arttırılacaktır. Buna ek olarak, girişimcilerin “Kredi Garanti Fonu” ve benzeri ulusal ve uluslararası girişimcilik fonlarından faydalanabilmeleri için çalışmalar düzenlenecektir.

Politika 3.4: Yenilik Odaklı Girişimler Öncelikle Teşvik Edilecektir

Bilim ve teknolojiye dayalı yeni fikir ve buluşlara sahip girişimlerin artırılması için öncelikle yeni ürün, yeni süreç, bilgi ve/veya hizmet üretilmesi ve ticarileştirilmesi için araştırma, geliştirme, inovasyon ve endüstriyel uygulama projeleri geliştiren girişimciler desteklenerek özendirilecektir. Bu kapsamda; yenilikçi girişimlere destek verilmesine yönelik bölgesel yenilikçilik tabanlı fon ve hibelerinin oluşturulması sağlanacaktır.

Politika 3.5: Girişimciler için yatırımcı/girişimci danışma ofisleri kurarak yaygınlaştırılacaktır

Yeni girişim yapacak adaylara yol gösterecek, karşılaşılan sorunlar karşısında çözüm önerileri getirecek danışma ofislerinin yaygınlaştırılarak etkin olarak işlev kazandırılması sağlanacaktır. Bu kapsamda Kalkınma Ajansı ve KOSGEB’in yatırımcı ve girişimcilere daha etkin hizmet verecek şekilde kurumsal yapılanması güçlendirilecektir.

Bununla birlikte üniversiteler, ticaret ve sanayi odaları ile özel sektör, yatırımcı/girişimci danışma ofisleri kurmaları yönünde özendirilerek teşvik edilecektir. Söz konusu ofislerin akreditasyonlarının sağlanmasına yönelik gerekli tedbirler alınarak hizmet kaliteleri yükseltilecektir.

Politika 3.6: Bölgesel düzeyde “Girişim Park” ve “Girişim Ofis” benzeri girişimciliği destekleyici kuluçka merkezleri oluşturulacaktır

Girişimlerin yapılabilmesi için gerekli ortamın hazırlanması önemlidir. Bu kapsamda girişimciliğin başlangıç aşamasında girişimlerin sağlam temeller üzerinde oturmasını

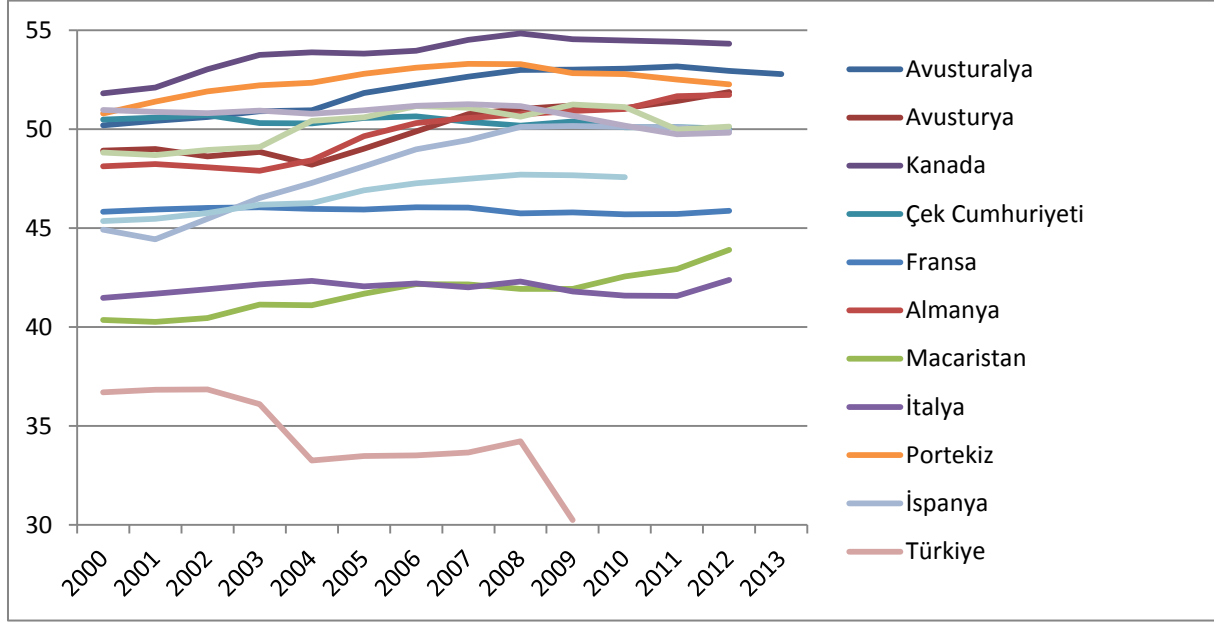
sağlayacak kuluçka merkezleri öncelikle bölge içi gelişim odaklarında olmak üzere Bölge geneline yayılacaktır. Bölgesel düzeyde kurulacak olan girişim ofis, girişim park ve kuluçka merkezi gibi yapılar; girişimciler, şirketler ve üniversite arasındaki araştırma ve teknoloji geliştirmeye yönelik faaliyetlerdeki ve projelerdeki işbirliğini sürekli ve etkin kılacak uygun koşulları oluşturarak Bölgenin Ar-Ge potansiyeline ve teknoloji üretebilme yeteneğine katkıda bulunacaktır.

Girişim parkların öncelikle teknoloji gelişim bölgeleri içinde kurulması sağlanırken girişim ofis yapılarının şehir merkezleri içinde yapılması sağlanacaktır.

Kuluçka merkezlerinin üniversiteler ile yakın bir diyalog ortamı geliştirmelerini sağlayacak mekanizmalar oluşturularak bu merkezlerdeki girişimcilere yönelik etkin danışmanlık hizmeti verilecektir.

Öncelik 4: Bölgesel Düzeyde İstihdam Edilebilirlik Geliştirilecektir

Nüfusun iş gücü içinde olması ve iş fırsatlarını değerlendirme niyetinde olması ülkenin gelişimi için önem arz etmektedir.

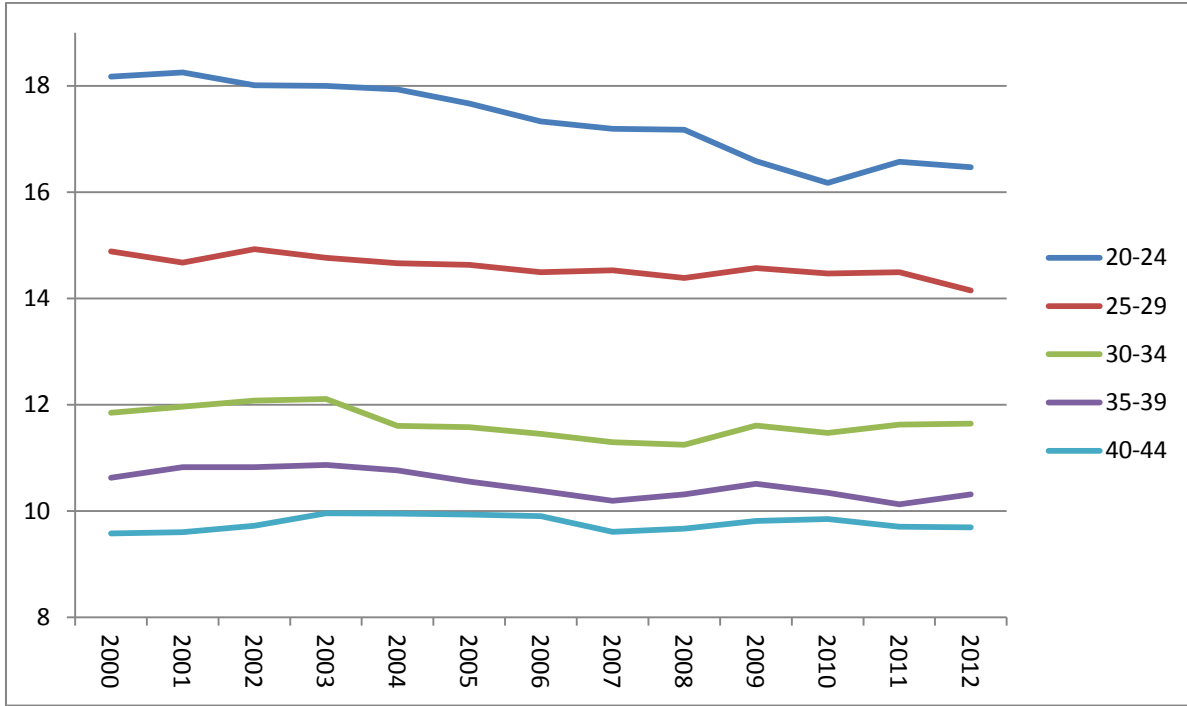

Şekil 15: İş Gücüne Katılım Oranları

Kaynak: İş Gücü İstatistikleri, OECD

Gelişmiş ülkelerde iş gücüne katılım oranının %50 seviyesinin üstünde olduğu yukarıdaki grafikte görülmektedir. Aynı zamanda yukarıdaki grafikte içerilen zaman aralığında ekonomik krizler yaşanmış olmasına rağmen iş gücüne katılım oranının gelişmiş ülkelerde yatay bir trend izlediği görülmektedir. Başka bir ifade ile insanlar ekonomik krizlerin yaşandığı dönemlerde dahi iş gücü içinde olma iradesini göstermektedirler. Türkiye’de iş gücüne katılım oranının %40 seviyesinin altında olduğu ve ekonomik kriz döneminde katılımın giderek azaldığı gözlemlenmektedir. Türkiye’nin yaş ortalamasının birçok gelişmiş ülkeye göre daha düşük olmasına rağmen iş gücüne katılım oranının düşük olması üzerinde çalışılması gereken bir konu olduğunu göstermektedir.

İşsizlik ekonomi içinde insan kaynaklarının etkin olmaması durumunu ortaya çıkarmasının yanı sıra sosyal sorunların dahi önemli nedenlerinden birisidir. İş gücüne katılım gösterme niyetinde olanların iş fırsatlarını değerlendirmeleri yolu ile istihdam edilmeleri bir ekonominin gelişmişlik düzeyinin önemli göstergelerinden bir tanesidir.

Şekil 16: OECD Ülkeleri Yaş Grubuna Göre İşsizlik Oranları

Kaynak: İş Gücü İstatistikleri, OECD.

OECD İş Gücü İstatistikleri işsizliğin gençler arasında daha fazla görüldüğünü ve ileri yaş gruplarında oranın %10 seviyesinin altında seyrettiğini göstermektedir. İşsizlik oranının her yaş grubunda düşürülmesi sosyo-ekonomik kalkınma hedefleri arasında gösterilmektedir. Yukarıdaki grafik gençlerin iş bulma konusunda göreceli olarak daha fazla sorun yaşadığını işaret etmektedir. Gençlerin iş gücüne dahil olma isteğinin artırılması ve onlar için istihdam olanaklarının geliştirilmesi için birçok ülke eğitim ve istihdam stratejileri geliştirmektedir.

Bölgesel kalkınmada iş gücüne katılımın ve istihdam olanaklarının artırılması büyük önem arz etmektedir. İş gücüne katılımın ve istihdam olanaklarının artırılması ekonomik değişkenlere bağlı olduğu kadar sosyal değişkenlerden dahi etkilenmektedir. Bu nedenle bu konu üzerine ortaya konulacak bir gelişim stratejisinin ekonomik değişkenler ile birlikte sosyal değişkenleri de göz önünde bulunduran bir metodoloji kullanımı ile oluşturulması gereklidir.

TR21 Trakya Bölgesi'nin nüfusu 2012 itibari ile 1,593 milyona ulaşmıştır. Nüfusun yaklaşık %72'si 15-64 yaş aralığında bulunmaktadır.

Bölge içinde bulunan yerleşim yerlerinin ortalama yaşları incelendiğinde kırsal alanlarda yaşayan nüfusun göreceli yaşlı olduğu; sanayi bölgesine yakın yerleşimlerde yaşayan nüfusun ise daha genç olduğu görülmektedir. İş imkânları çok olan alanlara gençlerin göç etmesi bu durumu ortaya çıkarmaktadır.

Tablo 15. TR21 Trakya Bölgesi Geniş Yaş Grubuna Ve Yıllara Göre İşgücüne Katılma Oranı (%)

Yıl/Yaş Grupları	15-19	20-24	25-34	35-54	55+
2012	26,5	64,8	73,8	66,1	25,4
2011	31,8	67,1	72,5	65,3	25,9
2010	32,8	63,2	73,9	64,5	27,2
2009	35,2	59,8	76	62,7	26,1
2008	29,8	58,8	74,2	62,5	24,5
2007	33,6	57,5	70,5	60,2	24,2
2006	40,2	63,6	69,5	63,4	24,9
2005	38,6	67,8	72,6	63,4	28,4

Kaynak: Bölgesel İşgücü İstatistikleri, TÜİK.

Bölgede işgücüne katılma oranında 20-54 yaş aralığında bulunanlar işgücünün büyük bir bölümünü oluşturmaktadır. İşgücüne katılım oranının 2005-2012 yılları arasında da önemli bir değişim göstermediği TÜİK verilerinden görülmektedir.

Bölgedeki en büyük işsiz grubunu lise altı eğitim alan nüfus oluştururken, 2005-2012 yılları arası dönemde işsizlik en fazla yükseköğretim mezunları arasında artış göstermiştir.

Tablo 16. TR21 Trakya Bölgesi Eğitim Durumuna Ve Bölgelere (Düzey 2) Göre İşsizlik Oranı (%)

Yıllar	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim
2012	6,7	7,6	9,8
2011	8,5	8,6	9,9
2010	9,5	10,4	10,6
2009	11,8	14,7	14,6
2008	10,1	14,3	9,3
2007	7,5	9,2	7,3
2006	7,7	11,3	4,7
2005	7,9	9,4	8,1

Kaynak: Bölgesel İşgücü İstatistikleri, TÜİK.

Yaş ve cinsiyet ayrımına göre işsizlik oranları, genç nüfusun (15-24 yaş arası) iş bulma konusunda önemli bir sıkıntı yaşadığını göstermektedir. 25 yaş üstü gruplarda işsizlik oranları %6'nın altında iken, 15-24 yaş grubunda işsizliğin 2005 ile 2012 arasında sabit bir yol

izlemesi, gençlerin iş bulma sorunlarının uzun süredir devam ettiğini göstermektedir. Türkiye’yi diğer gelişmiş ülkelerden ayıran ve ekonominin gelişimi konusunda bir umut vaat eden gençlerin istihdam edilmesi sosyoekonomik kalkınmanın sağlanması için büyük önem arz etmektedir.

Kadınlarda genel olarak işsizlik oranlarının erkeklere göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Kadınlarda yine 15-24 yaş grubunun işsizliği göreceli yüksektir. Gençlerin ve kadınların istihdam edilebilirliğinin güçlendirilmesi insan kaynaklarımızın etkin kullanılması adına önemlidir.

Tablo 17. Geniş Yaş Grubuna Ve Dönemlere Göre İşsizlik Oranı (%) (15+ Yaş)

Erkek	15-19	20-24	25-34	35-54	55+
2012	10,6	15,5	5,2	3,9	4,5
2011	14,2	16,4	5,6	5,5	3
2010	22,4	18,5	7	6,5	4,7
2009	22,7	29,6	9	8,5	3,5
2008	21,8	21,2	7,8	7,6	5,8
2007	12	16,3	5,5	6,1	2,6
2006	9,8	14,7	5,8	5,9	3,8
2005	12,2	13,7	5,8	5,6	2,5
Kadın	15-19	20-24	25-34	35-54	55+
2012	19,4	22,7	12,7	8,3	2,2
2011	22,9	25,4	14,1	10,9	2,1
2010	27,2	20	13,9	11,5	0,7
2009	29,5	28,8	17,7	15,3	3
2008	23,5	23,2	14,5	12,9	7,4
2007	25,3	20,3	10,6	5,7	1,6
2006	29,2	24	11,9	6,3	1,8
2005	24,9	28,6	15,7	5,4	0

Kaynak: Bölgesel İşgücü İstatistikleri, TÜİK.

TÜİK verilerine göre TR21 Trakya Bölgesindeki işsizlik oranı Türkiye ortalamasının altında seyretmektedir. Kırklareli ili Tekirdağ ve Edirne illerine göre daha fazla bir işsizlik oranına

sahiptir. Sanayi gelişmişliği konusunda Bölgede öncü il olan Tekirdağ göreceli daha düşük işsizlik oranına sahiptir.

Tablo 18. İşsizlik Oranları

Yer/Yıl	2009	2010	2011	2012
Türkiye	14	12	10	9
TR21 Trakya	13	10	9	7
Tekirdağ	12	10	-	-
Edirne	13	9	-	-
Kırklareli	14	11	-	-

Kaynak: Bölgesel İşgücü İstatistikleri, TÜİK

Trakya Bölgesi Çorlu-Çerkezköy-Kapaklı-Ergene-Lüleburgaz ilçelerinin etrafında yoğunlaşan sanayi üretim yerleri ve Bölgenin batı bölümünde tarım ve hayvancılık üretimleri ile birlikte gelişmiş gıda sektörü Bölge içinde istihdam olanakları yönünden birçok fırsatlar sunmaktadır. Son yıllarda işsizlik oranlarının Türkiye ortalamasının altında olması Bölgenin istihdam konusunda göreceli daha iyi durumda olduğunu göstermektedir.

Trakya Bölgesi'nin tarım, sanayi ve hizmetler sektörüne ilişkin gelecek beklentileri insan kaynaklarının yönelimini de belirleyecektir. İnsan kaynaklarının Bölgede gelişen sektörlerin ihtiyaç duyduğu alanlara yönlendirilmesi, buradaki toplumun sosyoekonomik olarak gelişimi açısından büyük önem taşımaktadır.

İnsan kaynaklarının işgücü piyasalarında alacakları rol için hazırlanmaları ve mikro düzeyde bireylerin refah düzeyinin yükseltilmesi konusunda Bölgenin temel sorunları olarak görülen aşağıdaki hususların giderilmesi plan dönemi önceliklerindedir.

- Bölgesel düzeyde insan kaynaklarının geliştirilmesi üzerine strateji ve eylem planlarının bulunmaması,
- Kırsal alandan sanayi bölgelerine göç eden niteliksiz ve kırılğan işgücünün kariyerlerini yönetmeleri konusunda bir desteğin bulunmaması,
- Hizmet ve mal üreten iş ve üretim yerlerinin ihtiyaç duyduğu çalışan niteliklerini karşılayan çalışanların bulunmasında yaşanan sorunlar ve eğitim kurumlarının ve ilgili kamu kurumlarının bu konuda istenilen aktif müdahaleyi ortaya koyamamaları ve kurumlar arası işbirliğinin kurulamamış olması,
- Öğrencilerin eğitimleri sırasında gelecekteki işlerine uyum sağlamaları adına yaptıkları staj ve benzeri uygulamaların istenilen sonuçları vermemesi,
- İşgücünün yönlendirilmesi ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile meslek odaları ve özel kuruluşlar arasında ortak çalışmaların ve işbirliğinin yetersiz olması,
- Sanayi üretim yerlerine yakın olan yerleşimlerde işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda danışmanlık verilmesi gibi hizmetlerin göreceli yetersiz kalması,
- Özel ihtimam gerektiren grupların istihdamı konusunda sorunlar yaşanması.

Trakya istihdam olanaklarının nispeten iyi olduğu bir Bölge olmasına rağmen 1980 sonrasındaki dönemde yaşanan sosyoekonomik değişim işgücünün dönüştürülmesi ihtiyacını ortaya koymuştur. Geçmişte çoğunlukla tarımsal üretimin yapıldığı Bölge günümüzde sanayi, tarım ve hizmetler sektörünün birlikte gelişmeye başladığı bir bölge haline gelmiştir ve üretimde etkinlik sağlamak ve toplumsal refahı arttırmak için insan kaynaklarının niteliğinin ve niceliğinin bu değişime uyum sağlaması amaçlanmaktadır.

Bu öncelik kapsamında uygulanacak politikalar aşağıdadır:

- ❖ İstihdam olanakları ile ilgili iş gücü piyasa talep ve arz çalışmaları yapılacaktır
- ❖ İnsan kaynaklarının geliştirilmesine yönelik bölgesel düzeyde kamu-özel sektör işbirlikleri kurulacaktır.
- ❖ Çalışanların sektörel ve coğrafi hareket edilebilirlikleri yükseltilecektir
- ❖ Etkin mesleki rehberlik ve yönlendirme faaliyetleri geliştirilecektir
- ❖ Eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılmasına yönelik tedbirler alınacaktır

Politika 4.1: İstihdam olanakları ile ilgili iş gücü piyasası talep ve arz çalışmaları yapılacaktır

Trakya Bölgesinde değişen ve gelişen sektörlerinin insan kaynakları ihtiyaçlarını karşılamak üzere işgücü ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek odaları, yerel yönetimler, eğitim kurumları, işçi ve işveren sendikaları ve özel kurumlar arasındaki işbirliği güçlendirilecektir. Bu konuda “İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurul’larının” etkinliği artırılarak, illerin kurulları arasında işbirliği mekanizması oluşturulacaktır. İlgili kurulların rehberliğinde bölge bazında gerekli işgücü araştırmaları yaptırılacak ve işgücünün geliştirilmesine ilişkin stratejiler tespit edilerek bu stratejiler kurullar aracılığı ile hayata geçirilecektir.

Düzenli olarak yapılacak işgücü piyasa analizleri ile işgücü arz ve talep yapısı belirlenerek mesleki eğitim okulları ile üniversitelerin Bölge işgücü piyasası öncelikleri doğrultusunda ihtisaslaşmaları sağlanacaktır.

Kırsal alanda tarım, hayvancılık, seracılık, arıcılık, esnafılık ve diğer alt hizmet sektörlerinin geliştirilmesine yönelik araştırmalar yapılacak, yerele özel istihdam geliştirme stratejileri ve uygulamaları oluşturulacaktır.

Politika 4.2: İnsan kaynaklarının geliştirilmesine yönelik bölgesel düzeyde kamu-özel sektör işbirlikleri kurulacaktır

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları koordinesinde, üniversiteler, meslek liseleri ve çıraklık eğitim merkezleri ile diğer mesleki eğitim kuruluşları ile firmalar arasında işbirliğini sağlayacak özel çalışma grupları oluşturulacaktır. Bu çalışma grupları mesleki eğitim veren kurumlar ile firmalar arasında sürekliliği olan eğitim ve bilgilendirme çalışmaları

yürütecektir. Kurulacak çalışma gruplarının öncelikle aşağıdaki konularda faaliyet göstermesi beklenmektedir:

- Bölgedeki firmaların insan kaynakları ihtiyaçlarının tespit edilmesi,
- Mesleki eğitim kurumlarında eğitim gören öğrencilerin verimli bir staj dönemi geçirmeleri sağlayacak yapılar oluşturmaları,
- Üniversitelerde lisansüstü, lisans, meslek lisesi ve diğer ilgili öğrencilerinin staj yapması, iş bulmaları ve iş bulmada karşılaştıkları sorunları, işgücü ile araştırılması gereken konuların tespit edilmesi ve benzeri konularda gerekli araştırmaların öğretim üyeleri tarafından firmalar ve diğer ilgili kurumlar ile işbirliği halinde araştırılması,
- Bölgede oluşan yeni sektörlerin insan kaynakları ihtiyaçlarının giderilmesi amacı ile üniversitelerde ve diğer meslek okullarında gerekli bölümlerin açılması ve müfredat değişikliklerine ilişkin önerilerin hazırlanması,

Kentsel ve kırsal alandaki iletişimin güçlendirilmesi yolu ile kırsal alandaki insanların kentsel alanlarda ve sanayi yoğun bölgelerde istihdam edilebilmesi amacı ile yerel yönetimler, eğitim kuruluşları ve sanayi işletmeleri arasındaki iletişim ve işbirliği güçlendirilecektir.

Politika 4.3: Çalışanların sektörel ve coğrafi hareket edebilirlikleri yükseltilecektir

Trakya Bölgesi tarım ve hayvancılık, sanayi, turizm ve hizmetler sektörlerinde iş alanlarının olduğu bir bölge olması nedeni ile bireylerin sektörler arası geçiş yapabilmeleri ve coğrafi olarak farklı yerlerde çalışma düşüncesini geliştirebilmeleri için araştırmalar yapılacaktır.

Çalışanların sektörel ve coğrafi olarak hareket edebilirliğine ilişkin mikro düzeyde yapılacak modelleme çalışmaları ile insan kaynaklarının esnekliğinin artırılması hedef alınacaktır.

Çalışanların sektörel ve coğrafi hareket edebilirliklerini arttırmak için Bölgede çalışanlara düzenli olarak eğitimler ve bilgilendirmeler ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile üniversiteler ve diğer eğitim kurumları aracılığı ile verilecektir. Hayat boyu eğitim amacını güden kamu kurumları, üniversiteler ve diğer eğitim kurumları bu konuda aktif olarak rol alacaklardır.

İlgili kamu kurum ve kuruluşları ile eğitim kurumları ve özel işletmeler işbirliğinde, sanayi bölgelerinde çalışanların, kariyer planı yapma, kariyer geliştirme, hayat boyu eğitim programlarına katılma ve diğer benzeri eğitimlerin verilmesi ile mobiliteye sahip nitelikte işgücü haline gelmeleri sağlanacaktır.

İşçilere yönelik olarak sosyal güvenlik, iş güvenliği ve işçi sağlığı ile ilgili mevzuat ve işçi hakları konularında eğitimler düzenlenecektir. Gerçekleştirilecek olan çalışmalarda kamu kurum ve kuruluşları işçi ve işveren sendikalarının katılımını sağlayacak işbirliği mekanizmaları kurulacaktır.

Bölge genelinde özel istihdam bürolarının oluşturularak bu bürolar ile OSB'ler başta olmak üzere özel sektör ve kamu arasında etkin işbirliği kurulması teşvik edilecektir.

Uzun süreli işsizlerin işgücü piyasasında yeterince yer alması için bu gruplara özel danışmanlık hizmetleri ve işgücü yetiştirme kursları verilecek, istihdam garantili kurslar ve toplum yararına çalışma programlarında öncelik tanınacaktır.

Politika 4.4: Etkin mesleki rehberlik ve yönlendirme faaliyetleri geliştirilecektir

İlköğretim ve ortaöğretim kademesindeki öğrencilere mesleki rehberlik ve yönlendirme sağlanmasına yönelik olarak meslek okulları ile diğer örgün eğitim kurumları arasında işbirlikleri geliştirilerek öğrencilerin meslekler ve meslek okulları hakkında bilgi ve farkındalık düzeylerini artırıcı eğitim, gezi ve organizasyonlar düzenlenecektir. Bu kapsamda ilköğretim düzeyindeki öğrencilerin meslek okullarına ve seçilecek örnek işletmelere giderek meslekler hakkında bilgilendirilmelerine yönelik çalışma ziyaretleri düzenlenecektir.

Bireylerin bilinçli ve isabetli akademik ve profesyonel tercihler yapabilmeleri ve gelecek planlarını bu doğrultuda geliştirebilmeleri için mesleki rehberlik ve kariyer danışmanlığı hizmetleri iyileştirilerek örgün eğitim kurumlarında psikolojik danışmanlık dışında mesleki rehberlik ve yönlendirmeye ilişkin danışmanlık hizmetleri sağlanacaktır.

Mesleki ve teknik eğitim kurumlarından mezun olacak öğrencilere özel olarak kariyer desteği, öğretmenler, işletmelerde görev alan usta öğreticiler ve işverenlerle de yakın ilişki içinde sağlanarak bu yönde kurumsal yapılar milli eğitim müdürlükleri koordinesinde sağlanacaktır.

İŞKUR koordinasyonunda mesleki rehberlik ve yönlendirme birimleri oluşturularak gençler başta olmak üzere tüm bireylere iletişim araçları da etkin kullanılmak suretiyle mesleki rehberlik hizmeti sağlanacaktır.

Genç işsizliğin azaltılması için gençlere etkin bir staj imkânı, kariyer planlaması, iş arama yardımları, eşleştirme ve danışmanlık hizmeti sunulacaktır.

Politika 4.5: Eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılmasına yönelik tedbirler alınacaktır

İşgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu nitelikte işgücü yetiştirilmesi amacı ile işletmeler ile eğitim kurumları arasında sistematik ve verimli işbirlikleri sağlanarak, başta uygulamalı eğitim ve stajlarla olmak üzere mesleki eğitimin kalitesi ve niteliği işletme ihtiyaçları da göz önünde bulundurularak öğrencilere verilecektir.

Mesleki eğitim kurumlarında okuyan öğrencilerin uygulamalı derslerini azami ölçüde işletmede yapmalarına imkân sağlayıcı tedbirler alınmalıdır. Bu kapsamda milli eğitim müdürlükleri koordinesinde okullar ile işletmeler arasında işbirliği sağlayıcı protokoller hayata geçirilecektir.

İŞKUR koordinasyonunda yapılacak işgücü piyasa analizi çalışmalarında işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu nitelikteki personel profili tespit edilerek bu yönde Bölgedeki meslek

okullarının ilgili bölümleri açarak ihtisaslaşmaları sağlanacaktır. Mesleki ve teknik eğitim programlarının bireylerin işgücü piyasasına geçişlerini kolaylaştırabilmeleri için bölgesel gereksinimler ve geleceğe yönelik gelişme eğilimleri incelenerek, yeni programlar önerileri ile bölgesel düzenlemeler yapılacaktır.

Öncelik 5: Yoksullukla Mücadele Edilecek ve Etkin Sosyal Hizmet Sunumu Sağlanacaktır

Yoksulluk bireylerin yaşamlarını idame ettirmeleri için gerekli olan yeme ve içme, barınma, giyinme gibi temel ihtiyaçlarını karşılayamama durumu olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca insanın sosyal yaşama katılması, sosyal kabul görmesi ve kendini geliştirebilmesi için sosyal imkânlarla ulaşamaması yine yoksulluğun bileşenleri olarak kabul edilmektedir.

Türkiye’de günlük 1,25 Amerikan Dolarının altında gelir elde edilmesi olarak tanımlanan mutlak yoksulluk oranı göreceli düşük olmasına rağmen göreceli yoksulluk tanımı (ülkeden ülkeye değişmektedir) ile değerlendirildiğinde ülkemizde yoksulluk sorununun farklı dinamikleri ortaya konulabilecektir. Milli gelirin arttığı Türkiye’de gelir dağılımındaki adaletsizlik ve girişim ve iş piyasalarına erişimde sorun yaşayan çok sayıda bireyin olması yoksulluk sorununu ortaya çıkarmaktadır. Girişim ve iş piyasalarına bir bireyin erişiminin sağlanabilmesi için bireyin çevresine, eğitimine ve sosyal iletişiminin güçlenmesine yatırım yapılması gereklidir. Türkiye’de son dönemde zorunlu eğitimin süresinin yasal olarak uzatılması ve eğitimin tamamen ücretsiz olarak sunulmasına rağmen bireylerin iş ve girişim piyasalarına erişimde zorluklar yaşadığı ve gelir adaletsizliğinin olduğu gözlemlenmektedir.

Trakya Bölgesi İstanbul’un genişlemesi sürecinde 1980’li yıllarda zengin su kaynaklarına sahip olması nedeni ile özellikle su kullanan sanayiler için cazip bir bölge haline gelmiş ve sanayinin artması sonucunda ortaya çıkan göçler ile birlikte önemli büyüklükte bir nüfusa ev sahipliği yapmaya başlamıştır.

Sınaî üretim yerleri sayısının giderek artması özellikle sanayinin yoğunlaştığı D100 karayolu etrafında, Çorlu-Ergene-Kapaklı-Çerkezköy-Lüleburgaz yerleşim yerleri üzerindeki nüfus baskısının giderek arttırmıştır. TÜİK’in en son açıkladığı 2012 göç rakamlarına göre Çorlu-Çerkezköy-Lüleburgaz sanayi üçgeni en fazla göçü Trakya Bölgesinin diğer iki ili olan Kırklareli ve Edirne’den almaktadır. Bu illeri özellikle Bölgenin beyaz yakalı çalışan ihtiyacını büyük ölçüde karşılayan İstanbul takip etmektedir. Karadeniz bölgesindeki illerden ve Orta ve Doğu Anadolu’da bulunan illerden ise önemli denebilecek miktarda bir insanın bu bölgeyi çalışmak üzere tercih ettikleri görülmektedir. Sanayi bölgesinde bulunan sektörlerin ekonomide yaşanan darboğazlar ve genişlemeler neticesinde etkilenerek Bölgeye olan göçü ve yerleşim yerleri üzerindeki nüfus baskısını şekillendirdiği gözlemlenmektedir.

Sanayi varlığının artması ile Bölgede aşağıdaki değişimler gözlemlenmektedir:

- Kırsal alandaki nüfus sanayi üretiminin yoğun olduğu alanlara göç etmektedir,
- Kırsal alanda yaşayan genç nüfus azalmaktadır,
- Kırsal alanda yaşayan sayısının azalması ile birlikte bu alanlara altyapı ve kamusal hizmetlerin sağlanması ekonomik olarak güçleşmektedir,
- Kırsal alanlarda ekonomik gelişmişlik düzeyi giderek azalmaktadır ve toprağın verimli kullanılması adına çalışmaların artırılması gerekmektedir,
- Sanayinin yoğun olduğu alanlara yakın yerleşik alanlarında yaşayan nüfus giderek artmaktadır,
- Sanayi bölgesindeki nüfus artışını karşılayacak ve yeni gelenlere iyi yaşam koşulları sunacak fiziki ve sosyal altyapılar yetersiz kalmaktadır,

- Yoğun nüfusun olduğu yerlerde göçle gelenlerin sosyal adaptasyon konusunda sorun yaşadıkları ve belirli kentlerden gelenlerin aynı mahalle içinde toplandığı gözlemlenmektedir,
- Sanayi alanlarının merkezinde yer alan Çerkezköy, Ergene, Kapaklı ve Çorlu ilçesinin yakınında bulunan Lüleburgaz, Saray, Vize ve Süleymanpaşa ilçelerimizin yoğun nüfusa hizmetlerin sağlanması konusunda kısmen görev üstlendikleri görülmektedir ancak buralarda hizmet sektörünün geliştirilmesi ihtiyacı bulunmaktadır,

Kırsal alanda yaşayan insan sayısı giderek azalmaktadır. Klasik yöntemler ile tarım ve hayvancılık faaliyetlerini sürdürmeye çalışmaları, tarımsal yatırım kararlarında yapılan hatalar, miras ile hane başına düşen arazinin 50 dönüm altına düşmesi gibi nedenlerle kırsal alanda tarımsal üretimden geçinen insanların gelirleri azalmıştır. Günümüzde bir ailenin buğday ve ayçiçeği gibi Trakya'nın genelinde yaygın olarak üretilen ürünleri yetiştirerek yaşamını idame ettirebilmesi yaklaşık olarak 100 dönümlük bir arazi varlığının sahip olunmasını gerektirmektedir. Bunun yanı sıra tarımsal üreticilerin traktör ve biçerdöver gibi tarımsal aletlere gereğinden fazla yatırım yapmaları, tarımsal girdi fiyatlarının küçük ölçekte üretim yapan üreticilere ağır geliyor olması ve tarımsal üreticiler arasında profesyonel anlamda yardımlaşmalarını sağlayacak iş birliğinin ve örgütlenmenin yeterince gelişmemiş olması çiftçi hanelerini zorda bırakmaktadır.

Kırsal alanda mutlak yoksulluk ile ilgili bir istatistikî çalışma bulunmamaktadır. Ancak Trakya Kalkınma Ajansı'nın gerçekleştirmiş olduğu Göç Analizi çalışması ve diğer niteliksel çalışmaları kırsal alanda topraksızlaşmış veya az miktarda (50 dönüm altı) toprağa sahip olan insanların hayatlarını idame ettirmede sıkıntı yaşadıklarını ortaya koymaktadır.

Bölgemizde görece dezavantajlı konumda olan kesimlerin sahip oldukları eğitim düzeyi ve nitelikleri dolayısı ile iş bulma imkânları kısıtlı olmaktadır. Bununla birlikte bu vatandaşlarımızın yaşadıkları çevrede görülen altyapı yetersizlikleri, hijyen, beslenme ve diğer bireysel gelişimi destekleyecek unsurların eksiklikleri yaşam kalitesini düşürmektedir. Bu kapsamda Bölgedeki özel ihtimam gerektiren gruplar ile ilgili öncelikle sosyal ve ekonomik eğilim araştırmaları yapılarak, bu araştırmalardan elde edilecek verilere göre belirlenen sorunlara uygun çözümlerin bölgesel bazda uygulanması amaçlanmaktadır.

Trakya Bölgesi göreceli olarak kadın ve çocuklar için diğer bölgelerimize göre daha yaşanabilir bir bölgedir. Suç oranlarının genelde göreceli düşük olması, kadın girişimcilerin Türkiye ortalamasına göre iyi durumda olması, çocuk ve kadınlara karşı işlenen suçların ve şiddetin az olması bize bu sonucu vermektedir. Ancak sanayi bölgelerin nüfusun yoğunlaşması ve toplumsal adaptasyon konusunda bazı sorunların yaşanıyor olması nedeni ile bu bölgelerdeki suça itilen çocuk sayısının Bölgenin diğer yerlerine göre daha yüksek olması bu konuda önlem alınmasını gerektirmektedir.

Engellilerin Bölgedeki yaşamları göreceli olarak iyi durumda olmasına karşın engellilerin kent yaşamında kendilerine yer edinebilmeleri konusunda fiziki altyapıların onların ihtiyaçlarına cevap vermeyecek düzeyde olması sorun oluşturmaktadır. Bölgedeki engellilerin oluşturdukları sivil toplum örgütlerinin aktif olması ve birçok aktivite düzenliyor olmaları önemli bir avantaj yaratmaktadır.

Bölgede ağırlıklı olarak kırsal yerleşimlerde yer alan yaşlıların özellikle acil sağlık hizmetlerine erişiminde bazı sorunlar bulunmaktadır. Trakya Kalkınma Ajansının gerçekleştirmiş olduğu ilçe vizyon toplantılarında elde edilen önemli bulgulardan bir tanesi mesai saatleri dışında o yörede yaşayan insanların sağlık hizmetlerinden istifade etmek üzere büyük yerleşim merkezlerine gitmek zorunda kaldıkları olmuştur. Ayrıca yaşlıların kent merkezlerinde ve kırsal alanda sosyal yaşama katılabilmeleri için sosyal hizmetlerin güçlendirilmesi gerekmektedir.

Bu öncelik kapsamında uygulanacak politikalar:

1. Yoksulluğun bölgesel dinamiklerinin araştırılarak, yoksulluğun azaltılmasına yönelik politikalar üretilecektir
2. Yoksul kesimlerin istihdamının artırılmasına ilişkin önlemler alınacaktır,
3. Yoksul kesimlerin yoğunlaştığı mekânlarda altyapı nitelikleri, sosyal hizmetlere erişim ve sosyal adaptasyonu sağlayıcı hizmetler geliştirilecektir
4. Kadın, çocuk, engelli, yaşlı ve diğer özel ihtimam gerektiren gruplara yönelik sosyal hizmetlerin kalitesi ve erişilebilirliği arttırılacaktır

Politika 5.1. : Yoksulluğun bölgesel olarak dinamikleri araştırılarak, yoksulluğun azaltılmasına yönelik politikalar üretilecektir

Yoksullukla mücadele stratejilerinin ve programlarının detaylı olarak belirlenebilmesi için yoksulluğun yapısını ve dinamiklerini ortaya koyacak mikro düzeyde çalışmalar yapılacak ve bu çalışmaların sürekli hale getirilebilmesi için bir “Yoksulluk Araştırma Merkezi’nin” kurulması teşvik edilecektir.

Yoksulluk ile ilgili olarak öncelikle; “sosyoekonomik çevre etkisi”, “bireysel algı etkisi”, “bilgiye ulaşım engellerinin etkileri” konularında araştırmalar yapılarak Bölgenin yoksulluk haritası ve yapısı ortaya çıkarılacaktır.

Bu araştırmalar sonucunda yoksullukla mücadelede altyapı eksikliklerinin giderilmesi, yoksulların eğitime katılımlarının ve ondan faydalanmalarının artırılması gibi ana akım uygulamaların yanı sıra daha rafine uygulamalar geliştirilerek, tüm uygulamalarının etkinliğinin izlenmesi gerçekleştirilecektir.

Yoksulluğun yapısı ve dinamikleri ile ilgili araştırmaların sonuçlarını baz alan mikro düzeyde farklı gruplar için yoksullukla mücadele politikaları tespit edilecek, uygulanacak ve sonuçları sorumlu kurumlar tarafından izlenecektir.

Politika 5.2. : Yoksul kesimlerin istihdamın artırılmasına ilişkin önlemler alınacaktır

Yoksul olarak tanımlanan grupların sorun yaşadıkları en önemli alan iş piyasası bilgisine erişememek ve kalifikasyon eksikliğidir. Yoksul gruplar üzerine yapılan araştırmalar ile yoksulların iş piyasalarına erişimini zorlaştıran asimetrik bilgi, bilgi altyapısının eksikliği, sosyal dışlanma ve diğer bireysel engeller üzerine bir bilgi havuzu oluşturulacaktır. Bilgi altyapısı yeni uygulama ve araştırmalar ile güncellenecek ve yoksulların istihdamı konusunda atılması gereken adımlar bu doğrultuda belirlenecektir.

Yoksul grupların farklı yaşlardaki üyelerine eğitim planı yapma, iş sahası seçme ve bu konuda uzmanlaşma, iş başvurusu yapma, iş ya da sektör değiştirme ile ilgili bireysel planlarını yapma ve benzeri bireylerin iş piyasalarına bilgi ve yetenek altyapıları hazır bir şekilde katılımlarını destekleyecek danışmanlık hizmetleri sunulacaktır.

Mesleki eğitim veren lise ve üst düzeydeki eğitim kurumlarına yoksul gruplardaki bireylerin devam etmesi ile ilgili çalışmalar yapılacak ve eğitimleri sonunda ilgili iş kollarında iş bulmaları konusunda destek sağlanacaktır.

İstihdam konusunda önemli sıkıntılar yaşayan özel ihtimam gerektiren gruplar için uygun istihdam modelleri oluşturulacak ve pilot uygulamalar geliştirilecektir.

Yoksul olarak tanımlanan bireylere iş geliştirme ve girişimci olma yetilerini güçlendirmek üzere formal eğitim verilen ilköğretim, orta öğretim, ön lisans, lisans ve yüksek lisans programları, gece okulları ile informal eğitim veren halk eğitim merkezleri ve benzeri kuruluşların sunduğu hayat boyu eğitim ve diğer eğitim programlarına katılımlarının sağlanması ve onların girişimci olmalarını veya meslek sahibi olmalarını teşvik edecek eğitimler sağlanacaktır.

Yoksul olarak tanımlananlara iş yapma, girişimci olma ve meslek edinme yetilerini kazandırma amacına yönelik olarak ilgili kamu kurum ve kuruluşlar aracılığı ile danışmanlık ve rehberlik hizmetleri sunulacaktır. Bu rehberlik ve danışmanlık hizmetleri içinde yoksullara yeni iş fikirleri üretme, fizibilite hazırlama, iş planı çıkartma, piyasa, finansman sağlama ve finansman kaynaklarına erişim, muhasebe kayıtlarını düzenleme, pazarlama, devlet destek ve teşviklerinden yararlanma ve benzeri konularda sürekli danışmanlık ve rehberlik hizmetleri sağlanacaktır.

Son dönemde bazı kamu kurum ve kuruluşlarının sağlamakta olduğu mikro finans ve benzeri uygulamalar yaygınlaştırılacak ve yoksulların bu hizmetlere ulaşılabilmesi için iletişim ve tanıtım stratejileri ilgili kurumlarca oluşturularak uygulanacaktır. Bu tür uygulamalarda geri ödeme risk düzeyi yüksek olan bireylerle çalışılması nedeni ile model geliştirme çalışmaları üniversite, araştırma merkezleri ve ilgili kuruluşların işbirliği halinde yapılacaktır.

Yoksul vatandaşlara iş güvenliği ve işçi sağlığı konusunda onların hukuki haklarını korumalarını sağlamak üzere eğitim ve danışmanlık hizmetleri sunulacaktır.

Politika 5.3. : Yoksul kesimlerin yoğunlaştığı mekânlarda altyapı nitelikleri, sosyal hizmetlere erişim ve sosyal adaptasyonu sağlayıcı hizmetler geliştirilecektir

Özel ihtimam gerektiren gruplar ile sanayi bölgesine yakın olan Çorlu, Çerkezköy, Lüleburgaz, Kapaklı ve Ergene yerleşimlerinde - konutlaşma hızla artmasına rağmen – fiziki ve sosyal altyapı eksikliklerinin bulunduğu gözlemlenmektedir. Kentsel dönüşüm sürecinde özel ihtimam gerektiren grupların sosyal adaptasyonu sağlayacak bir usul takip edilecek ve mahalle altyapıları orada yaşayacak olan grupların katılımcı olacağı bir süreç ile sosyal ihtiyaçların en yüksek düzeyde karşılanması gözetilerek gerçekleştirilecektir.

Özel ihtimam gösterilmesi gereken grupların yoğun olarak yaşadığı mahallelerdeki kanalizasyon, içme suyu ve internet bağlantısı gibi temel fiziki altyapı eksiklikleri giderilecektir.

Köylerdeki kanalizasyon, içme suyu ve internet bağlantısı gibi temel fiziki altyapı eksiklikleri giderilecektir.

Sanayi bölgesine yakın olan ve hızla nüfusu artan yerleşim yerlerinde mahallelerin gelişimi ile ilgili gelişim planları ve projeksiyonları yapılacak, bu çalışmaları temel alarak gerekli fiziki altyapı eksikliklerinin giderilmesi planlanarak gerçekleştirilecektir.

Bölgede yapılacak fizibiliteler ile belirlenecek alanlarda sosyal destek ve yaşam merkezi yapılarının oluşturulması desteklenecektir. Özel ihtimam gerektiren grupların sosyal hizmetlerden faydalanması, sosyal yaşama katılımı ve iş piyasalarına erişiminin sağlanması konularında görev alacak bu merkezler kamusal hizmetlere ve sosyal hizmetlere erişimi daha etkin hale getirmek için rehberlik ve danışmanlık hizmeti de sağlayacaktır.

Yoğun göç alan yerleşimlerde eğitim düzeyi ve mesleki becerileri geliştirilerek sosyal uyum güçlendirilecek ve işgücü piyasalarına katılım arttırılacaktır.

Politika 5.4. : Kadın, çocuk, engelli, yaşlı ve diğer özel ihtimam gerektiren gruplara yönelik sosyal hizmetlerin kalitesi ve erişilebilirliği arttırılacaktır

Kentsel yerleşim merkezlerinde ve kırsal alanlarda sosyal kültürel olanakların geliştirilmesi ve erişiminin kolaylaştırılması ile kadınların, çocukların, yaşlıların ve engellilerin sosyal yaşama katılımları arttırılacaktır. Bu kapsamdaki çalışmalar katılımcı bir süreç ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile yerel yönetimler işbirliğinde gerçekleştirilecektir.

Engellilerin sosyal yaşama ve iş piyasalarına katılımlarını sağlamak üzere kentlerin fiziki altyapılarının engelli dostu bir yapıda düzenlenmesi sağlanacaktır.

Engellilerin idame ettirdikleri dernek ve benzeri sivil toplum örgütlerinin güçlendirilmesi sağlanacaktır.

Engellilerin istihdam edilebilirliğini arttırmak için eğitim, rehberlik, rehabilitasyon ve işe uyum hizmetleri verilecektir.

Engellilerin kendi işyerlerini kurmaları desteklenecek, yerel yönetimlerce seyyar satış ve pazar yerlerinde özörlülere kota verilmesi özendirilecektir.

Bölge genelinde toplum merkezi/sosyal hizmet merkezi gibi yapıların güçlendirilmesine yönelik girişim ve faaliyetler desteklenecektir. Kadınlar ve çocuklar gibi risk altındaki gruplara yönelik kreş, toplum merkezi ve çocuk ve gençlik merkezleri, sığınma evleri gibi hizmetlerin Bölgede gelişimi sağlanacaktır. Yerel yönetimlerin bu kapsamdaki çalışmaları öncelikle desteklenecektir.

Kadınların ekonomik ve sosyal alanda güçlendirilmesine yönelik olarak eğitim ve farkındalık faaliyetleri yürütülecek ve bu kapsamdaki girişimler öncelikle desteklenecektir.

Kadınların işgücüne katılımının ve istihdamının önündeki kültürel engellerin azaltılması amacıyla, toplumun ilgili kesimlerine yönelik bilinçlendirme çalışmaları yapılacaktır.

Kırdan kente göçle birlikte yaşanan işgücünden çekilmelerin azaltılması için uyum programları ve sosyal güçlendirme eğitimleri geliştirilecektir.

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarına kadınların istihdamı ve eğitimi konusunda faaliyet gösteren STK temsilcilerinin katılımı sağlanacak, iller bazında yapılacak işgücü piyasası

analizlerinden hareketle kadın istihdamı için ön plana çıkan sektörlerle yönelik işgücü yetiştirme kurslarına öncelik verilecektir.

Sanayinin yoğunlaştığı bölgelerin yakınındaki yerleşimlerde son dönemde çocuklarla ilgili suç oranlarında bir artış gözlemlenmektedir. Çocukların istismarı ve çocukların suça itilmesi gibi suçların azaltılmasına yönelik ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve yerel yönetimleri işbirliği halinde çalışmalar yürütülecektir.

Kırsaldaki yaşlı nüfus artışı da dikkate alınmak suretiyle yaşlılara yönelik sosyal imkânlar ile yaşlı bakımına yönelik altyapı imkânları geliştirilecektir. Bununla beraber Bölge genelinde sağlıklı yaşlanma ve kuşaklararası dayanışma ve aile bağları konularında farkındalık faaliyetleri yürütülecektir.

Şehit yakınları ve Gazilerin ekonomik ve sosyal hayata katılımlarına yönelik farkındalık faaliyetleri yürütülerek bu kapsamda girişimler öncelikle desteklenecektir.

Öncelik 6: Kamusal Hizmetlerin Etkinliği ve Erişilebilirliği Arttırılacaktır

Ülkemizde son dönemde yeni kamu yönetimi anlayışının getirdiği ilkelerin yanında, bilgi ve iletişim teknolojilerinin kamu yönetiminde kullanılması, vatandaşların kamu yönetiminden kaliteli hizmet taleplerinin artması, yönetimde açıklık, kamu hizmetlerinden yararlananların karar alma sürecine daha çok katılmak istemesi gibi gelişmeler kamu otoritesini vatandaş odaklı bir hizmet yaklaşımına yöneltmektedir. Bu açıdan yönetimin kamu hizmetlerinde kaliteyi hedef alması artık bir zorunluluk olarak ortaya çıkmakta, düşünce ve uygulama düzeyinde ise yeni değişim ve dönüşümlerin ortaya çıkması gerekmektedir.

Kamusal hizmetlerin niteliği toplumsal barışı destekleyen ve bölgeler arası gelişmişlik farklarını en aza indirmeyi hedefleyen politikalar çerçevesinde arttırılmalıdır.

Trakya Bölgesinin kamusal hizmetlere erişilmesinde ve sunumunda bir takım avantajlara sahip olduğu görülmektedir. Ülkenin batısında bulunması, göreceli olarak sosyal ve ekonomik göstergelerin diğer bölgelerden yüksek olması ve güvenlik sorunlarının az olması, Bölgeyi kamu çalışanları açısından tercih edilen bir hizmet alanı olarak öne çıkartmıştır.

Bölgedeki genel kamusal hizmetlerin yapısı incelendiğinde eğitim ve sağlık göstergelerinin büyük ölçüde Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu gözlemlenmektedir. Ancak Bölge içinde kısmi dengesiz dağılımlar yaşanabilmektedir. Derslik başına düşen öğrenci sayıları Türkiye ortalamasının altında iken Bölge içinde sanayinin yoğunlaştığı yoğun göç alan Çorlu-Çerkezköy gibi yerleşimlerde Türkiye ortalaması üzerinde değerler dikkat çekmektedir.

Tablo 19. Okul, Derslik, Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayıları (2012):

	TR	TR21	Tekirdağ	Edirne	Kırklareli
İlkokul					
Okul	192	217	314	144	155
Öğretmen	20	18	21	14	17
Ortaokul					
Okul	306	263	334	189	223
Öğretmen	19	20	24	16	18
İlkokul+Ortaokul					
Derslik	30	23	28	18	20
Genel Ortaöğretim					
Okul	464	391	497	309	316
Öğretmen	16	14	16	12	14
Derslik	28	22	23	19	23
Mesleki ve Teknik					
Okul	326	264	326	185	252
Öğretmen	15	16	19	12	16
Derslik	34	33	38	24	33
Ortaöğretim toplamı					
Okul	382	308	383	229	276
Öğretmen	16	15	18	12	15
Derslik	31	27	29	21	28

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı

Karşılaştırmalı sağlık göstergelerinde 2011 yılı TÜİK rakamlarına göre Edirne ili dışındaki iller hekim ve diş hekimi sayılarında Türkiye ortalamasının altında bir gelişim göstermektedir. Benzer durum yatak başına düşen hasta sayılarında göze çarpmaktadır. Bu itibarla Tekirdağ ve Kırklareli illerinde nüfus yoğunlukları da dikkate alınmak suretiyle sağlık altyapısı ve sunumu geliştirilecektir.

Tablo 20. 2011 Yılı Görevli Başına Düşen Hasta Sayıları

	Hekim	Diş Hekimi	Hemşire	Sağlık Memuru	Ebe	Eczacı
Edirne	361	3 840	451	552	885	2 435
Tekirdağ	805	3 429	752	744	1 540	2 943
Kırklareli	791	4 002	786	680	1 119	2 483
TR21	612	3 641	648	671	1 213	2 692
Türkiye	593	3 542	598	674	1 440	2 864

Kaynak: Bölgesel Sağlık İstatistikleri, TÜİK

Tablo 21. Yüz Bin Kişi Başına Düşen Yatak Sayıları

YILLAR	2007	2008	2009	2010	2011
Türkiye	230	234	238	250	252
TR21	249	257	257	264	268
Tekirdağ	182	170	161	170	183
Edirne	400	455	466	483	477
Kırklareli	219	222	234	232	230

Kaynak: Bölgesel Sağlık İstatistikleri, TÜİK.

Bölge verileri OECD ülkeleri ölçeğinde ele alındığında bir takım dikkat çekici sonuçlara ulaşmak mümkündür. Örneğin 2012 yıllarında öğretmen başına düşen öğrenci sayısı OECD ülkelerinde ortalama olarak tüm seviyelerde 15'i geçmezken, bu rakam Türkiye'de ve Trakya Bölgesi'nde genellikle 15 ile 20 arasında değişmektedir. Bu alanda Trakya Bölgesi, Türkiye ortalamalarının üzerinde seyrederken, OECD ortalamalarının biraz altında yer almaktadır.

OECD ülkeleri, Türkiye ve Trakya Bölgesi'ni bazı sağlık verileri üzerinden kıyasladığımızda ise OECD ortalamasına göre 1000 kişiye düşen yatak sayısı, doktor sayısı ve hemşire sayısı sırasıyla 5, 3 ve 8 iken bu rakamlar sırasıyla Türkiye'de 2.5 ve 2'dir. Trakya Bölgesi'nde ise bu rakamlar yine sırası ile 2.6 ve 1.6'dır. Dolayısıyla temel bazı başlıklarda Trakya sağlık verileri OECD ortalamalarının altında iken Türkiye ortalamasına denk gözükmektedir.

Bu öncelik kapsamında belirlenen politikalar aşağıdadır:

- ❖ Okulöncesi ve mesleki ve teknik eğitim başta olmak üzere eğitim hizmetlerinde etkinlik ve erişilebilirliği artıracak altyapı ve hizmet sunumları geliştirilecektir
- ❖ Sağlık hizmet sunumunda erişilebilirlik ve hizmet kalitesi geliştirilecektir
- ❖ Kamu hizmetlerinin sunumu geliştirilecektir.

Politika 6.1.: Okulöncesi ve mesleki ve teknik eğitim başta olmak üzere eğitim hizmetlerinde etkinlik ve erişilebilirliği artıracak altyapı ve hizmet sunumlarının geliştirilecektir

Bölge içerisinde okul öncesi eğitime katılımı arttırıcı çalışmalar düzenlenecek, ilgili kurumlar vasıtasıyla toplumda okul öncesi eğitimin önemini vurgulayan kampanyalar yürütülecektir. Okul öncesi eğitimde başarının arttırılması için özellikle kırsal alanlar ve yoğun göç alan yerleşimlerde anne ve babalara yönelik özel bilinçlendirme faaliyetleri yürütülecektir.

Özel ihtimam gerektiren grupların okul öncesi eğitime katılımları arttırılacaktır. Erişilebilirliği arttırmak üzere Bölgedeki okullaşma oranları yükseltilecek, her bireyin en temel hakkı olan eğitime ulaşımı sorunsuz hale getirilecektir.

Okul öncesi eğitim ve mesleki eğitim kurumlarında kız çocukların okullaşma oranları dikkatle takip edilecek, kız çocuklarının okula gitmesine engel teşkil eden kültürel, sosyal ve ekonomik problemlerin çözümü için gerekli önlemler alınacaktır.

Okullaşma oranındaki Bölge içi farklılıkların minimuma indirilmesi için çalışmalar arttırılacak, yoğun göç alan bölgelere özel önem verilecektir.

Okul bahçelerinin yeşilin bol olduğu, teneffüslerde öğrencilerin rahatça zaman geçirebilecekleri, güvenli ve sağlıklı yapılarla donatılması sağlanacaktır. Okullardaki kültürel alanlar, spor tesisleri, kantinler, kütüphaneler ve bahçelerin geliştirilmesi için gereken yatırımlar yapılacaktır.

Eğitim kurumları arasında spor tesisi, sosyal alan, kütüphane, laboratuvar gibi alanların ortak kullanılarak etkin değerlendirilmesine yönelik girişimler ile eğitim kurumlarına yönelik ortak sosyo-kültürel alanların geliştirilmesi desteklenecektir.

Okul binalarının deprem yönetmeliği çerçevesinde onarımı ve modernizasyonu sağlanacak, binalarda engelli bireylerin hizmet almasını kolaylaştırıcı tüm sistem ve uygulamalar hayata geçirilecektir.

Mesleki eğitim kurumlarının altyapıları işgücü piyasası ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilecek ve bu okulların işletmeler ile ortak çalışmalar yapmaları sağlanacaktır.

Bölgede faaliyet gösteren İŞKUR müdürlükleri, üniversiteler, mesleki eğitim kurumları ve özel sektör temsilcileri arasında işbirliği platformları oluşturulacak, mesleki eğitim mezunu öğrencilerin istihdamını arttırıcı önlemler alınacaktır. Hayat boyu öğrenme kapsamında mesleki rehberlik ve yönlendirme programları hayata geçirilecektir.

Meslek liselerinin toplumdaki imajının yükseltilmesine yönelik farkındalık çalışmaları kurumsal işbirlikleri çerçevesinde yapılacaktır.

Bölge üniversitelerinin yurtiçi ve yurtdışı üniversiteler ile ağ kurmaları ve bölge kalkınmasına yönelik ortak faaliyetler yürütmek üzere ortak araştırma geliştirme çalışmaları yapmaları sağlanacaktır.

Politika 6.2.: Sağlık hizmet sunumunda erişilebilirlik ve hizmet kalitesi geliştirilecektir

Koruyucu sağlık hizmetleri arttırılacak, aile hekimliği sistemi güçlendirilecektir. Aile hekimliğinin kırsal alanlarda verimli şekilde icra edilebilmesi için gereken çalışmalar yapılacaktır. Bölgede 2. ve 3. basamak sağlık hizmetlerinin teknik altyapısı ve personel yapısı güçlendirilecek, nitelikli yatak sayısı arttırılacaktır.

Hastalar ve hasta yakınlarının sağlık kurumlarında etkin bilgilendirilmelerini sağlayan, hasta hakları konusunda toplumu bilinçlendirici faaliyetler yürütülecektir.

Bölgede başta yanık ünitesi olmak üzere yapılacak fizibiliteler doğrultusunda ihtiyaç duyulan bölgelerde özel ihtisas ünitelerinin yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

Yerleşimlerin nüfus yoğunlukları ve nüfus projeksiyonları dikkate alınmak suretiyle yatak başına düşen hasta sayıları ile hekim başına düşen hasta sayıları tüm yerleşimlerde Türkiye ortalamasının altına getirilecektir.

Sağlık hizmetlerinin sunumunda Bölgemizde kır-kent arasında farklılıklar en aza indirilecek; kentte yaşayan kadar kırdaki yaşayanların da aynı hizmetine erişimini sağlayacak uygulamalar geliştirilecektir. Bu kapsamda özellikle acil sağlık hizmetlerine tüm yerleşimlerde 7 gün 24 saat prensibi ile ulaşımı sağlanacaktır.

Sağlık hizmetlerinde vatandaş odaklı hizmet anlayışının yanı sıra, bu alanda çalışan kamu görevlilerinin motivasyonunu arttırıcı uygulamalar devreye sokulacaktır. Doktor-hasta veya hizmet veren-hizmet alan arasındaki iletişim ve güveni arttırıcı uygulamalar geliştirilecektir. Sağlık çalışanlarının güvenli bir ortamda hizmet icra etmelerini sağlayacak önlemler alınacaktır.

Sağlık kurumlarının ve eczanelerin erişimini arttırmak amacıyla internet ve akıllı cihaz uygulamaları teşvik edilecek, her durumda hastanın en kısa zamanda hizmete ulaşımını kolaylaştırıcı çalışmalar yapılacaktır.

Sağlıkta dönüşümün bir parçası olan kent hastanelerinin yapımı hızlandırılarak bu hastanelerin nüfus projeksiyonları çerçevesinde Bölgede yapılanması sağlanacaktır.

Özel ihtimam gerektiren gruplara yönelik olarak temel sağlık hizmetleri, anne-çocuk sağlığı ve koruyucu sağlık hizmetleri konularında bilgilendirme ve farkındalık faaliyetleri ilgili kurumlar koordinesinde yürütülecektir.

Ağız ve diş sağlığı problemlerinin erken yaşlarda önlenmesine yönelik olarak gerekli tedbirler İl Sağlık Müdürlükleri ile İl Milli Eğitim Müdürlükleri koordinasyonunda alınacaktır.

Politika 6.3. : Kamu hizmetlerinin sunumu geliştirilecektir

Vatandaşların kamusal hizmetlere en kısa ve en kolay yoldan ulaşmalarını teminen tüm kurumlarca yapılacak fizibilite çalışmalarına göre kamu hizmetlerinde yenilikçi uygulamalar geliştirilecektir.

Birden fazla kurumu ilgilendiren iş ve işlemlerde vatandaşların tek merkezden hizmet almalarını sağlayıcı “Tek Durak Ofis” sistemlerinin kamusal hizmetlerde yaygınlaştırılması teşvik edilecektir.

Kamusal hizmetlerin niteliğinin arttırılmasına yönelik olarak kamu çalışanlarına verilecek hizmet içi eğitimler arttırılacak ve performansa dayalı taltif ve değerlendirme sistemleri teşvik edilecektir. Bu kapsamda “yılın kamu çalışanı/ekibi” gibi personeli motive edici uygulamalar ilgili kurumlarca geliştirilecektir.

E-devlet uygulamaları çerçevesinde kurumlar arası bilgi bankalarının oluşturulması sağlanacak, vatandaşların ve diğer kurumların bilgiye ulaşımı hızlandırılacaktır. Özellikle E-belediye çalışmalarında hız verilecektir.

Temel hak ve özgürlükler zemininde adil, güvenli ve şeffaf bir kamu hizmetinin tesisi için, Bölgede görev yapan kamu çalışanlarına yönelik insan hak ve özgürlüklerini konu edinen eğitici çalışmalar yürütülecektir. Özellikle emniyet, adalet, sağlık ve eğitim alanında görev yapan kamu çalışanlarının insan hak ve özgürlükleri konusunda donanımlı birer çalışan olmaları için gerekli faaliyetler hayata geçirilecektir.

D-2: YAŞAM VE ÇEVRE

Amaç: Bölgenin; çevreye saygılı, kültürel ve yerel değerleri koruyarak gelişen, sunduğu sosyo-kültürel ve altyapı imkânları ile yaşam ve refah seviyesi yüksek bir yapıya getirilmesi

İnsanlar ve diğer tüm canlılar yaşamlarını belirli bir çevre içerisinde sürdürürler. Toplumlar, kaliteli bir yaşam için temiz bir çevreye ve nitelikli altyapıya ihtiyaç duymaktadır. Bu yönü ile yaşam kalitemizi belirleyen unsurların başında, çevre gelmektedir.

Dünyada uzun dönemdir yaşanan sanayileşme ve nüfus artışı ile birlikte doğal kaynaklara olan talebin artması çevresel sorunları ortaya çıkarmış ve ekonomik gelişme çevremizi ve yaşamı tehdit eder boyutlara ulaşmıştır.

İnsan ve çevre arasındaki etkileşimin hem üretim hem de tüketim açısından vazgeçilmez oluşu, günümüzde kalkınma kavramının farklı boyutlar kazanmasını sağlamıştır.

Bu noktada toplumların gelişiminin devamlılığının yalnızca ekonomik açıdan değerlendirilmesi yerine, bu planın içeriğinde de temel olarak kabul edilen ekonomik, sosyal ve çevresel unsurları bir arada barındıran sürdürülebilir kalkınma yaklaşımı geliştirilmiştir.

Plan dönemi içerisinde; temel hizmetlerin Bölge genelinde nitelikli ve erişilebilir kılınarak yaşam standartlarının geliştirilmesi; ekonomik ve sosyal bütünleşmenin güçlendirilmesi; Bölge içinde gelişmişlik farklılıklarının azaltılması ve tüm Bölge içi yerleşimlerin potansiyelinin değerlendirilmesi suretiyle, rekabet güçlerinin artırılması hedeflenmektedir.

Çevre ve Kalkınma

Küresel rekabet ortamı içerisinde ekonomik gelişmede dünyada yaşanan hızlı gelişim ve bu gelişimin çevresel etkilerinden ülkemizin olduğu kadar Bölgemizde nasibini almış ve özellikle 1980 sonrası Bölgenin doğusunda yaşanan hızlı sanayileşme ve nüfus artışı ile birlikte ciddi çevresel problemler ortaya çıkmıştır.

Bölgemizde sanayinin gelişim dönemi içerisinde kalkınmanın özellikle ekonomik boyutlarına odaklanılırken, çevresel ve sosyal gelişim yeterli ilgiliyi alamamıştır. Bu durum doğayı “taşıma kapasitesi” sınırlarına getirmiştir.

Bölgenin önemli yerüstü su kaynaklarından biri olan Ergene nehrinde su kirliliği, en kirli su seviyesi olan 4. dereceye ulaşmış ve suyun tarımda dahi kullanılamaz hale gelmesine neden olmuştur. Bununla birlikte sanayi üretiminde olduğu kadar tarımdaki verimsiz su kullanımları dolayısı ile yer altı su rezervlerinde su miktarı ve kalitesini tehdit edecek azalmalar yaşanmıştır.

Bölgenin su rezervlerinde yaşanan bu olumsuzluğun yanında tarımda bilinçsiz gübre ve ilaç kullanımı ve aşırı sulamaya bağlı olarak topraklarımızda oluşan kirlilik ve tuzlanma tarımsal üretimimizi tehdit etmeye başlamıştır.

Plan dönemi boyunca ülkemizde yaşanması beklenen hızlı gelişme ile birlikte Bölgemizin de ekonomik anlamda gelişmesini sürdürmesi beklenmektedir. Bu gelişmenin çevresel ve sosyal etkilerinin göz önüne alınarak sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması Planın ana amacıdır.

Bu kapsamda; “Ergene Havzası Koruma Eylem Planının” süratle hayata geçirilerek su kaynakları başta olmak üzere Bölgemizdeki çevresel kirliliğin giderilmesi ve doğal kaynaklarımızın koruma kullanma dengesi gözetilerek kullanımı sağlanmalıdır.

Bölgede var olan sanayi tesislerinin çevresel olumsuz etkilerinin giderilmesine yönelik çalışmalara hız verilmelidir ve sanayi bölgeleri altyapı eksiklikleri en kısa sürede giderilmelidir. Bölgeye yeni gelecek olan sanayinin ise Bölgenin çevresel öncelikleri çerçevesinde seçilmesi ve yapılaşması sağlanmalıdır.

Bununla birlikte, Bölge genelinde yaşanacak gelişmelerin yönetiminde “Ulusal İklim Değişikliği ve Strateji ile Eylem Planı”, “Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı” gibi ulusal strateji belgelerinin dikkate alınarak uygulanması yönünde gerekli tedbirler öncelikle alınmalıdır.

Sosyo-Ekonomik Kalkınma ve Bölge İçi Gelişmişlik Farklılıkları

Bölgede yaşanacak ekonomik gelişme ile birlikte oluşacak nüfus hareketlerinin etkin yönetilerek, Bölgenin sahip olduğu kültürel değerlerin korunmak suretiyle sosyo-kültürel yaşam imkânlarının Bölge genelinde dengeli bir şekilde geliştirilmesi önemlidir.

Kalkınmanın bölge geneline adil bir şekilde yayılarak toplumun tüm kesimlerinin sosyo-kültürel imkânlarla ulaşmalarının sağlanması gerekmektedir. Bu bağlamda özellikle Bölge içi gelişme odakları ile birlikte kırsal kent merkezlerinin altyapılarının geliştirilerek birer çekim noktası haline getirilmesi nüfusun Bölge içinde dengeli dağılımının sağlanmasına yardımcı olacaktır.

Yine ekonomik üretim odağı durumunda olan Bölgenin doğusunda yer alan yerleşim yerlerinin yaşanacak hızlı ekonomik gelişme paralelinde yaşayacakları nüfus artış projeksiyonları göz önünde bulundurmak suretiyle sosyo-kültürel altyapılarını bu doğrultuda geliştirmeleri gerekmektedir.

Trakya Bölgesi mevcut durumda ülkemizin sosyo-ekonomik gelişmişlik göstergeleri açısından önde gelen bölgeleri arasındadır. 2012 yılında Kalkınma Bakanlığı tarafından yapılan Türkiye genelinde illerin sosyo-ekonomik gelişmişliklerine ilişkin araştırmada Tekirdağ 9, Edirne 12 ve Kırklareli 15. sırada yer almıştır. Genel gelişmişlik sıralamasındaki bu olumlu rakamlara karşın Bölge genelindeki illerin içerisinde sosyal ve ekonomik gelişmişliğin birbirine paralel yürüdüğünü söyleyemeyeceğimiz gibi son dönemde Bölge illerinin genel sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında düşüş yaşanmıştır.

Edirne ili sosyal gelişmişlik açısından diğer iki ilden önemli ölçüde farklılaşırken, ekonomik gelişmişlik yönünden ise Tekirdağ ili Bölge içinde farklılaşmaktadır. Bu durum gerek 2003 SEGE araştırmasında ve gerekse 2012 yılı İş Bankası tarafından yapılan “İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Araştırmasında” oldukça net bir şekilde görülmektedir.

Tablo 22. Sosyal Gelişmişlik Endeksi (2003-2012)

	Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sırası	Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sırası	Değişim
	2003 Yılı	2012 Yılı	9 Yıllık
Edirne	16	12	+4
Kırklareli	11	15	-4
Tekirdağ	7	9	-2

Kaynak: Sosyal Gelişmişlik Endeksi Çalışması, Kalkınma Bakanlığı

Tablo 23. Sosyal Gelişmişlik Endeksi (2003)

	İmalat Sanayi Gelişmişlik Sıralaması	Eğitim Sektörü Gelişmişlik Sıralaması	Sağlık Sektörü Gelişmişlik Sıralaması
Edirne	30	12	7
Kırklareli	14	7	15
Tekirdağ	5	8	35

Kaynak: Sosyal Gelişmişlik Endeksi Çalışması, Devlet Planlama Teşkilatı

Tablo 24. İllerin Sosyo Ekonomik Gelişmişlikleri

	Sosyal Gelişmişlik Sırası	Ekonomik Gelişmişlik Sırası	Sosyal ve Ekonomik Gelişmişlik Arasındaki Fark	Sosyo- Ekonomik Gelişmişlik Sırası	Sosyo- Ekonomik Gelişmişlik Sırası	Değişim
	2010 Yılı	2010 Yılı	2010 Yılı	2010 Yılı	2005 Yılı	5 Yıllık
Edirne	7	35	28	24	19	-5
Kırklareli	31	29	2	22	13	-9
Tekirdağ	27	14	13	10	9	-1

Kaynak: Türkiye’de İllerin Gelişmişlik Endeksi Sıralaması Araştırması, İş Bankası.

SEGE araştırması ile İş Bankası’nın araştırması birlikte değerlendirildiğinde; Bölgenin genel olarak sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında gerileme olduğu görülmektedir. SEGE araştırmasına göre 2003-2012 yılları arasında sadece Edirne ilinin genel sosyo-ekonomik seviyesinde yükselme gözükürken diğer iki ilde de düşüş mevcuttur. Aynı şekilde İş Bankası araştırmasında Bölgedeki tüm illerin genel sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında düşüş

yaşanmaktadır. Edirne ilindeki farklılığın temel nedeninin yıl farkları ile her iki araştırmada seçilen göstergelerin ağırlıkları arasındaki farklılardan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Bununla birlikte, her iki araştırmada da Bölgede yer alan iller içinde ekonomik ve sosyal gelişmişlik sıralamaları arasında ciddi farklar olduğu görülmektedir. 2003 SEGE araştırmasına göre Tekirdağ ili imalat sanayi gelişmişlik sıralamasında 5'nci sırada yer alırken, sağlık sektörü gelişmişlik sıralamasında 35'nci sırada yer almaktadır. Edirne ili ise aynı araştırmada imalat sanayi gelişmişlik sıralamasında 30'ncü sırada yer alırken sağlık sektörü gelişmişlik sıralamasında 7'nci sıradadır. Benzer durum İş Bankası araştırmasında da gözükmekte olup, Edirne ili sosyal gelişmişlik sıralamasında 7'nci sırada yer alırken, ekonomik gelişmişlik sıralamasında 35'nci sırada, Tekirdağ ili sosyal gelişmişlik araştırmasında 27'nci sırada iken ekonomik gelişmişlik sıralamasında 14'ncü sıradadır. Kırklareli ili ise her iki araştırmada da çok farklılaşmayan sıralamalara sahiptir.

Sosyal gelişmişlik açısından belirleyici olan eğitim ve sağlık istatistikleri incelendiğinde, Eğitim sektöründe Bölge illeri arasında önemli bir farklılaşma olmaz iken sağlık sektöründe Edirne ön plana çıkmakta, Tekirdağ ili ise sıralamada oldukça gerilerde kalmaktadır. Çok yoğun göç almasına rağmen eğitim sektöründe Bölge geneli ile aynı başarıyı yakalayan Tekirdağ ili sağlık sektöründe bu gelişmeyi yakalayamamış ve Bölgenin gerisinde kalmıştır. Bu itibarla Tekirdağ ilinde sağlık sektöründe yatırım ve gelişime önem verilmesi gerekmektedir.

Eğitim sektöründe Bölgede yer alan tüm iller eğitim göstergelerinin büyük bir bölümünde Türkiye ortalamasının üzerinde yer almaktadır. Ancak ülkemizin eğitim sektörü sıralamasında 2012 yılında OECD ülkeleri içerisinde yapılan PISA sıralamasında da 36'ncı sırada kaldığı düşünüldüğünde, bu alanda yatırım ve gelişmelere hız verilmesi ülkemizin ve Bölgemizin gelişmiş ülkeler sıralamasında yukarı çıkması açısından önemlidir.

Ekonomik gelişmişlik açısından Bölgedeki mevcut sanayi varlığı ile planlı sanayi alanlarının %70'inden fazlasına sahip Tekirdağ ili Bölge illeri içerisinde ön plana çıkmaktadır. Ekonomik faaliyetlerin plan dönemi içerisinde de ağırlıklı olarak Tekirdağ ilinde gerçekleşmesi beklenmekle birlikte Edirne ve Kırklareli illerinin de ekonomik gelişim potansiyelinin başta planlı sanayi alanlarının geliştirilmesi ile olmak üzere, katma değerli üretim ve tarıma dayalı sanayinin geliştirilmesi ile sağlanması beklenmektedir.

Mekânsal Gelişme

Ülkemizde son dönemde ekonomide ve sosyal hayatta yaşanan önemli değişimler ülkemizin olduğu kadar Bölgemizin de kentleşme ve mekânsal gelişme eğilimlerini etkilenmiştir. 2007-2012 yılları arasında Bölgemizde kentsel nüfus hızlı bir artış gösterirken kırsal nüfusta önemli azalmalar meydana gelmiştir. Bölgede kırsal nüfus tüm illerde azalmakla birlikte kentsel nüfus artışı en belirgin şekilde sanayileşmenin de etkisi ile birlikte Tekirdağ ilinde yaşanmıştır.

Nüfusu 20 binin üzerinde olan yerleşim yerlerinde yaşayan nüfus oranı 2007-2012 yılları arasında %6 azalırken kent nüfusu aynı dönemde %19 oranında artış göstermiştir.

Ülkemizdeki kentleşme oranının artması beklentisine paralel olarak Bölgemizde de kent nüfusu oranının plan dönemi sürecinde artması beklenmektedir. Mevcut durumda Türkiye ortalamasının üzerinde %33,6 oranında kırsal nüfus barındıran Bölgenin 2023 yılında %17-19 oranında bir kırsal nüfusa sahip olacağı öngörülmektedir.

Bölgede kentleşmede oranlarında yaşanan hızlı yükseliş ve kişi başına düşen milli gelirdeki ülke ortalaması üzerindeki değerler ve toplumun algısı ve beklentilerindeki değişiklikler kentsel yaşam kalitesini ön plana çıkarmıştır. Özellikle modern, güvenli ve zengin sosyal donatıya sahip konutların giderek rağbet görmesi ve şehirlerde yeni yerleşim yerlerinin ortaya çıkması ve buna bağlı inşaat sektöründeki hareketlilik gözlemlenen önemli eğilimlerdir. İnsanların zengin sosyal donatıya sahip yerleşim yerlerini tercih etmeleri Trakya Bölgesinde son dönemde yaşanan kırsal nüfus azalmasının da ana nedenlerindedir. Kırsalda yaşayan genç nüfus daha iyi yaşam koşullarına sahip olmak amacı ile kent merkezlerine göç etmekte, kırsalda ağırlıklı olarak yaşlı kesim kalmaktadır. Buda yerleşimlerin demografik yapısını önemli ölçüde etkilemektedir.

Bölgemizde ilçelerin yaş sınıf ortalamaları incelendiğinde bu durum daha net görülmektedir. Kırsal alanlarda nüfus sınır ortalaması 41-46 yaş arasında iken kentlerin 28-35 yaş arasındadır.

Sosyo-ekonomik gelişme ile de bağlantılı olarak Bölgede Çorlu-Çerkezköy-Lüleburgaz aksı yüksek genişleme ve büyüme potansiyeli ile Bölgenin üretim ve yaşam merkezi konumu haline gelmiştir. Bölgedeki bu ana gelişme odağı dışında kalan diğer yerleşimlerin, lojistik ve turizm sektörleri başta olmak üzere hizmet ve üretim sektörlerindeki fonksiyonlarının geliştirilmesi dengeli bir bölge kalkınması sağlanması açısından önemlidir.

Ayrıca, doğal afet tehdidinin yüksek olduğu alanlarda yapılaşmanın, afet risklerini göz önünde bulundurulmak sureti ile yapılması önemlidir. Bu bağlamda deprem fay hattına yakın Tekirdağ Şarköy-Saroz hattında bu doğrultuda planlamalar yapılması önemlidir. Ayrıca Meriç taşkınlarının engellenmesi yanında bu taşkınlar göz önüne alınarak mekânsal gelişimin göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Kentlerdeki afet riski taşıyan, altyapı darboğazı yaşayan, işlevini kaybeden, mekân kalitesi düşük bölgeleri yenileyerek işlevselliğini artırmak yaşam kalitesinin yükseltilmesi için önemlidir.

Bölge genelinde dengeli bir gelişmenin sağlanması açısından iç ve batı alanlardaki kırsal yerleşimlerin güçlendirilmesi önemlidir. Bu bağlamda belirlenen Bölge içi gelişim odaklarının güçlendirilerek birer bölgesel hizmet merkezine dönüştürülmesi sağlanmalıdır.

Bunlarla birlikte; mekânsal gelişmede planın genel yaklaşımı; insan ve toplum ihtiyaçlarını, coğrafi koşulları, kültürel ve çevresel değerleri dikkate alarak katılımcılık ilkeleri çerçevesinde hazırlanan planlar ve bu planların hayata geçirilmesi suretiyle Bölgede işlevsel ve bütüncül bir yerleşme sistemi sağlanmasıdır.

Yaşam ve çevre gelişme ekseninde aşağıdaki öncelik ve politikalar gerçekleştirilecektir.

Yaşam ve Çevre Gelişme Ekseni Öncelikleri

Tablo 25. Gelişme Ekseni: Yaşam Ve Çevre

YAŞAM VE ÇEVRE	POLİTİKALAR
Öncelik 7: Bölge Genelinde Yerleşimler Arası İşlevsel ve Mekânsal Bütünleşme Sağlanacaktır	<ol style="list-style-type: none">1. Endüstriyel üretim merkezleri ile yaşam ve hizmet alanları arasındaki ilişki ve işbirliklerinin güçlendirilecektir2. Dengeli mekânsal büyümeyi sağlayacak bölgesel gelişme odaklarının altyapıları geliştirilecektir3. Kent-Kır arası sosyo-ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi sağlanacaktır4. Ekolojik ağ sistemlerini referans alan sürdürülebilir mekânsal gelişimi sağlamaya yönelik tedbirler alınacaktır5. Marmara Bölgesinde yer alan yerleşimler ile birlikte sınır ötesi etkileşimin etkin yönetimi sağlanacaktır.6. Coğrafi bilgi sistemi destekli bölgesel mekânsal gelişim ve planlama sistemi oluşturulacaktır.
Öncelik 8: Bölge Genelinde Yaşam Kalitesi Geliştirilecektir	<ol style="list-style-type: none">1. Bölge genelinde sosyo-kültürel faaliyetlerin nitelik ve niceliği arttırılacaktır2. Yerleşimlerin yaşam kalitesini arttırıcı altyapılar iyileştirilecektir3. Kırsal alanlarda sosyo-kültürel imkânlara erişimin kolaylaştırılması sağlanacaktır4. Çevre sağlığı altyapısı geliştirilecektir5. Kent estetiği ile birlikte planlı şehirleşme sağlanacaktır
Öncelik 9: Doğal Kaynakların Korunarak Sürdürülebilir Yönetimi Sağlanacaktır	<ol style="list-style-type: none">1. Yer altı su kaynaklarının korunarak kullanılması sağlanacaktır2. Suyun verimli kullanılmasına yönelik tedbirler alınacaktır3. Sanayi ve tarım sektörü kaynaklı su kirliliğine neden olan etkenler minimize edilecektir4. Bölgedeki yer üstü su potansiyeli değerlendirilecektir

-
5. Orman alanlarının korunarak değerlendirilmesi sağlanacaktır
 6. Bölgenin verimli tarım toprakları korunarak kullanılacaktır
 7. Havza bazında entegre çevre izleme bilgi sistemi kurulacaktır
 8. Katı atıkların toplanması, geri dönüşümü ve bertarafına yönelik altyapı geliştirilecektir
 9. Ulusal politikalar doğrultusunda Bölgede iklim değişikliğine ilişkin gerekli tedbirler alınacaktır
 10. Şehirlerde hava kirliliğinin önlenmesine yönelik girişimler desteklenecektir

Öncelik 10: Doğal Afet Yönetiminde Etkinlik Arttırılacaktır

1. Afet bilgi altyapısı geliştirilecektir
2. Bölgesel afet tehlike analizleri ve tehlike haritaları geliştirilecektir
3. Afet güvenli yerleşme ve depreme dayanıklı yapılaşmanın sağlanacak ve mevcut yapı stoğu analiz edilecektir
4. Depremler ve diğer afetlere ilişkin eğitim ve halkın bilinçlendirilmesi faaliyetleri geliştirilecektir
5. Afetlerde yer alacak, afetten sonra kullanılmak üzere müdahale ve lojistik merkezleri oluşturulacaktır
6. Afete müdahale konusunda bölgesel işbirliği sistemlerinin oluşturulacaktır

Öncelik 11: Kültürel ve Tarihi Dokunun Korunarak Geliştirilmesi Sağlanacaktır

1. Tarihi ve kültürel maddi ve maddi olmayan varlıkların envanteri çıkarılarak koruma altına alınacaklardır
2. Kent merkezlerinde bulunan tarihi ve kültürel yapıların kentsel dönüşüm planları içinde ele alınması ve kent hayatına uygun işlevler yüklenerek kullanılarak korunmaları sağlanacaktır
3. Kent merkezleri arasında kalan tarihi ve kültürel yapıların kullanılarak korunması sağlanacaktır
4. Tarihi ve kültürel yapıların ulusal ve uluslararası düzeyde etkin tanıtımı yapılacaktır

Öncelik 7: Bölge Genelinde Yerleşimler Arası İşlevsel ve Mekânsal Bütünleşme Sağlanacaktır

Trakya Bölgesi genelinde demografik göstergeler açısından önemli farklılıklar dikkat çekmektedir. Bölgede İstanbul'a sınır konumundaki sanayi bölgelerini barındıran Çorlu, Çerkezköy gibi ilçeler başta olmak üzere göçle birlikte yoğun bir nüfus artışı yaşanırken, Bölgenin batısında ekonomisi daha ziyade tarıma bağlı yerleşimlerde göç verilerek nüfus azalmaktadır. Bu doğrultuda nüfus dengesi açısından Bölge içinde dengesiz bir büyüme yaşanmaktadır.

Bölge genelinde ekonomik anlamda da sanayi üretimi Bölgenin doğusunda konuşlanmış, tarımsal faaliyetler ise Bölgenin batısında ve iç bölgelerde daha yaygın olarak yapılmaktadır. Hizmet alanları konusunda etkin bir yerleşim oluşturamamış olan Bölgede il merkezleri ile birlikte, Lüleburgaz, Çorlu, Çerkezköy, Keşan, Uzunköprü ilçeleri ön plana çıkmıştır.

Bölgenin doğusunda Ergene Havzası içerisinde kalan yoğun sanayi yerleşimleri dolayısı ile Bölgenin ekolojik kaynaklarına taşıma kapasitesinin sınırında ve üzerinde yükler getirilmiş olup, plan dönemi boyunca gelişimin sürdürülebilir ve sınırları belirlenmiş bir yapıda sürdürülmesi esastır.

Bu itibarla bölgesel düzeyde yaşanan sorunlara çözüm getirecek, Bölgenin gelişme perspektifini destekleyecek, yerleşim yerleri arasında etkin bağlantılar kurulmasını sağlayarak gelişimi hızlandıracak dengeli bir mekânsal gelişme sağlanması amaçlanmaktadır.

Özellikle nüfusun Bölge içinde dengeli dağılımını sağlamaya yönelik olarak göçün çıkış noktası kırsal alanlar ile göçün varış noktası sanayi üretim merkezleri arasında bölgesel nitelikte cazibe merkezlerinin geliştirilmesi sağlanmalıdır. Bu çerçevede Bölge genelinde orta büyüklükteki merkezlerin sayısının ve etkinliğinin artırılarak ara kademe kentsel çekim noktalarının oluşması beklenmektedir. Öngörülen bu yerleşim sistemi ile kent ve kır arasındaki ayrışım ve kutuplaşma azaltılarak, aşırı yük üstlenen yerleşimlerin fonksiyonları diğer kent merkezleri ile paylaşılabilir.

Söz konusu ara kademe kent merkezlerinin yukarıda belirtilen fonksiyonu yüklenebilmeleri için, ulaşım ve diğer altyapılarının güçlendirilerek Bölge ile entegrasyonu arttırılacak, bu kentlerin üretimle birlikte birer yaşam merkezi olarak kurgulanması sağlanacaktır.

Bununla birlikte Bölgenin sahip olduğu su havzaları ve orman alanları başta olmak üzere, Bölgenin yaşam destek sistemlerini oluşturan Ergene Havzası ile kuzey ve güney akslarının korunması önemlidir.

Ayrıca Bölgenin, Türkiye'nin Avrupa'ya açılan sınırı konumunda olması, üç denize olan sınırı ve limanları dolayısı ile dışsal bağlantıları bulunmaktadır. Bu bağlantıların ve coğrafi konumun etkin bir şekilde kullanılarak ülke politikaları ile uygun ve merkezi idare ile koordinasyon halinde sınır ötesi işbirliklerinin geliştirilmesi Bölgenin ve Ülkenin konumunu yükseltecektir. Bu bağlamda ticaret ve turizm faaliyetleri başta olmak üzere sınırötesi işbirliklerini geliştirecek faaliyet ve organizasyonlar yürütülecek ve Avrupa Birliği sınırötesi mali destek programlarından Bölgenin daha etkin yararlanmasına yönelik destekler sağlanacaktır.

Trakya Bölgesinin İstanbul gibi bir dünya metropolüne sınır olması ve Tekirdağ ilinin İstanbul metropol alanının etki alanı içinde yer alması dolayısı ile bölgesel gelişme ve kalkınmanın İstanbul başta olmak üzere Marmara Bölgesi düzeyindeki gelişmeler çerçevesinde kurgulanması gerekmektedir. İstanbul'un etkisinin Bölgenin lehine olacak şekilde kurgulanmasına yönelik tedbirler ve işbirlikleri geliştirilmeli ve bu bağlamda ortak bölgesel platformlar kurulması teşvik edilmelidir.

Bu öncelik kapsamında uygulanacak politikalar aşağıdadır:

- ❖ Endüstriyel üretim merkezleri odakları ile yaşam ve hizmet alanları arasındaki ilişki ve işbirlikleri güçlendirilecektir
- ❖ Dengeli mekânsal büyümeyi sağlayacak bölgesel gelişme odaklarının altyapıları geliştirilecektir
- ❖ Kent-Kır arası sosyo-ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi sağlanacaktır
- ❖ Ekolojik ağ sistemlerini referans alan sürdürülebilir mekânsal gelişimi sağlamaya yönelik tedbirler alınacaktır
- ❖ Marmara bölgesinde yer alan yerleşimler ile birlikte sınır ötesi etkileşimin etkin yönetimi sağlanacaktır.
- ❖ Coğrafi bilgi sistemi destekli bölgesel mekânsal gelişim ve planlama sistemi oluşturulacaktır.

Politika 7.1.: Endüstriyel üretim merkezleri ile yaşam ve hizmet alanları arasındaki ilişki ve işbirliklerinin güçlendirilecektir

Çorlu, Çerkezköy, Ergene, Kapaklı, Lüleburgaz ve Muratlı ilçelerinde yoğun olarak bulunan planlı sanayi alanları ile birlikte Bölge genelinde organize sanayi alanlarının yer aldığı yerleşimlerin kent ve yaşam merkezleri ile ulaşım bağlantıları güçlendirilecektir. Bu bağlamda özellikle yoğun iş gücü transferi gereken bölgeler ile yerleşim yerleri arasında yapılacak fizibiliteleler doğrultusunda hafif raylı sistemlerin kurulumu desteklenecektir.

Bölge içi gelişme odakları olarak öne çıkan, Tekirdağ merkez (Süleymanpaşa), Edirne merkez, Kırklareli merkez, Çorlu, Çerkezköy, Lüleburgaz ve Keşan ilçe merkezlerinin üretim bölgeleri ile başta ulaşım bağlantıları olmak üzere bu yerleşim yerlerinde sanayiye hizmet edecek altyapıların gelişimi desteklenecektir. Bölgede çalışan işgücünü Bölge içinde yaşamaya ve hizmet almaya özendirilecek sosyo-kültürel altyapı ile hizmet altyapısı güçlendirilecektir.

Bölgede yer alan sanayinin ihtiyaç duyduğu lojistik, eğitim, pazarlama, ticaret v.b diğer hizmetleri Bölge içindeki yerleşimlerden temin etmesine yönelik olarak planlama çalışmaları yapılacak ve bu doğrultudaki altyapı ihtiyacı öncelikle giderilecektir.

Limanlar ile sanayi merkezleri arasındaki ulaşım bağlantıları güçlendirilecek, lojistik merkezlerin ulaşım aksları ile birlikte sanayi ihtiyaçları göz önünde bulundurulacak bir yapıda yerleşimi ve gelişimi sağlanacaktır.

Politika 7.2.: Dengeli mekânsal büyümeyi sağlayacak bölgesel gelişme odaklarının altyapıları geliştirilecektir

Nüfus-istihdam dağılımının Bölgenin doğusu ve batısında dengeli bir yapıya getirilmesine yönelik olarak il merkezleri ile Keşan, Çorlu, ve Lüleburgaz ilçeleri bölge içi gelişme odakları olarak geliştirilecek, bu yerleşimlerin kırsalla olan bağlantıları güçlendirilerek, etrafındaki diğer yerleşimlere hizmet sağlayacak altyapıları geliştirilecektir. Bu yerleşimlerde öncelikle bölgesel düzeyde park, fuar, spor merkezleri, eko-park, kültür merkezleri, eğlence ve sergi mekanları, müze, sağlık kompleksleri ve rekreasyon alanları gibi sosyo-kültürel faaliyetlere yönelik altyapının geliştirilmesi sağlanacaktır.

Bölgenin batısı ve iç kesimlerinde yapılacak fizibilite çalışması sonrasında bölgesel hizmet sağlayacak “sağlık serbest bölgesi”, “ortak entegre atık değerlendirme üniteleri”, “tarım organize bölgesi” gibi yapılar teşvik edilecektir.

Bölgenin sahip olduğu turizm potansiyelini etkin ve odaklı bir şekilde değerlendirmek amacıyla; turizm açısından doğal, tarihi ve kültürel değerler barındıran Şarköy, Marmara Ereğlisi, Saray, Keşan, Enez, Vize, Demirköy ve Edirne Merkez öncelikli olmak üzere Bölgenin turizme yönelik altyapısı geliştirilecek yerleşimlerdeki tarihi ve kültürel alanların restorasyon çalışmalarına ağırlık verilerek Bölgedeki bu yerleşimlerin birer turizm cazibe merkezi olmaları yönünde tanıtım faaliyetleri yapılacaktır.

Bölgede yoğun tarımsal faaliyet yapılan ve tarıma dayalı sanayi varlığı görece yüksek olan Malkara, Hayrabolu, Şarköy, Keşan, Uzunköprü, İpsala, Havsa, Babaeski ve Pınarhisar ilçelerinde tarımsal üretime yönelik olarak hizmet sektörünün gelişimi desteklenecektir. Bu bölgelerde tarıma dayalı sanayinin gelişimi ve katma değerli bir yapıya kavuşturulması öncelikle teşvik edilerek desteklenecektir.

Politika 7.3.: Kent-Kır arası sosyo-ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi sağlanacaktır

Bölgede yaşayan tüm kesimleri Bölge ile bütünleştirecek donatı alanları ve kamusal açık alanların Bölge genelinde dengeli ve erişilebilir bir yapıda sunumu temel beklentidir. Tüm kesimlerin kentsel hizmet ve fırsatlardan yararlandırılmasına yönelik olarak yapılacak fizibilite çalışmaları doğrultusunda kırsal kesiminde sosyo-kültürel faaliyetlere erişimini sağlayacak bölgesel altyapı ağı kurulacaktır. Bu kapsamda öncelikle belirlenen bölgesel gelişme odaklarının bu doğrultudaki altyapıları bölgesel düzeyde hizmet verecek çerçevede geliştirecektir.

Kentte yaşayanların kırsalla bütünleşmesini sağlayacak etkinlik ve faaliyetlere imkan verecek rekreasyon alanları ile kırsal yaşam alanlarının oluşturulması desteklenecektir.

Kır ve kent arasında ticari faaliyetlerin güçlendirilmesi amacı ile başta kentin ihtiyaç duyacağı temel tarımsal ürünlerin kırsaldan temin edilmesine yönelik organizasyonlar ve promosyon çalışmaları yürütülecektir. Bu kapsamda kırsaldaki altyapı ihtiyacı öncelikle giderilecektir.

Politika 7.4.: Ekolojik ağ sistemlerini referans alan sürdürülebilir mekânsal gelişimi sağlamaya yönelik tedbirler alınacaktır

Bölgenin Karadeniz kıyısında kalan ve İstanca ormanlarına ev sahipliği yapan alanların barındırdığı su ve orman kaynaklarının korunmasına yönelik tedbirler alınmalıdır. Bu bölgede yapılacak yerleşimlerin koruma kullanma dengesi içerisinde Bölgenin eko-sistemine uygun bir şekilde inşasına yönelik planlama çalışmaları yapılacaktır. Bu bölgede öncelikle tarım ve turizm faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik tedbirler alınacaktır.

Bölgenin güneyinde Saroz Körfezi ile Şarköy ilçesini içerisine alan Bölgenin barındırdığı doğal ortam korunarak geliştirilmelidir. Bu bölgede öncelikle tarımsal faaliyetler ile turizm faaliyetlerinin Bölge eko-sistemine zarar vermeyecek şekilde gelişimi sağlanacaktır.

Bölge genelinde yapılacak üretim ve kentleşmenin Bölge ekosistemine zarar vermeyecek şekilde ulusal ve bölgesel öncelikler doğrultusunda planlanarak hayata geçirilmesi sağlanacak bu kapsamda ihtiyaç duyulan alanlarda yerel yönetimlere ilgili kurumlarca etkin danışmanlık sağlanacaktır.

Bölgedeki başta yer altı su kaynakları olmak üzere suyun korunarak kullanılmasına yönelik özellikle sanayi ve tarımsal üretimde gerekli tedbirler alınarak sanayinin havza bazındaki su kotaları dikkate alınmak suretiyle Bölge içi yerleşimi sağlanacaktır.

Politika 7.5.: Marmara Bölgesinde yer alan yerleşimler ile birlikte sınır ötesi etkileşimin etkin yönetimi sağlanacaktır

Bölgenin İstanbul metropoliten alanı ile olan ilişkisi kurulacak kurumsal işbirlikleri çerçevesinde etkin yönetilerek, metropol etkisinin Bölge lehine kullanılması sağlanacaktır. Bu kapsamda başta yerel yönetimler olmak üzere yapılacak planlama çalışmalarında ortak danışma mekanizmaları kurulması sağlamaya yönelik girişimlerde bulunulacaktır.

Marmara bölgesindeki yerel yönetimler düzeyindeki örgütlenmenin etkinliğinin artırılmasının teşvik edilmesi yanında, Marmara bölgesi kalkınma ajansları arasında ortak planlama ve tecrübe paylaşım platformu kurulması yönünde girişimde bulunulacaktır.

Trakya Bölgesinin, Marmara bölgesindeki yerleşimlerle olan başta deniz ve demiryolu olmak üzere ulaşım bağlantılarının güçlendirilmesine yönelik kurumlar arası ortak planlama ve işbirliği çalışmaları yürütülecektir.

Marmara bölgesinde üretim ve hizmet sektörlerine yönelik analiz çalışması yapılarak, analiz sonucunda öne çıkacak işbirliği alanları ve boşlukları Trakya Bölgesinin etkin değerlendirmesi yönelik girişim ve işbirlikleri desteklenecektir.

Trakya Bölgesi'nin Avrupa ile sınır bağlantısını etkin değerlendirmeye yönelik olarak Yunanistan ve Bulgaristan'ın sınır yerleşimleri ile işbirliklerinin ulusal öncelikler

doğrultusunda geliştirilmesi teşvik edilecek bu kapsamda ortak organizasyon, fuar ve etkinlikler desteklenecektir.

Yunanistan ve Bulgaristan'ın sınır yerleşimleri ile Bölgemiz arasında benzer bir coğrafyaya sahip olan turizm alanların yapılacak işbirlikleri çerçevesinde ortak değerlendirilmesine yönelik girişimlerde bulunulacaktır.

Yunanistan ve Bulgaristan ile aynı ekosistemi paylaşan sınır bölgelerinde doğal alanların korunması ile Meriç nehrinde taşkınların önlenmesi konusunda ortak girişimlerde bulunulması desteklenecektir.

Avrupa Birliği'nin sınır ötesi işbirliği programlarından Bölgemizin daha etkin yararlanmasına yönelik olarak Bölgede proje hazırlama kültürünün geliştirilmesi yanında bu alanda istekli kuruluşlara danışmanlık desteği sağlayacak mekanizmalar oluşturulacaktır.

Ulusal politikalar çerçevesinde Bölge öncelikleri doğrultusunda AB ülkelerindeki yerleşimler ile ortak proje ve faaliyetler yoluyla toplumsal ve kurumsal işbirliklerinin geliştirilmesi sağlanacaktır.

Güneydoğu Avrupa'da yer alan ülkeler ile ulusal politikalar çerçevesinde karşılıklı ekonomik faaliyetlerin arttırılması ve çeşitlendirilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir.

Politika 7.6.: Coğrafi bilgi sistemi destekli bölgesel mekânsal gelişim ve planlama sistemi oluşturulacaktır

Bölge genelinde bütüncül bir mekânsal gelişimin sağlanması ve üst planların alt ölçekli planlara uygulanmasını sağlamak üzere bölgesel düzeyde oluşturulacak veritabanı ile bağlantılı etkin bir coğrafi bilgi sistemi altyapısı oluşturulacaktır. Oluşturulan coğrafi bilgi sistemi altyapısının başta yerel yönetimler olmak üzere ilgili kamu kurumlarınca, geliştirilecek işbirlikleri çerçevesinde geliştirilmesi ve ortak kullanımı sağlanacaktır.

Coğrafi bilgi sisteminin gerek yerel yönetimlerinin yapacakları planlar için ve gerekse büyük ölçekli yatırımlara ilişkin yer belirleme süreçlerinde karar almayı hızlandıracak şekilde kurgulanması sağlanacaktır.

Coğrafi bilgi sistemi altyapısının ulusal ölçekte yapılacak bilgi sistemi yapıları ile uyumu kurulum aşamasında planlanacak ve bilgi sisteminin güncel tutulmasına ilişkin işbirlikleri ve bilgi paylaşım kanalları geliştirilecektir.

Öncelik 8: Bölge Genelinde Yaşam Kalitesi Geliştirilecektir

Sosyokültürel yaşam seviyesi ile ilgili temel unsurlar birey ve toplumdur. Dolayısıyla bireylerin sorunlarına ve ihtiyaçlarına yönelik olacak hizmetlerin öncelikle geliştirilmesi, sosyokültürel gelişimin sağlanması için uygulanacak politikaların başarılı olmasını sağlayacaktır.

Trakya Bölgesi tarih öncesi dönemlerden günümüze kadar birçok farklı medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Bölge bu yönü ile bir geçiş bölgesidir ve özellikle Yunanistan ile yapılan mübadele ve Bulgaristan'dan göç eden soydaşlarımızın yoğun olarak yerleştiği illeri kapsamı dolayısı ile de göçmen kültürünün hâkim olduğu bir yerleşim alanıdır. Trakya Bölgesinin 1980'ler sonrası Bölge dışından aldığı göçte bu göçmen kültürünü pekiştirmiştir.

Farklı bölgelerden gelen insanların birlikte yaşadığı Trakya kentlerinin, uzun dönemli planlamalara dayanmayan yapılaşması nedeni ile yerleşim yerlerinde sosyal alan eksiklikleri ve sosyal aktivitelerin gelişmemiş olduğu gözlemlenmektedir. Bölgenin maddi kültürel zenginliğe sahip olmasına rağmen bu zenginlik sosyal ve fiziki olarak kentsel yapılara ve yaşam kalitesine tam olarak yansımamıştır.

Trakya Kalkınma Ajansı'nın gerçekleştirmiş olduğu ilçe vizyon çalışmaları kırsal merkezler ile sanayi yakınında bulunan yerleşim merkezlerinde sosyokültürel gelişimin farklılaştığını ortaya koymaktadır. İki farklı alan arasındaki benzerlik ise farklı nüfus yoğunluklarına sahip olan her iki yerde de yeterli sosyal altyapının gelişmemiş olduğudur. İl merkezleri ile Lüleburgaz, Keşan ve Çorlu gibi bazı yerleşim yerleri sosyokültürel gelişim konusunda ön plana çıkmış ve bu merkezler etrafındaki diğer yerleşimler için bir çekim noktası olmuştur.

Sosyokültürel gelişimi temel olarak, sivil toplum kuruluşları ve faaliyetleri, sinema, tiyatro, sergi ve benzeri sosyal aktivitelerin nicelik ve nitelik olarak gelişmişliği ve bu aktivitelere katılım düzeyi ile kamu kurum ve kuruluşlarının gerçekleştirdiği sosyal aktiviteler ve bu aktivitelere katılım düzeyi gibi bileşenler belirlemektedir. Bölgede çok sayıda sivil toplum kuruluşu olmasına rağmen, tam istatistiklerine erişilemiyor olmakla birlikte bu kuruluşların gerçekleştirdikleri aktivitelerin yeterli düzeyde ve nitelikte gerçekleşmediği gözlemlenmektedir.

Bölgedeki kültürel aktivitelere katılım konusunda ya da bu tür kültürel aktivitelerin sunumu ile ilgili sorun olduğu TÜİK istatistiklerinde görülmektedir. Bölge sinema ve tiyatro seyirci sayılarında Türkiye ortalamasının altında değerlere sahiptir. TÜİK istatistiklerine göre Bölgede aktif olan tiyatro salonu sayısı 2011 yılında sadece ikidir. Buna paralel olarak tiyatro izleyicisi sayısı da sınırlıdır. Benzer şekilde müzik, dans, resim ve fotoğraf sergisi gibi sanatsal aktivitelerin sayısının yeterli olmadığı görülmektedir.

Trakya Bölgesindeki yerleşim yerlerindeki bireylerin sosyokültürel gelişimi ile ilgili önemli sayılabilecek olan diğer bir sorun ise sosyal aktivitelerin düzenlenebileceği mekânların ve insanların spor yapmalarına imkân verecek spor alanlarının eksik olmasıdır. Bu tür alanların olduğu yerleşim merkezlerinde tüm halkın spor ve kültürel hizmet sunan alanlara erişiminin

güçlendirilmesi ve bu tür alanların eksik olduğu özellikle küçük ilçe merkezlerinde ise bu tür donatı alanların yapılması gereklidir. Kırsal alanlarda ve küçük ilçelerimizde ortalama yaş oranının giderek yükseldiği göz önüne alınarak buralarda orta yaş ve üstü kesime hitap edecek sosyal alanların oluşturulması gereklidir. Sanayinin yoğun olduğu yerlere yakın bölgede ise yaş ortalaması daha düşüktür ve günün büyük bir kısmını işte geçiren çalışanlar bu bölgelerde ikamet etmektedir. Bu konudaki en çarpıcı örnekler Çorlu ve Çerkezköy merkezlerinde görülmektedir. Çalışanların iş dışındaki sosyal yaşama katılabilmelerini sağlamak adına onların çalışma zamanlarına uygun olacak şekilde sosyal aktivitelerin geliştirilmesi ve onların katılımının sağlanması sosyal gelişmişliğin ortaya çıkarılabilmesi adına önemlidir.

Sosyokültürel gelişim ile ilgili çalışmalarda Bölgede yaşayan insanların kültürel özellikleri ve zenginlikleri ön plana çıkartılmalıdır.

Yakın döneme kadar farklı bölgelerden göçle gelen nüfusun yaşadığı Trakya'da suç oranları göreceli olarak düşüktür. Bu durum Bölge genelinde sosyal birlikteliğin sağlandığını göstermektedir.

Bu öncelik kapsamında uygulanacak politikalar aşağıdadır:

- ❖ Bölge genelinde sosyo-kültürel faaliyetlerin nitelik ve niceliği arttırılacaktır
- ❖ Yerleşimlerin yaşam kalitesini arttırıcı altyapılar iyileştirilecektir
- ❖ Kırsal alanlarda sosyo-kültürel imkânlarla erişimin kolaylaştırılması sağlanacaktır
- ❖ Çevre sağlığı altyapısı geliştirilecektir
- ❖ Kent estetiği ile birlikte planlı şehirleşme sağlanacaktır

Politika 8.1. : Bölge genelinde sosyo-kültürel faaliyetlerin nitelik ve niceliği arttırılacaktır

Trakya Bölgesi içinde göreceli olarak kültür, sanat ve sosyal hizmetlerin sunulmasında ön plana çıkan üç il merkezi ile birlikte Lüleburgaz, Çorlu ve Keşan ilçeleri Bölge geneline hitap edecek sosyo-kültürel ve sportif hizmet ve faaliyetlerin sunumunu sağlayacak yapıda güçlendirilecektir. Söz konusu ilçeler gerek barındırdıkları nüfus yoğunluğu ve gerekse erişilebilirliklerinin yüksekliği nedeni ile bölge içi gelişim odakları olarak çevrelerine sosyo-kültürel imkânları taşıyıcı bir rol üstlenecektir.

Bireylerin sosyal yaşama katılımını sağlayacak ve spor yapmalarına imkân verecek sosyal yaşam ve spor alanlarının yapılması veya geliştirilmesi sağlanacaktır. Bu tür yerlerin yapılmasında ve geliştirilmesi ile ilgili karar süreçlerinde halkın katılımı sağlanacaktır ve herkes için erişilebilir olma esası takip edilecektir.

Bölgeye özel olan Pavli Panayırı, Tarihi Kırkpınar Güreşleri, Kakava Şenlikleri ve Hıdırellez kutlamaları gibi ulusal ve uluslararası boyutta potansiyeli olan organizasyonların etkin organizasyonu ve tanıtımı konusunda Bölgedeki ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile yerel yönetimler arasında işbirliği kurulacaktır. Bu tür organizasyonların ulusal ve uluslararası boyutta tanıtımı gerçekleştirilecek ve katılımın arttırılması ile ilgili çalışmalar yapılacaktır.

Bölge illerinin tamamı ile gelişim odağı olarak belirlenen yerleşim yerlerinde tiyatro kurulması teşvik edilecek bu kapsamda üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları ile işbirlikleri

sağlanacaktır.

Sivil toplum örgütlerinin Bölgenin sosyo-kültürel hayatına katkı yapacak faaliyetleri teşvik edilecektir. Soyo-kültürel faaliyetlerin geliştirilmesinde Kamu-STK işbirliği platformları oluşturulacaktır.

Ulusal ve uluslararası etkinliklerin Bölgeye çekilmesine yönelik olarak girişimler desteklenecektir.

Bölge genelinde sosyo-kültürel faaliyetler hakkında toplumun bilgilendirilmesine imkân sağlayacak tanıtım portalları oluşturulacaktır.

Politika 8.2. : Yerleşimlerin yaşam kalitesini arttırıcı altyapılar iyileştirilecektir

Altyapı çalışmaları kentlerin gelişimi ve kentsel yaşam kalitesinin artırılması açısından hayati öneme sahiptir. Kentin fiziki gelişiminin sağlanması, ekonomik ve sosyal gelişim için şarttır. Bu kapsamda şehirlerin yol, su, kanalizasyon, içme suyu, rekreasyon alanları ve internet bağlantısı gibi altyapı ihtiyaçları karşılanarak topluma kaliteli bir hizmet sunumu sağlanacaktır.

Bölge içindeki yerleşimlerde okul, hastane, kütüphane, kreş, konferans salonu, spor tesisleri, parklar v.b. donatı alanları nüfus projeksiyonları doğrultusunda geliştirilerek toplumun bu hizmetlere erişimi kolaylaştırılacaktır.

Yerleşimlerde çevre kirliliğini giderici arıtma ve atık toplama hizmetlerinin etkinliği arttırılacak, kentlerin çevresel açıdan yaşanabilir mekânlar olarak kurgulanmasına yönelik planlama ve faaliyetler yürütülecektir. Bu kapsamda özellikle açık hava faaliyetlerine imkân sağlayan bisiklet, yürüyüş yolları gibi altyapılar geliştirilecektir.

Politika 8.3. : Kırsal alanlarda sosyo-kültürel imkânlara erişimin kolaylaştırılması sağlanacaktır

Kırsal alanların öncelikli olarak sosyo-kültürel faaliyetlere ulaşmasında bölge içi gelişme odakları ile olan bağlantıları güçlendirilecektir. Bununla beraber kırsal alanlarda sosyal ve kültürel imkânlara erişim konusunda toplum bilgilendirilerek, sosyo-kültürel etkinliklerden kırsal alanda yaşayan bireylerinde haberdar olmasını sağlayacak tedbirler alınacaktır.

Kırsal yerleşimlerin sahip olduğu kültürel değerler araştırılarak geliştirilip bu değerlerin etkin sunumları yapılarak kırsaldaki kültürel faaliyetler canlandırılacaktır.

Plan kapsamında belirlenen turizm koridorları içerisinde yer alan kırsal yerleşimler başta olmak üzere kırsal alanlarda turizm faaliyetleri ile entegre sosyo-kültürel etkinliklerin oluşturulması desteklenerek bu kapsamda yerel yönetimler başta olmak üzere kamu ve STK işbirlikleri sağlanacaktır.

Kırsal alanlardaki kamuya ait kullanılmayan okul binaları değerlendirilecek ve bu yerleşim yerlerinde sosyo-kültürel nitelikteki el sanatları, kurs v.b. imkânlar geliştirilecektir.

Bölgesel nitelikte hizmet verecek gezici sosyo-kültürel faaliyet ve etkinliklerin geliştirilmesi desteklenecektir.

Politika 8.4: Çevre sağlığı altyapısı geliştirilecektir

Kentsel ve kırsal alanlarda katı ve sıvı atıkların etkin bir şekilde toplanarak depolanması ve değerlendirilmesine yönelik tedbirler alınacaktır. Bu kapsamda özellikle atıkların kaynağında ayrıştırılmasına yönelik farkındalık faaliyetleri yerel yönetimler koordinasyonunda sağlanarak, bu yönde ihtiyaç duyulan altyapılar geliştirilecektir.

Sokak hayvanlarının kent sağlığını tehdit etmeyecek bir yapıda rehabilitasyonuna yönelik gerekli tedbirler yerel yönetimlerce alınarak hayvan bakım merkezleri altyapıları geliştirilecektir. Bununla birlikte vahşi ortamdaki hayvanların korunması ve bakımına yönelik tedbirler alınarak bu yöndeki altyapı ihtiyacı giderilecektir.

Kentsel ve kırsal alanlarda içme sularının kullanıcılara sağlıklı bir şekilde sunulmasını sağlayacak altyapılar tamamlanarak, ilgili kurumlarca su kalitesi düzenli olarak izlenecektir.

Politika 8.5. : Kent estetiği ile birlikte planlı şehirleşmenin sağlanması hedeflenecektir.

Bölgesel ölçekte gerçekleştirilecek fonksiyonları ve gelişme aksları belirlenmiş planlı bir yerleşim sistemi ile birlikte, kentlerinde Bölgenin sosyo-kültürel yapısını yansıtacak öğelerle bezenmiş bir şekilde planlı yapılaşması sağlanacaktır. Bu kapsamda yerel yönetimlerin planlama çalışmalarının katılımcı bir yapıda yürütülmesi yanında ulusal ve uluslararası danışmanlık sağlanmasına destek olunacaktır.

Bölgedeki yerleşimlerin tarihi ve kültürel değerlerinin kent estetiğine yansıtılmasına yönelik özel fizibilite çalışmaları yapılacak ve yerel yönetimlerin bu yöndeki fizibilite ve uygulamalarına destek olunacaktır.

Yerel yönetimler, Bölgedeki yerleşimlerin nüfus projeksiyonları ile yerleşimlere üst ölçekli planlarda biçilen rolleri de göz önünde bulundurularak imar planlarını hazırlayacak ve bu planların gelişim dinamiklerini bu çerçevede belirleyeceklerdir.

Öncelik 9: Doğal Kaynakların Korunarak Sürdürülebilir Yönetimi Sağlanacaktır

Yerel çevrenin kalitesi insan sağlığı açısından direk bir etkiye sahiptir. Örnek vermek gerekirse yeşil bir alana giriş yaşam kalitesi açısından son derece gereklidir. Bozulmamış bir çevre hoşnut olmanın kaynağı ve zihinsel sağlığı geliştirmektedir bunun yanında günlük yaşamda stresten korunmasını ve fiziksel aktivitelerin gerçekleştirilmesini sağlamaktadır. OECD daha iyi yaşam indeksinin çevre bölümünde ülkemizde insanların %33'ünün yeşil alanlara girişten yoksun olduğu ve bu oranın OECD'ye üye Avrupa ülkelerinin ortalaması olan %12'nin çok üzerinde bulunduğu belirtilmiştir. Türkiye bu çalışmadaki çevre sıralamasında 10 üzerinden 3,1 puan ile OECD üyesi 36 ülke arasından Şili'ni önünde 35. Ülke olmuştur. Ülkemiz yine çevre indeksini oluşturan ve insan yaşamının kalitesini direk etkileyen dış hava kirliliği parametresinde 36 ülke arasından 35. olurken insan refahı için zorunlu bulunan temiz suya erişim sıralamasında 35. sırada yer almıştır.

Ülkemiz doğal kaynaklar yönünden oldukça zengindir. Ancak bütün dünyada olduğu gibi, ülkemizde de mutlak korunması gereken ve yüksek tarım potansiyeli olan toprak ve su kaynakları, kentleşme ve sanayileşmenin sonucu kirlenme tehlikesi altındadır. Oysa bu kaynakların eksikliği, ülkemizde stratejik öneme sahip tarım sektörünü de derinden etkileyecektir.

Trakya Bölgesi doğal kaynaklar açısından bulunduğu coğrafya ile kıyaslandığında zengin bir konumda olmasına rağmen nüfus artışı, sanayi, tarım ve çarpık kentleşmeden kaynaklanan kirlilik ve diğer çevresel olumsuz etkiler nedeni ile tehdit altındadır.

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen 2012 yılı "Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Envanteri Değerlendirme Raporunda" Trakya Bölgesinde Tekirdağ İlinde sırasıyla su kirliliği, hava kirliliği, atıklar, toprak kirliliği, gürültü kirliliği, doğal çevrenin tahribatı gibi sorunlar çevre sorunları öncelikleri olarak ortaya çıkarken Edirne ilinde yalnızca hava kirliliği, Kırklareli ilinde ise sırasıyla su kirliliği, doğal çevrenin tahribatı, toprak kirliliği, atıklar, hava kirliliği, gürültü kirliliği ve erozyon çevre sorunları öncelikleri olarak ortaya konmuştur. Buna göre Ergene Nehri'nin geçtiği ve Trakya Bölgesi'nin tamamına yakın kısmını kapsayan Ergene Havzası'nın en önemli sorunu olarak su kirliliği ön plana çıkmaktadır. Aynı çalışmada TR21 Trakya Bölgesi yanında Marmara Bölgesi geneline bakıldığında Kocaeli ve Yalova ili hariç bölgenin tüm şehirlerinde ilk öncelikli sorunun su kirliliği olduğu görülmektedir.

Ekoloji

Trakya Bölgesinde su miktarını etkileyen en önemli değişken iklimdir. Bölgenin iklimine göz attığımızda genelde yazlar kurak ve sıcak, kışlar ise serin ve yağışlı geçmektedir. Yağışın önemli bir bölümü yağmur şeklindedir. Tekirdağ, Edirne ve Kırklareli illerinde, iklim verilerini incelediğimizde yağışlarda yaklaşık 10-12 yılda bir kurak yılın olduğu gözlenmektedir. Yağış rejiminde görülen bu dalgalanmalar su kaynakları üzerinde önemli baskılar oluşturarak başta şehirler olmak üzere diğer tüketici birimlere su sağlamak amacıyla suyun depolanması büyük önem kazanmaktadır.

Tablo 26. Türkiye Ve Trakya'nın Su Varlığı Dağılımı

Su Kaynağı	Türkiye	Trakya
Ortalama Yağış (mm)	643	596.5
Toplam Su Potansiyeli (km³)	501	9.9
Su potansiyeli (km³)	186	9.4
Kullanılabilir su miktarı (km³)	112	4.0
Yer üstü suyu miktarı	95	9.4
Yer altı suyu miktarı	12	0.5
Yurtdışı kaynaklı su miktarı	3	5.8
Tüketilen su miktarı (km³)	44	1.8

Kaynak: Su Kaynakları İstatistikleri, Devlet Su İşleri, 2008.

Türkiye'nin kullanılabilir su varlığı yaklaşık 112 km³'tür. Bu miktar Trakya Bölgesi için 4.0 km³ olup, bunun 2.9 km³'ü yerüstü, 0.7 km³'ü dış kaynaklı (Meriç Nehri) ve 0.4 km³'ü ise yeraltı suyudur.

Türkiye'de kişi başına düşen su miktarı 1450 m³ olup, bu miktar Trakya Bölgesinde 500 m³, dünya'da ise 8000 m³'tür. Dünya su konseyine göre, kişi başına düşen su miktarı 1000-2000 m³ arasında olan ülkeler, su sıkıntısıyla karşı karşıya olan ülkelerdir. Bu durumda susuzluk, gıda üretimi, ekonomik gelişme ve doğal hayatın korunmasında ciddi sorunların yaşanacağı ileri sürülmektedir. Trakya Bölgesindeki sulanabilir nitelikteki tarım alanlarının sulanması yönünde adımlar atılabilmesi öncelikle Bölgede su kaynakları rezervlerinin arttırılmasına bağlıdır.

Akiferlere açılan 13 adet gözlem kuyusunun su seviyelerinin izlenmesi sonucu su seviyeleri ile Bölgeye düşen toplam yıllık yağış değerleri arasında doğrusal bir ilişki gözlenmiştir.

Geçmiş yıllarda sanayideki plansız artışlar sebebiyle Bölgede Ergene su havzasının orta kısmında özellikle Çerkezköy, Çorlu ve Lüleburgaz civarında yeraltı suyu seviyelerinde, sayısal düşmeler gözlenmiştir. Bu yörelerde Çorlu, Karıştıran, Ergene ve Kaynarca derelerinin petro-kimyasal atıkların dışında, diğer endüstriyel ve evsel atıklarla yoğun bir şekilde

kirlenmektedir. Ayrıca bu derelerin yağış havzalarındaki tarımsal faaliyetler nedeniyle, tarımsal ilaç ve gübre kullanımı da kirliliği artırmaktadır.

Trakya Bölgesinde özellikle kirliliğin bulunduğu Ergene Havzasında su kirliliği kentsel atık su ve endüstriyel atık sudan kaynaklanmaktadır. Ergene havzasında kentsel nüfusun çoğunun atık suyunun kanalizasyon şebekesine bağlı olmasına rağmen neredeyse tamamı arıtılmadan alıcı ortama ulaşmaktadır. Özellikle nüfus yoğunluğu yaşanan bölgelerde evsel nitelikli atıksuların havza kirliliğine önemli etkisi olmaktadır. Bu durumda belediyelerce evsel nitelikli atık su arıtma tesislerinin yapımı büyük önem kazanmaktadır.

Ergene Nehri Çorlu, Çerkezköy ve Muratlı ilçelerindeki özellikle tekstil, deri ve kimya sanayinin atıklarıyla aşırı kirlenmektedir. Sektörlerde farklı hammaddelerin kullanılması, proses farklılıkları ve kullanılan farklı teknolojiler alıcı ortama verilen atık su karakterinde farklılıklar oluşturmaktadır.

Trakya, ülkemizde birim alana en çok gübre kullanılan bölgedir. Bölgede birim alana kullanılan toplam gübre miktarı Türkiye ortalamasının iki katı kadardır. Aşırı gübre kullanımı uzun vadede bazı sorunları da beraberinde getirmektedir. Özellikle aşırı azot kullanımı, yer altı sularının kirlenmesine ve nitrat birikimi sebebiyle canlıların zarar görmesine neden olmaktadır. Toprakta aşırı fosfor birikiminin de bitki büyümesini engellediği bilinen bir husustur.

Ergene nehrinin kirli oluşu, tarımı etkilemiş ve havza genelinde kuru tarıma yönelme olmuştur. Pestisit ve gübrenin en çok sulama yoluyla yüzeysel ve yer altı sularına karıştığı göz önünde bulundurulduğunda kuru tarım yapılan alanların tarımsal kirlilik konusunda daha az etkilendiği görülmektedir.

Trakya Bölgesinde hayvan besiciliğinden kaynaklanan hayvan atıkları havzada doğal gübre olarak kullanılmaktadır. Ancak son yıllarda artan hayvan çiftlikleri ile beraber hayvan dışkıları akarsulara da karışabilmektedir ve önemli bir kirletici kaynak olarak değerlendirilmektedir. Bu sebeple artan toplu hayvan yatırımlarının çevresel etkilerini minimize edici önlemler alınması gerekmektedir.

Trakya Bölgesi habitat çeşitliliği ve biyolojik çeşitlilik açısından zengin bir ekosisteme sahiptir. Bu ekosistemlerin korunması, halkın bu alanlardan bilimsel, eğitim ve yaşamsal olarak faydalanmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

Tablo 27. TR21 Trakya Bölgesinin Korunan Alanları

Milli Parklar			
Adı	İl	İlçe	Alanı (ha)
İğneada Longoz Ormanları	Kırklareli	Demirköy	3155
Gala Gölü Milli Parkı	Edirne	Enez-İpsala	6.090
Tabiat Koruma Alanları			
Adı	İl	İlçe	Alanı (ha)
Kasatura Körfezi	Kırklareli	Vize	329
Tabiat Parkları			
Adı	İl	İlçe	Alanı (ha)
Kavaklımeşe Korusu	Kırklareli	Kavaklı	35,55
Atatürk Ormanı	Tekirdağ	Merkez	28,4
Çamlıköy	Tekirdağ	Saray	45,1
Danişment Tabiat Parkı	Edirne	Keşan	13,19
Gökçetepe Tabiat Parkı	Edirne	Keşan	50
Sulak Alanlar			
Adı	İl	İlçe	Alanı (ha)
İğneada Longozu	Kırklareli	Demirköy	3155
Dupnisa Mağarası	Kırklareli	Demirköy	-
Meriç Deltası	Edirne	Merkez	-

Kaynak: Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü

Karasal ekosistem içinde, kuru ve nemli ormanlardan oluşan Istranca Dağları ve kuru ormandan oluşan Kuru Dağları, Ganos biyolojik çeşitliliğin en fazla olduğu bölgeler olmasının yanı sıra, bu alanlar çeşitli fauna ve flora elemanları içinde vazgeçilmez habitatlar oluşturmaktadır.

Katı Atıklar

Türkiye genelinde günde ortalama kişi başına düşen atık miktarı 1,14 kg iken TR21 Trakya Bölgesi'nde bu miktar 1,56 kg'dır. Trakya Bölgesi'nde katı atık birliklerinin birçoğunun halen katı atık düzenli depolama tesislerini faaliyete geçirememeleri nedeniyle Bölgedeki il ve ilçelerin neredeyse tamamı vahşi depolama yapmakta ve bu da atık depolama ve bertarafı konusunda ciddi sorunlar yaratmaktadır.

Tablo 28. Bertaraf Yöntemine Göre Katı Atık Yönetimi (2010)

	Nüfus		Atık hizmeti Verilen	Toplam Atık		
	Toplam	Belediye	Belediye sayısı	Atık hizmeti verilen Nüfus/Toplam Nüfus	Miktar (1000 ton/yıl)	Kişi başı ortalama belediye atık miktarı (kg/kişi-gün)
TR	71517100		2934	99	25277	1,14
TR21	1502358	1257817	83	100	715	1,56
Tekirdağ	770 772	701640	33	100	376	1,47
Edirne	394 644	291092	23	99	194	1,84
Kırklareli	336 942	265085	26	100	144	1,49

Kaynak: Bölgesel Çevre İstatistikleri, TÜİK.

Bu öncelik kapsamında uygulanacak politikalar:

- ❖ Yer altı su kaynaklarının korunarak kullanılması sağlanacaktır
- ❖ Suyun verimli kullanılmasına yönelik tedbirler alınacaktır
- ❖ Sanayi ve tarım sektörü kaynaklı su kirliliğine neden olan etkenler minimize edilecektir
- ❖ Bölgedeki yer üstü su potansiyeli değerlendirilecektir
- ❖ Orman alanlarının korunarak değerlendirilmesi sağlanacaktır
- ❖ Bölgenin verimli tarım toprakları korunarak kullanılacaktır
- ❖ Havza bazında entegre çevre izleme bilgi sistemi kurulacaktır
- ❖ Katı atıkların toplanması, geri dönüşümü ve bertarafına yönelik altyapı geliştirilecektir
- ❖ Ulusal politikalar doğrultusunda Bölgede iklim değişikliğine ilişkin gerekli tedbirler alınacaktır
- ❖ Şehirlerde hava kirliliğinin önlenmesine yönelik girişimler desteklenecektir

Politika 9.1. : Yer altı su kaynaklarının korunarak kullanılması sağlanacaktır

Sanayide, tarımda ve içme suyu olarak kullanılan yer altı sularının etkin ve sürdürülebilir kullanımını sağlamak üzere öncelikle Bölgede tüm yer altı su kuyularının kayıt altına alınması sağlanacaktır.

Yer altı sularının korunması konusunda kurumlar arası işbirliği gerçekleştirilerek Ergene Havza Koruma Planının hayata geçirilmesine yönelik olarak bölgesel işbirliği platformları kurularak gerekli tedbirler alınacaktır.

Yer altı suyu ile ilgili Bölge çapında kapsamlı araştırmalar ve risk analizleri gerçekleştirilecek ve yapılan bu araştırma ve risk analizi sonuçlarına göre havzada şehirleşme, sanayileşme ve tarım faaliyetlerinin alt planlar kapsamında planlanması sağlanacaktır.

Bölgede alt havzalar bazında belirlenmiş olan yer altı su kullanım kotalarının takibi amacıyla gerekli önlemler alınacaktır. Bu kapsamda ilgili kurumlarca uzaktan izleme sistemleri başta olmak üzere gerekli teknolojik altyapı oluşturulacaktır.

Politika 9.2. : Suyun verimli kullanılmasına yönelik tedbirler alınacaktır

Kentsel alanda özellikle hijyen açısından yetersiz, insan sağlığını tehdit eden ve kayıp kaçak oranlarının yüksek olduğu içme suyu altyapıları tespit edilerek yenilenecektir.

Bölgede yağış sezonu ile suyun tüketim sezonunun birbiri ile uyumlu olmaması sebebi ile yağış sezonunda yağın yağmurun depolanarak saklanması için yağmur sularının toplanmasını sağlayacak altyapı sistemleri oluşturulacaktır.

Başta evsel ve tarımsal kullanım olmak üzere suyun verimli kullanılmasına yönelik bilinçlendirme ve farkındalık faaliyetleri yürütülecektir. Tarımda mevcut durumda kurulmuş sulama sistemlerinin buharlaşma ile suyun kaybına ve gereğinden fazla suyun kullanılarak toprağın yapısının bozulmasına neden olması sebebiyle kapalı sulama sistemleri ile damla sulama sistemleri kurulacak ve Bölgedeki mevcut yerüstü su kaynaklarının etkin kullanımına yönelik gerekli altyapılar oluşturulacaktır.

Sanayide suyu tasarruflu kullanan ve suyun geri dönüşümü sonucu birden çok kez kullanılmasını sağlayan teknolojiler desteklenecek ve bu konuda imalat sanayinde farkındalık oluşturulmasına yönelik faaliyetler yürütülecektir. Üniversitelerin bu konularda uzmanlaşmaları sağlanacaktır.

Politika 9.3. : Sanayi ve tarım sektörü kaynaklı su kirliliğine neden olan etkenler minimize edilecektir

Tarımsal faaliyetlerden dolayı sularda oluşan kirliliğin belirlenmesine yönelik gerekli araştırmalar yapılarak bu araştırmalar neticesinde ortaya çıkan kirlilik faktörlerinin giderilmesine amacıyla üreticilere gerekli eğitimler verilecektir. Bu kapsamda özellikle aşırı gübre ve ilaç kullanımı konusunda çiftçi bilinçlendirilecektir.

Su unsurlarında temel kalite parametrelerinin sürekli izlenmesini sağlayacak uzaktan izleme sistemleri kurulacaktır. Bölgede kentlerde ve beldelerde atıksu arıtma tesisleri inşa edilip işletmeye alınacaktır. Arıtılan sular gerekli analizler gerçekleştirildikten sonra tarım ve sanayi amaçlı kullanılacaktır.

Ergene Havzası Koruma Eylem planı çerçevesinde Ergene nehrinin temizlenmesine yönelik Bölgede bulunan sanayi kuruluşlarının ve belediyelerin atık su arıtma sistemleri tamamlanıp işletim kontrolü sağlanarak evsel ve sanayi atıkları arıtılacaktır.

Sanayinin en önemli kaynaklarından biri su olduğundan hareketle mevcut ve yeni kurulacak OSB'lerin altyapısı yağmur toplama sistemleri de düşünülerek gerçekleştirilecektir.

Meriç Nehrinde kirliliğin izlenmesi ve kontrolüne ilişkin olarak uluslararası işbirlikleri çerçevesinde gerekli tedbirler alınacaktır.

Bölgede yer alan başta Marmara Denizi olmak üzere Saroz Körfezi ve Karadeniz kıyılarının kirlenmesinin önlenmesine yönelik planlı kentleşmenin gerçekleştirilmesi, kıyı kesimindeki yerleşim alanlarının atıksu arıtma sistemlerinin inşa edilip devreye alınması ve gemilerden dolayı oluşan kirliliğin önüne geçilmesi sağlanacaktır. Olası kirlilik oluşturabilecek deniz kazalarında, deniz ve çevresindeki kirliliğin önlenmesine yönelik olarak gerekli müdahale birimlerinin donatımları sağlanacaktır.

Bölgede yer alan limanların “Yeşil Liman” konseptine geçişleri özendirilerek desteklenmesi yanında yeni yapılacak limanların bu kapsamda yapılması sağlanacaktır.

Politika 9.4. : Bölgedeki yer üstü su potansiyeli değerlendirilecektir

Su potansiyelinin etkin değerlendirilmesine ve yer altı sularının üzerindeki baskının ortadan kaldırılmasına yönelik yer üstünde su tutacak potansiyel alanlar ekolojik dengeyi gözeterek şekilde gerekli araştırmalar yapılarak belirlenecek ve belirlenen bu alanlarda içme, kullanma, sulama ve sanayi amaçlı yüzey suyu depolama alanları oluşturulacaktır. Bu kapsamda özellikle Bölgenin kuzey aksındaki su havzalarının etkin değerlendirilmesi sağlanacaktır.

Bununla beraber mevcutta bulunan ve bakıma ihtiyacı olan su toplama tesislerinden maksimum faydanın sağlanması çerçevesinde bu su toplama tesislerinin bakımları gerçekleştirilecektir.

Bölgenin en önemli su kaynağı durumunda bulunan Meriç Nehri ve kollarının etkin değerlendirilmesine yönelik barajların arttırılması için çalışmalar gerçekleştirilecek ve Meriç Nehri sularının Bölge içlerine ulaştırılması projelerinin fizibilite çalışmaları yapılacaktır.

Politika 9.5. : Orman alanlarının korunarak değerlendirilmesi sağlanacaktır

Orman alanlarında ve yakınlarında kurulan ve kurulması düşünülen konut, tesis, maden vs. unsurların ormana etkilerinin araştırılarak risk analizleri sonrasında gerçekleştirilmesine izin verilmesi sağlanacak ve işletme aşamasında düzenli kontroller yapılarak çevresel sürdürülebilirliğe ilişkin önlemler alınacaktır.

Bölgenin özellikle önemli kuş göç yolları üzerinde bulunması sebebiyle doğanın sürdürülebilir dengesini sağlamak üzere Longoz Ormanları, Gala Gölü gibi doğal sulak alanlar korunacaktır.

Potansiyel eko turizm alanları belirlenerek statü kazandırılacak ve eko turizm vasıtasıyla kırsal bölgelerin ekonomisi geliştirilirken etkin koruma önlemleri alınacaktır.

Kentlerde nüfus oranına göre orman alanlarının Avrupa ortalamasına getirilmesi konusunda yerel idareler desteklenecek ve mevcut şehir alanlarının ağaçlandırılması gerçekleştirilirken yeni şehir alanlarının bu ortalamalar düşünülerek planlanması sağlanacaktır. Bunun yanında

Bölgeye uygun kuraklığa dayanıklı peyzaj bitkilerinin belirlenerek yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

Bölgenin biyoçeşitlilik envanterinin hazırlanması desteklenecek ve yok olma tehlikesi ile karşı karşıya olan türler için koruma stratejileri geliştirilecektir.

Ekolojik dengenin sürdürülebilirliğinin sağlanması bakımından Bölgede bulunan millî parklar, tabiat koruma alanları, tabiat parkı ve özel çevre koruma bölgeleri ile sulak alan koruma bölgeleri mutlak olarak korunacaktır.

Bozuk orman alanları rehabilite edilecek, orman yangınları için risk analizleri yapılarak analiz sonrasında ilgili tedbirler alınacaktır.

Odun dışı orman ürünlerinin etkin değerlendirilmesine yönelik girişim ve işbirlikleri desteklenecektir. Bu kapsamda Bölge genelinde odun dışı orman ürünleri envanteri bölge üniversiteleri koordinasyonunda hazırlanacaktır.

Politika 9.6. : Bölgenin verimli tarım toprakları korunarak kullanılacaktır

Toprağın etkin ve planlı kullanımının sağlanması amacıyla öncelikle, Bölgedeki tarım, sanayi ve kentleşmenin bölge planı, çevre düzeni planı ve diğer alt ölçekli planlar çerçevesinde planlı yürütülmesi sağlanacaktır.

Yoğun gübre ve ilaç kullanımından dolayı kirliliğe maruz kalan hassas alanlar belirlenecek ve bu alanlarda iyi tarım faaliyetleri uygulanarak toprak kalitesinin iyileştirilmesi sağlanacaktır. Bununla beraber üreticilere verimli su, gübre ve ilaç kullanımı konusunda eğitimler verilmesi desteklenecek ve gübre ve ilaç kullanımı denetim altına alınacaktır.

Verimli toprakların kaybına neden olan erozyonun önüne geçmeye yönelik Bölgede erozyon bakımından riskli alanlar belirlenerek bu alanlarda işbirlikleri çerçevesinde hazırlanacak strateji planları ile erozyon kontrolü, ağaçlandırma, bozuk orman alanlarının rehabilitasyonu, mera ıslahı gibi eylemlerin gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.

Politika 9.7. : Havza bazında entegre çevre izleme bilgi sistemi kurulacaktır.

Yer altı ve yüzeysel su alt havzalarının sınırları esas alınarak entegre çevre izleme bilgi sistemlerinin oluşturulması amacıyla çalışmalara başlanacaktır. Doğal kaynakların güncel durumlarının sistematik olarak coğrafi bilgi sistemleri vasıtasıyla sürekli izlenmesini sağlayacak altyapılar geliştirilecektir. Ayrıcı alt havzalar bazında izleme noktalarının belirlenmesi ve alt havzalara göre kirlilik haritalarının oluşturulması amacıyla gerekli araştırmalar yapılacaktır.

Politika 9.8. : Katı atıkların toplanması, geri dönüşümü ve bertarafına yönelik altyapı geliştirilecektir

Mevcut katı atık birliklerinin gerekli planlamalar ile katı atıkların toplanması, ayrıştırılması, geri dönüşümü konusunda master planlar hazırlamaları sağlanacaktır.

Düzenli katı atık depolama tesislerinin yerüstü ve yer altı suyu besleme alanlarına doğrudan etki yapacak sahalarda gerçekleştirilmemesi amacıyla düzenli katı atık depolama tesislerinin yer seçimi ve fizibilite araştırmaları desteklenecektir.

Katı atıkların ayrıştırılması, geri dönüşümü ve katı atıklardan enerji ve diğer yan ürünlerin elde edilmesi için gerekli tesislerin kurulması teşvik edilecektir. Kırsal alanlarda katı atıkların çevreye verdiği zararın önlenmesi amacıyla katı atıkların toplanmasına yönelik faaliyetler teşvik edilecektir.

Atıkların kaynağında önlenmesi ve/veya ayrıştırılması hususlarında toplumda bilinç seviyesinin yükseltilmesine yönelik eğitim ve farkındalık faaliyetleri yürütülecektir.

Politika 9.9. : Ulusal politikalar doğrultusunda Bölgede iklim değişikliğine ilişkin gerekli tedbirler alınacaktır

Küresel iklim değişikliğinin Bölgenin doğasına ve özellikle tarım sektörüne etkisinin belirlenmesi ve iklim değişikliği stratejilerinin oluşturulması amacıyla üniversitelerin yapacağı çalışmalar desteklenecektir. Bununla beraber iklim değişikliğine neden olan sera gazı emisyonlarının kontrolü ile ozon tabakasını incelten maddelerin kontrolü ve azaltılmasını sağlayacak tedbirler alınacaktır.

Ulusal iklim değişikliği strateji belgesi çerçevesinde Bölgede karbon ekonomisinin oluşturulmasına yönelik farkındalık oluşturulması amaçlı girişimler teşvik edilecektir. Bu kapsamda gönüllü karbon piyasası hakkında Bölgenin farkındalık seviyesi yükseltilecektir.

Politika 9.10. : Şehirlerde hava kirliliğinin önlenmesine yönelik girişimler desteklenecektir

Sanayinin yoğun olduğu alanlar ile ısınmada doğalgazın kullanılmadığı ilçelerde hava kalitesinin ölçümleri gerçekleştirilerek hava kirliliğinin boyutlarının ortaya çıkarılması amacıyla hava kalitesi ölçüm istasyonları kurulacaktır. Bölgede hava kirliliğinin en önemli sebeplerinden birini oluşturan kalitesiz yakıt kullanımının önüne geçilmesine yönelik denetimler tüm Bölge bazında etkinleştirilecektir.

Benzer şekilde hava kirliliğine neden olan diğer kaynakların (motorlu taşıtlar ve sanayi) oluşturulacak denetim programı kapsamında denetimleri gerçekleştirilecektir.

Isı ihtiyacının azaltılarak hava kirliliğine neden olan yakıt miktarının azaltılmasına yönelik mevcutta bulunan ve yeni yapılacak binaların ve tesislerin yürürlükteki enerji verimliliği mevzuatına uygun yapılması sağlanacaktır.

Öncelik 10: Doğal Afet Yönetiminde Etkinlik Arttırılacaktır

Afetler ülkelerin sürdürülebilir kalkınmasında gerekli önlemler alınmadığı takdirde olumsuz etkiler oluşturmaktadır. Bu yüzden ülkelere afetlerin önlenmesi yanında afet sonrası stratejilerin yer aldığı politika belgeleri hazırlanarak bu belgeler doğrultusunda tedbirler alınmaktadır. Dünyada Yokohama Stratejisi ve Daha Güvenli Bir Dünya İçin Eylem Planı (1994), Binyıl Bildirgesi (2000), Afetlerin Azaltılması Uluslararası Stratejisi (ISDR) hazırlanması (2000), Afet Risklerinin Azaltılması Konferansı ve Hyogo Bildirgesi (2005) ve Hyogo Çerçeve Eylem Planı (2005-2015) hazırlanması, Ulusların ve Toplulukların Afetlere Karşı Dirençlerinin Artırılması ile Risk Azaltma Küresel Platformu (2007) yapılması çalışmalarında doğal afetlerin zararlarının azaltılması konusunda önemli adımlar atılmıştır. Bunların yanı sıra, 1992 yılında düzenlenen BM Çevre ve Kalkınma Konferansı'nda (Rio Zirvesi'nde) sürdürülebilir ekonomik gelişme ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine, afetlerin neden olduğu kayıpların azaltılmasına yönelik yeterli önlem ve tedbirler alınmadıkça ulaşılamayacağı ifade edilmiş; ayrıca, afet kayıpları ve çevresel bozulma arasında sıkı bir ilişki olduğu vurgulanmıştır. 2002 ve 2012 yıllarında düzenlenen BM Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvelerinde (Rio+10, Rio+20) yerleşmelerin afet riski altında olduğu kabul edilmiş, afetlerin neden olduğu zararların azaltılması için afet öncesinde risklerin azaltılmasına yönelik tedbirlerin alınması gerektiği vurgulanmıştır. Hyogo Bildirgesi ile Ulusların ve Toplulukların Afetlere Karşı Dirençlerinin Artırılması Çerçeve Eylem Planı (2005-2015) doğrultusunda, 2008 yılında yayımlanan ilk değerlendirme raporuna göre birçok ülkede, afetlere hazırlık, müdahale, erken uyarı ve afet bilgi sistemlerinin kurulması konularında kurumsal ve yasal düzenlemeler yapıldığı; böylece, kasırga, sel gibi olaylarda ölüm oranlarında az da olsa düşüş yaşandığı, ancak, teknik altyapı ve insan kaynaklarının geliştirilmesi ile finansal sıkıntıların aşılması gerektiği belirtilmiştir.

T.C. Kalkınma Bakanlığı Onuncu Kalkınma Planı (2014 – 2018) Afet Yönetiminde Etkinlik Özel İhtisas Komisyonu Raporunda belirtildiği üzere afetler neden oldukları can kaybı yanında önemli ekonomik, sosyal ve çevresel kayıplar da meydana getirmektedir. Bu konudaki istatistikler incelendiğinde, doğa kökenli afetlerin her yıl Türkiye gayri safi milli hâsılasının %3'ü oranında doğrudan ekonomik kayba yol açtığı görülmektedir. Ancak doğrudan ekonomik kayıpların yanında pazar kaybı, üretim kaybı, işsizlik gibi dolaylı ekonomik kayıplar da göz önünde bulundurulduğunda toplam kayıp yılda gayri safi milli hâsılasının %4-5'ine yaklaşmaktadır. Türkiye başta depremler olmak üzere sel, heyelan, çığ, kuraklık, orman yangınları gibi afetlere sürekli maruz kalmaktadır.

Türkiye, 1999 ve 2001 depremleri ile birlikte afet yönetimi sistemini yeniden sorgulamaya başlamış ve yeni yasal düzenlemelerin yapılması gereği ortaya çıkmıştır. Yerel yönetimlere afet ve acil durumlarla ilgili görev, yetki ve sorumluluklar verilmiştir.

Trakya Bölgesinde özellikle sel ve taşkınlar sosyal, fiziksel ve ekonomik kayıplara neden olan doğal afetlerin başında gelmekle birlikte, tüm bölgeyi etkileyecek deprem tehlikesinin de unutulmaması gerekir. Afet yönetiminin etkinleştirilmesi sadece afet sonrası yapılacak çalışmalar olarak görülmemelidir. Afet tehlikeleri ve onlara bağlı olarak değişken özellikler gösteren risklerin azaltılması için Bölgenin daha dirençli hale getirilmesi önemlidir.

Marmara Denizi'nde ve karada yapılan jeolojik, jeomorfolojik, jeofizik ve sismolojik araştırmalar Trakya Alt Bölgesi sınırları ve Tekirdağ ili içerisindeki noktaları etkileyecek deprem kaynak zonunun esas olarak Kuzey Marmara'da yer alan ve Mürefte-Şarköy civarından Saros Körfezi'ne uzanan Kuzey Anadolu Fayı'nın Marmara Denizi içerisindeki devamı üzerinde olacağına dair genel bir bilimsel kanaat oluşturmaktadır¹.

Marmara Denizi içerisindeki meydana gelen 1509, 1766 ve özellikle 1912 depremlerinin Bölgeyi önemli derecede etkilediği bilinmektedir. Bilimsel bulgular 7 şiddetinde ve daha büyük bir depremin bu fay zonu üzerinde oluşma olasılığının olasılıksal hesaplama yöntemlerine göre 2004 yılından itibaren gelecek 30 yılda %35 ile %70 arasında değiştiğini göstermektedir.

Mevcut “Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası'na” göre, Tekirdağ ilinin büyük bir bölümü 1. ve 2. derece deprem bölgesi olup bu alanlarda maruz kalınacak maksimum ivme katsayısı değeri 0.3 g'den büyük olacaktır. Tekirdağ ili için deprem tehlike haritası, 50 yılda %2, %10 ve %50 aşılma olasılıklarına göre hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu haritaya göre, Tekirdağ il sınırları içerisinde beklenen ivme değerleri 50 yılda %10 aşılma olasılığı için güneyden kuzeye azalarak 0,7 g ile 0,1 g arasında değişmektedir.

“Edirne İli Çevre Düzeni Planına” göre mevcut deprem bölgeleri haritası dışında yeniden hesaplanan olasılıksal deprem tehlikesi haritasına göre Edirne il sınırları içerisinde 50 yılda %2, %10 ve %50 aşılma olasılıklarına göre beklenen maksimum yatay ivmeler aşılma olasılığına ve zemin özelliklerine bağlı olarak güneyden kuzeye azalarak 0.6 g–0.1 g arasında değişmektedir. Kırklareli ilinde de deprem tehlikesi Edirne ilimizin kuzeyi ile benzer özellikler taşımaktadır.

Edirne ilinde Meriç, Tunca, Arda ve Ergene nehirleri taşkınlara neden olan akarsulardır. Hali hazırda “Edirne İli Su Taşkın Planı” bulunmaktadır. Bu itibarla plan hedefleri doğrultusunda çalışmalar yapılması önemlidir.

Bölgede deprem ve sel afetleri dışında diğer bir afet tehlikesi de kuraklık olarak ele alınabilir. Bu konuda özellikle ulusal iklim değişikliği politikası çerçevesinde gerekli önemler plan döneminde alınacaktır.

Trakya Bölgesi için afet bilgi altyapısının geliştirilmesi ve bu altyapıyı oluşturan bilgi ve verinin toplumun kolaylıkla ulaşımına ve yararlanmasına sunulması zarar azaltma çalışmalarının temelini oluşturacaktır. Bölge ve yerel ölçeklerde deprem tehlikesinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi çalışmaları için sürekli ve etkin işletilebilen kayıt sistemleri ve gözlem alt yapısı ile yer bilimlari konusunda çok disiplinli araştırmaların işbirliği ve koordinasyon içerisinde yürütülmesi sağlanacaktır.

Daha yaşanabilir ve daha güvenli yerleşim alanları oluşturabilmek için risklerin asgariye indirilmesi gerekmektedir. Bunu sağlamanın en etkin yolu, yerleşim planlarını oluştururken ana risk faktörlerini göz önüne alarak düzenlemeler yapmak, inşa edilecek tüm yapılar için

¹ 1/100.000 Ölçekli Ergene Havzası Çevre Düzeni Plan Notları

ilgili yönetmelikleri taviz vermeden uygulamak ve mevcut yapı stokunun risklerini belirleyip olası afetlere karşı daha dayanıklı hale getirmektir.

Afet konusunda toplumun bilinçlendirilmesi, afet zararlarını en aza indirmek, afetlere karşı hazırlıklı olmak ve müdahale yöntemlerini doğru bir şekilde uygulayabilmek önde gelen politikalar olacaktır.

Ayrıca plan dönemi içerisinde, depremlere ve diğer afetlere zamanında hızlı ve etkili olarak müdahale edilebilmesi için acil durum haberleşme altyapısının güçlendirilmesi, ulaşım ve tahliye koridorları, toplanma ve geçici barınma alanları, afet destek merkezleri ve acil durum tesisleri gibi altyapılar öncelikle tamamlanacaktır.

Bu öncelik kapsamında uygulanacak politikalar:

- ❖ Afet bilgi altyapısı geliştirilecektir
- ❖ Bölgesel afet tehlike analizleri ve tehlike haritaları geliştirilecektir
- ❖ Afet güvenli yerleşme ve depreme dayanıklı yapılaşma sağlanacak ve mevcut yapı stoku analiz edilecektir
- ❖ Depremler ve diğer afetlere ilişkin eğitim ve halkın bilinçlendirilmesi faaliyetleri geliştirilecektir
- ❖ Afetlerde yer alacak, afetten sonra kullanılmak üzere müdahale ve lojistik merkezleri oluşturulacaktır
- ❖ Afete müdahale konusunda bölgesel işbirliği sistemlerinin oluşturulacaktır

Politika 10.1. : Afet bilgi altyapısı geliştirilecektir

Afet bilgi altyapısı konusundaki bilimsel çalışmaların koordinasyonu sağlanarak öncelikli Ar-Ge alanları belirlenecektir. Araştırmacı ve destekleyici kuruluşların katılımı ile oluşturulacak bir komisyonun desteğinde afetle ilgili yapılacak araştırmalarda öncelikli alanlar belirlenecek ve birçok disiplini içeren araştırma projeleri geliştirilecektir.

Bölgemizde afetlerle ilgili çalışma yürüten kuruluşlarda afetlerle ilgili bilgi, veri ve rapor bulunmakla birlikte, bunlara ulaşımın tek elden yapılması araştırmacı ve kullanıcılara büyük kolaylık ve zaman kazandıracaktır. Bu nedenle bu kaynakların sanal ortamda depolanması, kurulacak olan afet bilgi altyapısı için de önemli bir veri tabanı oluşturacaktır. Bu altyapı çalışmaları yapılırken verilerin uluslararası standartlara uygun olmasına belirli bir formatta depolanmasına ve dağıtımının tek merkezden yapılmasına dikkat edilecektir.

Afetlerin özellikle de depremlerin meydana getireceği hasarların tahmini için analiz ve değerlendirme yapabilen bölgesel bir sistemin çalışmaları başlatılacaktır. Afetlerden sonra da acil durum yönetimine katkı sağlamak üzere uydu görüntülerinden yararlanılarak hasar tespit çalışmaları hızlandırılacaktır. Bu şekilde afetin verdiği zararın etkisi ve etkilediği bölgedeki büyüklüğünün belirlenmesi de önemli düzeyde kolaylaşacaktır.

Başta depremler olmak üzere Bölgede yaşanacak tüm afetler öncesi ve sonrasında yaşanan bilgi kirliliğinin önlenmesi ve toplumun doğru olarak bilgilendirilmesi sağlanacaktır. Afet sonrasında oldukça önem kazanan basın ve halkla ilişkiler konularında yeni yaklaşım ve yöntemler geliştirilerek bu konuda bölgesel medya yetkilileri ve habercilerin eğitilmesi ile ilgili çalışma başlatılacaktır.

Politika 10.2. : Bölgesel afet tehlike analizleri ve tehlike haritaları geliştirilecektir

Deprem zararlarının azaltılması yönünde yapılacak tüm çalışmaların temel girdisi, yıkıcı deprem oluşturabilecek fayların ayrıntılı olarak bilinmesi olup, Bölge genelinde tüm diri fayların haritalanması, güncellenmesi ve deprem parametrelerinin karar verici ve kullanıcılara sunulması büyük bir önem taşımaktadır. Bu bağlamda ilk adım olarak, Trakya Bölgesi için büyük ölçekli (1/250.000) diri fay haritaları hazırlanacak, ayrıca faylarla ilgili veriler güncel olarak tutularak uygun yöntemlerle coğrafi bilgi sistemlerinde sayısallaştırılarak analiz edilecektir. Benzer şekilde Bölgede potansiyel afet riski teşkil eden sel ve heyelan için tehlike ve risk haritaları oluşturulacaktır.

Bölgenin su kaynaklarına yakın olması sebebiyle deprem esnasında oluşabilecek sızılaşma oldukça büyük bir tehdit oluşturmaktadır. Deprem kaynaklı hasar verici zemin davranışlarından biri olan sızılaşma açısından jeolojik-jeomorfolojik ölçütlere dayalı bölgesel ölçekte sızılaşma potansiyeli haritaları hazırlanacaktır. Bu durum dikkate alınarak, bu alanlara ait yüzey fasiyes özelliklerine dayalı haritaların üretilmesi, ayrıca jeolojik-jeomorfolojik ve bazı genel hidrojeolojik ölçütlere göre bu çökellerin sızılaşmaya karşı duyarlılıkları açısından sınıflandırılıp sızılaşma duyarlılığı zonlamalarının bu haritalarda gösterilmesi, bu zemin davranışına karşı alınabilecek önlemlere ilişkin ayrıntılı çalışmalara önemli bir altlık oluşturacaktır.

Öncelikle deprem, sel ve heyelan açısından duyarlı yerleşim yerlerinden başlanarak, bölgesel ve yerel ölçekte afet tehlike haritaları hazırlanacak ve bu çalışmalar öncelikli olarak desteklenecektir. Bölgesel afet haritalarının yapılması afetlere karşı önlem alabilmek adına önemli ve öncelikli bir aşama olacaktır.

Bölgesel ölçekte başta deprem ve sel olmak üzere tüm afetler için afet senaryoları oluşturulacaktır. Böylece afet etkileri ile oluşabilecek risklerin analizi, sentezi, değerlendirilmesi ve azaltılması konusunda yöntem ve uygulama esasları belirlenecek ve Bölgede bulunan yerel yönetimler için farkındalık oluşturularak yol gösterici kılavuzlar oluşturulacaktır. Ayrıca, oluşturulacak afet senaryoları ile olası afetin büyüklüğü ve etki alanları tahmin edilerek yapılacak kayıp analizleriyle de tahmini hasarlar ve zararlar ortaya çıkabilecektir. Bu yaklaşımla, afet öncesi karşılaşılabilecek olayın boyutları tahmin edilerek gerekli önlemlerin alınması sağlanacaktır.

Politika 10.3. : Afet güvenli yerleşme ve depreme dayanıklı yapılaşma sağlanacak ve mevcut yapı stoku analiz edilecektir

Yerel ve bölgesel olarak yapılacak çevre ve şehircilik çalışmalarında afet tehlike ve riskleri belirlenerek bu risklerin azaltılması veya yok edilmesi yönünde faaliyetler yürütülecektir. Mekânsal gelişim planlarının hazırlanması öncesinde üç ilin ve Bölgenin tehlike ve riskleri belirlenerek risk azaltma stratejileri geliştirilecek ve bu planlarla çevre ve gelişme planlarının uyumu sağlanacaktır. Burada her ilin afet tehlike ve risklerinin ortaya konması ve sonuçlarının mekânsal planlamaya aktararak uygulanması önem arz etmektedir.

Başta hastane, okul ve tüm kamu binaları ve tarihi yapılar olmak üzere Bölgede bulunan mevcut yapı stokunun sayısı ve tipolojisi belirlenerek envanter çıkarılacaktır. Bu envanter çıkarılırken mevcut yapıların sayısı ve tipolojisinin yanı sıra her yapıya bir kimlik numarası verilerek yapıya ait kat sayısı, yapım yılı, bağımsız birim adedi, brüt yüzölçümü gibi verilerin saklanarak verilecek analitik kararlara olumlu etki de bulunacaktır. Benzer şekilde yapıların afet durumunda görebileceği hasarların tahmini ve bu paralelde hasar görebilirlik çalışmaları hızlandırılarak bu riskin bertaraf edilmesi için yöntemler geliştirilecektir.

Yapılacak olan tüm yapıların afet risklerine karşı koyabilecek şekilde inşa edilebilmesi adına konuyla ilgili geliştirilen projeler teşvik edilecektir. Bu doğrultuda yapılacak olan Ar-Ge çalışmaları desteklenecektir. Bölgede bulunan üniversitelerin öncülüğünde yapı laboratuvarları kurularak bu laboratuvarların koordineli çalışması sağlanacak ve gerekli ölçüm ve analizlerin bu laboratuvarlarda yapılması sağlanacaktır.

Yeni yapılması planlanan karayolu, demiryolu gibi ulaşım tesislerinin yanı sıra mevcut limanların depreme karşı dirençli olması yönünde önlemler alınacaktır.

Politika 10.4. : Depremler ve diğer afetlere ilişkin eğitim ve halkın bilinçlendirilmesi faaliyetleri geliştirilecektir

Trakya Bölgesinde yer alan üç ilde belirlenecek pilot bölgelerden başlanarak tüm halka otuz dakikalık afet konusunda bilgilendirme ve farkındalık eğitimleri verilecektir. Bu eğitimler öncelikle apartman ve site bazında başlatılacak ve eğitimleri verecek olan eğitmenler için de kısa süreli eğitim programları düzenlenecektir. Ayrıca, halkın toplu olarak faaliyetlerde bulunduğu okullarda, işyerlerinde, pazarlarda vb. gibi yerlerde kısa süreli bilgilendirme çalışmaları yapılacaktır.

Ortak yaşam alanlarındaki ekranlarda, yerel tv ve radyo kanallarında, reklam panolarında ve kamu kurum ve kuruluşlarının internet sitelerinde afet ile ilgili bilgilendirme ve farkındalık materyallerine yer verilecektir.

Proje bazlı bilinçlendirme ve eğitim faaliyetleri düzenlenecektir. Bu kapsamda Bölge illerinde seçilecek pilot okullardan başlanarak eğitim verilerek, okul yönetici ve öğretmenleri, öğrenciler ve velilerde afet bilincinin geliştirilmesi, afete hazırlıklı olma kültürünün oluşturulması ve okul afet ve acil durum yönetimi planlarının en iyi şekilde hazırlanması ve

uygulanması sağlanacaktır. Pilot uygulamanın ardından, proje eğitim ve uygulamalarının Bölge geneline yaygınlaştırılması da amaçlanacaktır. Benzer şekilde; önemli kent merkezlerinde, okullarda deprem simülasyon aracı ile bilinçlendirme etkinlikleri kapsamında, bilgi eksikliği, belirsizlikler ve çaresizlik hissi ile beslenen korku dolu yaklaşımları, hazırlıklı olma ve güvende hissetme duygularına dönüştürme adına çalışmalar yapılacaktır. Diğer taraftan, görsel ve uygulama odaklı “Mobil Deprem Simülasyon Eğitim Aracı” ile bölgesel çapta depremden korunma kültürü bilinci kazandırılacaktır.

Politika 10.5. : Afetlerde yer alacak, afetten sonra kullanılmak üzere müdahale ve lojistik merkezleri oluşturulacaktır

Afet sonrasında veya acil durumlarda, hem merkezi düzeydeki hem yerel düzeydeki kurumlar arasında hızlı ve güvenli haberleşmenin sağlanabilmesi için alt yapının geliştirilmesi, bu kapsamda afet yönetimi ve acil yardım planlarının da yeniden değerlendirilmesi yapılacaktır. Ayrıca acil müdahale ve yardımların hızla gerçekleştirilmesi için gerekli ulaşım sistemleri ve mekânsal organizasyonlar sağlanacak, yer seçimleri yapılarak mevcut planlarda bu amaçla gerekli değişiklikler yapılacaktır.

Afet anı ve sonrasında gereksinim duyulan sağlık tesisleri, tahliye koridoru, toplanma ve geçici barınma alanları ve acil durumda kullanılacak tesislerin tanımları yapılarak, Bölgede bulunan yerleşim alanlarının nüfusuna ve gereksinimlerine göre standartlar belirlenecektir. Ayrıca mekânsal planlamalarda acil durumda kullanılacak alan ve yapılar, ulaşım, sağlık hizmetleri, geçici barınma ve lojistik gibi fonksiyonlar bir bütün olarak dikkate alınacaktır.

Yerleşim alanlarında bulunan sağlık tesislerinin güvenliğinin sağlanması kadar afet bölgesine hemen kurularak acil müdahalelerde bulunacak mobil ünitelere (sahra hastaneleri, tam donanımlı ambulanslar vb.) de gereksinim duyulmaktadır. Mobil acil müdahale ve ulaştırma birimleri geliştirilecektir.

Politika 10.6. : Afete müdahale konusunda bölgesel işbirliği sistemleri oluşturulacaktır

Deprem yönetimi ile ilgilenen yöneticiler ve konu ile ilgili akademisyenlerin katılacağı toplantılar düzenlenecek, afetlere müdahale konusunda istişareler yapılarak koordinasyon ve dil birliği sağlanması çalışmalarına devam edilecektir.

Özel sektör kuruluşlarının afet yönetim sistemi içine girmeleri sağlanarak toplumun tüm paydaşlarının afet yönetim sisteminin risk azaltma, hazırlık, müdahale, iyileştirme ve yeniden inşa gibi tüm aşamalarına etkin olarak katılımının sağlanacaktır. Afetler sonrasında üretim tesislerinin süratle onarılabilmesi ve faaliyetlerinin sürdürülebilmesi için bu tarz işbirlikleri geliştirilecektir.

Bireylerin afetlere hazırlıklı olması ve afet zararlarını azaltmak üzere hazırlık yapmaları gerekli ancak yeterli değildir. Dirençli toplum ve kurumlar için her düzeyde halkın katılımını gerçekleştirebilmesi ve örgütlenebilmesi için Bölgedeki paydaşlar, kaynak kişiler/kurumlar ve gönüllüler bulunup katılımlarının sürekliliği sağlanacaktır. Afet gönüllülük sisteminin Bölge

genelinde kurulması için çalışmalar yürütülecektir. Ayrıca, gönüllülük sistemiyle kurulmuş olan sivil toplum kuruluşlarının afet konusunda yetkin diğer kurum ve kuruluşlarla beraber hareket edebilmesi için uygun platformlar oluşturulacaktır.

Bölgede bulunan iller ve Bölgeye yakın olan diğer iller ile işbirlikleri sağlanarak afet sonrasında en kısa zamanda doğru müdahalenin yapılması için çalışmalar başlatılacaktır. Bölgenin diğer ülkelerle olan yakınlığından dolayı bu tür işbirlikleri sadece iller arasında kalmayıp ulusal bazda olması yönünde girişimlerde bulunulacaktır.

Öncelik 11: Kültürel ve Tarihi Dokunun Korunarak Geliştirilmesi Sağlanacaktır

Trakya Bölgesi tarihi kalıntılar, maddi kültürel varlıklar ve anıt yapılar konusunda zengin bir bölgedir. Bölge tarihten günümüze birçok medeniyetin geçiş yolu olmuştur. Ayrıca Bölgeye yerleşmiş olan Trak, Roma ve Osmanlı Medeniyetlerinin izleri hala tarihi yapılarda görülebilmektedir. Trak'lardan kalan çok sayıda tümülüs ve şehir kalıntıları, Romalılardan ve Hristiyan hacılardan kalan çok sayıda kaya mezarı, kale, şehir kalıntıları ve benzeri yapılar, Osmanlıdan kalan eşsiz bir başkent Edirne ve çok sayıda imarethane, cami, köprü ve su yolu bölgede bulunmaktadır.

Bu kadar çok sayıda tarihi kalıntıya sahip olmasına rağmen Bölgede restore edilerek ziyarete açılmış yer sayısı çok sınırlı kalmıştır. Özellikle bir Osmanlı başkenti Edirne, Romalıların Trakya'daki başkenti Perinthos, Trakların başkenti Vize ve hristiyan hacılar için önemli bir korunak yeri olarak görev yapmış olan Sinanköy gibi yerlerde birçok yapının hala toprak altında bulunması, sit alanı olarak ilan edilmiş olmalarına rağmen gün yüzüne çıkarma ve restore etme gibi çalışmalar konusunda büyük bir eksikliğin olması Trakya Bölgesinde kültür ve turizm konusunda sahip olunan potansiyelin etkin kullanımına engel olmaktadır.

Tablo 29. Ülkemizde ve Bölgemizdeki Tescilli Taşınmaz ve Kültür Varlıkları (2011)

	Türkiye	TR21 Trakya	Tekirdağ	Edirne	Kırklareli
Sivil Mimarlık Örneği	60.823	1032	342	548	142
Dinsel Yapılar	8.503	217	41	140	36
Kültürel Yapılar	9.518	391	97	248	46
İdari Yapılar	2.458	98	15	54	29
Askeri Yapılar	1.023	62	4	49	9
Endüstriyel ve Ticari Yapılar	3.312	121	13	99	9
Mezarlıklar	3.210	181	33	143	5
Şehitlikler	227	11	2	8	1
Anıt ve Abideler	313	23	10	12	1
Doğal Varlıklar	6.808	68	43	17	8
Kalıntılar	1.973	99	24	71	4
Korumaya Alınan Sokaklar	60	0	0	0	0
Toplam	98.228	2303	624	1389	290

Kaynak: Kültür İstatistikleri, TÜİK.

Tablo 30. Türkiye ve Bölgemizde Çeşitlerine Göre Sit Alanları (2011)

	Toplam	Arkeolojik	Kentsel	Doğal	Tarihi	Diğer
Türkiye	12272	10132	248	1272	153	467
TR21 Trakya	418	361	3	35	6	13
Tekirdağ	144	134	1	4	2	3
Edirne	159	129	1	23	2	4
Kırklareli	115	98	1	8	2	6

Kaynak: Kültür İstatistikleri, TÜİK.

Tablo 31. Kültür ve Turizm Bakanlığına Bağlı Müzeler, Eser ve Ziyaretçi Sayıları (2011)

	Müze Sayısı	Ören yeri Sayısı	Müze Eser Sayısı	Müze ve Ören yeri ziyaretçi sayısı
Türkiye	189	131	3149982	28459311
TR21 Trakya	5	0	47495	36347
Tekirdağ	2	0	16662	0
Edirne	2	0	24833	23399
Kırklareli	1	0	6000	12948

Kaynak: Kültür İstatistikleri, TÜİK.

Trakya, tarihi yapılar ve ahşap/taş evler konusunda da oldukça zengindir. Her ilçe ve il merkezinde belirli sayıda tarihi yapı bulunmaktadır. Edirne bu konuda ön plana çıkmaktadır. Şehir merkezinde çok sayıda Osmanlı yapısı ve bunların yanı sıra Romalılardan kalmış bazı yapılara da rastlamak mümkündür. Kırklareli il merkezinde bulunan Yayla mahallesinde Bulgaristan ve Yunanistan'a göçen insanların bıraktığı taş ve ahşap evler bulunmaktadır. Tekirdağ il merkezinde aralarında Macar ulusal kahramanlarından Rakoczi'nin sürgünde yaşadığı ev bulunmak üzere çok sayıda tarihi ahşap ev bulunmaktadır. Lüleburgaz, Babaeski, Havsa, Enez ve diğer birçok yerleşim yerinde tarihi yapılara rastlamak mümkündür.

Plan dönemi içinde gelişmiş ülkelerdeki olduğu gibi bu tür tarihi yerler şehir hayatı ile bütünleştirilerek kullanarak koruma yöntemi ile yaşatılacaktır.

Bölgede tarihi ve kültürel yapıların özellikle kentsel dönüşüm çalışmalarının sağlayacağı hukuki zemin kullanılarak kent yaşamlarına kazandırılması hızlandırılmalıdır. Uygun kullanım alanlarında işlevler yüklenerek koruma ilkesi Bölgedeki tarihi ve kültürel yapıların korunmasının yanı sıra aynı zamanda kentsel görünüme ve sosyal yaşama önemli bir katkının sunulmasını sağlayacaktır. Kent merkezlerinde bulunan tarihi ve kültürel yapıların yanı sıra

kent merkezlerine yakın yerlerde bulunan ve yerleşim merkezleri arasında kalan tarihi ve kültürel yapıların kullanarak koruma sistemi içine dâhil edilmeleri ve değerlendirilmeleri gerekmektedir.

Bölge, tarihi ve kültürel yapılarının yanı sıra maddi olmayan kültürel varlıkları ile de zengindir. Ancak kültürel niteliklerinin giderek yitirildiği son yıllarda, yapıların sergilenmesi ya da kent yaşamı içinde kullanılması noktasında eksiklikler giderilmelidir.

Bu öncelik kapsamında uygulanacak politikalar:

- ❖ Tarihi ve kültürel maddi ve maddi olmayan varlıkların envanteri çıkarılarak koruma altına alınacaktır
- ❖ Kent merkezlerinde bulunan tarihi ve kültürel yapıların kentsel dönüşüm planları içinde ele alınması ve kent hayatına uygun işlevler yüklenerek korunmaları sağlanacaktır
- ❖ Kent merkezleri arasında kalan tarihi ve kültürel yapıların kullanılarak korunması sağlanacaktır
- ❖ Tarihi ve kültürel yapıların ulusal ve uluslararası düzeyde etkin tanıtımı yapılacaktır

Politika 11.1. : Tarihi ve kültürel maddi ve maddi olmayan varlıkların envanteri çıkarılarak koruma altına alınacaktır

İlgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından Bölgedeki tarihi ve kültürel yapıların ve maddi olmayan kültürel varlıkların envanteri çıkartılarak, sahip olunan maddi varlıklarının fiziki ve yasal durumları tespit edilecek ve yasal koruma altında olmayanların yasal koruma altına alınması için gerekli çalışmalar başlatılacaktır.

Yasal koruma altında olmasına rağmen yer üstüne çıkarılmaları ve restorasyonlarının yapılması konusunda yasal ve diğer sorunlar olan tarihi ve kültürel yapı ve yerlerin yaşama döndürülmesi için gerekli çalışmalar ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanacak eylem planları dâhilinde gerçekleştirilecektir.

Bölge kültürü, Bölgede bulunan tarihi eserlerin hikâyelerinin çıkarılması gibi çalışmalar üniversiteler, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları arasında kurulacak işbirliği ile araştırılacak ve bu tür yerlerin tanıtımında aktif olarak kullanılacaktır.

Tarihi yerleri ve yöre kültürünü ziyaretçilere aktarmak için gerekli turist rehberi ve benzeri meslekler geliştirilerek gerekli insan kaynaklarının yetiştirilmesi sağlanacaktır.

İlgili tarafların bir araya gelmesi ile Bölgedeki tarihi ve kültürel yapıların ve kültürel olayların tanıtımı için eylem planları hazırlanarak hayata geçirilecektir. Yapılacak çalışmalarda ulusal stratejiler ile Trakya Kalkınma Ajansı tarafından katılımcı bir yöntem izlenerek hazırlanan TR21 Trakya Bölgesi Turizm Master Planı temel alınacaktır.

Politika 11.2. : Kent merkezlerinde bulunan tarihi ve kültürel yapıların kentsel dönüşüm planları içinde ele alınması ve kent hayatına uygun işlevler yüklenerek korunmaları sağlanacaktır

Kentsel dönüşüm planları yapılırken bu planları yapmakla sorumlu kamu kurum ve kuruluşları ile yerel yönetimler sivil toplum kuruluşları arasında geliştirilecek işbirliği çerçevesinde kent merkezlerinde bulunan tarihi ve kültürel yapılar kentsel dönüşüm planları içinde ele alınacak ve uygun işlevler yüklenerek kullanılarak korunmaları sağlanacaktır.

Bu tür yapılara yüklenecek olan işlevler katılımcı bir yöntemle tespit edilecek ve halkın yoğun olarak kullanabileceği yapılar haline getirilecek ve kent estetiğine katkıda bulunmaları sağlanacaktır.

Yöreyle özel kültürel olaylar tarihi ve kültürel yapılar ile ilişkilendirilecek ve bu yerleri ziyaret edenlerin bu kültürü görebilmeleri sağlanacaktır.

Politika 11.3. : Kent merkezleri arasında kalan tarihi ve kültürel yapıların kullanılarak korunması sağlanacaktır

Kent merkezleri arasında kalan yapıların hayata döndürülmesi ve uğrak yerler haline getirilmesi için ilgili kamu kurum ve kuruluşları gerekli çalışmaları ve geliştirme planlarını yapacaklar ve yerel yönetimler ile sivil toplum kuruluşları ile işbirliği halinde bu planların uygulamasını gerçekleştireceklerdir.

Kentler arası bu tür yerlerin uğrak yerler haline getirilmeleri ile ilgili olarak turizm destinasyonlarında bir nokta olarak yer almaları sağlanacaktır. Ayrıca bu yerlerin etrafında sosyal yaşam alanları, müze ve benzeri yapılar oluşturularak uygun kullanım koşulları sağlanacak ve yereldeki insanlar için hizmet sektöründe yer alabilecekleri yeni iş fırsatları yaratılacaktır.

Kentler arasında yer alan tarihi ve kültürel yapıların hikâyeleri ve efsaneleri araştırılacak ve buraları ziyaret edenlere bu hikâyeler ve efsaneler uygun şekilde aktarılacaktır.

Politika 11.4. : Tarihi ve kültürel yapıların ulusal ve uluslararası düzeyde etkin tanıtımı yapılacaktır

Bölgede bulunan tüm tarihi ve kültürel yapıların bir bütün halinde tanıtımını sağlayacak çalışmalar için her üç ildeki ilgili kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimleri ve sivil toplum kuruluşlarının işbirliği sağlanacak ve uygun ulusal ve uluslararası platformlarda etkin tanıtım faaliyetleri yürütülecektir.

D-3: GELİŞME EKSENİ: ÜRETİM VE EKONOMİ

Amaç: Bölgenin potansiyel ve fırsatlarını değerlendirerek, yenilikçi, yüksek katma değerli ve ihtisaslaşmış hizmet/üretim süreçleri ile dengeli gelişiminin sağlanması.

Trakya Bölgesi ülkemizin önemli üretim üstlerinin başında gelmektedir. Verimli toprakları ve uygun iklimi dolayısı ile ayçiçeği, çeltik, kanola ve buğday başta olmak üzere birçok tarımsal üründe, ülkemiz genelindeki üretimin önemli bölümü Bölgemizde yapılmaktadır. Tarımdaki yüksek üretim Bölgede un, yağ, pirinç, şarap ve süt/süt ürünleri sektörleri başta olmak üzere tarıma dayalı sanayiye gelişmiştir.

Tarım ve tarıma dayalı sanayide sahip olunan üretimle birlikte Bölge imalat sanayine de ev sahipliği yapmaktadır. Özellikle Çorlu-Çerkezköy ve Lüleburgaz aksı içerisinde yerleşen sanayi tesisleri, OSB, ASB ve Islah OSB'ler, gelişmiş ulaşım altyapısı ile Bölge imalat sanayi için önemli bir çekim merkezidir.

Tarımsal Üretim:

Üretimin ekonomiye yansımalarına ilişkin olarak Bölge genelinde gayrisafi katma değer 2004-2010 yılları arasında sektörel dağılımına bakıldığında, tarımın payında bir azalma görülürken sanayi ve hizmetler sektörlerinin payları artmıştır.

Tablo 32. Sektörlerin Gayrisafi Katma Değer İçindeki Payları (%)

	YIL	Tarım / Pay (%)	Sanayii / Pay (%)	Hizmetler / Pay (%)
	2004	10,7	28	61,3
	2005	10,6	28	61,3
	2006	9,4	28,2	62,4
TR	2007	8,5	27,8	63,7
	2008	8,5	27,2	64,3
	2009	9,1	25,3	65,6
	2010	9,5	26,4	64,1
	2004	16,4	32,8	50,7
	2005	14,9	32,9	52,2
TR21	2006	12,5	34	53,5
	2007	11,7	35,1	53,2
	2008	11,5	35,6	52,9

2009	11,1	35,3	53,6
2010	11,1	37	51,9

Kaynak: Ulusal Hesaplar, TÜİK.

Bölge genelinde tarımın, ekonomi içerisindeki payının azalmasının ana nedeni tarımsal üretimin azalmasından ziyade, tarımda katma değer artışı sağlanamaması dolayısı ile tarımsal üretimin ekonomik boyutunun geliştirilememesi ile birlikte imalat sanayinin büyümesidir.

Tablo 33. Trakya Bölgesi Yıllar Bazında Bitkisel Üretim Değerleri (Ton)

	Tarla bitkileri	Meyveler	Sebzeler	Toplam bitkisel üretim
1991	3.647.497	116.331	575.816	4.339.644
2000	3.486.418	107.953	606.636	4.201.007
2005	3.857.571	132.194	606.488	4.596253
2006	3.683.354	114.070	564.398	4.361.822
2007	3.844.105	95.005	488.868	4.427.978
2008	4.073.647	95.331	481.508	4.650.486
2009	3.620.432	99.318	462.100	4.181.850
2010	3.851.963	98.654	407.655	4.358.272
2011	3.730.602	111.951	395.442	4.237.995
2012	4.039.969	110.445	381.946	4.532.360

Kaynak: Bitkisel Üretim İstatistikleri, TÜİK.

Nitekim 1991-2012 yılları arasındaki Bölgenin tarımsal üretim değerleri incelendiğinde toplam bitkisel üretim değerlerinin yatay bir seyir izlediği görülmektedir. Bölgede genel olarak ekilen ayçiçeği, buğday ve çeltik gibi ürünlerde dünya ve Türkiye ortalamasının üzerinde verimlilik değerleri yakalanmıştır. Verimlilik artışına yönelik olarak yapılacak çalışmaların devam etmesine karşın tarımın ekonomi içindeki payının artırılmasına yönelik olarak Bölgede katma değeri daha yüksek olan meyvecilik, sebzeçilik, arıcılık gibi tarımsal üretimin geliştirilmesi önemlidir.

Üretim miktarları göz önüne alındığında Bölgenin ISIC Rev3 Sınıflamasına göre öne çıkan tarla bitkileri;

- ✓ Tahıllarda buğday (ekmeklik), çeltik ve arpa (diğer),
- ✓ Yağlı tohumlarda ayçiçeği (yağlık) ve kanola,
- ✓ Yem bitkilerinde silajlık mısır,
- ✓ Endüstri bitkilerinde şekerpancarı,
- ✓ Yumrulu bitkilerde kuru soğandır.

Tarımsal ürün deseninin daha katma değerli ürünlere geçişine çalışılırken bu doğrultuda sulama başta olmak üzere altyapı ihtiyaçları giderilmeli ve çiftçiye etkin tarımsal danışmanlık sağlanmalıdır.

Ayrıca, Trakya Bölgesi büyükbaş hayvancılıkta Kasım 2007 tarihinden bu yana Türkiye'nin hastalıktan arı bölgesi olarak ilan edilmiştir. Bölgede yıllardır başarı ile uygulanan suni tohumlama sonucu, genotip özellikler açısından büyükbaş hayvan varlığında önemli ilerlemeler sağlanmış olup, kültür ve kültür melezi hayvan varlığının toplam hayvan varlığına oranı çok yüksektir. Bu durumun sonucu olarak da Bölge, Türkiye'nin damızlık ambarı olma özelliğine sahiptir. Bu potansiyelin ekonomiye kazandırılmasına yönelik tedbirlerin alınması önemlidir.

Bölge üreticilerinin sahip olduğu hayvan varlığı potansiyel olarak yüksek verimli kültür ve melez ırklardan oluşmasına rağmen yeterli bakım ve besleme koşullarının olmaması ve hayvancılığın daha çok küçük ölçekli aile işletmeleri tarafından yapılıyor olması dolayısı ile hayvancılık alanında başta toplulaştırma ve verim artışına yönelik çalışmalar yapılması gerekmektedir.

İmalat Sanayi:

Mevcut planlı sanayi alanlarının dağılımı incelendiğinde, planlı sanayi alanları, Çorlu-Edirne D-100 Karayolu aksı üzerinde yerleşmiş durumdadır.

Sanayinin yoğunlaşma alanları²;

- Çorlu-Velimeşe-Veliköy-Çerkezköy aksı
 - Çorlu-Marmaracık-Ulaş-Vakıflar-Misinli-Büyükkarıştıran-Lüleburgaz
 - Çorlu-Türkgücü Köyü
 - Çorlu-Tekirdağ Yolu
 - D-100 Karayolu-Evrensekiz-Ahmetbey
 - Büyükkarıştıran-Muratlı
 - Uzunköprü-Keşan
- olarak ön plana çıkmaktadır.

Bölgede yer alan OSB, ASB ve Islah OSB'ler içerisindeki parsellerin hali hazırda yarıdan fazlası boş durumdadır. Ülkemizdeki gelişmeye paralel olarak plan dönemi içerisinde planlı sanayi alanları içerisindeki doluluk oranının artacağı öngörülmektedir. Dolayısı ile bu bölgede artması beklenen imalat sanayi faaliyetlerinin sosyo-kültürel ve çevresel etkilerde göz önünde bulundurularak etkin yönetilmesi gerekmektedir. Bölgede yer alan mevcut OSB ve Islah OSB bilgileri aşağıda verilmiş olup bunlarla birlikte yeni Islah OSB'lerin kuruluş süreçleri devam etmektedir.

² 1/100.000 Ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Çevre Düzeni Planı

Tablo 34. Bölgede Yer Alan OSB ve Islah OSB Bilgileri (2012)

OSB Adı	Firma Sayısı		OSB Büyüküğü	Kapasite(parsel)		Kullanılan Parsele Göre Doluluk Oranı	Fili Doluluk Oranı
	Üretimdeki	İnşa Hal.		Toplam	Kullanılan		
Çerkezköy	218	29	1234(ha)	380	218	57%	65%
Çorlu Deri	70	1	120(ha)	210	210	100%	34%
Hayrabolu	9	3	100(ha)	100	48	48%	12%
Malkara	0	1	105,60(ha)	69	7	10%	1%
Velimeşe Islah	178	-	988,10(ha)	595	202	34%	30%
Veliköy Islah	80	-	400,36(ha)	187	80	43%	43%
Muratlı Islah	48	-	302,18(ha)	158	50	32%	30%
Ergene-1 Islah	63	-	453,73(ha)	169	74	44%	37%
Ergene-2 Islah	129	-	717,5(ha)	403	136	34%	32%
Türkgücü Islah	51	-	340,47(ha)	153	51	33%	33%
Karaağaç	35	-	186(ha)	105	35	33%	33%
Yalıboyu	19	-	38,1(ha)	50	19	38%	38%
Edirne	10	11	107,00(ha)	41	36	88%	51%
Kırklareli	11	9	367,00(ha)	103	29	28%	19%

Kaynak: OSB İstatistikleri, Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu.

2012 yılı itibari ile Bölgede 1941 adet sanayi kuruluşu bulunmaktadır. Bölgede sanayi siciline kayıtlı 1941 işletmenin 1371 adedi Tekirdağ, 271 adedi Edirne ve 299 adedi Kırklareli ilinde yer almaktadır. Tekirdağ ili Bölgede sanayinin yoğunlaşması noktasında ön plana çıkmaktadır. Bölgedeki sanayi varlığının %70,63'ü Tekirdağ, %13,96'sı Edirne ve %15,4'ü Kırklareli ilinde yer almaktadır.

Tablo 35. Sanayi Siciline Kayıtlı İşletmelerin Sektörel Dağılımı (2013)

Sektör	Tekirdağ		Edirne		Kırklareli		TR21	
	Adet	Yüzde	Adet	Yüzde	Adet	Yüzde	Adet	Yüzde
Dokuma, giyim ve deri sanayi	491	35.81%	23	8.49%	46	15.38%	560	28.85%
Gıda, ve İçki Sanayi	142	10.36%	128	47.23%	98	32.78%	368	18.96%
Taş, Toprak, Maden	135	9.85%	74	27.31%	54	18.06%	263	13.55%
Plastik, Kimya, Boya ve Cam Sanayi	232	16.92%	8	2.95%	15	5.02%	255	13.14%
Metal Eşya, Makine, teçhizat, Otomotiv Yan San.	135	9.85%	25	9.23%	18	6.02%	178	9.17%
Orman Ürünleri ve Mobilya	24	1.75%	7	2.58%	14	4.68%	45	2.32%
Kâğıt ve Ambalaj	38	2.77%	2	0.74%	2	0.67%	42	2.16%
Enerji	18	1.31%	0	0.00%	12	4.01%	30	1.55%
Beyaz Eşya Elektrik Elektronik	18	1.31%	0	0.00%	0	0.00%	18	0.93%
Diğer	138	10.07%	4	1.48%	40	13.38%	182	9.38%
Toplam	1371	100.00%	271	100.00%	299	100.00%	1941	100.00%

Kaynak: İşletme İstatistikleri, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı İl Müdürlükleri.

Bölge illerinde sanayi siciline kayıtlı işletmelerin sektörel dağılımına baktığımızda Tekirdağ ilinde en yüksek paya sahip sektörün “dokuma, giyim ve deri sanayi” olduğunu Edirne ve Kırklareli illerinde ise “gıda ve içki sanayi” olduğunu görmekteyiz. Bölge geneline en yüksek paya sahip sektörler sırasıyla “dokuma, giyim ve deri sanayi”, “gıda ve içki sanayi”, “taş, toprak, maden”, “plastik, kimya, boya ve cam sanayi” ve “metal eşya, makine, teçhizat, otomotiv yan sanayi”dir.”

Ayrıca Bölgede yer alan işletmelerin teknoloji kullanım düzeyi düşük olduğu gibi sanayinin teknoloji yığınlaşması da genel olarak düşük/orta-düşük seviyededir. Bölgenin kalkınma perspektifi çerçevesinde imalat sanayinin teknoloji yapısının yükseltilmesi yanında, katma değeri yüksek ve orta-yüksek teknolojiye sahip olan sektörler ile su kullanımı görece daha az olan sektörlerin öncelikle yerleşmesinin sağlanması önemlidir.

Tablo 36. İmalat Sanayinin Teknoloji Kullanımının Sınıflaması

TEKNOLOJİ SINIFI	İŞYERİ		SİGORTALI	
	MİKTAR	YÜZDE	MİKTAR	YÜZDE
YÜKSEK TEKNOLOJİ	54	0,86	4.411	1,85
ORTA-YÜKSEK TEKNOLOJİ	656	10,47	23.831	9,98
ORTA-DÜŞÜK TEKNOLOJİ	1.946	31,07	48.809	20,44
DÜŞÜK TEKNOLOJİ	3.608	57,60	161.744	67,73
TOPLAM	6.264	100,00	238.795	100,00

Kaynak: SGK 2012 verilerinden AB Teknoloji Sınıflamasına Göre Üretilmiştir

Özellikle Ergene Havzası içerisinde yer altı suyu tahsis kapasitesini doldurmuş alt bölgeler içerisinde girecek sanayide seçici davranılması bölgesel kaynakların sürdürülebilir kullanımı açısından gereklidir.

Bununla birlikte Bölgede sanayi sektörlerinin dağılımı sağlanırken bölgesel düzeyde gerçekleştirilecek işbirliği mekanizmaları ile suya ihtiyaç duyan sektörlerin doluluk oranı düşük ve su temin etme sıkıntısı olmayan iç ve batı bölgelerdeki OSB alanlarına yerleşimi öncelikle teşvik edilmelidir.

“Trakya Bölgesi Uluslararası Rekabet Analizi” çalışması ile Bölgenin rekabet gücüne sahip sektörler “Üç Yıldız Analizi” ve “Dış Ticarete Öne Çıkan Sektörler” çalışmalarından faydalanılarak, kümelenme yaklaşımı çerçevesinde Trakya Kalkınma Ajansı tarafından geliştirilen “Kümelenme Temelli Analiz” yöntemi ile tespit edilmiştir. Söz konusu çalışmada Bölgede, beyaz eşya, deri, tekstil ve hazır giyim, kauçuk ve kauçuk ürünleri, gıda, kağıt ve kağıt ürünleri, lojistik ve ilaç sanayi rekabet gücü yüksek sektörler olarak, turizm ve tarım makineleri sektörleri ise sahip oldukları potansiyel dolayısı ile gelişime potansiyeli taşıyan sektörler olarak belirlenmiştir.

Tablo 37. Trakya Uluslararası Rekabet Analizi Sonuçları (2012)

Sektör	3 Yıldız Analizi	Dış Ticaret	Kümelenme Temelli
Beyaz Eşya	X	X	X
Deri	X	X	X
Gıda	X		X
İlaç	X		
Kâğıt ve Kâğıt Ürünleri	X	X	
Kauçuk ve Kauçuk Ürünleri	X	X	X
Lojistik			X
Tekstil ve Hazır Giyim	X	X	X
Tarım Makineleri			
Turizm			

Kaynak: TR21 Trakya Bölgesi Uluslararası Rekabet Analizi Çalışması, Trakya Kalkınma Ajansı.

Bu itibarla Bölgenin sanayi yatırım imkân ve olanaklarının tanıtım ve promosyonu faaliyetlerinde öncelikle; tespit edilen bu sektörlerle birlikte, Türkiye Sanayi Stratejisi ve Eylem Planında belirtilen; “Otomotiv, Makine, Beyaz Eşya; Elektronik; Tekstil ve Hazır Giyim, Gıda ve Demir Çelik sektörleri, Bölgenin çevresel duyarlılığı da göz önünde bulundurulmak kaydıyla beraber değerlendirildiğinde aşağıda belirtilen sektörlerle odaklanılmalıdır:

- ❖ Gıda,
- ❖ Makine İmalatı,

- ❖ Elektrikli Ev Aletleri,
- ❖ Elektronik,
- ❖ Tekstil ve Hazır Giyim,
- ❖ Otomotiv,
- ❖ Kimya,
- ❖ Plastik ve Kauçuk.

Diğer yandan Bölgedeki su kaynakları başta olmak üzere yaşanan çevre kirliliği göz önünde bulundurularak, sürdürülebilir bir kalkınmanın sağlanmasını temin etmek amacıyla 1/100.000 Ölçekli Ergene Havzası Çevre Düzeni Planı'nda da belirtilen atık su üretimi ile birlikte çevreyi kirletici etkileri görece daha fazla olan aşağıda belirtilen üretimler başta olmak üzere bu tür sanayinin Bölge içindeki yerleşimlerinde hassasiyet gösterilmelidir.

- ❖ Yüzey temizleme (asit ile),
- ❖ Metal kaplama, Metal sertleştirme (tuz ile),
- ❖ Petrokimya,
- ❖ Klor-alkali,
- ❖ Tekstil boyama-yıkama ve emprime baskı,
- ❖ Madenin işlenmesine yönelik ağır sanayiler,
- ❖ Lifli yıkama-yağlamacılar,
- ❖ Selüloz ve/veya saman kullanarak Kâğıt üretimi,
- ❖ Asit imal ve dolumu,
- ❖ Pil, batarya-akü imal yerleri,
- ❖ Ham deri işleme
- ❖ İlaç sentez fabrikaları,
- ❖ Gres yağ fabrikaları (petrol türevi),
- ❖ Demir-çelik üretimi,
- ❖ Ağır metal tuzu üretimi,
- ❖ Rafineri,
- ❖ Çevre düzeni planlarında belirtilen şartları taşıyanlar hariç olmak üzere kömüre dayalı termik santral.

Ayrıca Bölgede yürütülecek taş ve maden ocağı işletmelerinin su havzaları ile tarımsal üretime zarar vermeyecek bir yapıda kurulmaları ve işletilmeleri sağlanacaktır.

Uluslararası Lojistik Merkez:

Bölgenin sahip olduğu coğrafi avantajlarla birlikte güçlü ulaştırma altyapısı, lojistik sektörü açısından Bölgeye büyük fırsatlar sunmaktadır. Özellikle uluslararası bir yük limanı olarak kurgulanan Asyaport limanının 2013 yılı sonu itibarıyla faaliyete geçmesiyle birlikte Bölgenin lojistik potansiyelinin değerlendirilmesi yönünde önemli bir adım atılmış olacaktır.

Asyaport Limanı, uluslararası yüklerin Karadeniz limanlarına ulaştırılmasında önemli bir aktarma limanı olacağı gibi orta vadede Trakya Bölgesinin Güneydoğu Avrupa'nın lojistik merkezi olmasına büyük katkı yapacaktır. Uzakdoğu'dan gelen yüklerin Tekirdağ limanları

kanalı ile Rotterdam, Hamburg gibi limanlardan daha avantajlı bir sürede Avrupa'ya taşınmasını sağlanabilecektir.

Ayrıca Marmara Denizi'nin yük taşımacılığında daha etkin kullanımının sağlanarak, Tekirdağ-Bandırma ve Tekirdağ-Derince Ro-Ro ve trenferi seferlerinin güçlendirilmesi ile birlikte Avrupa ile Asya arasında İstanbul trafiğini bypass ederek yük taşımacılığı daha hızlı yapılabilecektir.

Yukarıda değinilen gelişmeler ve beklentiler ile birlikte Tekirdağ ili başta olmak üzere Bölgede İstanbul Metropolitan alanı ile Güneydoğu Avrupa Bölgesine hizmet verecek lojistik merkezlerin oluşumu yönünde gerekli tedbirler alınmalıdır.

TR21 Trakya Bölgesi Uluslararası Doğrudan Yatırım Durumu

Türkiye'ye gelen toplam uluslararası doğrudan yatırım tutarı 2002 yılına kadar olan dönemde 15 milyar dolar seviyesinde iken 2002 yılından sonra 2013 yılı Temmuz ayına kadar olan dönemde toplamda 130 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2004-2012 yılları arasında Türkiye'ye Uluslararası Doğrudan Yatırımlar en fazla 2007 yılında 22.047 milyar dolar olarak gerçekleşirken 2012 yılında bu rakam 12.557 Milyar dolar seviyede kalmıştır. 2002-2012 yılları arasında uluslararası yatırımların sektörel bazda dağılımına göz atıldığında 38,6 milyar dolar ile finans ve sigorta faaliyetleri sektörünün ilk sırada yer aldığı görülürken onu sırasıyla 21,8 milyar dolar ile imalat sanayi, 12,1 milyar dolar ile enerji sektörü, 11,2 milyar dolar ile telekomünikasyon sektörü ve 4,8 milyar dolar ile toptan ve perakende ticaret sektörünün izlediği görülmektedir. 2012 yılında ise Türkiye'de uluslararası yatırımlar açısından ilk üç sektör imalat, inşaat ve finans sektörleri olurken bu üç sektör 2012 yılı uluslararası doğrudan yatırımların %71,8'ini oluşturmuştur. 2012 yılında AB ülkelerinin yanı sıra Malezya, Azerbaycan ve Lübnan'dan gelen sermaye miktarı Asya ülkelerinin de Türkiye'ye olan ilgisinin giderek arttığını gösterirken AB ülkelerinin gerçekleştirdiği Uluslararası doğrudan yatırımları ağırlığını korumaktadır. (TCMB ve Ekonomi Bakanlığı)

Uluslar arası Sermaye Şirketlerinin İllere göre dağılımına bakıldığında TR21 Trakya Bölgesi illeri olan Tekirdağ, Edirne ve Kırklareli'nin 1954-2012 yılları arasında şirket sayısı yönünden ilk 10 ile giremediği görülmektedir. Bununla beraber TOBB Sanayi Veritabanında bulunan 1070 kayıtlı Yabancı Sermayeli Firmaların illere göre dağılımına göz atıldığında bu firmaların 79'unun Tekirdağ iline, 13'ünün Kırklareli iline ve 3 adedinin Edirne iline kayıtlı olduğu görülmektedir. Ekonomi Bakanlığının verilerine göre 1954-2012 yılları arasında Tekirdağ ilinde 177 adet, Edirne ilinde 53 adet ve Kırklareli ilinde 27 adet uluslararası sermayeli şirketin faaliyette bulunduğu görülmektedir. Bölgedeki bu şirketlerin sektörel dağılımına bakıldığında Tekirdağ ilinde sırasıyla en fazla imalat sanayi, toptan ve perakende ticaret, motorlu taşıt, motosiklet, kişisel ve ev eşyalarının onarımı ve inşaat, gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri sektörlerinde; Edirne ilinde sırasıyla en fazla Toptan ve Perakende Ticaret, Motorlu Taşıt, Motosiklet, Kişisel ve Ev Eşyalarının Onarımı, Ulaştırma, haberleşme ve depolama hizmetleri ve imalat sanayi sektörlerinde; Kırklareli ilinde ise sırasıyla en fazla imalat sanayi, Toptan ve Perakende Ticaret, Motorlu Taşıt, Motosiklet, kişisel ve Ev Eşyalarının Onarımı ve Tarım, avcılık ve ormancılık sektörlerinde firma bulunduğu

görülmektedir. Bölgeye gelen firmalar incelendiğinde elektrikli ev eşyaları gibi montaja dayalı imalat sanayi ana firmalarının bölgeye hem kendi uluslararası yan sanayini getirdikleri hem de yerli yan sanayinin bölgede gelişmesini sağladığı görülmektedir.

2008-2012 yılları arasında uluslar arası şirketlerin yatırım projelerinin yatırım tutarına göre dağılımı incelendiğinde Tekirdağ ilinin toplamda 907,8 milyon dolar yatırım alarak 81 il içerisinde 8. İl olduğu, Kırklareli ilinin ise 283,5 milyon dolar ile 20 il olduğu gözlenmektedir. Aynı yıllar içerisinde proje sayılarına bakıldığında ise Tekirdağ ilinin 45 proje ile 81 il içerisinde 6. İl olurken, Kırklareli ili 15 proje ile 16. İl olduğu görülmektedir. Edirne ili ise yatırım projelerinin yatırım tutarına ve proje sayısına göre 81 il içerisinde ilk 20’de arasında bulunmamıştır.

Yukarıda verilen bilgiler ve yapılan değerlendirmeler çerçevesinde Bölgede tarım ve sanayi üretimin geliştirilmesinde aşağıdaki temel ilkeler benimsenmiştir.

- ❖ Katma değerli üretim,
- ❖ Üretimde orta ve ileri teknoloji kullanımı,
- ❖ Sürdürülebilir üretim,
- ❖ Yenilikçi üretim.

Üretim ve Ekonomi ekseni çerçevesinde belirlenen öncelik ve politikalar aşağıdadır.

Üretim ve Ekonomi Gelişme Ekseni Öncelikleri

Tablo 38. Gelişme Ekseni: Üretim Ve Ekonomi

ÜRETİM VE EKONOMİ

POLİTİKALAR

Öncelik 12: Orta ve Yüksek Teknolojiye Sahip Katma Değerli Üretime Geçiş Sağlanacaktır

1. Bölgeye orta ve yüksek teknolojiye sahip sektörlerin yerleşimlerine öncelik verilecektir
2. Üretimde katma değer artışının sağlanmasına yönelik eğitim ve farkındalık faaliyetleri ile birlikte bu yöndeki girişimler desteklenecektir

Öncelik 13: Çevreye Duyarlı Üretimin Altyapısı Geliştirilecektir

1. Ergene havzası üzerinde su kullanım kotaları dikkate alınmak suretiyle Bölgeye az su kullanan ve kirlenmeyen sanayinin gelmesi yönünde gerekli tedbirler alınacaktır
2. İşletmelerin çevreyi kirlenmeye sebep olan faktörleri kontrol altına alınacaktır

Öncelik 14: Entegre ve İşbirlikçi Üretime Geçiş Desteklenecektir

1. İmalat sanayinde küme oluşumları desteklenecektir
2. Endüstriyel simbiyoz konusunda farkındalık geliştirilerek desteklenecektir
3. Tarım-sanayi, tarım-turizm entegrasyonu geliştirilecektir
4. Tarımsal üretimde işbirliklerinin geliştirilmesi sağlanacaktır
5. Kamu - üniversite - sanayi işbirliğinin geliştirilmesi sağlanacaktır
6. OSB'ler arası bölgesel işbirliklerinin geliştirilecektir

Öncelik 15: KOBİ ve Esnaf Sanatkarların Kurumsal ve Yönetimsel Kapasitelerinin Geliştirilmesine Yönelik

1. KOBİ ve Esnaf sanatkarların kurumsallaşmasının desteklenmesi
2. KOBİ ve Esnaf sanatkarların markalaşma süreci desteklenecektir
3. KOBİ ve Esnaf sanatkarların Ar-Ge ve Yenilik kapasiteleri geliştirilecektir
4. KOBİ ve Esnaf Sanatkarların işbirliği ve dayanışmaya teşvik edilmesi

Tedbirler Alınacaktır.

Öncelik 16: Tarımda Çeşitlilik ve Katma Değer Artışı Sağlanacaktır

5. KOBİ ve Esnaf sanatkârların finansman kaynaklarına erişimleri güçlendirilecektir

1. Tarımsal üretimde işbirlikleri ve Ar-Ge faaliyetleri geliştirilecektir
2. Tarımsal üretimde altyapı eksiklikleri giderilecektir
3. Tarımda ürün çeşitliliğinin artırılmasına yanında ekonomik ölçek büyüklüğünde tarımsal üretim geliştirilecektir
4. İhracata dönük tarımsal üretim teşvik edilecektir
5. Çiftçiye yönelik eğitim ve bilgiye erişim olanaklarının geliştirilecektir

Öncelik 17: Bölgenin Güneydoğu Avrupa'nın Lojistik Üssü Haline Getirilmesine Yönünde Altyapı ve Girişimler Desteklenmesi

1. Bölgenin ulusal ve uluslararası ulaşım bağlantıları güçlendirilecektir
2. Bölgenin multimodal taşımacılık altyapısı geliştirilecektir
3. Lojistik merkez oluşumları teşvik edilecektir
4. Bölge genelinde lojistik sektörünün gelişimine yönelik işbirliği imkânları arttırılacaktır

Öncelik 18: Turizmin Bölgesel İşbirlikleri Çerçevesinde Sürdürülebilir Gelişimi Sağlanacaktır

1. Tematik ve bütüncül bir turizm yaklaşımı ile Bölge genelinde belirlenmiş olan turizm aksları güçlendirilecektir
2. Bölgedeki kültür ve turizm varlıkları korunarak geliştirilecektir
3. Bölgenin turizm imkânlarının etkin tanıtımı yapılacaktır
4. Turizm alanındaki insan kaynakları kapasitesi geliştirilecektir.

Öncelik 19: Enerji Üretim ve Kullanımında Etkinliğin Sağlanmasına Yönelik Tedbirler Alınacaktır

1. Yerli kaynaklara öncelik vermek suretiyle kaynak çeşitlendirmesi sağlanacaktır
2. Yenilenebilir enerji kaynaklarının enerji arzı içindeki payı arttırılacaktır
3. Ulusal Politikalar çerçevesinde şekillenen enerji geçiş koridoru avantajı etkin olarak değerlendirilecektir

4. Enerji kullanımında verimliliğin artırılması sağlanacaktır.

Öncelik 20: Yatırım İmkânlarının Etkin Tanıtımı Yapılacak ve Yatırım Süreci Desteklenecektir

1. Bölge yatırım destek ve tanıtım stratejisi ile eylem planı hazırlanacaktır
2. Yatırım destek süreçlerini kolaylaştırıcı “Tek Durak Ofis”ler Oluşturulacaktır
3. Yatırımcıların Bölge ile ilgili ihtiyaç duyacakları bilgilere kolay ulaşımını sağlamaya yönelik uygulamalar geliştirilecektir

Öncelik 21: İşletmelerin Uluslararası Pazarlara Erişebilirlikleri ile Entegrasyon Kabiliyetlerini Arttırıcı Tedbirler Alınacaktır

1. Bölgesel markaların oluşturulması desteklenecektir
2. İşletmelerin markalaşma ve dış ticaret konusundaki kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi desteklenecektir

Öncelik 12: Orta ve Yüksek Teknolojiye Sahip Katma Değerli Üretime Geçiş Sağlanacaktır

Teknoloji, bilim ve inovasyon günümüz dünyasında rekabet gücünün ve ekonomik büyümenin, dolayısıyla toplumların kalkınması ile refahının en belirleyici unsurlarından biri konumuna gelmiştir.

Teknoloji ve bilgi tüm sektörlerde önemini korumakla birlikte bilginin ve teknolojinin farklı sektörlerde farklı yoğunlukta ve şekillerde kullanılması sebebiyle çeşitli sektörel sınıflamalar önerilmektedir. Bir ekonominin bilgi ekonomisine geçişi sürecindeki konumunu ve teknolojik düzeyini belirlemek amacıyla imalat sanayi için OECD tarafından gerçekleştirilen sınıflama önerisinde sektörlerdeki Ar-Ge yoğunlukları esas alınarak 4 farklı sektörel grup tanımlanmıştır. Bunlar; yüksek teknoloji, orta-yüksek teknoloji, orta-düşük teknoloji, düşük teknoloji'dir

Ülkemizin üretiminde ve ihracatında yüksek ve orta-yüksek teknoloji ürünlerine ağırlık verilerek ülkemizin uluslararası arenada rekabet gücünün artırılıp refah seviyesinin üst basamaklara çıkması amacıyla “Türkiye Sanayi Stratejisi Belgesinde” Türkiye için uygulanacak stratejinin uzun dönemli vizyonu “Orta ve yüksek teknoloji ürünlerde Avrasya'nın üretim üssü olmak” olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda özellikle 1980'li yıllardan sonra sanayisi atılım gösteren Trakya Bölgesinin mevcut sanayi yapısının dönüştürülmesi ve yeni oluşturulacak sanayinin ise yüksek ve orta-yüksek teknoloji sektörlerinde gelişmesi Bölgenin refahının uluslararası düzeyde gelişmesi ve ülkemizin uzun dönemli vizyonunu desteklemesi bakımından önemlidir.

Avrupa Birliğinin 27 üyesinin 2010 yılı verilerine göre imalat sanayinin teknoloji sınıflarına bakıldığında toplam imalat sanayi sektörünün %12'sinin yüksek teknolojiye, %35'inin orta-yüksek teknolojiye, %27'sinin orta-düşük teknolojiye ve %26'sının düşük teknolojiye sahip olduğu görülmektedir. Buradan da görüleceği üzere Avrupa birliğinin imalat sanayinin 3'te birinden fazlasının orta-yüksek teknolojiye sahip olduğu gözlenmektedir.

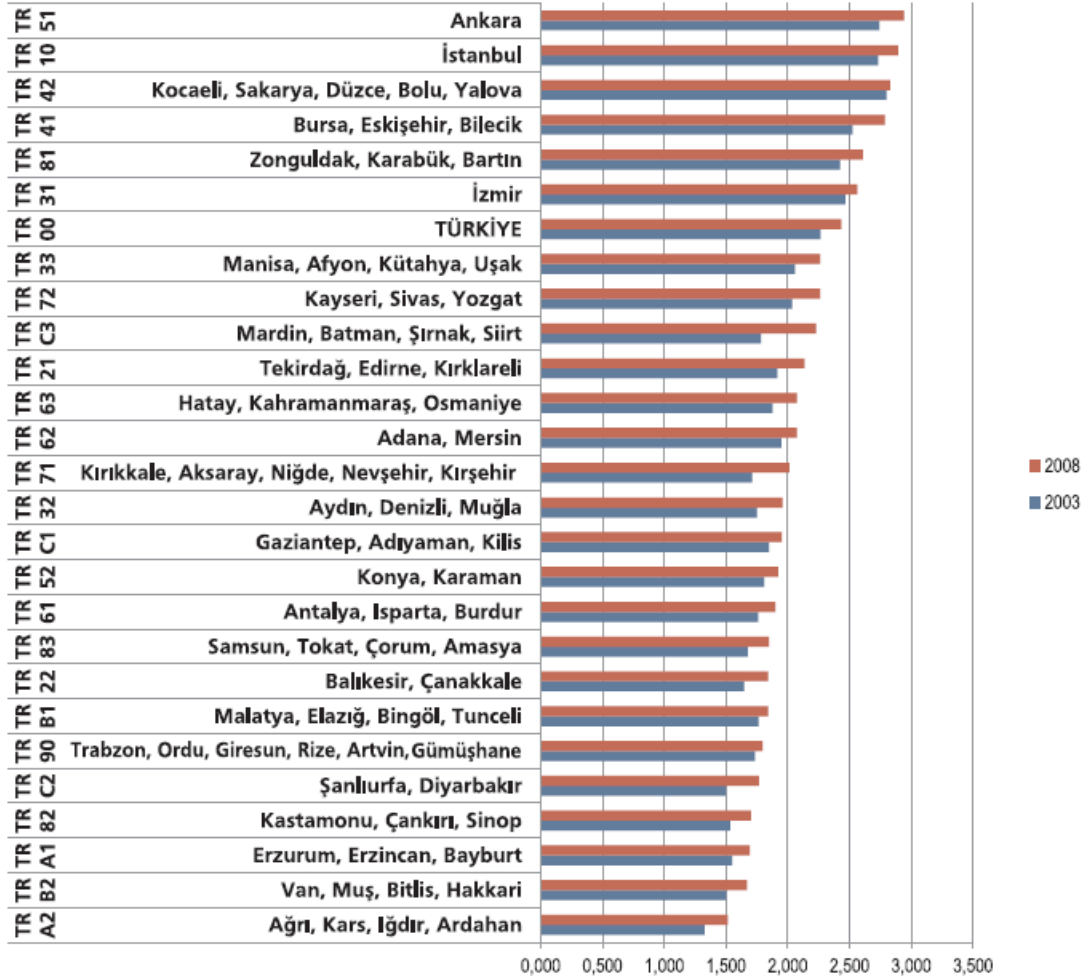
Tablo 39. 2002 ve 2012 Yıllarına Ait TR21 İmalat Sanayi İhracatındaki Teknoloji Yoğunluğu Oranları³

Teknoloji Yoğunluğu	2002		2012	
	İhracat(%)	İthalat(%)	İhracat(%)	İthalat(%)
1-Yüksek Teknoloji	0,14	2,16	0,20	2,42
2-Orta-Yüksek teknoloji	40,32	39,42	31,12	42,93
3-Orta-Düşük Teknoloji	11,21	19,07	18,50	20,85
4-Düşük Teknoloji	48,34	39,35	50,18	33,81

³ TÜİK-OECD'nin 2003 yılında yaptığı “Science, Technology and Industry Scoreboard” çalışması temel alınarak yapılmıştır.

Trakya Bölgesinin 2002 ve 2012 yıllarına ait imalat sanayi ihracatındaki teknoloji yoğunluğu oranlarına baktığımızda imalat sanayi ihracatındaki yüksek teknoloji kalemlerinde 2012 yılında ihracatın ithalatı karşılama oranının % 8,15 oranında kalması Bölge ihracatının üretim yapısının modernize edilerek günümüz ve geleceğin ticaret dünyasının taleplerine cevap verebilen ileri teknoloji ve Ar-Ge'ye dayalı esnek bir yapıya kavuşturulması ihtiyacını ortaya koymaktadır. 2012 yılında 2002 yılına göre Bölgenin imalat sanayi ihracatında orta-yüksek teknolojiye sahip imalat sanayi ihracat kalemlerinin toplam imalat sanayi ihracatı içerisindeki payı azalırken yüksek, orta-düşük ve düşük teknolojiye dayalı imalat sanayi ihracat kalemlerinin toplam imalat sanayi ihracatı içerisindeki payı artış göstermiştir. Bununla beraber Bölgenin imalat sanayi ithalatındaki yüksek, orta-yüksek ve orta-düşük teknolojiye dayalı ithalat kalemlerinin toplam imalat sanayi ithalatı içerisindeki payı artış gösterirken düşük teknolojiye dayalı imalat sanayi ithalat kalemlerinin toplam imalat sanayi ithalatı içerisindeki payı düşüş göstermiştir. Trakya Bölgesinin ISIC Rev3 Düzey 4 faaliyetleri imalat sanayi ihracat ve ithalatının toplam imalat sanayi ihracat ve ithalat içerisindeki yüzdelerinin teknoloji yoğunluğu ağırlıkları (yüksek teknolojiden düşük teknolojiye doğru sırasıyla 1.2.3.4 ağırlıklarının verilmesi) ile çarpılıp toplanması sonucu ortaya çıkan imalat sanayi ihracat teknoloji yoğunluk katsayısı 2002 yılında 3,08 ve 2012 yılında 3,19 ile imalat sanayi ithalat teknoloji katsayısı 2002 yılında 2,96 ve 2012 yılında 2,86 olarak hesaplanmıştır. Buradan da görüldüğü üzere Bölgesinin imalat sanayi ihracatının teknoloji yoğunluk düzeyinde 2012 yılında 2002 yılına göre gerileme gösterip düşük teknoloji düzeyine yakınsama kaydederken ithalat teknoloji yoğunluk düzeyi 2012 yılında 2002 yılına göre ilerleme gösterip Orta-yüksek teknoloji düzeyine yakınsama kaydetmiştir.

“Orta Gelir Tuzağı’ndan Çıkış: Hangi Türkiye?” çalışmasında ifade edilen işletme yerel birim sayısı, maaşlar ve ücretler, ciro ve maddi mallara yapılan brüt yatırımlar için üretilen endeks değerlerinin ortalaması alınarak tüm bölgeler için genel bir endeks türetilerek Şekil 16’da gösterilmektedir.

Şekil 15: Bölgelerin Teknoloji Düzeyleri⁴

Buna göre Düzey-2 bölgeleri içerisinde teknoloji seviyesi en yüksek 3 bölge sırasıyla TR51 Ankara, TR10 İstanbul, TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu ve Yalova bölgeleri olurken teknoloji seviyesi en düşük 3 bölge sırasıyla TR A2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan, TR B2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari ve TR A1 Erzurum, Erzincan, Bayburt Bölgeleri olmuştur. TR21 Trakya Bölgesi ise teknoloji seviyesine göre 26 bölge içerisinde 10. Sırada yer alırken Türkiye ortalamasının gerisinde kalmıştır. Bununla beraber TR21 Trakya Bölgesinin seviyesi 2008 yılında 2003 yılına göre artış sağladığı görülmektedir.

Bölgesinin dünya pazarında rekabet gücünü arttırarak ekonomik anlamda gelişmesini gerçekleştirebilmek için öncelikle yüksek ve orta-yüksek teknolojili ürün ve hizmetlere odaklanılacak ve Türkiye'nin Sanayi Stratejisi'nin uzun dönemli vizyonu çerçevesinde yüksek ve orta-yüksek teknolojili ürün ihracatı hedeflenecektir.

Bu öncelik kapsamında uygulanacak politikalar:

- ❖ Bölgeye orta ve yüksek teknolojiye sahip sektörlerin yerleşimlerine öncelik verilecektir

⁴ Orta Gelir Tuzağından Çıkış: Hangi Türkiye? Cilt 1: Makro/Bölgesel/Sektörel Analiz, 2012.

- ❖ Üretimde katma değer artışının sağlanmasına yönelik eğitim ve farkındalık faaliyetleri ile birlikte bu yöndeki girişimler desteklenecektir

Politika 12.1. : Bölgeye orta ve yüksek teknolojiye sahip sektörlerin yerleşimlerine öncelik verilecektir

Bölgede sanayi yapısının, verimlilik artışı sağlayan, yüksek teknolojiye dayalı ve yüksek katma değerli ürün üreten, rekabet gücü yüksek ve dışa dönük bir yapı içinde ekonomik büyümeyi sürükleyen bir sektör haline getirilmesi ana hedeftir.

Öncelikli olarak Bölgede yer alması hedeflenen; gıda, makine imalatı, elektrikli ev aletleri, elektronik, tekstil ve hazır giyim, otomotiv, kimya, plastik ve kauçuk sektörleri ile birlikte ilaç, hassas ve optik aletler, televizyon ve haberleşme ekipmanları, muhasebe ve bilgi işlem makineleri, römork yarı-römork ve demiryolu taşıma ekipmanları gibi yüksek ve orta-yüksek teknoloji yoğunluğuna sahip sektörlerinde Bölgeye çekilmesine yönelik tanıtım ve etkinlikler yapılacaktır.

Bu kapsamda belirlenen sektörler için detaylı fizibilite raporları ve alan önerileri hazırlanarak, etkin promosyon faaliyetleri yürütülecektir.

OSB/İslah OSB ve serbest Bölgelerin teknoloji ve hizmet altyapılarının gelişimi yüksek ve orta yüksek teknoloji yoğun firma ihtiyaçlarına uygun şekilde geliştirilecektir. Bölgede yüksek ve orta-yüksek teknolojiye hizmet verecek; laboratuvar, pazarlama ve lojistik vb. hizmet alanları, endüstriyel tasarım merkezleri, marka, patent ofisleri oluşturularak mevcut altyapılar geliştirilecektir.

Üniversite-sanayi işbirlikleri geliştirilerek üniversitelerde üretilen bilginin ticarileştirilmesi yanında işletmelerin üretimlerine üniversitelerin bilimsel destek vermesini sağlayıcı teknoloji transfer ofisi vb. yapılar kurulacaktır.

Yüksek ve orta-yüksek teknoloji sektörlerinde ihtisaslaşmış serbest bölge ve özel ekonomi bölgesi oluşumları yapılacak çevresel etki ve ekonomik analizler sonrasında desteklenecektir.

Üniversite bölümlerinin ve ders içeriklerinin yüksek ve orta-yüksek teknoloji sektörlerinin ihtiyaçları göz önüne alınarak düzenlenmesi sağlanacaktır.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı gibi kuruluşların sektöre yönelik desteklerinden Bölgedeki işletmelerin daha yüksek oranda yararlanması amacıyla ilgili kuruluşlar ile birlikte desteklerin tanıtımı ve bilgilendirme çalışmaları organize edilecektir.

Yüksek ve orta-yüksek teknoloji yerli/yabancı çok uluslu firmaların Bölgede bulunan bu alanda çalışan yan sanayileri geliştirmek üzere Bölgede yatırım yapmaları için çalışmalar gerçekleştirilecektir. Özellikle ithal edilen teknoloji düzeyi yüksek ara malların Bölge içerisinden tedarik edilmesi ve sonrasında ilgili ürünün ihraç edilerek Bölgenin ihracattaki teknoloji düzeyini yükseltmesi teşvik edilecektir.

Elektronik ve gömülü yazılımların Bölge içinde gerçekleştirilmesi amacıyla Bölgedeki üniversiteler ve araştırma merkezlerinin bu konuda çalışmak isteyen işletmeler ile işbirliği yapmalarına uygun ortam sağlanacaktır.

Politika 12.2. : Üretimde katma değer artışının sağlanmasına yönelik eğitim ve farkındalık faaliyetleri ile birlikte bu yöndeki girişimler desteklenecektir

İşletmelerin yüksek girişimcilik gücüne sahip, özgün tasarım ve marka yaratabilen, teknoloji üreten, yenilikçi ve kurumsallaşmış bir yapıya dönüşmesi özendirilecektir. Bu kapsamda firmaların kurumsal kapasitelerini geliştirici eğitim ve organizasyonlar düzenlenecektir.

İşletmelerde yeniliğe önem verilmesi, nitelikli işgücünün geliştirilmesi, bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkin bir şekilde kullanılması konularında farkındalık yükseltilecektir.

Bölgede yoğunlaşma gösteren tekstil ve deri gibi emek yoğun geleneksel sektörlerde katma değeri yüksek ürün ve faaliyetlere ağırlık verilerek uluslararası rekabete uyum sağlayacak dönüşüm desteklenecektir.

Bölge genelindeki düşük katma değerli sektörlerin katma değerli ürün üretmelerini sağlamalarına yönelik tasarım, markalaşma ve lojistik gibi katma değer arttırıcı faaliyetleri desteklenecektir.

İşletmelerin rekabet güçlerini arttırmak ve yurtdışı pazarlara açılmalarını sağlamak amacıyla etkin danışmanlık hizmetleri sağlanacaktır.

Yüksek katma değerli üretim yapısına geçişin gerektirdiği nitelikli insan gücü firma talepleri dikkate alınmak suretiyle bölgesel düzeyde kurulacak işbirlikleri çerçevesinde geliştirilecektir.

Sanayide verimlilik artışını sürdürebilmek için firmalar arası birleşmeler ve kümelenmeler suretiyle ölçek büyütülmesi desteklenecektir.

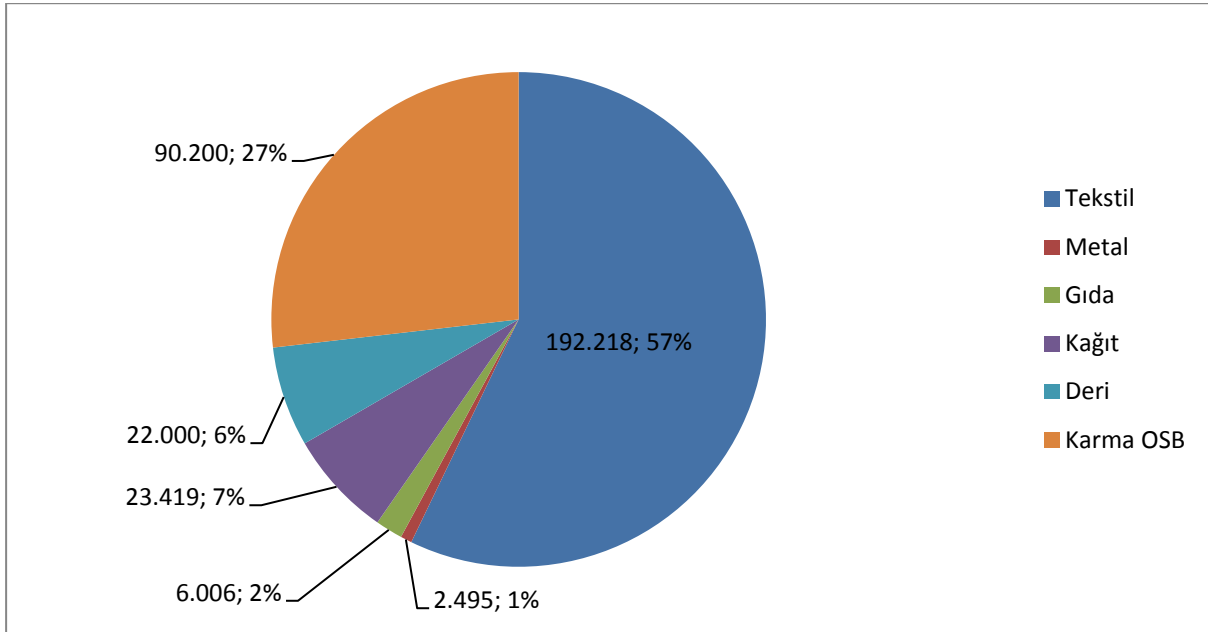
Hizmetler sektöründe katma değeri yüksek bilgi yoğun alanlara geçişin desteklenmesi, kalite ve etkinliğin artırılması hedeflenmektedir. Bu bağlamda başta turizm olmak üzere hizmetler sektörünün ekonomiye katkısının artırılması sağlanacaktır. Ayrıca Bölgede yüksek katma değerli lojistik hizmetlerin gelişmesi teşvik edilecektir.

Öncelik 13: Çevreye Duyarlı Üretim Altyapısı Geliştirilecektir

Bölgede Tekirdağ ili merkezli sanayi Bölgenin ağırlıklı olarak Ergene Havzası üzerinde yoğunlaşmıştır. Ergene Havzası'nda bulunan sanayinin neredeyse tamamının ihtiyacı olan suyu yer altı sularından karşılaması sonucu yıllar itibari ile yer altı suyunda önemli azalmalar olmuştur. Ergene Havzası'nda bulunan 7 alt havzadan 1-Çorlu, 2-Vize, 3-Lüleburgaz, 5-Babaeski alt havzalarında sanayi amaçlı kullanımdan dolayı yoğun bir yer altı suyu çekimi olduğu gözlemlenmesi ve tahsislerin yer altı suyu rezervini aşması sebebi ile bu alt havzalar DSİ tarafından yeni yer altı suyu tahsislerine kapatılmıştır.

Tekstil sektörü Ergene Havzası'ndaki toplam sanayi işletmeleri içerisinde yaklaşık %29'luk paya sahipken, su tüketim oranlarında toplam tüketimin %57'sine sahiptir. Bu itibarla Bölgede öncelikle tekstil sektörünün çevreye karşı olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi, çevreyle uyumlu yönetimin sağlanması için üretim sırasında suya, havaya ve toprağa verilecek her türlü emisyon, deşarj ve atıkların kontrolü ile hammadde ve enerjinin etkin kullanımına ve temiz üretim teknolojilerinin kullanımına ilişkin olarak "Tekstil Sektöründe Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol Tebliği" doğrultusunda çalışmalar yürütülecektir.

Şekil 16. Ergene Havzasında Sanayi Sektörünün Su Tüketimi (m³/gün)(2010)

Kaynak: Su Kullanım İstatistikleri, Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü.

Bununla birlikte Bölgede mevcut sanayinin üretimde su tasarrufu ve suyun geri dönüşümünü sağlayacak teknoloji ve altyapılar kullanmalarının teşviki yanında sanayi kullanımına yönelik yerüstü rezervlerinin artırılmasına hız verilecektir.

2011 yılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı verilerine göre Bölgede alıcı ortam olan Ergene Nehrine deşarj edilen atık su miktarı 630.000 m³/gün seviyesindedir. Bu atık suyun 400.000 m³/gün'lük miktarı endüstriyel atık su iken 230.000 m³/gün'lük miktarı evsel atık sudur.

Ergene Havzasında Ergene Nehrindeki kirliliğin giderilmesi başta olmak üzere havza genelinde çevre kirliliğinin önüne geçilmesine yönelik “Ergene Havzası Koruma Eylem Planı’nın” hayata geçirilmesi sağlanacaktır.

Bu kapsamda “Ergene Havzası Koruma Eylem Planı” ile de aynı paralelde Havzada Ergene nehrinde 2014 yılında KOİ, iletkenlik ve renk parametrelerinde 3. sınıf su kalitesine, 2016 yılında bu parametrelerde 2. sınıf su kalitesine ve 2021 yılında diğer parametrelerde de 2. sınıf su kalitesine ulaşılması hedeflenmektedir.

Bölgede mevcut durumda Tekirdağ ilinde Avrupa Serbest Bölgesi ile beraber 4 adet OSB, Edirne ilinde 1 adet OSB ve Kırklareli İlinde 1 adet olmak üzere toplamda 6 adet OSB bulunmaktadır. Bunlardan Çerkezköy, Çorlu Deri OSB ile Avrupa Serbest Bölgesinde arıtma tesisi bulunurken diğer OSB’lerde arıtma tesisi bulunmamaktadır. Kurulan ve kurulma süreçleri devam eden Islah OSB’lerle birlikte mevcut sanayiye hitap edecek merkezi arıtma tesislerinin plan ve yapım süreçlerinin plan dönemi içinde tamamlanması amaçlanmaktadır.

Ayrıca Bölgede başta linyit rezervleri olmak üzere maden rezervlerinin çıkartılma aşamasından önce gerçekleştirilen izin sürecinde, çevresel etki değerlendirmeleri titizlikle yapılarak maden işletmelerinin çevreye olası olumsuz etkilerini minimize edecek tedbirler alınması sağlanacaktır.

Bu öncelik kapsamında uygulanacak politikalar:

- ❖ Ergene havzası üzerinde su kullanım kotaları dikkate alınmak suretiyle Bölgeye az su kullanan ve kirliletmeyen sanayinin gelmesi yönünde gerekli tedbirler alınacaktır
- ❖ İşletmelerin çevreyi kirliletici faktörleri kontrol altına alınacaktır

Politika 13.1. : Ergene havzası üzerinde su kullanım kotaları dikkate alınmak suretiyle Bölgeye az su kullanan ve kirliletmeyen sanayinin gelmesi yönünde gerekli tedbirler alınacaktır

Ergene Havzası üzerindeki su kullanım kotalarındaki kısıtlar dolayısı ile su kotasında sıkıntı yaşanan alt bölgelerdeki planlı boş sanayi parsellerine gelecek sanayinin görece az su kullanan ve atık miktarı düşük sanayiler olmasına öncelik verilecek ve OSB’ler bu doğrultuda gerekli tedbirleri alacaklardır.

Bununla birlikte Bölgeye gelmesinde fayda olduğu değerlendirilen görece az su kullanan sanayinin su kota sıkıntısı olmayan alt havzalar içindeki planlı sanayi alanları içine yerleşmeleri konusunda OSB’ler arası işbirliği mekanizmaları geliştirilecektir.

Politika 13.2. : İşletmelerin çevreyi kirliletici faktörleri kontrol altına alınacaktır

İşletmelerin atıksu arıtma tesislerinin, çıkan atıklara uygun şekilde tasarlanarak inşa edilmesi ve alıcı ortama deşarj edecekleri atıkların uzaktan izlenerek denetimlerinin yapılması sağlanacaktır. Arıtılmış atık suların yeniden kullanılmasının sağlanmasına yönelik arıtılan atık

suların gerekli analiz sonuçları sonrasında tarımsal sulamada, yeşil alan sulamasında, sanayide vs. kullanılması teşvik edilecektir.

Sanayi tesislerinin baca filtre sistemlerinin tamamlanarak uzaktan izleme sistemleri ile takip ve denetimleri gerçekleştirilecektir.

OSB ve Islah OSB'lerin sahip oldukları sektörlerin ihtiyaçlarına göre ortak atık su arıtma tesislerinin projelendirilerek kurulmaları desteklenecektir. OSB ve Islah OSB'lerde ortak atık su arıtma tesislerinde arıtılmayacak atığa sahip bağımsız kirletici kökenli sanayi tesislerinin ihtiyaçlarına göre arıtma tesislerinin özel olarak kurulup işletilmesi sağlanacaktır.

Üniversitelerin ve araştırma kurumlarının tarım ve sanayi gibi üretim sektörlerinde suyun verimli kullanılmasını sağlayacak teknolojileri araştırmaları desteklenecektir. Bununla beraber sanayi sektörünün su tasarruflu teknolojileri kullanmaları ve atık sularını arıtarak üretimde tekrar kullanmaları teşvik edilecektir.

İşletmelerde enerji verimliliğine yönelik çalışmalar ile rüzgar, güneş, biyogaz gibi yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı enerji kullanımı teşvik edilerek bu kapsamdaki çalışmalara OSB'lerin öncülük etmesi sağlanacaktır.

Üniversiteler, araştırma kurumları ve kamu kurumlarınca Bölgenin güncel maden envanterinin belirlenmesi ve bu maden kaynaklarının çevreye duyarlı bir yapıda değerlendirilmesine yönelik araştırmaları desteklenecektir.

Bölgede tesis edilecek maden sahalarının Bölgenin su rezervlerine ve akifere zarar vermeyecek alanlarda yerleşmeleri yanında çevreye duyarlı üretim yapmaları sağlanacaktır. Bununla beraber maden çıkartma sahalarının kullanım sonrasında tarıma, ormana ve doğaya tekrar kazandırılması sağlanacaktır.

Bölgede son yıllarda yoğunlaşan hayvan çiftliklerinin çevreye olumsuz etkilerinin en aza indirilmesine yönelik bölgesel eylem planı hazırlanacaktır. Bu işletmeler için tarım organize sanayi bölgeleri gibi altyapısı hazır tarımsal üretim alanlarının bölgesel düzeyde oluşturulmasına yönelik fizibilite çalışmaları yapılacak ve bu yöndeki girişimler desteklenecektir.

Enerji, sanayi, tarım ve hizmetler gibi alanlarda yeşil büyüme fırsatlarını değerlendirecek çevreye duyarlı yeni iş ve yatırım alanları ile Ar-Ge ve yenilikçilik desteklenecektir.

Öncelik 14: Entegre ve İşbirlikçi Üretime Geçiş Desteklenecektir

Bölgesel kalkınmada her alanda olduğu gibi üretimde de işbirliklerinin geliştirilmesi önemlidir. İşbirlikleri hangi alanda geliştirilirse geliştirilsin işbirliğini yapacak ana unsur insandır. Dolayısı ile öncelikle bireylerde ve toplumun genelindeki işbirliği kültürünün geliştirilmesi ve bu alanda işbirliği geliştirecek mekanizmaların kurularak etkin çalıştırılması önemlidir.

Son dönemde küresel rekabetin ekonomide ve kalkınmada daha fazla belirleyici olması, işbirliklerine duyulan ihtiyacı daha da arttırmış, yerel ve bölgesel aktörler de bölgesel gelişmede daha aktif rol oynamaya başlamışlardır. Oda ve borsalar daha etkin görevler üstlenmişler, sivil örgütlenmeler de sürece girmeye başlamışlardır. Bu gelişmelere paralel olarak, kamu kesimin işbirliği ve koordinasyon alanında özel kesimin dinamizmini yakalayıp, özel sektöre destek olacak faaliyet ve organizasyonlar geliştirmesi gereklidir.

Özellikle üniversitelere günümüz dünyasında, tarımdan imalata, sağlıktan eğitime kadar geniş bir sektör yelpazesinde ileri bilgi ve teknolojilerin geliştirilmesi; bilgi birikimini üretim sürecine yansıtabilecek şekilde sanayi ile işbirliği kurulması; kuruldukları Bölgede mevcut olan sosyo-kültürel ve ekonomik dokuyu etkileyerek, bölgesel gelişimin desteklenmesi gibi farklı misyonlar yüklenmiştir. Bu itibarla Bölgenin kalkınma süreci içerisinde üniversitelerin kurumsal yapılarının güçlendirilerek daha etkin rol almaları sağlanmalıdır.

Üretimde İşbirliği

Artan rekabet ortamı içerisinde firmalar arası işbirliği ve kümelenmeler ilk bakışta bir tezat gibi görünmekle birlikte, yürütülen başarılı örnekler incelendiğinde işbirliği ve kümelenmelerin firmaların gelişimlerine önemli katkıları olduğu görülmektedir. İşletmelerin coğrafi yakınlıkları işbirliklerini tetikleyerek etkin bir büyüme ortamına zemin hazırlamaktadır.

Bölgede imalat sanayinin coğrafi olarak birbirine yakın olarak yapılanması ve organize sanayi Bölgelerinin varlığı kümelenme için önemli bir zemin oluşturmaktadır. Coğrafi yakınlığın ötesinde bilgi, teknoloji, tedarik ve insan kaynakları gibi konularda işbirliği mekanizmalarını içeren kümelenmenin Bölgemizde geliştirilmesi, sektörlerin verimliliklerinin artarak rekabet avantajı kazanmalarına yol açacaktır. Özellikle yeni kurulmuş olan ıslah OSB'lerin etkinliğinin artırılması ile birlikte bu sanayi Bölgelerinin, kurulacak işbirliği mekanizmaları ve kamunun destekleyici rolü ile birlikte bölgesel kalkınmaya önemli katkılar yapması beklenmektedir.

Bununla birlikte Bölgede endüstriyel simbiyoz çalışmalarının geliştirilmesi ve bu doğrultuda işbirliklerinin artırılması gerek ekonomik hareketlilik ve gerekse üretimin çevresel etkilerinin azaltılması açısından önemlidir.

Ağırlıklı olarak endüstriyel yan ürünleri geri kazanmaya yönelik olarak madde ve enerji değişimine odaklanan endüstriyel simbiyoz, doğal ham maddeleri firmalar arası atık değişimleri ile ikame ettiğinden, sanayiciye sadece atıkların azaltılması bazında değil, ham madde temini, fiyat dalgalanmaları gibi etkilerden korunma noktasında da avantaj sağlamaktadır.

Endüstriyel simbiyoz uygulamaları kaynak verimliliğini artırıp, maliyetleri azaltan ve üretim süreçlerinde yaratılan katma değeri yukarı çeken yapısı ile inovasyonu geliştirmekte ve firmaların rekabet güçlerini arttırmaktadır.

Bu itibarla Bölgede yer alan işletmeler arasında endüstriyel simbiyoz uygulamalarının gelişmesine imkân sağlayacak mekanizmalar kurularak ve bu doğrultuda öncelikle organize sanayi bölgelerindeki uygulamalar desteklenecektir.

Ayrıca endüstriyel simbiyoz yaklaşımının somut bir uygulaması olan eko-endüstri park kavramının Bölgede hayata geçirilmesine yönelik fizibilite çalışmalarının yapılarak firmalar bu doğrultudaki işbirliklerine özendirileceklerdir.

Bölge genelinde kurulan işbirliklerine ilişkin olarak kooperatif sayıları ile bunlara üye olanların sayısı incelendiğinde, Bölgenin sahip olduğu nüfusa oranla Türkiye ortalamasının oldukça üzerinde bir kooperatif ve üye sayısına sahip olduğu görülmektedir. Kooperatifleşmede sahip olunan bu ileri seviyesinin, bu kooperatiflerin kurumsallaşmalarının artırılması ve geliştirilecek işbirlikleri ile daha etkin kullanılması önemlidir. Özellikle Bölgede yoğun olarak yapılan tarımsal faaliyetlerin tarım-turizm, tarım-sanayi entegrasyonunda sağlanmasında kooperatiflerin etkinliği arttırılacaktır.

Tablo 40. Faal Kooperatif Sayıları (2013-Mayıs)

	Kooperatif Sayısı	Ortak Sayısı
Edirne	122	27.076
Kırklareli	84	19.226
Tekirdağ	234	33.734
Türkiye	8.936	176.0734

Kaynak: Kooperatif İstatistikleri, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı.

Üniversite Sanayi İşbirliği

Başta üniversiteler olmak üzere kamu kuruluşlarının özel sektörü destekleyecek teknoloji transfer ofisi, araştırma merkezi v.b. yapılar oluşturmaları ve işbirliği gerçekleştirmeye yönelik faaliyetlerin öncelikle desteklenmesi Bölgede etkin işbirlikleri oluşturulmasına imkân sağlayacaktır.

Bölgede hali hazırda üç üniversite bulunmaktadır. Bölgede ilk kurulan üniversite Trakya üniversitesi olup, Kırklareli ve Namık Kemal Üniversiteleri bu üniversitenin altyapısı

üzerinde faaliyete geçmişlerdir. Kırklareli ve Namık Kemal Üniversiteleri bu itibarla oldukça yeni üniversiteler olup yapılaşma ve kurumsallaşma çalışmalarını ağırlık vermektedir.

Bölgede yer alan üniversiteler içerisinde en fazla öğretim üyesi ve görevlisine sahip üniversite Trakya Üniversitesi'dir. Namık Kemal ve Kırklareli Üniversitelerinin kurumsallaşma süreçlerinin devam etmesi dolayısı ile öğretim üyesi eksiklikleri göze çarpmaktadır.

Tablo 41. Öğretim Yılı Öğretim Elemanı Sayıları (2011-2012)

	Toplam Öğret. Elemanı	Profesör	Doçent	Yardımcı Doçent	Diğer Öğret. Elemanı
Türkiye	118.839	16.783	9.257	24.759	68.040
TR21 Trakya	2.247	202	154	567	1.324
Tekirdağ	493	49	37	162	245
Edirne	1.349	131	115	305	798
Kırklareli	405	22	2	100	281

Kaynak: Eğitim İstatistikleri, TÜİK.

Bölge üniversitelerin sanayi ile yapılan işbirliği projelerine ilişkin SANTEZ projelerindeki kabulleri incelendiğinde, Bölgede 2011 ve 2012 yıllarında Namık Kemal Üniversitesinin 4 ve Trakya Üniversitesinin 1 olmak üzere toplam 5 adet projenin kabul edildiği görülmektedir. Bölgede yer alan sanayi varlığı düşünüldüğünde bu rakamlardan üniversite-sanayi işbirliğine yönelik alınması gereken daha çok mesafe olduğu görülmektedir.

Yine TÜBİTAK Araştırma ve Destekleme (ARDEB) programlarında Bölge içerisinde Namık Kemal Üniversitesi en iyi performansa sahip üniversite olarak dikkat çekmektedir. Bölgenin bu program kapsamındaki yıllar itibari yükselişi gözlemlenmektedir.

Tablo 42. Desteklenmesi uygun Bulunan SANTEZ Proje Listesi

Dönemi	Üniversite	İl
2011-2	Namık Kemal Üniversitesi	Tekirdağ
2011-2	Namık Kemal Üniversitesi	Tekirdağ
2012-1	Namık Kemal Üniversitesi	Tekirdağ
2012-1	Namık Kemal Üniversitesi	Tekirdağ
2012-2	Trakya Üniversitesi	Edirne

Kaynak: Proje İstatistikleri, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı.

Tablo 43. ARDEB'in Desteklediği Proje Sayısı

	Kırlareli Üniversitesi	Namık Kemal Üniversitesi	Trakya Üniversitesi	TR21	TR içindeki payı
2003	0	0	0	0	0,00%
2004	0	0	1	1	0,21%
2005	0	0	3	3	0,21%
2006	0	1	8	9	0,68%
2007	0	5	2	7	0,55%
2008	0	6	3	9	0,77%
2009	0	6	3	9	1,02%
2010	0	11	4	15	1,25%
2011	0	4	3	7	7,00%
2012	1	12	5	18	1,64%

Kaynak: TÜBİTAK

Yukarıda değinilen istatistikî bilgiler çerçevesinde Bölgede üniversite-sanayi arasında etkin bir işbirliği kurulmasına yönelik atılması gereken önemli adımlar bulunmaktadır. Üniversitelerin kurumsallaşmaları ve Bölge içerisinde ihtisaslaşmaları sağlanırken diğer bir taraftan da üniversite-sanayi arasında güven tesis edilmesine ve işbirliği geliştirilmesinde rol oynayacak aracı yapıların oluşturulmasına ağırlık verilecektir.

Bu kapsamda öncelikli olarak Trakya Teknopark ile Namık Kemal Üniversitesi Teknopark yapılarının etkinliği ve işlevselliğinin artırılarak bu yapıları destekleyecek araştırma merkezi altyapıları güçlendirilecektir.

Bu öncelik kapsamında ele alınan politikalar:

- ❖ İmalat sanayinde küme oluşumları desteklenecektir
- ❖ Endüstriyel simbiyoz konusunda farkındalık geliştirilecek ve endüstriyel simbiyoz desteklenecektir
- ❖ Tarım-sanayi, tarım-turizm entegrasyonu geliştirilecektir
- ❖ Tarımsal üretimde işbirliklerinin geliştirilmesi sağlanacaktır
- ❖ Kamu - üniversite - sanayi işbirliğinin geliştirilmesi sağlanacaktır
- ❖ OSB'ler arası bölgesel işbirliklerin geliştirilecektir

Politika 14.1.: İmalat Sanayinde Küme Oluşumları Desteklenecektir

“Trakya Bölgesi Uluslararası Rekabet Analizi” (2012) çalışmasında öne çıkan; tekstil ve hazır giyim, deri, kauçuk ve plastik, gıda, elektrikli ev aletleri, tarım makineleri sektörleri öncelikli olmak üzere Bölge içinde küme önceliklendirme ve seçim çalışması yapılacaktır.

Anılan sektörlerle birlikte belirlenecek sektörler için kümelenme stratejisi yol haritası, kurulacak kamu-özel sektör işbirlikleri çerçevesinde hazırlanacaktır.

İşletmelerde, kümelenme ve işbirlikleri konusunda farkındalık arttırmaya yönelik olarak seminer, panel, organizasyon ve teknik geziler düzenlenecektir.

Öncelikli olarak OSB ve Islah OSB'ler içerisinde etkin kümelenmeyi sağlayacak yönetim sistemlerinin kurulması desteklenecektir.

Sektörel yığınların küme haline getirilmesine yönelik olarak küme içi ve dışı ilişkilerin ve iletişimin güçlendirilmesine yönelik tedbirler alınacaktır. Bu kapsamda kümelenme öngörülen sektör ve alanlarda, platform veya dernek çatısı altında etkin bir yönetim mekanizması oluşturularak kümelenme ve firmalar arası ilişki geliştirme çalışmaları yürütülecektir. Bu bağlamda ilk etapta küme içindeki firmalar arasında iletişim ve işbirliklerini güçlendirecek ara yüzlerin kurulmasına destek olunacaktır.

Küme oluşturulması konusunda ihtiyaç duyulan ortak altyapı eksiklikleri tespit edilerek bu eksikliklerin giderilmesi konusunda işbirlikleri geliştirilerek bu yöndeki girişimler desteklenecektir.

Kümelerin oluşum aşaması ile sonrasında etkinliğin artırılmasına yönelik ihtiyaç duyulan faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde, kümelerin finans kaynaklarına erişimlerine yönelik danışmanlık desteği sağlanacak ve bu yöndeki kamu desteklerinden kümelerin etkin yararlandırılmasına yönelik tedbirler alınacaktır.

Politika 14.2. :Endüstriyel Simbiyoz Konusunda Farkındalık Geliştirilecek veEndüstriyel Simbiyoz Desteklenecektir

Sürdürülebilir tüketim ve üretimin sağlanmasına yönelik, düşük karbon ve sürdürülebilir teknoloji, ürün ve hizmetlerin geliştirilmesi özendirilecektir. Bu kapsamda tüketici davranışlarının kaynak verimliliği, ürün performansı ve eko-inovasyon gibi kavramların gelişmesini sağlayacak biçimde değiştirilebilmesine yönelik farkındalık ve bilinç artırma faaliyetleri yürütülecektir.

Bölge genelinde kaynakların verimli kullanılmasına ilişkin yol haritası hazırlanacaktır. Hazırlanacak yol haritasında Bölgede endüstri ve tarımda oluşan atık potansiyeli ve nitelikleri ile bunların değerlendirilmesine yönelik politikalara yer verilecek ve bu politikaların hayata geçirilmesi teşvik edilecektir.

Değerlendirilebilir atıkların geri dönüşüm yöntemleri ile ikincil hammaddeye dönüştürülerek tekrar üretim sürecine dâhil edilmesine yönelik teknoloji geliştirme faaliyetleri ile, bu atıkların değerlendirilmesi yönündeki girişimler desteklenecektir. Bu kapsamda öncelikle küme potansiyeli taşıyan sektörel yığınlar arasındaki simbiyoz faaliyetleri teşvik edilerek desteklenecektir. Organize sanayi bölgelerinin simbiyoz konusunda daha aktif rol almaları sağlamaya yönelik mekanizmaların kurulması sağlanacaktır.

Bölgede yaşanan su kaynaklarındaki kirlilik başta olmak üzere, kirlilik sebebi olan atıkların, girdiye dönüştürülmesine yönelik araştırma ve teknoloji geliştirme faaliyetleri teşvik edilecek bu kapsamda üniversite-araştırma merkezi ve sanayi arasında işbirlikleri kurulması desteklenecektir.

Simbiyoz konusunda Türkiye ve dünyadaki iyi örneklerin, Bölgede tanıtımına yönelik faaliyet ve organizasyonlar yürütülerek işletmelerin simbiyoz yapma konusundaki farkındalıkları arttırılacaktır.

Politika 14.3. :Tarım-Sanayi, Tarım-Turizm Entegrasyonu Geliştirilecektir

Bölgede yürütülen tarım faaliyetlerin turizm ve sanayi ile entegrasyonunun sağlanarak ekonomik gelişimin çok boyutlu olarak sağlanması önemlidir. Bu itibarla öncelikle tarım sektöründe gerçekleştirilmesi planlanan ürün deseni değişikliği ile birlikte tarımsal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve yeni markalar oluşturulmasına yönelik girişimler teşvik edilecektir.

Tarımsal ürünlerin işlenerek katma değerli ürünler haline getirilmesine yönelik farkındalık ve bilinçlendirme faaliyetleri yürütülecek bu kapsamda öncelikle üretici birliklerinin kapasiteleri geliştirilerek tarım-sanayi entegrasyonunda etkin rol almaları sağlanacaktır.

Bölgede ağırlıklı olarak üretilen tarımsal ürünlerin katma değerli ürünler haline getirilmesi konusunda dünyadaki ve ülkemizdeki başarılı örnekler araştırılarak Bölgedeki üreticilerin katma değerli üretime geçişlerine destek olunacaktır.

Tarımsal ürünlerin uluslararası boyutta markalaşması ve coğrafi işaret alması konusundaki girişimler desteklenerek bu doğrultuda işbirlikleri geliştirilmesi özendirilecektir.

Tarımsal ürünlerin katma değerli ürünlere dönüştürülmesine yönelik araştırma geliştirme faaliyetleri öncelikle desteklenecektir.

Tarımsal üretimin turizm faaliyetleri ile birleştirilmesine yönelik olarak eko-köy oluşumları özendirilecek ve bu doğrultuda girişimlere teknik ve mali destek öncelikle sağlanacaktır. Bu kapsamda özellikle kırsal alanda yaşayan insanlar agro-turizm faaliyetlerine yönlendirilerek teşvik edilecektir. Köyler ve diğer kırsal alanlarda turizme yönelik nitelikli ve butik konaklama altyapısı geliştirilmesine yönelik promosyon ve tanıtım faaliyetleri yürütülecektir.

Yöresel tarım ürünlerin bir turizm girdisi olarak pazarlanması amacıyla etkin tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri yürütülecektir. Bu amaçla yapılacak üretim ve tanıtım faaliyetleri desteklenecektir.

Bölgede eno-turizmin geliştirilmesine yönelik işbirlikleri geliştirilerek bu yöndeki promosyon ve tanıtım faaliyetleri desteklenecektir.

Tarım-turizm entegrasyonunun sağlanmasında, agro-turizm yapılacak alanlarda koruma kullanma dengesine dikkat edilerek bu doğrultuda gerekli tedbirler alınacaktır.

Politika 14.4. : Tarımsal Üretimde İşbirliklerinin Geliştirilmesi Sağlanacaktır

Üretici kooperatif ve birliklerinin kurumsal kapasitelerinin güçlendirilmesine yönelik etkin bilgilendirme ve danışmanlık faaliyetleri yürütülecektir. Bölgedeki kooperatif ve birlikler ile tarım müdürlükleri arasında daha etkin işbirliği ve iletişim kanalları kurulacaktır.

Bölgede yer alan kooperatif ve birliklerin bölgesel düzeyde işbirliği yapmalarına olanak sağlayacak platformlar, tarım müdürlükleri öncülüğünde hayata geçirilecektir. Platformlar aracılığıyla gerek çiftçi bilgilendirmelerinin ve gerekse ortak girdi ve pazarlama çalışmalarının yapılmasına yönelik girişimler desteklenecektir.

Tarımsal araştırma merkezleri, üniversiteler, tarım müdürlükleri ile tarımsal üreticiler arasında işbirliği sağlamaya yönelik organizasyonlar düzenlenecek ve bu kapsamda yapılacak işbirliği faaliyetleri öncelikle desteklenecektir.

Tarımsal araştırma merkezleri, üniversiteler ve üretici birlikleri işbirliğinde çiftçilere yönelik ortak demonstrasyon alanları oluşturularak Bölgede tarımın ekonomik olarak güçlendirilmesine yönelik yönlendirmeler yapılacaktır.

Politika 14.5. :Kamu - Üniversite - Sanayi İşbirliğinin Geliştirilmesi Sağlanacaktır

Kamu-üniversite-sanayi işbirliğini sağlayacak teknopark, teknoloji transfer ofisi, kuluçka merkezleri ve ortak araştırma merkezleri gibi yapılar öncelikle hayata geçirilecektir.

Bölgedeki mevcut teknopark yapıların altyapıları ve etkinliğinin güçlendirilmesine yönelik tedbirler alınacaktır.

Organize sanayi bölgeleri ile üniversiteler arasında staj, işe yerleştirme, araştırma-geliştirme, ortak bilimsel altyapı kullanımı gibi konularda işbirlikleri teşvik edilerek hayata geçirilmesi sağlanacaktır. Bu kapsamda üniversitelerin Bölgedeki sanayinin ihtiyaç duyduğu alanlarda uzmanlaşmasına yönelik olarak gelişimi sağlanacaktır.

Üniversiteler bünyesinde yapılan tez ve araştırmaların başta sanayi üretimi olmak üzere Bölge sorunlarına ve ihtiyaçlarına yönelik olmasının temel prensip olarak kabul edilerek bu doğrultuda yapılan çalışmaların hayata geçirilmesine öncelik verilecektir.

Üniversiteler bünyesinde öğretim üyesi ve görevlileri sanayi ile işbirliğine yönlendirecek uygulamaların hayata geçirilmesi teşvik edilecektir.

İşletmeler ve üniversiteler arasında güven tesis edilmesine ve bu sayede işbirliklerini arttırmaya yönelik seminer, fuar vb. organizasyonlar düzenlenecektir.

Politika 14.6. :OSB’ler Arası Bölgesel İşbirliklerinin Geliştirilecektir

Bölgede yer alan OSB’lerin etkin işbirliği geliştirilmelerine yönelik olarak işbirliği platformu kurulması desteklenecektir. Oluşturulacak platform kanalı ile Bölgenin potansiyelini etkin kullanmaya yönelik insan kaynakları, girdi ve çıktı kullanımı ve temini, tanıtım, gelen yatırımların yönlendirilmesi gibi alanlarda işbirliğine gidilecektir.

OSB’ler arası ortak bir bilgi sistemi oluşturularak Bölgeye gelen yatırımların taleplerine uygun yer seçimi faaliyetleri platform aracılığı yürütülecektir. Bu kapsamda su kullanımından, atık değerlendirmeye kadar pek çok alanda sanayinin etkin yerleşimi sağlanacaktır.

Kümelenme ve simbiyoz çalışmalarının OSB’ler ile işbirliği halinde yürütülmesine yönelik tedbirler alınacaktır.

Öncelik 15: KOBİ ve Esnaf sanatkârların Kurumsal ve Yönetmel Kapasitelerinin Geliştirilmesine Yönelik Tedbirler Alınacaktır

Ekonominin en önemli varlığı durumunda bulunan küçük ve orta büyüklükteki işletmeler ülkemizde ekonomik ve sosyal açıdan çok önemli bir konumda bulunmaktadır. KOBİ'ler gerek toplam girişim içerisindeki payları gerek yarattıkları istihdam oranı gerekse gerçekleştirdikleri yenilik faaliyet bakımından ülkemizin dinamosu konumundadır. Ülkemizde TÜİK 2011 yılı verilerine göre toplam girişimin %99,9'unu, istihdamın %77,8'ini, maaş ve ücretlerin %51,5'ini, cironun %64,8'ini, faktör maliyetiyle katma değerin %55,5'ini, maddi mallara ilişkin brüt yatırımın %41,1'ini, ihracatın %59,6'sını, Ar-Ge harcamalarının %14,9'unu, yenilik faaliyetlerinin %50,8'ini KOBİ'ler gerçekleştirmişlerdir.

Avrupa Birliği bilgiye dayalı ekonomiye geçişi AB'nin en önemli sorunu olarak görmektedir. Bu bağlamda başarının daha çok ve daha kaliteli istihdam ve daha yüksek seviyede sosyal uyum ile rekabetçi ve dinamik bir ekonominin meydana getireceğini düşünmektedir. Küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin büyüme ve yenilik potansiyeli yaratma kapasitesi Avrupa'nın gelecekteki refahı için belirleyici olacaktır. Avrupa Komisyonu 25 Haziran 2008 tarihi itibarıyla girişimcilik için genel politika yaklaşımını geliştirmek, düzenlemelerden kamu hizmetine politika oluşturulmasında "İlk Küçük Olanı Düşün" ilkesini geri dönülmez şekilde sabitlemek, gelişimlerini engelleyen kalan sorunların çözülmesinde yardım etmek üzere KOBİ'lerin büyümesini desteklemek için aşağıdaki 10 temel ilkeyi içeren "Küçük İşletmeler Yasasını" yürürlüğü koymuştur.

KOBİ'ler Türkiye'de geniş bir alana yayılmaları sebebiyle bölgesel gelişmişlik farklarının giderilmesinde, mülkiyetin geniş alanlara yayılmasında ve istihdam imkânlarının oluşturulmasında oldukça önemlidir.

Tablo 44: 2009 Yılı Bazı İş İstatistikleri⁵

Büyükölük Grubu	Girişim Sayısı	Çalışanlar Sayısı	Ciro (1000 TL)	Faktör Maliyetiyle Katma Değer (1000 TL)	İşletmelerin Ortalama Çalışan Sayıları
1-19	2.445.339	5.310.488	593.705.562	69.844.385	2,17
20-49	21.906	721.247	161.669.173	22.471.354	32,92
50-99	7.732	539.393	117.689.267	17.941.188	69,76
100-249	5.501	835.973	189.457.432	33.028.931	151,97
KOBİ	2.480.478	7.407.101	1.062.521.434	143.285.859	2,99
250+	2.822	2.119.668	577.710.485	115.100.299	751,12
TOPLAM	2.483.300	9.526.769	1.640.231.920	258.386.158	3,84

⁵ TÜİK 2009

TOPLAM İÇİNDE KOBİ ORANI (%)	99,9	77,8	64,8	55,5
---	------	------	------	------

TÜİK Yıllık İş İstatistikleri 2009 yılı verilerine göre ülkemizde 250'den az çalışanı olan 2.480.478 girişim bulunmaktadır. Tablo 1'de Türkiye'nin 2009 yılına ait bazı iş istatistikleri verilmiştir. Buna göre ülkemizde toplam girişim sayısının %99,9'u KOBİ iken toplam istihdamın %77,8'i KOBİ'lerde çalışmakta ve toplam cironun %64,8'ini ve faktör maliyetiyle katma değer %55,5'ini KOBİ'ler gerçekleştirmektedir. Ortalama olarak 2009 yılı verilerine göre Türkiye'deki KOBİ'ler 2,99 kişi istihdam ederken 2012 verilerine göre Avrupa'daki KOBİ'ler 4,22 kişi istihdam etmişlerdir. Buna göre Türkiye'deki işletmelerin Avrupa'daki işletmelere göre daha az çalışan istihdam ettiği görülmektedir.

Tablo 45: Marmara Bölgesi Düzey 2 Bölgeleri İşletme ve Kobi Sayıları, 2010

Düzey 2 Bölgeleri	İşletme Sayısı	Kobi Sayısı	Kişi başına İşletme Sayısı	Kişi başına Kobi Sayısı
TR10 İstanbul	687.279	685.831	0,0518	0,0517
TR22 Balıkesir, Çanakkale	78.232	78.212	0,0476	0,0476
TR21 Trakya Bölgesi	70.957	70.906	0,0466	0,0466
TR42 Kocaeli, Sakarya, Bolu, Düzce, Yalova	131.391	131.256	0,0405	0,0404
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	142.654	142.469	0,0397	0,0396

Marmara Bölgesindeki Düzey 2 bölgelerinin 2010 yılında sahip olduğu işletme ve Kobi sayılarına göz atıldığında hem işletme sayısı hem de Kobi sayısına göre TR21 Trakya bölgesi en az sayıda işletme ve Kobi sayısına sahipken bu sayıların bölgelerin nüfusuna bölünmesi ile hesaplanan kişi başına işletme ve kobi sayılarına göre ise TR21 Trakya Bölgesi Beş bölge arasında 3. sırada yer almaktadır.

Ülkemizde toptan ve perakende ticaret sektörü ile ulaştırma ve imalat sanayi sektörleri en fazla KOBİ'ye sahip sektörler durumundadır. KOBİ'lerin %82'si hizmetler ve ticaret, %13'ü ise imalat sanayi sektöründe faaliyet göstermektedir.

Bununla birlikte KOBİ'lerin kurumsal kapasitelerinin ve teknoloji kullanım düzeylerinin düşüklüğü verimlilik açısından sorunlara yol açabilmektedir. Bu bağlamda KOBİ'lerin kurumsallaşmaları yanında teknoloji kullanım kapasitelerini arttırmalarının sağlanması önemlidir.

Dünyada ve Türkiye'de olduğu gibi Trakya Bölgesi ekonomisinin temel direği KOBİ'lerdir. TÜİK 2011 iş kayıtları istatistiklerine göre toplam işletme sayısının %99,92'si KOBİ statüsündedir. 2008 dünya finansal krizi sonrasında Bölgedeki KOBİ'ler olumsuz etkilenmiş ve KOBİ sayıları 2009'dan başlayarak, 2010 yılında en düşük sayıya gerilemiştir. Bununla beraber 2011 yılı itibari ile Bölgedeki KOBİ sayıları yeniden artmaya başlamış ve 2008 yılındaki KOBİ sayılarına yaklaşmıştır. Bölgede 2007-2012 yılları arasında KOBİ sayısında %7,29 oranında bir artış sağlanmıştır.

Tablo 46. TR21 Trakya Bölgesindeki KOBİ Sayıları

İller	2007 ⁶	2008 ⁷	2009 ⁵	2010 ⁴	2011 ⁴
EDİRNE	19.904	21.484	20.125	19.191	21.023
KIRKLARELİ	16.656	17.887	16.558	15.598	17.249
TEKİRDAĞ	37.221	41.118	38.395	36.117	40.890
TOPLAM	73.781	80.489	75.078	70.906	79.162

Kaynak: Bölgesel İş İstatistikleri, TÜİK.

KOBİ statüsü altında bulunan esnaf ve sanatkârlar toplumun tüm kesimlerine yönelik üretimleriyle ekonomik büyümeye ve sosyal sisteme katkı sağlayan, ekonomik dinamizmin ve canlılığın kaynağını oluşturan, refahı tabana yayan, istihdama önemli bir düzeyde katkı veren, bunların yanında istikrarın da temel mekanizması olarak kabul gören bir kesimdir. Trakya Bölgesinde 53.979 esnaf ve sanatkâr ve 96 adet Esnaf ve sanatkâr odası bulunmaktadır. Bu sayıya göre Esnaf ve sanatkâr odası başına ortalama 562 üye bulunmaktadır. Bu sayı Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır.

Esnaf ve sanatkâr işletmelerinde, ne kadar istihdam sağlandığı yönünde istatistikî veri mevcut değildir. Bununla birlikte her işletmede en az iki-üç kişi olduğu varsayıldığında Esnaf ve sanatkârların Bölgede 110-160 bin civarında kişiye istihdam sağladığı tahmin edilmektedir.

Tablo 47. TR21 Trakya Bölgesinde İllere Göre Esnaf Sayıları

İl	Esnaf Sayısı	İlin Nüfusu	Esnaf/Nüfus	Oda Sayısı
EDİRNE	14402	399708	3,60%	34
KIRKLARELİ	12938	341218	3,79%	28
TEKİRDAĞ	26639	852321	3,13%	34
TOPLAM	53979	1593247	3,39%	96

Kaynak: Bölgesel İş İstatistikleri, TÜİK.

Trakya Bölgesinde 2008-2012 yılları arasında Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Sicil Gazetesinde yayımlanan ilanlara göre esnaf ve sanatkârların tescili ve terkinin arasındaki fark 2011 yılı haricinde devamlı artış göstermiştir. Bu bağlamda esnaf ve sanatkârların sayısal olarak geliştikleri görülmektedir.

⁶ TÜİK İş Kayıtları İstatistikleri

⁷ TÜİK İş Kayıtları 2008-2009

Tablo 48. Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesinde Yayımlanan İlanlara göre TR21 Trakya Bölgesi İllerinde Esnaf ve Sanatkar Tescil, Tadil ve Terkin Sayıları⁸

Yıl	İller	Tescil	Tadil	Terkin	Tescil-Terkin Farkı
2008	EDİRNE	1.453	60	1094	359
	KIRKLARELİ	1.230	30	867	363
	TEKİRDAĞ	2.366	110	1629	737
	TOPLAM	5.049	200	3590	1.459
2009	EDİRNE	1.318	69	1053	265
	KIRKLARELİ	1.104	37	730	374
	TEKİRDAĞ	2.168	92	1337	831
	TOPLAM	4.590	198	3120	1.470
2010	EDİRNE	1.449	78	1077	372
	KIRKLARELİ	1.196	50	875	321
	TEKİRDAĞ	2.370	165	1426	944
	TOPLAM	5.015	293	3378	1.637
2011	EDİRNE	1.613	86	1505	108
	KIRKLARELİ	1.211	56	1105	106
	TEKİRDAĞ	2.616	187	1674	942
	TOPLAM	5.440	329	4284	1.156
2012	EDİRNE	1553	168	956	597
	KIRKLARELİ	1190	67	815	375
	TEKİRDAĞ	2890	295	1248	1.642
	TOPLAM	5633	530	3019	2.614

Kaynak: İş İstatistikleri, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu.

Bölgede KOBİ'lerin rekabetçiliği önündeki en büyük engellerden biri kurumsallaşma düzeyinin düşük olmasıdır. Kurumsallaşma eksikliği KOBİ'lere, yönetim, planlama ve strateji belirlemede yetersizlikler, yenilik ve finans kaynaklarını takip edememe ve pazarlama sorunları olarak geri dönmektedir. Kurumsallaşma ve profesyonel yönetim eksikliği sonucu dış kaynak fırsatlarını kullanarak firmalarına sağlayabilecekleri fırsatlar konusunda KOBİ'lerin oldukça geride oldukları görülmektedir.

Bölge işletmelerinin temel sorunlarından bir diğeri markalaşma oranının düşük olmasıdır. Markalaşma sorunu genel olarak Bölgedeki KOBİ'lerin reklam ve tanıtım faaliyetleri ile yurtdışı ve yurtiçi fuar organizasyonlarına gerekli önemi göstermemeleri yanında Bölgede markalaşmaya giden yolda gerekli olan standardizasyon ve kalite konularında hizmet verecek danışmanlık sektörü eksikliğinden kaynaklanmaktadır.

Trakya Bölgesinde bulunan KOBİ'lerde rekabet edebilme avantajı sağlayacak en önemli kaynak, genç ve dinamik insan gücüdür. Bu potansiyelin değerlendirilmesinde mesleki eğitim kritik öneme sahiptir. Eğitim ve istihdam arasındaki bağın yeterince kurulamaması ve mesleki eğitimin işgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda tasarlanmaması, iş gücünün niteliği ile

⁸ Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu

işgücü piyasasının talebi arasında uyumsuzluklara yol açmaktadır. Bu durum, eş zamanlı olarak hem işsizliğe, hem de boş iş pozisyonlarına neden olmaktadır.

KOBİ'ler kendi aralarında olduğu kadar üniversiteler ve araştırma kuruluşları ile etkin işbirliği gerçekleştirememeleri dolayısı ile yenilik oluşturamamaktadırlar. KOBİ'ler Ar-Ge ve yenilik konusunda nitelikli eleman çalıştırmakta zorlanmakta ve bu sebeple, teknolojik yenilikleri takip etme ve, teknolojik bilgiye ulaşma konularında yetersiz kalmaktadır. Yenilikçilik konusunda yeterli bilince erişen KOBİ'ler ise Ar-Ge birimi kurma konusunda finansal güçlükler çekebilmektedir.

Bu öncelik kapsamında uygulanacak politikalar:

- ❖ KOBİ ve esnaf sanatkârların kurumsallaşma süreci desteklenecektir
- ❖ KOBİ ve esnaf sanatkârların markalaşma süreci desteklenecektir
- ❖ KOBİ ve esnaf sanatkârların Ar-Ge ve Yenilik kapasiteleri geliştirilecektir
- ❖ KOBİ ve esnaf sanatkarlar arasında işbirliği ve dayanışma kültürünün geliştirilmesi desteklenecektir
- ❖ KOBİ ve esnaf sanatkârların finansman kaynaklarına erişimleri güçlendirilecektir

Politika 15.1. : KOBİ ve esnaf Sanatkarların kurumsallaşma süreci desteklenecektir

KOBİ'lerde kurumsallaşma sürecini hızlandırmak amacıyla yönetim, planlama ve strateji belirleme konusunda farkındalık ve eğitim hizmetleri verilecek, KOBİ danışmanlığı sağlayacak yapıların oluşması ve güçlendirilmesi desteklenecektir.

Meslek odaları ile üniversite arasında KOBİ-üniversite işbirliğine yönelik staj protokolleri, işletme ziyaretleri, kariyer günleri, iş başında eğitim gibi faaliyet ve girişimlerde bulunmaları desteklenecektir. Meslek odalarınca belirli dönemlerde üyelerine yönelik pazarlama, finans, markalaşma, yenilikçilik eğitimi vermeleri teşvik edilecektir. Benzer şekilde üniversiteler bünyesindeki sürekli eğitim merkezlerinin KOBİ'lerin ihtiyaçları doğrultusunda eğitimler düzenlemeleri sağlanacaktır.

KOBİ'ler içerisinde eğitim birimi oluşturulma süreci hızlandırılacak ve işletme içerisinde çalışanlara yönelik hizmet içi ve iş başı eğitimler verilmesi teşvik edilecektir.

KOBİ'lerin ihtiyaç duyduğu nitelikli personelin sağlanmasına yönelik KOBİ'ler ve mesleki eğitim kurumları arasındaki işbirlikleri geliştirilerek bu kapsamda özellikle mesleki eğitim veren okulların mezunları ile KOBİ'lerin buluşmasını sağlayacak platformlar oluşturulacaktır.

KOBİ ve esnaf sanatkârlara yönelik mesleki ve etik açıdan işçi-işveren ilişkileri, çalışan hakları, çalışma koşulları ve insan kaynakları konusunda eğitimler düzenlenecektir.

Politika 15.2. : KOBİ ve esnaf Sanatkarların markalaşma süreci desteklenecektir

KOBİ ve esnaf sanatkârların kalite belgeleri almak suretiyle ürün ve hizmetlerinde belirli standartlara ulaşmalarına yönelik farkındalık ve danışmanlık faaliyetleri yürütülecektir. İşletmeler ürettikleri ürünler için patent, faydalı ürün vs. alması konusunda bilinçlendirilecek

ve markaların korunması sağlanacaktır. ‘Kendi Markanı Yarat’ gibi ulusal ve uluslararası kampanyaların Bölge içi tanıtımı yapılacak ve bu tür kampanya ve faaliyetler bölgesel işbirlikleri çerçevesinde çeşitlendirilecektir.

Türk Standartları Enstitüsü ve KOSGEB tarafından KOBİ’lerin markalaşmasını sağlamaya yönelik eğitim ve bilgilendirme çalışmaları Bölge genelinde arttırılarak devam edilecektir.

KOBİ’lerin markalaşma sürecinde nitelikli pazarlama elemanı istihdam etmeleri özendirilerek, ürünleri ile ilgili pazar araştırmaları gerçekleştirmeleri, yurtiçi ve yurtdışı fuarlara katılımları desteklenecektir.

KOBİ’ler ve esnafın pazarlama kanallarını genişletmelerine yönelik; ihracata başlama, mevcut ihracatını arttırma, hedef yurtdışı pazar sahasını genişletme ve rekabet gücünü arttırma, e-pazarlama gibi sanal ortam tanıtım ve satış faaliyetleri hakkında bilgilendirilmeleri sağlanarak desteklenecektir. Ayrıca rekabet gücünün arttırılması için satış sonrasında da garanti ve servis hizmetlerinin sağlanmasına yönelik farkındalık arttırma faaliyetleri yürütülecektir.

Politika 15.3. : KOBİ ve esnaf sanatkarların Ar-Ge ve yenilik kapasiteleri geliştirilecektir

KOBİ ve esnaf başta olmak üzere Bölgede yaratıcı ve yenilikçi düşüncenin geliştirilmesine yönelik eğitim ve organizasyonlar düzenlenecektir. Eğitim kurumlarında, öğrencilerin yaratıcı ve yenilikçi düşünceye sahip olmalarına yönelik eğitim ve teknik geziler düzenlenecektir. Yeni fikirleri ve girişimleri özendirici yarışmalar ve organizasyonlar düzenlenerek mevcut kapasitenin geliştirilmesine çalışılacaktır.

Fikri sermaye konusunda meslek odalarının kapasitelerinin arttırılması sağlanarak, KOBİ ve esnaf ve sanatkârlara yönelik bilgilendirme ve danışmanlık faaliyetleri yürütmeleri teşvik edilecektir.

Yenilikçi girişimciliğin yaygınlaştırılmasına yönelik yeni teşvik mekanizmalarının geliştirmesi için adımlar atılacaktır. KOBİ’lere yönelik desteklerde Ar-Ge, yenilik ve tasarım konularını içeren projeler öncelikle desteklenecektir. Nitelikli Ar-Ge personeli istihdamı ile Ar-Ge faaliyetleri sonucu ortaya çıkan buluşların ticarileştirilmesi desteklenecektir.

Teknopark, TEKMER gibi teknoloji üreten merkezlerin KOBİ ve Esnaf Sanatkârlarla işbirliği yapması sağlanacaktır. Eğitim kurumu-işletme ve işletme-işletme işbirliğini oluşturacak platformların oluşumu teşvik edilecek ve bu kapsamda bölgesel yenilik ağları oluşturularak yaygınlaştırılacaktır.

ARGE, yenilik konusunda KOSGEB, Kalkınma Ajansı, SANTEZ, TTGV, TÜBİTAK ve diğer yapılar tarafından sağlanan desteklerin Bölgede etkin tanıtımı yapılarak, KOBİ ve esnafın bu desteklerden azami düzeyde yararlanmasına yönelik kapasite geliştirme ve danışmanlık faaliyetleri yürütülecektir.

Politika 15.4. : KOBİ ve esnaf sanatkarlar arasında işbirliği ve dayanışma kültürünün geliştirilmesi desteklenecektir

Trakya Bölgesinde KOBİ ve Esnaf Sanatkarlara yönelik detaylı bir envanter bulunmamaktadır. Bu kapsamda öncelikle işletmelerin yaptıkları faaliyet, ulusal ve uluslar arası bağlantıları, girdi ve çıktı malları gibi pek çok alanda veriyi içeren KOBİ envanteri hazırlanacaktır.

Bölgedeki KOBİ'ler arasında işbirliği ağ ve platformların kurulması desteklenerek yapılan iş ve hizmetlerin nitelik, hız ve maliyet açısından daha verimli hale getirilmesi sağlanacaktır. Mevcut KOBİ'lerin tedarik, pazarlama, üretim, Ar-Ge ve atık yönetimi konularında kümelenme fırsatları ortaya çıkarılarak kümelenme girişiminde bulunmaları teşvik edilecektir.

İşletmelerin faaliyet gösterdiği OSB ve KSS gibi mekânların fiziki şartları iyileştirilecek ve kamu kurumlarıyla işbirliği kurularak çevre yönetimindeki eksiklikleri giderilecektir.

KOBİ'lerin ürün ve üretim yöntemlerini geliştirmeleri, üretimlerini ticarileştirmeleri, hizmet kalitesini arttırmaları konularında üniversiteler ve araştırma kurumları ile işbirliği gerçekleştirmeleri ve üniversitelerin Bölgedeki KOBİ'ler ile ilgili daha fazla araştırma yapmaları desteklenecektir

Esnaf sanatkâr odalarının kurumsallaşmaları ile ahilik kültürünün canlandırılmasına yönelik faaliyet ve girişimleri teşvik edilecektir.

Politika 15.5. : KOBİ ve esnaf sanatkârların finansman kaynaklarına erişimleri güçlendirilecektir

KOSGEB desteklerinden KOBİ'lerin etkin bir şekilde yararlanmalarına yönelik bilgilendirme faaliyetleri arttırılacaktır.

KOBİ ve esnaf sanatkârların AB kaynaklarından yararlanabilmeleri için gerekli bilgilendirme ve altyapı çalışmaları gerçekleştirilecektir.

İş melekleri ve girişim sermaye şirketlerinin, Bölgedeki KOBİ'ler ile işbirlikleri desteklenecek, bu şirketlerin Bölgedeki girişimciler ile bir araya gelmeleri sağlanacaktır.

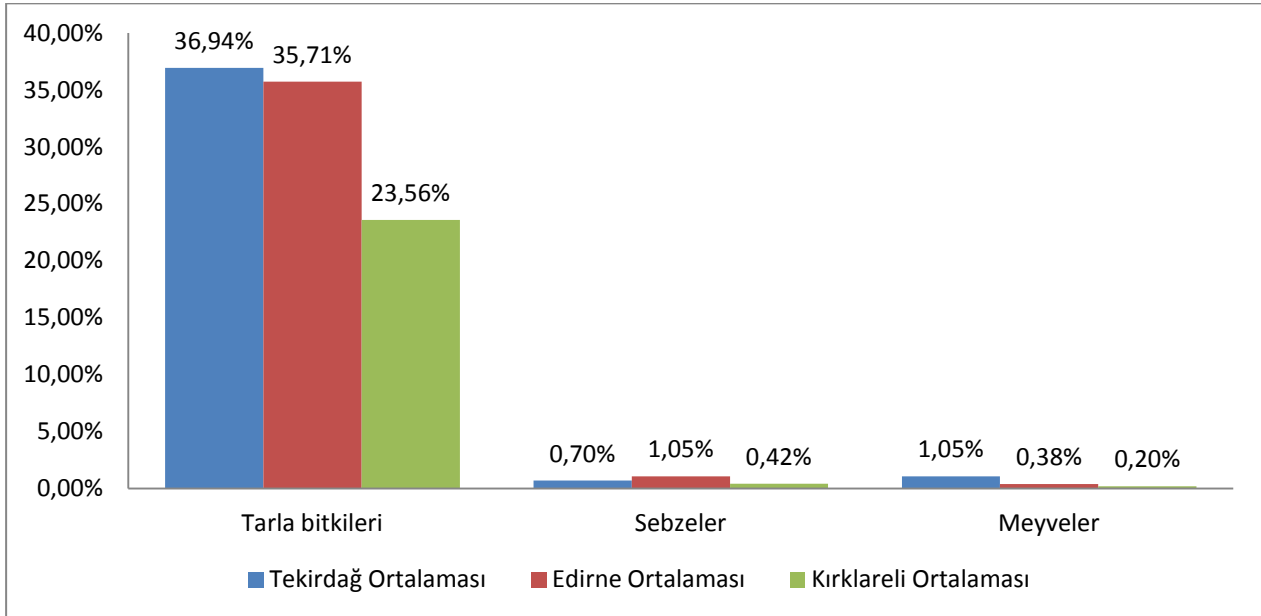
Öncelik 16: Tarımda Çeşitlilik ve Katma Değer Artışı Sağlanacaktır

Tarımsal üretim ve tarıma dayalı sanayi ülke ekonomisi için büyük bir önem arz etmektedir. Ülkemizde özellikle yağlı tohumlar, tahıl ve hayvancılık ile yan ürünleri genel tarım ekonomisi içinde önemli bir konuma sahiptir.

Trakya Bölgesi sahip olduğu geniş ve verimli tarım alanlarına ilaveten tarım alanında sahip olduğu birikim ve tecrübe dolayısıyla ülkemizin önemli tarımsal üretim merkezlerindedir.

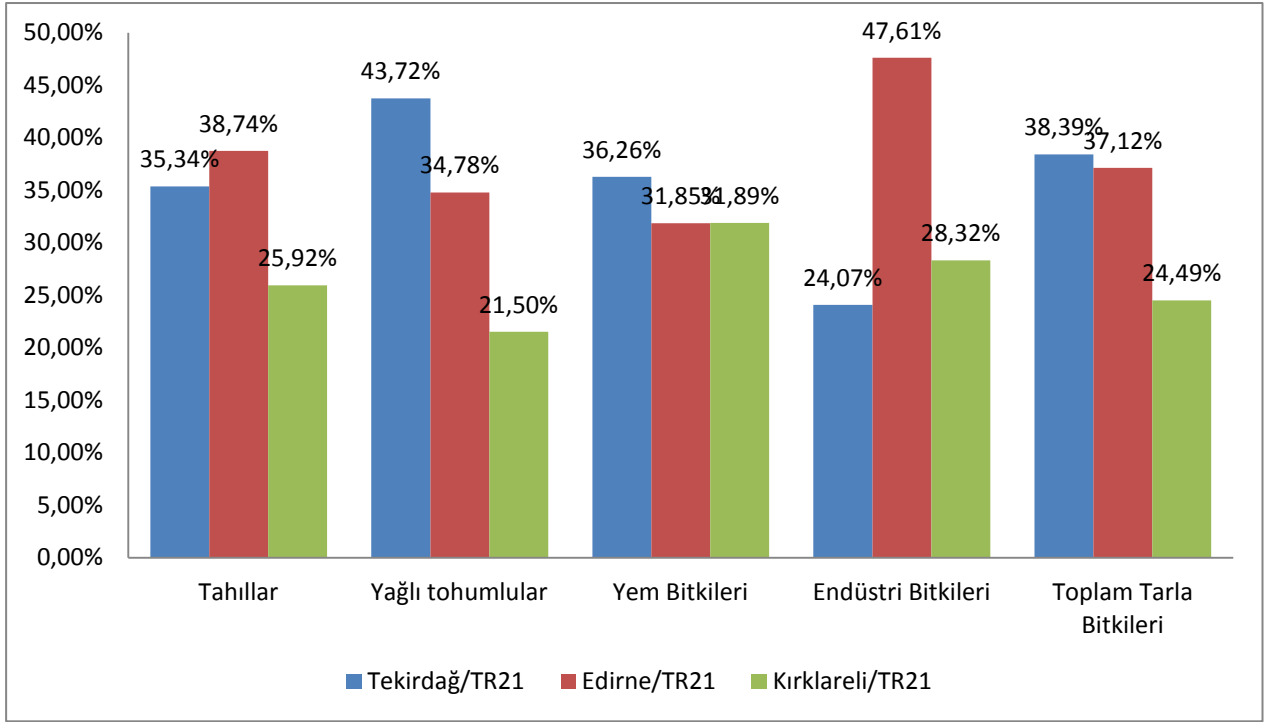
Bölgede bitkisel üretimde en büyük payı tarla bitkileri almaktadır. Ayçiçeği, buğday, çeltik ve kanola Bölgede yaygın olarak ekilen tarımsal ürünlerdir. Sebze ve meyve üretiminde ise Bölge potansiyelinin çok altında üretim yapmaktadır.

Her üç ilin bitkisel üretim kapasitesi birbirine yakındır. Bölge, özellikle ayçiçeği, buğday ve çeltik üretiminde Türkiye’de öncü durumdadır. Bu ürünlerdeki verim ortalaması Türkiye ortalamasının üzerindedir.

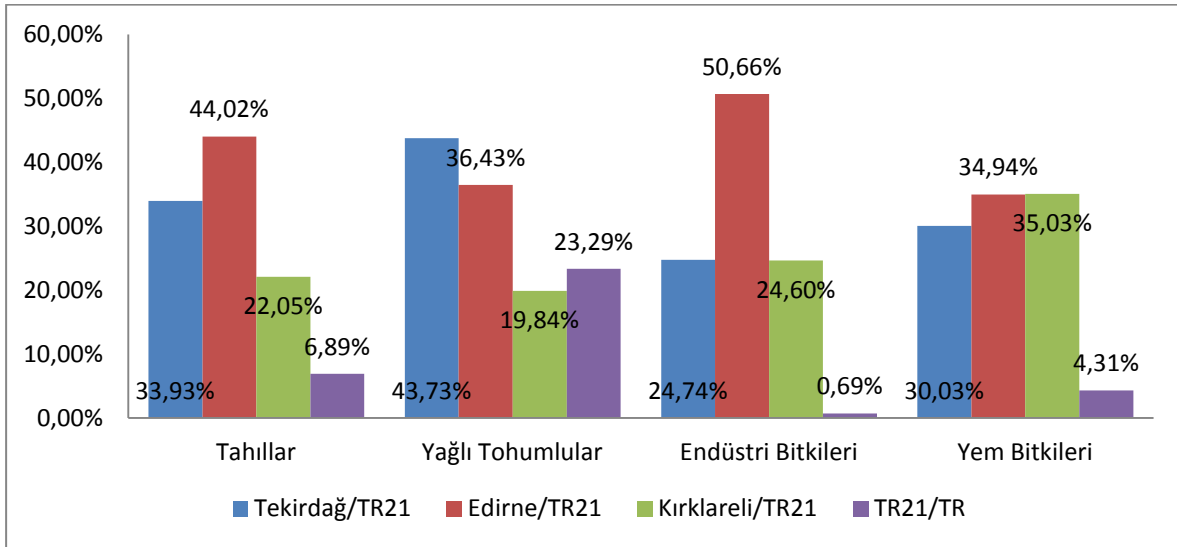
Şekil 17. İllerdeki Bitkisel Ürün Ekim Alanlarının TR21 Alt Bölgesi Toplam Bitkisel Ürün Ekim Alanına Oranları: 2008 – 2012 Yılları Verileri Ortalamaları

Kaynak: Bitkisel Üretim İstatistikleri, TÜİK Veritabanı.

Şekil 18. Tarla Bitkilerinde illerdeki ekim alanının TR21 Trakya Bölgesine oranı (2008 – 2012 Yılları Verileri Ortalamaları)

Kaynak: Bitkisel Üretim İstatistikleri, TÜİK Veritabanı.

Şekil 19. İllere Göre Tarla Bitkileri Üretim Miktarlarının TR21 Üretim Miktarına Oranı Ve TR21 Tarla Bitkileri Üretim Miktarının Türkiye Geneline Oranı(2008-2012 Yılları Ortalaması)

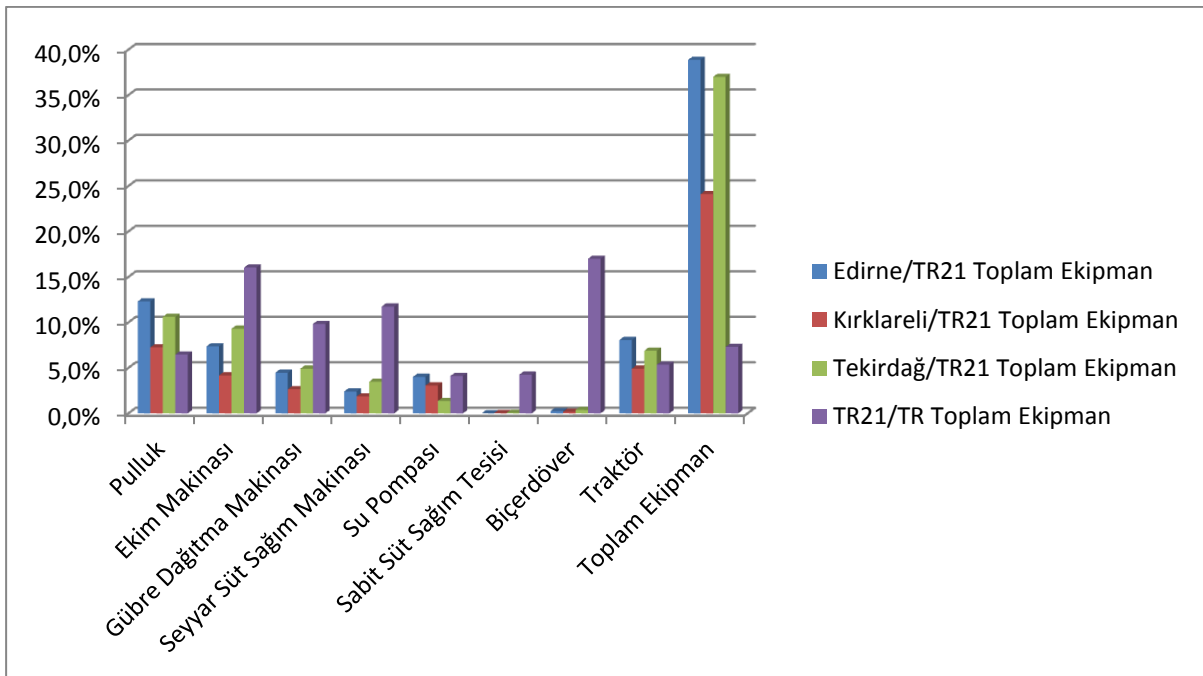
Kaynak: Bitkisel Üretim İstatistikleri, TÜİK Veritabanı.

Tablo 49. Verim oranları(kg/da)(2008-2012 Yılları Ortalaması)

	Arpa	Ayçiçeği	Buğday	Çeltik
Tekirdağ	428	187	401	864
Edirne	379	211	384	871
Kırklareli	221	184	341	978
TR21	406	195	379	874
TR	241	198	250	806

Kaynak: TÜİK Veritabanı istatistiklerinden yararlanılarak hesaplanmıştır.

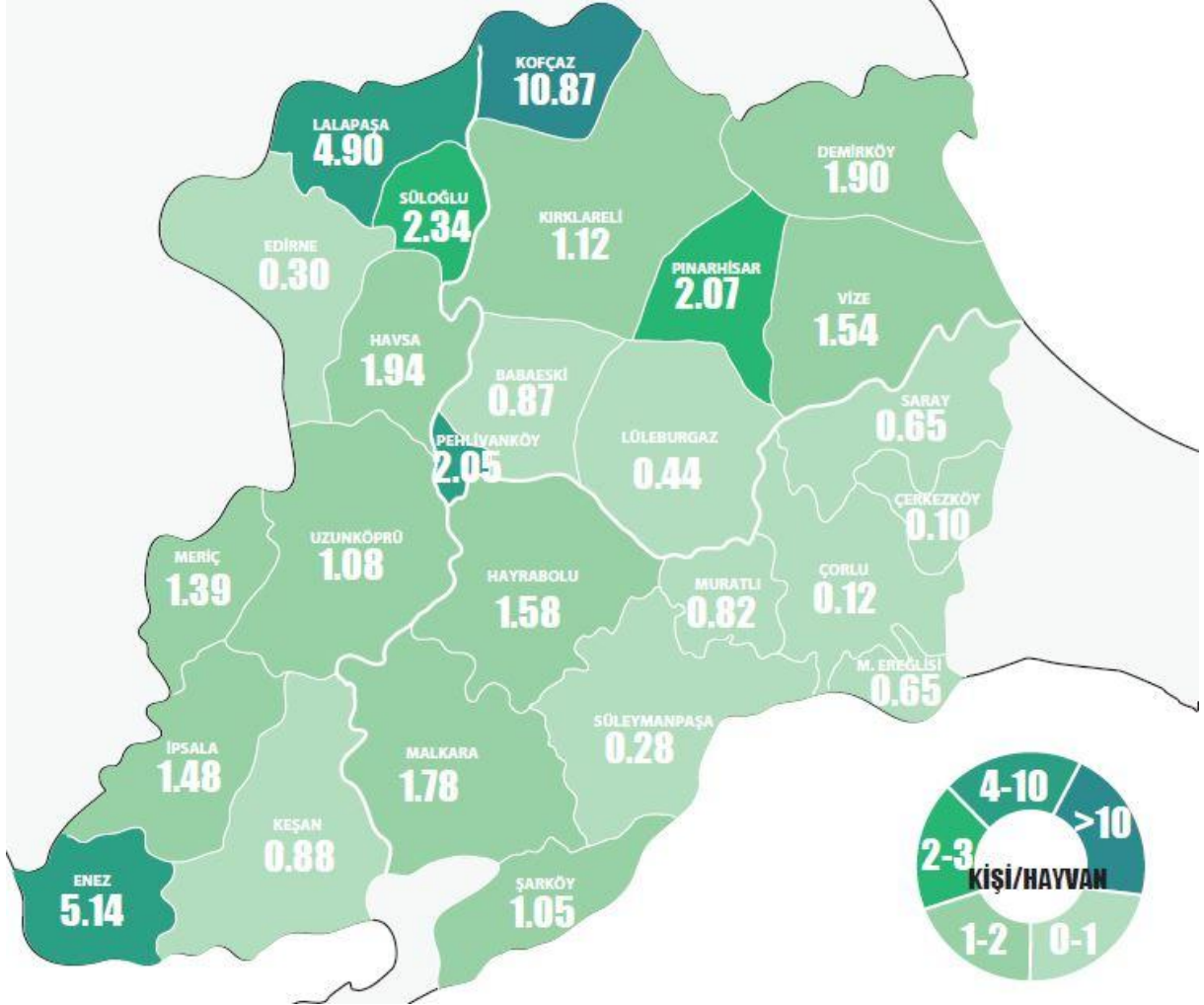
Bölgede tarımsal üretimle uğraşan çiftçilerin Türkiye ortalamasının üzerinde bir tarımsal makine kullanma alışkanlığının olduğu istatistiklerde görülmektedir. Modern tarımda mekanizasyonun gerekliliği kadar tarım makinalarının varlığı çiftçiler için bir sosyal statü göstergesi olarak kabul edilmesi, Bölgede tarım makine parkını büyütüştür. Trakya’da hali hazırda sahip olunan tarım makinası parkı mevcut tarımsal arazileri işleme kapasitesinin oldukça üzerindedir. Bölgede yoğun tarımsal mekanizasyon kullanımı Bölgede ve özellikle Hayrabolu ilçesinde tarım makineleri üretimi konusunda kümelenme oluşumuna katkıda bulunmuştur. Hayrabolu ilçesindeki tarım makinesi üreticileri dünyanın pek çok ülkesine ihracat gerçekleştirmektedir.

Şekil 20. Tarım Makineleri İstatistikleri

Kaynak: Tarımsal Alet ve Makineler, TÜİK Bölgesel İstatistikler.

Bölgenin neredeyse tüm yerleşimlerinde hayvancılık önemli bir ekonomik aktivitedir. Ancak Kofçaz, Enez, Lalapaşa, Pehlivan köyü, Pınarhisar ve Süloğlu ilçeleri yoğun hayvancılık faaliyetleri ile ön plana çıkmaktadır. Bununla birlikte son dönemde hayvancılık yatırımlarına sağlanan desteklerle birlikte Bölgede profesyonel olarak işletilen büyük hayvan çiftlikleri artmaya başlamıştır.

Şekil 21: İlçelere Göre Kişi Başına Düşen Hayvan Sayısı (Büyükbaş+Küçükbaş Hayvan)(2012)

Kaynak: TÜİK Veritabanı verilerinden yararlanılarak planlama ekibince hesaplanmıştır.

Trakya Bölgesindeki çiftçilerin büyük bir kısmının üretici birliği, kooperatif ve diğer tarımsal üretim üzerine çalışan birliklere üye oldukları Trakya Kalkınma Ajansı'na yapılan "Çiftçi Algısı Analizi" sonuçlarında görülmektedir. Ancak söz konusu çiftçi örgütlerinin tarımsal üretimin ekonomik ve çevresel olarak sürdürülebilir olmasına yaptıkları katkının artması beklenmektedir. Bununla beraber tarım konusunda kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve araştırma kuruluşları, çiftçi örgütleri ile çiftçiler arasında kurumsal işbirliklerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Yapılacak işbirlikleri ile profesyonelliği ve sürdürülebilirliği temel alan üretim, işleme ve pazarlama yaklaşımının geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Bölgede miras yolu ile arazilerin bölünmesi sonucunda tarımsal üretici başına düşen arazi miktarı azalmaktadır. Bu durum üreticilerin göreceli olarak daha az araziden hanelerini geçindirebilmeleri için daha fazla gelir elde etmelerini gerektirmektedir. Ancak Bölgedeki tarımsal üreticilerin büyük bir bölümünün sadece ayçiçeği, buğday ve çeltik ürettiği olması ve alternatif üretimlerde bulunmaması hane halklarının gelirleri için önemli bir risk oluşturmaktadır.

Tarımsal üretimle uğraşan hane halklarının daha az arazi ile yeterli geliri üretebilmeleri için öncelikle,

- Meyve ve sebze üretimi, bal üretimi, seracılık ve benzeri alternatif üretimlerin geliştirilmesi,
- Hayvancılık faaliyetlerinin geliştirilmesi,
- Oluşturacakları işbirlikleri ile girdi maliyetlerini düşürecek yeni uygulamalar geliştirilmesi
- Üretimlerine profesyonel bir yaklaşım getirmesi,

Plan döneminin hedeflerindedir.

Ayrıca Plan dönemi içerisinde tarımsal üretime yenilikçi bir yaklaşımın getirilmesi ve tarım ve tarıma dayalı ürünler ile ilgili Ar-Ge çalışmalarına ağırlık verilerek tarımsal üretimde katma değer artışının sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu öncelik kapsamında aşağıdaki politikalar uygulanacaktır:

- ❖ Tarımsal üretimde işbirlikleri ve Ar-Ge faaliyetleri geliştirilecektir
- ❖ Tarımsal üretimde altyapı eksiklikleri giderilecektir
- ❖ Tarımda ürün çeşitliliğinin artırılmasının yanında ekonomik ölçek büyüklüğünde tarımsal üretim geliştirilecektir
- ❖ İhracata dönük tarımsal üretim teşvik edilecektir
- ❖ Çiftçiye yönelik eğitim ve bilgiye erişim olanakları geliştirilecektir

Politika 16.1. : Tarımsal üretimde işbirlikleri ve Ar-Ge faaliyetleri geliştirilecektir

İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri arasında kurulacak işbirliği platformu ile Bölgedeki üniversiteler, tarımsal araştırma istasyonları ve çiftçi örgütleri arasındaki iletişim güçlendirilecektir. Kurulacak olan işbirliği platformu Bölgede tarım alanında uygulanacak politika ve stratejilerin hayata geçirilmesinde koordinatör olarak görev üstlenecektir.

Kurulacak işbirliği platformu kanalı ile Bölgenin farklı yerlerinde farklı ürünlerde uzmanlaşmış olan çiftçiler arasında bağlar kurularak işbirlikleri yapılması desteklenecektir. Tarım alanındaki ürün bazındaki bölgesel ihtisaslaşmalar üzerinde kümelenme çalışmaları yürütülecektir.

Bölgede tarımsal üretimde kooperatif ve birlik oluşumları teşvik edilecektir. Mevcut ve yeni kurulacak kooperatif ve birliklerin etkinliğinin artırılması amacıyla bu yapılara yönelik etkin danışmanlık hizmeti verilecektir. Kooperatif ve birliklerde profesyonel yönetime geçilmesi konusunda farkındalık oluşturulacaktır.

Trakya Bölgesinde faaliyet gösteren çiftçi örgütlerinin aktif hale getirilebilmesi amacı ile örgütlerin yaşadığı yapısal sorunlar tespit edilerek çözüm önerilerinin geliştirilmesine yönelik araştırmalar yürütülecektir.

Çiftçi örgütleri arasında bölgesel işbirlikleri kurulmasına yönelik ortak platformlar ve şirketleşmeler teşvik edilecektir. Kurulacak bu ortak yapılar ile tarımsal üretimde girdi ve çıktıların etkin yönetimi sağlanacaktır.

Bölgesel düzeyde tarımsal üretimin önündeki engel ve kısıtların mikro ölçekte tespit edilmesine yönelik araştırmalar yapılarak tarımın Bölgede geliştirilmesine yönelik oluşturulacak stratejiler kurumsal işbirlikleri çerçevesinde hayata geçirilecektir.

Bölgede tarım sektörünün Ar-Ge altyapısı ve ihtiyaçları belirlenerek bu altyapının güçlendirilmesi sağlanacaktır. Bu kapsamda öncelikle Bölgenin tohum araştırmaları ile gen bilimleri alanında ihtisaslaşmasına öncelik verilecektir. Bölgede sertifikalı tohum üretimine ilişkin girişimler desteklenecektir. Üniversitelerin Bölgede bulunan tarımsal araştırma merkezleri ile birlikte işbirlikleri yapmaları teşvik edilerek tohum ve genetik alanları öncelikli olmak üzere ortak bölgesel Ar-Ge merkezleri ve tarım teknoparkının kurulması desteklenecektir.

Politika 16.2. : Tarımsal üretimde altyapı eksiklikleri giderilecektir

Tarımsal üretimdeki altyapı eksiklerinin giderilmesine yönelik mikro havzalar bazında yapılacak araştırmalar sonucu belirlenecek alanlarla birlikte Bölge genelinde özellikle sulu tarıma geçişe yönelik olarak altyapı ihtiyacı giderilecektir. Tarımda suyun etkin kullanılmasına yönelik çiftçi bilinçlendirilmesi yanında bu yöndeki altyapı modernizasyonu sağlanacaktır. Bölgedeki sulanabilir arazilerin tamamının sulanmasına yönelik fizibilite çalışmaları yapılarak bu doğrultudaki altyapı ihtiyacı giderilecektir.

Meraların ıslah çalışmaları ivedilikle yapılarak meraların etkin kullanımına yönelik tedbirler alınacaktır.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının yürütmekte olduğu arazi toplulaştırma çalışmaları hızlandırılacak ve tüm Bölgedeki kırsal alanlarda bu çalışmalar en kısa sürede tamamlanacaktır.

Tarım arazilerine zarar veren sel ve benzeri doğal afetlerin etkilerinin minimize edilmesine yönelik fizibilite çalışmaları yapılarak bu yönde tespit edilen altyapı ihtiyaçları giderilecektir.

Gıda güvenliği ile ilgili analiz laboratuvarı ve soğuk hava zinciri gibi altyapı eksiklikleri tespit edilerek sorunların giderilmesine yönelik altyapılar geliştirilecektir.

Tarımsal altyapı ihtiyaçlarının giderilmesinde ulusal ve uluslar arası fonlardan etkin yararlanılmasına yönelik girişimlerde bulunulacaktır.

Politika 16.3. :Tarımda ürün çeşitliliğinin artırılması yanında ekonomik ölçek büyüklüğünde tarımsal üretim geliştirilecektir

Bölge genelinde yapılacak mikro araştırmalar sonrası belirlenecek yönlendirmeler dâhilinde tarımsal üretimde meyvecilik, arıcılık, seracılık başta olmak üzere Bölgeye uygun ekonomik getirisi görece yüksek ürünlerin üretiminin geliştirilmesine yönelik farkındalık ve bilgilendirme çalışmaları yürütülecektir. Bununla birlikte Bölgede su ürünleri ile kanatlı sektörlerinde potansiyeli değerlendirmeye yönelik fizibilite çalışmaları yapılarak bu doğrultuda söz konusu sektörlerin geliştirilmesine yönelik tedbirler alınacaktır.

Bölgeye özel yüksek verime sahip bitki ve hayvan türlerinin ıslah çalışmaları yapılarak bu tarımsal ürünlerin Bölgedeki payının artırılmasına yönelik çiftçilere ve tarımsal yatırımcılara eğitim ve danışmanlık hizmeti sağlanacaktır. Bu kapsamda özellikle etçi tip küçükbaş ve büyükbaş hayvan yetiştiriciliği özendirilecektir.

Kıvırcık koyunu, Trakya Arısı gibi Bölgeye özgü türlerin korunmasına yönelik tedbirler alınarak bu türlerin markalaşmasına yönelik bilgilendirme ve tanıtım faaliyetleri yapılacaktır.

Bölgeye özel endemik bitki türlerinin ve orman ürünlerinin değerlendirilmesi yönelik fizibilite çalışmaları yapılacaktır. Istrancalar ve Ganos Dağları Bölgesi öncelikli olmak üzere endemik bitkilerin ve orman ürünlerinin envanteri çıkarılarak, koruma kullanma dengesinin sağlanması için takip edilmesi gereken stratejiler belirlenecek ve uygulanacaktır.

Bölgede bitkisel ve hayvansal üretimin ekonomik ölçek büyüklüğünde yapılmasına yönelik ortak üretim mekanizmaları teşvik edilerek desteklenecektir. Bu kapsamda öncelikle köylerde hayvan toplulaştırma ile ortak sağım ve ortak tarımsal makine parkı kullanımı teşvik edilecektir.

Aynı ürünlerin coğrafi olarak kümelenildiği alanlarda ortak tarımsal girdi kullanımına yönelik işbirlikleri özendirilerek teşvik dilecektir. Bu kapsamda yapılacak mikro havzalama çalışması ile tespit edilecek alanlarda havza bazlı üretim modelleri geliştirilerek bu yöndeki girişimler desteklenecektir.

Büyük ölçekte tarım ve hayvancılık yatırımlarına yönelik yer seçme, üretim kaynaklarını sağlama, insan kaynaklarının eksikliklerini giderme ve diğer yatırım ile ilgili konularda danışmanlık hizmeti sunulacaktır.

Bölge genelinde toprak, su, topografya, eğim, yükselti ve iklim koşulları dikkate alınmak suretiyle tarım alt havzaları ve bu alt havzalara uygun bitki deseni belirleme çalışmaları yapılarak üretim kararlarının ve desteklemelerin bu doğrultuda verilmesine yönelik tedbirler alınacaktır.

Politika 16.4. :İhracata dönük tarımsal üretim teşvik edilecektir

İhracata yönelik tarım ve hayvancılık ürünlerinin ve gıda maddelerinin geliştirilebilmesi amacı ile üreticilere diğer ülkelerin ve ülke birliklerinin gıda standartları ile ilgili eğitim ve danışmanlık hizmetleri sağlanacaktır.

İhracat yapmak isteyen tarım ve hayvancılık ile gıda sektöründe faaliyet gösterenlere yurt dışı piyasa bilgileri, ihracat prosedürleri ve benzeri konularda sürekli eğitim sağlanacaktır.

Bölgedeki üreticiler ihraç potansiyeli olan yeni ürünleri üretme konusunda teşvik edilecek ve işbirliği platformu aracılığı yeni ürünler geliştirmeleri desteklenecektir. Bu amaçla uluslararası pazarlarda potansiyeli olan ve Bölgede üretimi mümkün olan ürünler tespit edilerek üreticilere bu konuda bilgi, eğitim ve danışmanlık hizmeti sağlanacaktır.

Bölgede üretilen tarımsal ürünlerin ihracatının önündeki engel ve kısıtlar tespit edilecek, bu yöndeki eksikliklerin giderilmesine yönelik altyapı çalışmaları tamamlanacaktır. Üreticilere yönelik eğitim ve danışmanlık desteği sağlanacaktır.

İhraç edilen ürünlerin yurtdışında tanıtımına yönelik faaliyetler ile bu kapsamdaki işbirlikleri desteklenecektir.

Politika 16.5. : Çiftçiye yönelik eğitim ve bilgiye erişim olanakları geliştirilecektir

Çiftçilere yönelik olarak verilen tarımsal eğitimlerin etkinliği arttırılacaktır. Bu kapsamda tarımsal işbirliği platformu etkin rol üstlenecektir. Eğitimlerde üretim teknikleri yanında pazarlama, piyasa bilgisi, gıda güvenliği, iyi tarım uygulamaları, butik üretim gibi alanlara da yer verilecektir.

Sözleşmeli üretim ve alternatif pazarlama stratejileri hakkında üreticilere eğitim ve danışmanlık hizmetleri sağlanacaktır.

Tarımsal eğitimlerde kullanılmak üzere tarımsal üretimde demonstrasyon yapıları üniversiteler ve araştırma merkezlerince oluşturularak bu yapılar aracılığı ile çiftçilere uygulamalı eğitimler verilecektir.

Çiftçilerin tarımsal üretimde iyi örnekleri yerinde görerek Bölgesel işbirlikleri sağlamalarına yönelik Bölge içi ve dışına çalışma ziyaretleri organize edilecektir.

Öncelik 17: Bölgenin Güneydoğu Avrupa'nın Lojistik Üssü Haline Getirilmesi Yönünde Altyapı ve Girişimler Desteklenecektir

Türkiye, doğu ve batı arasındaki 600 milyar dolarlık mal hareketinin geçiş noktasında; karayolları, demiryolları, üç tarafını çevreleyen denizleri, havaalanları ve dağıtım merkezleri ile Avrasya ticaretinin kalbinde; Avrupa, Balkanlar, Karadeniz, Kafkasya, Orta Asya, Kuzey Afrika ve Orta Doğu arasındaki mal ve hizmet akımlarının bağlantı merkezi konumundadır. Trakya Bölgesi ise, Türkiye'nin Avrupa'daki toprakları üzerinde, Karadeniz, Marmara ve Ege denizine olan kıyıları ile stratejik bir konuma sahiptir.

Bölge, Avrupa-Asya arasında bir köprü işlevi görmesi, İstanbul ve Avrupa pazarına olan yakınlığı, mevcut havaalanı, limanları, demiryolu ve denizyolu bağlantıları ile gelişmiş bir ulaştırma altyapısına sahip olması dolayısıyla uluslararası bir lojistik merkez olmaya adaydır. Türkiye'nin Avrupa'ya erişimini sağlayan tüm karayolu ağının ve son dönemde yapımı hız kazanan bazı enerji nakil hatlarının Bölgede yer alması ve, Türkiye'nin Avrupa ile olan dış ticaret hacminin büyüklüğü Trakya Bölgesinin bu coğrafyada bir lojistik üs olmasında önemli rol oynamaktadır.

Küreselleşen dünyada, ekonomilerin daha entegre hale gelmesiyle hız unsuru ön plana çıkmış ve lojistik faaliyetlerin önemi artmıştır. Bu açıdan uluslararası bir lojistik merkez olma vizyonu taşıyan Bölgenin sahip olduğu jeo-ekonomik konumun farklı taşıma modlarını entegre eden intermodal taşımacılık sistemleri ile birlikte uluslararası bağlantılarının güçlendirilmesi önemlidir.

Trakya Bölgesi gelişmiş karayolu ve demiryolu ağı, limanları, havaalanı ve stratejik konumu ile güçlü bir ulaşım altyapısına sahip, erişilebilirliği yüksek bir bölgedir. Bölge içindeki ana akslar, sanayi bölgeleri ve limanlar arasındaki bağlantılar otoyol ve bölünmüş yollar ile sağlanmaktadır.

Trakya Bölgesi'ndeki mevcut karayolu şebekeleri doğu-batı ve kuzey-güney doğrultusunda oluşan ana akslar ve bunları birbirine bağlayan tali yollardan oluşmaktadır. Bölgede yer alan D100 ve D110 karayolları doğu-batı eksenindeki ana yolları oluşturmaktadır. İstanbul'a yapılacak 3. köprü ile birlikte oluşan İstanbul kuzey geçişinin Bölge içerisinde yer alan Saray-Vize-Kırklareli yolu ile entegre edilmesi, Çanakkale boğaz geçişi ile birlikte-İstanbul-Çanakkale otoyolunun hayata geçirilmesi Bölgenin doğu-batı aksı içerisinde erişilebilirliği artırılmış olacaktır. Bununla birlikte Bölgede kuzey-güney otoyol geçişlerinin güçlendirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır. Özellikle Karadeniz limanları ile entegrasyonu sağlamaya yönelik ulaştırma projeleri ile Bölge içinde kuzey-güney bağlantılarının güçlendirilmesi önemlidir.

Bölgede mevcut yol şebekesinin beş adet sınır kapısı bulunmaktadır. Bunlar; Dereköy, Hamzabeyli, Kapıkule, İpsala ve Pazarkule sınır kapılarıdır. Bu sınır kapılarına ev sahipliği yapması nedeniyle Trakya Bölgesi'nde binek ve ticari araç hareketi katlanarak artmaktadır. Özellikle Bölge karayolları ağlarında tatil dönemleri ile yaz aylarında yurda giriş-çıkış yapan gurbetçilerin binek araç hareketi yoğunluğa neden olmaktadır.

Bölge içerisinde Tekirdağ ili sınırları içerisinde TDİ Tekirdağ Limanı, TMO Tekirdağ Terminali, Martaş Limanı ve yapımı hızla devam eden Asyaport Liman projesi bulunmaktadır. Bu limanlara ilave olarak Marmara Ereğlisi'nde Botaş Limanı aracılığıyla denizyolu ile petrol ürünleri girişi gerçekleşmektedir. Ayrıca Marmara Ereğlisi'nde atıl konumda bulunan eski kullanım adıyla Nato Liman sahası vardır.

Bölgenin uluslararası deniz yolu bağlantısının güçlendirilmesi için Asyaport Limanının faaliyete geçmesi büyük önem taşımaktadır. İlk etapta bir aktarma limanı olarak çalışacak olan Asyaport Limanının orta vadede Bölgenin Güneydoğu Avrupa'nın lojistik merkezi olma vizyonuna önemli katkı yapması beklenmektedir.

İlerleyen dönemlerde Kuzey Marmara'da yer alan limanlarla Güney Marmara limanları arasında yolcu ve eşya hareketi artacaktır. Böylelikle karayolu üzerindeki yoğunluğun hafifletilmesi amaçlanmaktadır. Haydarpaşa Limanı'nın fonksiyonunun azalması gibi gelecek senaryolarında Kuzey Marmara limanlarında işlem hacminde büyük artışlar beklenmektedir.

Tekirdağ Limanının demiryolu bağlantısının tamamlanmış olup, Marmara Denizindeki Derince ve Bandırma limanları ile arasında tren-feri seferlerinin başlatılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir. Ayrıca Marmara Denizi içinde ve Avrupa limanları kapsamında gerçekleştirilen Ro-Ro seferleri, Bölgenin ülke ve dünya pazarlarına erişimini kolaylaştırmaktadır.

Asyaport'un devreye girmesi ve Martaş Limanı Ro-Ro iskelesi ile birlikte Trakya başta olmak üzere Marmara Bölgesi ve karayolu, demiryolu, denizyolu ve havayolu bağlantıları ile yurtiçi ve uluslararası kombine taşıma potansiyeli daha net hissedilecektir. Bu itibarla Bölgede ulaşımın havayolu+karayolu+denizyolu taşıma hatlarında entegrasyonun sağlanması amaçlanmaktadır.

Trakya Bölgesinin demiryolu ağı, Türkiye'nin uluslararası demiryolu şebekesi içerisinde yer almaktadır. İstanbul'dan başlayan demiryolu hattı ile; Edirne ili sınırlarından Kapıkule Sınır Kapısı ile Bulgaristan'a, Pazarkule ve İpsala sınır kapıları ile Yunanistan üzerinden Avrupa'ya bağlantı kurulmaktadır. Yatırım programı içerisinde yer alan Sirkeci-Edirne hızlı tren projesinin hayata geçirilmesi sonucunda Bölge uluslararası hızlı tren ağına dahil olarak önemli bir lojistik üstünlük yakalayacaktır.

Bölgede hizmet veren bir havaalanı bulunmakta olup 7gün 24 saat uluslararası hava trafiğine açıktır. Çorlu Havaalanındaki uçak trafiğinin büyük kısmını ticari uçaklar oluşturmaktadır. Ticari uçakların daha yoğun olarak geldiği ülkeler Ukrayna, Türkmenistan, Azerbaycan, Kazakistan ve Özbekistan'dır. Havalimanının özellikle kargo taşımacılığına yönelik altyapısının güçlendirilerek bölgesel bir havayolu kargo merkezi olması beklenilmektedir.

Ulusal açıdan güçlü ulaşım ağlarını barındıran Bölge, İstanbul'un ve dolayısıyla Türkiye'nin Avrupa bağlantısını sağlayan demiryolu ve karayolu ağlarına sahip olması nedeniyle uluslararası açıdan da büyük öneme sahiptir. Bölgenin içerisinde yer aldığı; TRACECE – Avrupa-Kafkaslar-Asya Ulaşım Koridoru, TEN- Trans Avrupa Kuzey Güney Yol Ağı Avrupa

Hızlı Tren Ağı, Nabucco Doğalgaz Boru Hattı, Türkiye-Yunanistan Doğalgaz Boru Hattı projeleri Bölgenin uluslararası lojistik avantajlarını güçlendirmektedir.

Son derece yoğun ürün giriş-çıkış özelliğine sahip Bölgenin dünya ölçeğinde rekabet avantajı kazanmasında lojistik maliyetlerin düşürülmesi ve hız faktörü ön plana çıkmaktadır. Bölgede rakiplerin maliyet ve hız boyutunda önüne geçebilmek için entegre taşımacılık altyapısının geliştirilmesi gerekmektedir.

Ülkemizin 2023 vizyonu çerçevesindeki gelişme beklentisine paralel olarak Bölgemizde de sanayi üretim potansiyelinin plan dönemi içerisinde gelişmesi beklenmektedir. İslah OSB'lerde %40'larda seyreden doluluk oranlarının kısa sürede yükselmesine ve Trakya Bölgesi ulaştırma sisteminin bu doluluk oranlarını ne ölçüde karşılayıp karşılamadığı sorusunu gündeme getirecektir. Özellikle sanayinin yoğunlaştığı Çorlu-Büyükkarıştıran aksında Bölgede kurulan İslah OSB'ler ve yeni yatırımlardaki artış göz önünde bulundurularak mevcut işletmelerinde yük miktarının artacağı düşünüldüğünde bu akstaki trafik yoğunluğunun izlenmesi ve gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir. Bölgedeki işletmelerin limanlardan daha fazla yararlanmasını sağlamak için limanlar ile sanayi bölgelerinin bağlantısının güçlendirilmesi önem arz etmektedir. Tekirdağ limanlarına daha kolay ulaşılması, işletmelerin lojistik maliyetlerine olumlu yansıtacaktır.

Bölgenin ekonomik gelişimi için tüm taşıma türlerinin entegrasyonu şarttır. Taşıma kaplarının (konteyner, vagon, römork vb.) taşıma türleri arasında geçişleri sağlanmalıdır. Denizyolu+demiryolu, denizyolu+karayolu ve demiryolu+karayolu taşıma operasyonları için altyapı planları ivedilikle gerçekleştirilerek çevre dostu taşıma türlerine ağırlık verilecektir.

Bölgenin uluslararası bir taşıma ve dağıtım merkezi olabilmesi yönünde; uluslararası denizyolu ağlarına entegrasyon için uluslararası bir konteyner limanının ihtiyaç duyacağı tüm altyapıların sağlanması ve bu kapsamda Asyaport Limanının öncelikle güçlendirilmesi sağlanacaktır.

Ayrıca Tekirdağ limanları ile etkin bağlantıya sahip, İstanbul ve Bölge içine hizmet verecek lojistik merkezlerin planlanarak hayata geçirilmesi plan dönemi amaçları arasında bulunmaktadır. Bölgeye gelen yükler ile çıkacak yüklerin bu lojistik merkezler aracılığı ile elleçlenmesi sağlanacaktır.

Bu öncelik kapsamında uygulanacak politikalar:

- ❖ Bölgenin ulusal ve uluslararası ulaşım bağlantıları güçlendirilecektir
- ❖ Bölgenin multimodal taşımacılık altyapısı geliştirilecektir
- ❖ Lojistik merkez oluşumları teşvik edilecektir
- ❖ Bölge genelinde lojistik sektörünün gelişimine yönelik işbirliği imkanları arttırılacaktır

Politika 17.1. : Bölgenin Ulusal ve Uluslararası Ulaşım Bağlantıları Güçlendirilecektir

Bölgenin ulusal ve uluslararası ağlarla entegrasyonu kapsamında ulaşım altyapısının geliştirilmesine yönelik olarak “Trakya Bölgesi Lojistik Master Planında” önerilen stratejilerin hayata geçirilmesine yönelik tedbirler alınacaktır.

Güneydoğu Avrupa Bölgesi'nin ekonomik analizi yapılarak bu Bölgenin nüfus, sanayi, tarım ve hizmet sektörleri incelenerek raporlanacak, Bölgenin büyüme oranları ile birlikte karşılıklı ticaretin projeksiyonu yapılarak yeni otoyol ve karayolları planlanmaları doğrultusunda komşu ülkelerle ve uluslararası örgütlerle işbirlikleri geliştirilmesine önem verilecektir.

Bulgaristan (Burgaz, Varna) ve Yunanistan (Selanik) başta olmak üzere Bölge limanları (Köstence vd.) ile karayolu bağlantılarının güçlendirilmesine yönelik tedbirler alınacaktır. Bu kapsamda öncelikle Tekirdağ limanları ile Burgaz-Varna-Ruşçuk bağlantılarının otoyol haline getirilmesi Tekirdağ limanlarının rekabet gücünü yükseltecektir.

Uluslararası ve transit ağlarla entegrasyonun sağlanmasında, Kuzey Marmara Otoyolu Projesi ve Trakya bağlantısının hayata geçirilmesi desteklenecektir.

Bölgede mevcut sınır kapılarının bağlantı yolları iyileştirilecektir.

Uluslararası ve transit ağlarla entegrasyon için yeni jenerasyon gemi tip ve büyüklüklerine uygun liman altyapısı ve kapasiteleri geliştirilmesine yönelik farkındalık faaliyetleri yürütülecektir.

Türkiye'nin 2023 dış ticaret hedefleri göz önünde bulundurulduğunda Çorlu Havalimanı'nın işlevinin ağırlıklı olarak havayolu kargo ve/veya ekspres taşımalara yönelik olarak fizibilitesi yapılacaktır.

Tarım ve hayvancılık sektörüne verilen havayolu kargo hizmetlerinin gelecekte artması beklenmektedir. Soğuk hava terminali, tehlikeli madde, kıymetli kargo, radyo aktif madde vb. uzmanlık gerektiren pek çok yük türünde ihtiyaçlara uygun kargo terminal hizmetlerinin geliştirilmesi teşvik edilecektir.

Bölge illeri arasında Edirne ve Kırklareli illeri arası bağlantı başta olmak üzere karayolu altyapısı geliştirilecektir.

İğneada'nın turizm, ithalat, ihracat ihtiyaçlarını karşılayacak kapasite liman gereksinimi analiz edilecektir.

Politika 17.2. : Bölgenin Multimodal Taşımacılık Altyapısı Geliştirilecektir

Trakya Bölgesi'nin yük vagon operasyonları ile birlikte konteyner, römork, yarı römork ve çekici operasyonlarının da yapılmasına imkân tanıyan uluslararası ölçekte bir kombine taşıma terminaline yönelik fizibilite çalışması yapılacaktır.

Bölgede Asyaport Limanı başta olmak üzere tüm limanların doğu batı karayolu bağlantılarına gelişmiş bir karayolu altyapısı ile bağlantısı sağlanacaktır.

Bölgenin kuzey-güney karayolu bağlantılarının güçlendirilmesine öncelik verilecektir. Bu bağlamda özellikle Tekirdağ limanlarının OSB, ASB ve sınır kapıları ile olan bağlantıları güçlendirilecektir.

Tekirdağ limanlarının demiryolu bağlantılarına yönelik fizibilite yapılarak, demiryolu-denizyolu bağlantıları güçlendirilecektir.

Yolcu erişim kolaylığı açısından hızlı tren hattının havalimanı bağlantısının olması önemli bir avantaj olacaktır. Bu nedenle hızlı tren hattının güzergah seçiminde Çorlu Havalimanı'na entegre edilmesi sağlanacaktır.

Yunanistan ve Bulgaristan başta olmak üzere Güneydoğu Avrupa Bölgesi ülkeleri ile demiryolu ağının güçlendirilmesine yönelik işbirlikleri geliştirilecektir.

Tarımsal üretim bölgeleri, OSB'ler, limanlar ve hedef pazarlar arasında güçlü bir demiryolu ağı oluşturulmasına yönelik fizibilite çalışması yapılacaktır.

Öncelikle Çorlu, Çerkezköy, Tekirdağ ve Lüleburgaz bölgelerinde üretim tesisleri ve kentsel alanlar arasında raylı sistemlerin hayata geçirilmesi desteklenecektir.

Marmara deniz geçişleri ile birlikte Marmara Bölgesi kuzey-güney güzergâhlarında “denizyolu+demiryolu” ve “denizyolu+karayolu” entegrasyonu sağlanması desteklenecektir.

Politika 17.3. : Lojistik Merkez Oluşumları Teşvik Edilecektir

Bölge içinde öncelikle Tekirdağ limanları ile entegre çalışacak lojistik merkez oluşumları desteklenecektir. Bu kapsamda Trakya Lojistik Master Planında önerilen alanlara yönelik detaylı fizibilite çalışmaları yapılacaktır. Lojistik merkez içerisinde açık ve kapalı depo sahaları, gümrük, banka, sigorta, tamir-bakım, posta, güvenlik gibi hizmetler için gerekli tesislerin geliştirilmesinde fizibilite çalışmaları yapılacaktır.

Yapılacak lojistik merkezlerin yurtiçi ve uluslararası multimodal ulaşım bağlantıları sağlanacaktır.

Bölgedeki tarımsal faaliyetlerin gelişme perspektifinde göz önünde bulundurulmak suretiyle Bölge genelinde soğuk hava depoları ile lisanslı depoculuğun geliştirilmesi teşvik edilecektir.

Politika 17.4. : Bölge genelinde lojistik sektörünün gelişimine yönelik işbirliği imkanları arttırılacaktır

Bölgede doğru lojistik plan ve politikaların oluşturulması için kamu, STK ve özel sektör katılımı ile Trakya Bölgesi Lojistik Platformu'nun kurularak etkin çalışması sağlanacaktır.

Platform kanalıyla Bölgede yer alan ilgili sivil toplum kuruluşları ile ulusal ölçekte faaliyet gösteren ticaret, sanayi ve lojistik ile ilgili sektörel dernekler ve meslek odalarıyla düzenli temaslar sağlanacaktır.

Trakya Bölgesi ölçeğinde lojistik analiz, yolcu ve yük trafikleri, araştırma, planlama, istatistik konularında çalışma yapacak “Trakya Bölgesi Lojistik Enstitüsü’nün” kurulması desteklenecektir.

Ulaştırma ve lojistik projelerin geliştirilmesi ve hayata geçirilmesine yönelik ulusal ve uluslararası düzeyde kaynak araştırmaları yapılacak ve bu kapsamda fon ve hibelerden etkin yararlanılmasına yönelik işbirlikleri ve projeler geliştirilecektir.

Öncelik 18: Turizmin Bölgesel İşbirlikleri Çerçevesinde Sürdürülebilir Gelişimi Sağlanacaktır

Dünyada turizm son yüzyılın en hızlı büyüyen sektörlerinden birisi olarak ekonomik, sosyal ve beşeri hayata önemli ölçüde katkıda bulunmuştur. Turizm sonucunda oluşan ekonomik büyüme, bölgesel kalkınma, istihdam, refah artışı ve bölgeler arası gelişmişlik farklarındaki azalmalar turizmin insanlığa sunduğu avantajlardan sadece bir kaçı olarak dile getirilebilir. İster küresel, ister ulusal isterse bölgesel bazda ele alınsın, turizmin gelecek süreçte de gelir kaynağı olarak varlığını devam ettirebilmesi, kaynakların etkin kullanımı ve sürdürülebilir bir turizm yönetimiyle mümkün olacaktır.

Dünya Seyahat ve Turizm Konseyi verilerine göre 2012 yılında küresel bazda turizm sektörü % 4 oranında büyüme kaydederek 1,3 trilyon dolarlık dış ticaret hacmine ulaşmıştır. Bu rakam sadece yabancı turistler dikkate alındığında ortaya çıkan büyüklüktür. İç ve dış turizm verileri ele alındığında rakam 2 trilyon Amerikan dolarına ulaşmakta, bu da dünya gayrisafi hâsılası içerisinde % 2,9'luk bir paya tekabül etmektedir. Ancak dolaylı harcamalar dikkate alındığında sektörün katma değeri daha da artmakta, refah ve kalkınma üzerindeki payı katlanmaktadır.

Türkiye'de turizmin büyümesi dünyadaki büyüme seyrinden daha hızlı gerçekleşmektedir. Örneğin OECD ülkeleri ortalaması 2006-2010 yılları arasında sadece yüzde 0.8 büyüme gösterirken, bu oran Türkiye'de yüzde 9.8'dir. 2010 yılında OECD ülkelerinde 620 milyon olan toplam uluslararası turist sayısı, aynı yıl Türkiye'de 28.6 milyon rakamına ulaşmıştır. Sahip olduğu eşsiz tarihi, kültürel ve doğal varlıklar ve coğrafi konumu Türkiye'yi rakiplerinin bir adım ötesine geçirmektedir. Ancak bütüncül kalite anlayışı, turist başına düşen harcama miktarı, turizm türlerinde çeşitliliğin sağlanması, mevsimsellik etkilerinin minimuma indirilmesi ve rekabet gücü açısından sektörün daha gidecek çok yolunun olduğu açıktır.

Ülkemizde 2011 yılında turizm sektöründe yapılan toplam yatırım 24 milyar TL'dir. Bu rakam toplam yatırımların % 8,6'sını oluşturmaktadır. Dünya Seyahat Konseyi'nin 2012 Türkiye raporuna göre gelecek 10 yıl içerisinde turizm alanında yapılacak olan yatırımlar yıllık bazda % 4,9 oranında gelişme kaydedecektir. Bu oran Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından hazırlanan 2023 Turizm Stratejisi hedeflerine ulaşmada önemli bir göstergedir. Strateji belgesine göre Türkiye, 2023 yılına kadar en çok ziyaretçi çeken ve gelir elde eden ilk beş destinasyon arasına girmeyi hedeflemektedir.

Turizm sektörü vasıtası ile elde edilen beşeri ve ekonomik girdiler bölgesel kalkınmada önemli rol oynamaktadır. Turizm faaliyetlerinin yoğunlaştığı kültürel ve doğal mirasa sahip bölgelerde sağlık ve eğitim hizmetlerinin gelişmesi ve altyapı çalışmalarının hızlanması bölgesel kalkınmanın önünü açmaktadır. Ayrıca artan turist sayısı ile birlikte yerel ürünlerin pazara çıkma sıklığı artacak, bölgesel pazarlama dinamikleri hareketlenecektir. Yerel halkın sahip olduğu işletmelerin cirolarının artması, yeni iş ve istihdam olanaklarını geliştirecek;

girişimcilik, markalaşma, inovasyon, pazarlama ve yatırım gibi kavramlarla yörenin buluşmasına vesile olacaktır.

Turizmin ekonomik gelişme ve istihdam üzerinde yarattığı olumlu etki, turizm konusunda Trakya Bölgesi'nde bir bilinçlenme sürecini beraberinde getirmiş, yerel halk ve yatırımcılar turizme ilgi göstermeye başlamışlardır. Bu ilgi yeni girişim, yatırım ve projeleri tetiklemiştir. Özellikle son dönemde Bölgede dünyaca ünlü otel zincirlerinin yatırımları artmıştır. Bölge genelinde yöresel ürünlerin bir turizm değeri olarak piyasaya sunulmasını sağlayan girişimler ve hızla devam eden altyapı faaliyetleri Trakya'nın turizm potansiyelinin farkına vardığının bir göstergesidir.

Trakya Bölgesi'nde, Turizm Bakanlığı tarafından kabul edilen 17 farklı turizm türünün 10 tanesini yapmak mümkündür. Üç farklı denizle çevrili tek Bölge olan Trakya, ana akım turizm çeşitlerinden niş alanlara kadar birçok turizm türü için eşsiz imkânlarla sahiptir. Ayrıca dış ve iç pazara (İstanbul'a) yakınlığı, coğrafi olarak doğu-batı ekseninde bir köprü konumu taşıması, gelişmiş yol bağlantıları ve ulaşım altyapısı Bölgenin elini güçlendiren öğelerden bir kaçı olarak sayılabilir.

Trakya Bölgesi, dünya turizm trendleri açısından ele alındığında, özellikle AB ve OECD ülkeleri tarafından benimsenen ve geleceğin turizm gelişim alanları olarak görülen niş turizm çeşitlerine yönelmektedir. Kırsal turizm, doğa sporları ve gastronomi gibi turizm çeşitleri gelişmiş ekonomiler tarafından daha fazla yatırım çeken alanlardır. Trakya Bölgesi de bu tür turizm varlıklarını geliştirmek için artan bir çaba göstermektedir. Ancak istatistiksel olarak Trakya Bölgesi uluslararası verilerin gerisinde seyretmektedir. Örneğin ortalama geceleme sayıları, gelen ziyaretçilerin harcama oranları ve destinasyon markalaşması gibi konularda bölge, OECD ortalamalarının altındadır.

Trakya'da hayata geçirilebilecek turizm faaliyetleri ele alındığında üç temel turizm koridoru öne çıkmaktadır. Birçok çeşidi bünyesinde barındıran bu üç koridor üzerinde turizm planlama ve uygulama çalışması yapılırken üç ilin ortak hareket etmesi, işbirliği ve katılımcılık ilkeleri çerçevesinde turizme yeni bir bakış açısı kazandırması amaçlanmaktadır. Bu üç koridor, Kuzey Trakya Turizm Koridoru, Güney Trakya Turizm Koridoru ve Trakya Kültür Koridorudur. Bu üç koridor Turizm Bakanlığı tarafından hazırlanan 2023 Türkiye Turizm Strateji Belgesi'nde Trakya için biçilen rolle örtüşmektedir.

Kuzey Trakya Turizm Koridoru, Saray, Kofçaz, Vize, Demirköy ilçeleri ve Kastro, Kıyıköy ve İğneada gibi önemli kıyı beldelerinin bulunduğu alanı kapsamaktadır. Güngörmez Mağaraları, Dupnisa Mağarası, Kıyıköy ve İğneada Sahil Şeridi, Demirköy Fatih Dökümhanesi ve Vize-Demirköy-İğneada etrafındaki ekolojik değerlere sahip yerleşimler bu koridor üzerinde bulunan turizm değerlerinden sadece bir kaçıdır. Alan içerisinde eko-agro turizm, kıyı turizmi, kültür turizmi, mağara turizmi, doğa turizmi ve gastronomi için gerekli doğal ve kültürel öğeler bulunmaktadır. Bakir kıyı alanları, longoz ormanları, zengin flora ve faunası, doğal ürünleri ve tertemiz havası ile koridor eko-egro turizm alanı olarak değerlendirilecektir.

Güney Trakya Turizm Koridoru, Bölgenin güney yakasında yer alan Enez, Keşan, Şarköy ilçeleri ile Ganos Dağlarını içine almaktadır. Enez’de bulunan kıyı alanı, Gala gölü ve göl ekosistemi, Ainos (Enez) Antik Kenti, Saros Körfezi, Erikli Sahili, Şarköy Plajı, Şarköy’deki şarap butik şarap kümelenmesi, Ganos Dağları ve Uçmaktdere bu koridordaki önemli turizm değerleridir. Koridor içinde eko-agro turizm, kıyı turizmi, kültür ve arkeoloji turizmi, dalış, rüzgâr sörfü, yamaç paraşütü, kuş gözlemciliği, gastronomi ve şarap turizmi öncelikli olarak geliştirilecektir.

Trakya Kültür Koridoru ise daha çok Bölgenin tarihi ve kültürel değerlerinin pazarlanabileceği bir güzergâh çizmektedir. Bu hattın Marmara Ereğlisi’nden başladığı düşünülürse, Vize, Kırklareli Merkez, Edirne Merkez, Uzunköprü ve oradan da Enez’e indiği düşünülebilir. Hat boyunca Trak, Roma, Bizans ve Osmanlı medeniyetlerinin izlerini sürmek mümkündür. Marmara Ereğlisi tarih öncesi çağlardan kalma antik Perintos kentinin üzerine kurulmuştur. Vize son yıllarda yakaladığı turizm atağı ile birlikte sahip olduğu değerleri ön plana çıkarmış, tarih ve kültür ekseninde markalaşma yolunda önemli adımlar atmıştır. Türkiye’de Seferihisar’dan sonra ilk kez sakin şehir (Cittaslow) unvanını alan ilçede sokak iyileştirmeleri ve restorasyon çalışmaları devam etmektedir. Hat üzerinde bulunan Kırklareli Merkez eski Türk, Rum ve Yahudi evlerinin bir arada olduğu bir mozaığı yansıtmaktadır.

Edirne doksan iki yıl boyunca Osmanlı İmparatorluğu’na başkentlik yapmış ve Osmanlıya ait onlarca paha biçilmez esere ev sahipliği yapan bir turizm merkezidir. Tarihi ve kültürel varlıkları ile birlikte Edirne, Bölgedeki en iddialı turizm destinasyonudur. Özellikle son yıllarda artan inanç turizmi temelli iç turizm hareketleri ve Yunanistan’dan gelen yabancı turistlerin etkisiyle İl, marka kent olma noktasında önemli adımlar atmıştır. Edirne müzecilik alanındaki gelişmeler, kaliteli hizmet sunumu ve gastronomi öğelerinin turizm değeri haline getirilmesi konularında oldukça başarılıdır. Edirne’ye bağlı Uzunköprü ve Enez ilçeleri de kültür ve tarih meraklılarının ilgisini çekebilecek eserlere ev sahipliği yapmaktadır.

Yukarıda değinilen çerçevede Bölgede belirlenen turizm koridorlarının altyapı ve nitelikleri öncelikle geliştirilerek Bölgenin bir turizm cazibe merkezi olması sağlanacaktır. Bu kapsamda öncelikli olarak Bölgede nitelikli yatak kapasitesi ile turizm aktivite sayıları artırılarak konaklama sayısının artırılması hedeflenmektedir. Bölgenin İstanbul’a olan yakınlığı bu kapsamda bir fırsat olarak değerlendirilerek Bölgeye yapılan günübirlik ziyaretlerin turizm aktiviteleri ve turizm koridorları içerisinde yapılacak işbirlikleri ile artırılması sağlanacaktır.

Bu öncelik kapsamında uygulanacak politikalar:

- ❖ Tematik ve bütüncül bir turizm yaklaşımı ile Bölge genelinde belirlenmiş olan turizm aksları güçlendirilecektir
- ❖ Bölgedeki kültür ve turizm varlıkları korunarak geliştirilecektir
- ❖ Bölgenin turizm imkânlarının etkin tanıtımı yapılacaktır
- ❖ Turizm alanındaki insan kaynakları kapasitesi geliştirilecektir.

Politika 18.1. : Tematik ve bütüncül bir turizm yaklaşımı ile Bölge genelinde belirlenmiş olan turizm koridorları güçlendirilecektir

Belirlenen Kuzey Trakya Turizm Koridoru, Güney Trakya Turizm Koridoru ve Trakya Kültür Turizmi Koridorları içerisinde detaylı envanter ve fizibilite çalışmaları yapılacaktır. Bu koridorlar içerisinde yer alan tarihi ve kültürel değere sahip yapı ve alanların restorasyonları öncelikle tamamlanarak buralar birer turizm noktası haline getirilecektir.

Turizm koridorları içerisinde işbirliklerini geliştirecek platformlar kurulması teşvik edilerek platformlar içerisindeki turizm işbirlikleri öncelikle desteklenecektir.

Trakya Bölgesinin kuzeyinde ve Karadeniz sahilinde yer alan Saray, Kofçaz, Vize ve Demirköy ilçelerinde, Kastro, Kıyıköy ve İğneada gibi önemli kıyı beldeleri ile birlikte orman köylerinin beraber değerlendirilmesi suretiyle koruma-kullanma dengesi çerçevesinde eko-agro turizm, kıyı turizmi, doğa turizmi, mağara turizmi, yeme-içme turizmi ve kültür turizmi geliştirilecektir.

Enez ve Keşan ilçe sınırları içerisinde bulunan Saros Körfezi Kıyı Şeridi ve Şarköy ilçe sınırları içerisinde bulunan Ganoslar Bölgesi'nin; ekolojik yapısı yanında kültürel ve tarihi özellikleri de dikkate alınarak, eko-agro turizm, kıyı turizmi, doğa sporları, kuş gözlemciliği, şarap ve yeme-içme turizmi ve kültür turizmi geliştirilecektir.

Edirne, inanç turizmi ve kültürel turlar açısından önemli bir destinasyondur. Edirne'nin markalaşma ve pazarlama faaliyetleri öncelikle desteklenecektir. Edirne evlerinin restore edilerek turizme kazandırılması öngörülmektedir. Edirne ili ile birlikte arkeolojik alanlar, Trakya geneline yayılmış olan kale, tümülüs, dolmen ve Osmanlı dönemi eserleri birlikte ele alınarak bir turizm rotası olarak değerlendirilecektir.

Enez'de bulunan Ainos ve Marmara Ereğlisi sınırları içerisindeki Perinthos Antik Kentlerinin gün yüzüne çıkarılmasına yönelik restorasyon ve kazı çalışmaları hızlandırılarak bu antik yerleşmelerin bölgesel turizm cazibe merkezleri haline getirilmesine yönelik altyapı eksikleri giderilecektir. Bu yerleşim yerlerindeki kazı alanları ile birlikte müzeler birlikte değerlendirilmesi suretiyle Bölgede önemli bir arkeoloji rotası oluşturulacaktır.

Eko-turizm alanlarında butik konaklama kapasitesi arttırılacak, köy pansiyonculuğu geliştirilecektir. Şarköy'de şarap turizmine dönük çalışmalar desteklenecektir. Kıyı turizmi ve su sporlarının geliştirilmesine yönelik Şarköy, İğneada, Enez ve Erikli sahillerinin çevre düzenlemesi yapılarak bu kapsamdaki altyapı ihtiyaçları giderilecektir. Bu sahil şeritlerindeki yeni ikinci konut oluşumlarına izin verilmeyerek mevcut ikinci konutların altyapılarının iyileştirilmesi sağlanacaktır.

Tüm çalışmaların odağına doğal ve kültürel kaynakların korunması, destinasyonların aslına uygun restorasyonları ve sürdürülebilirlik yerleştirilecektir. Yörenin veya eserin doğal ve kültürel kimliğine aykırı, ekosisteme zarar veren uygulamalar engellenecektir. Özellikle doğal

ve kültürel mirasın bulunduğu alanlarda günlük, aylık ve yıllık taşıma sınırları dâhilinde turizm faaliyetleri planlanacaktır.

Bölgede turizm faaliyetlerinin koridorlar içerisinde bütüncül bir yapıda sürdürülebilmesini sağlamaya dönük olarak, Trakya Kültürel Miras Araştırma Merkezi, Şarap Turizmi Platformu, Trakya Mutfak Sanatları Akademisi, Küçük Konaklama Merkezleri Yönetim İşbirliği Ağı gibi işbirliği yapı ve platformlarının oluşması teşvik edilecektir.

Politika 18.2. : Bölgedeki kültür ve turizm varlıkları korunarak geliştirilecektir

Osmanlı'ya uzun dönem başkentlik yapmış olan Edirne'deki Osmanlı Dönemine ait hamam, saray, kervansaray gibi tarihi ve kültürel eserler aslına uygun bir şekilde restore edilerek ve turizme kazandırılarak birer turizm varış noktası haline getirilecektir.

Trakya Bölgesi'nde Cumhuriyet dönemine ait tarihi ve kültürel eserlerin envanteri çıkartılarak bu öğelerin günlük yaşam ile etkileşim ve korunmasını sağlayacak şekilde restore edilmesi sağlanacaktır.

Edirne'de Kaleiçi ve Karaağaç Mahalleleri, Tekirdağ'da Ertuğrul Mahallesi, Uzunköprü'de eski Bulgar, Rum ve Yahudi evlerinin bulunduğu mahalle, Enez'de Kale altında bulunan mahalle öncelikli olmak üzere Bölge içindeki yerleşim yerlerinde tarihi ve kültürel kimliği olan mahallelerin restorasyonları yapılarak bu mahallelerin bir turizm ögesi olarak değerlendirilmesi sağlanacaktır.

Başta Kırklareli olmak üzere, Bölgede yer alan tarihi kalelerin (Polos, Kayalı, Arap Kalesi, Adria Kalesi, İkiz Tepeler Kalesi, Şeytan Kalesi, Çingene Kalesi, Kılıçtepe Kalesi, Sislioba Ceneviz Kalesi, Pınarhisar Kalesi vs.) restore edilip yol ve çevre düzeninin yapılması ile birlikte bir kale turizm rotası oluşturulması sağlanacaktır.

Şarköy-Uçmakdere, Ganos Dağları, Longoz Ormanları, İğneada-Demirköy, Kastro-Kıyıköy, Gala Gölü-Meriç Deltası, Kasatura Tabiat Koruma Alanı, Korudağı Yaban Hayatı Geliştirme Alanı gibi güzergâhlar doğa ve ekoturizm açısından koruma kullanma dengesi içinde değerlendirilecektir.

Bölgenin özellikle kuzeyinde bulunan ve mağaracılık turizmi açısından elverişli Saray ve Kırklareli sınırları içerisindeki mağaraların yapılacak etüd ve fizibilite çalışmaları sonrası birer turizm ögesi haline getirilmesi sağlanacaktır. Bu kapsamda öncelikle Dupnisa Mağarası'nın çevre düzenlemeleri yapılacak ve turizme yeni açılacak mağaralarla birlikte bir mağara turizmi rotası oluşturulacaktır.

Bölgede var olan erken dönem Hıristiyanlık dönemine ait kaya kiliseleri başta olmak üzere ilgili yapıların restorasyonları yapılarak bir turizm noktası haline getirilmesine yönelik girişimler desteklenecektir.

Edirne ilinde yer alan Kırkpınar Tarihi Yağlı Güreşlerinin turizm değerinin artırılmasına yönelik olarak, Kırkpınar yağlı Güreş Alanında yapılacak çevre düzenlemesi çalışmaları ile tarihi güreşleri tanıtıcı film, reklam v.b. çalışmalar desteklenecektir.

Politika 18.3. : Bölgenin turizm imkânlarının etkin tanıtımı yapılacaktır

Bölgenin bir turizm destinasyonu olarak pazarlanmasına yönelik bütüncül bir tanıtım stratejisi Trakya Turizm Master Planı çerçevesinde uygulanacaktır.

Bu kapsamda öncelikle İstanbul pazarı ile birlikte, Orta Avrupa ve Balkanları içine alan hedef kitleye yönelik tanıtım etkinlik ve organizasyonları yapılacaktır.

Potansiyel müşterilerin tur operatörlerine kolay ulaşabileceği, tatil rotalarını inceleyebileceği, Bölgedeki konaklama, yeme-içme ve servis alanları hakkında bilgi alabileceği ve diğer turistlerin deneyimlerini takip edebileceği interaktif dijital alanlar oluşturulacaktır. Bu kapsamda “Trakya Online Gezi Rehberi” hazırlanmasına yönelik girişimler desteklenecektir.

Bölgenin bir turizm markası haline gelmesine yönelik olarak tematik tanıtımlar gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda öncelikle Edirne ilinin bir marka kent haline gelmesine yönelik tanıtımlara ağırlık verilecektir.

Politika 18.4. : Turizm alanındaki insan kaynakları kapasitesi geliştirilecektir.

İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri bünyesinde yer alan turizm enformasyon bürolarının daha etkin çalışmalarına yönelik materyal desteği yanında, buradaki personelin niteliklerinin artırılması sağlanacaktır.

Bölgede sertifikalı turist rehberlerinin sayısının arttırılmasına yönelik girişimler desteklenecektir.

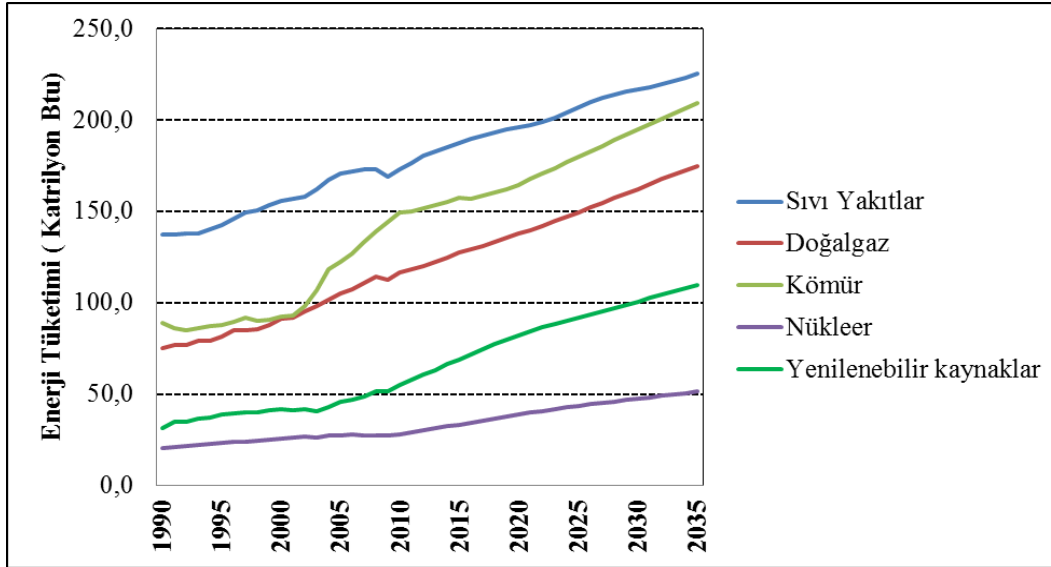
Bölge genelinde öngörülen turizm faaliyetlerine yönelik olarak başta doğa sporları, ev pansiyonculuğu, aşçılık, yöresel el sanatları eğitimleri olmak üzere çeşitli kurslar organize diledir.

Bölgedeki eğitim kurumları ile turizm işletmeleri arasında etkin işbirlikleri kurularak turizm hizmetlerinde kalitenin arttırılmasına yönelik girişimler desteklenecektir.

Öncelik 19: Enerji Üretim ve Kullanımında Etkinliğin Sağlanmasına Yönelik Tedbirler Alınacaktır

Dünyada nüfus artışı, sanayileşme ve kentleşme olguları, küreselleşme sonucu artan ticaret olanakları doğal kaynaklara ve enerjiye olan talebi giderek artırmaktadır. Enerji sektöründe gerek maliyet ve fiyat artışları gerekse artan elektrik enerjisi talebi çerçevesinde, birçok ülkede arz güvenliğinin sağlanması konusunda yeni tedbirler alınmakta, mevcut piyasa yapıları ve kuralları yaşanan deneyimler ve karşılaşılan sorunlar çerçevesinde yenilenmekte, piyasa mekanizmaları arz güvenliğini sağlayacak tedbirlerle güçlendirilmektedir. Ülkemizde ve Bölgemizde de dünya ortalamasının üzerinde gerçekleşmeye devam eden talep artışı ve buna bağlı olarak artan yatırım ihtiyacı, yeni tedbirler alınmasını zorunlu kılmaktadır.

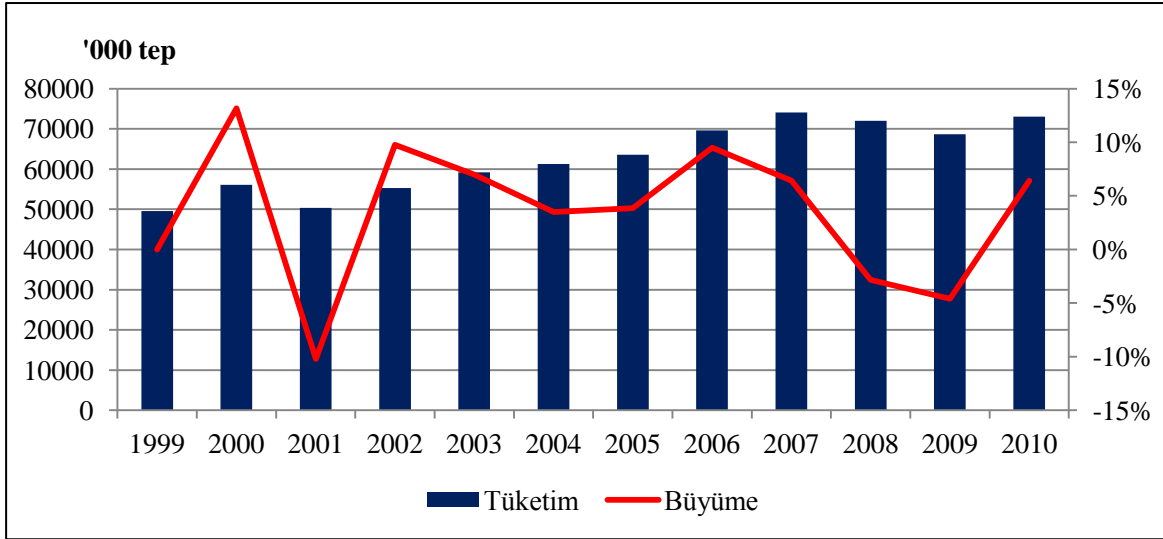
Uluslararası Enerji Ajansının verilerine göre enerji tüketiminde 2008 – 2035 yılları arasında %53 artış gözleneceği belirtilmektedir. Uluslararası Enerji Ajansının yakıt türüne göre dünya enerji tüketim projeksiyonu incelendiğinde, 2035 yılına kadar olan süreçte kömür, doğalgaz ve petrol ve türevlerini içeren sıvı yakıtların kullanımında artış görüleceği dolayısıyla bu kaynakların sürekli artan bir şekilde kullanılacağı öngörülmektedir. Bunun yanı sıra yenilenebilir enerji kaynaklarının da kullanımının artacağı beklenmektedir. 11 Mart 2011 tarihinde kuzeydoğu Japonya'yı vuran yıkıcı deprem ve Tsunami sonrasında zarar gören Fukushima nükleer reaktöründe zarar gördüğünden dolayı nükleer enerjiye olan ilgi azalmamakla birlikte diğer enerji kaynaklarına oranla daha az bir artış göstereceği beklenmektedir.

Şekil 22. Yakıt türüne göre dünyada enerji tüketimi 1990-2035

Kaynak: IEA,2012

Türkiye'deki enerji sektörü irdelendiğinde, ekonomideki canlılık, büyüme göstergeleri ve sanayinin hızlı gelişmesine paralel olarak birincil enerji talebi artışı bakımından Türkiye OECD ve Avrupa'nın önünde yer almaktadır. Ülke çapında güvenilir ve sürdürülebilir enerji arzının sağlanabilmesi, ekonomik büyümedeki istikrarı doğrudan etkilemektedir.

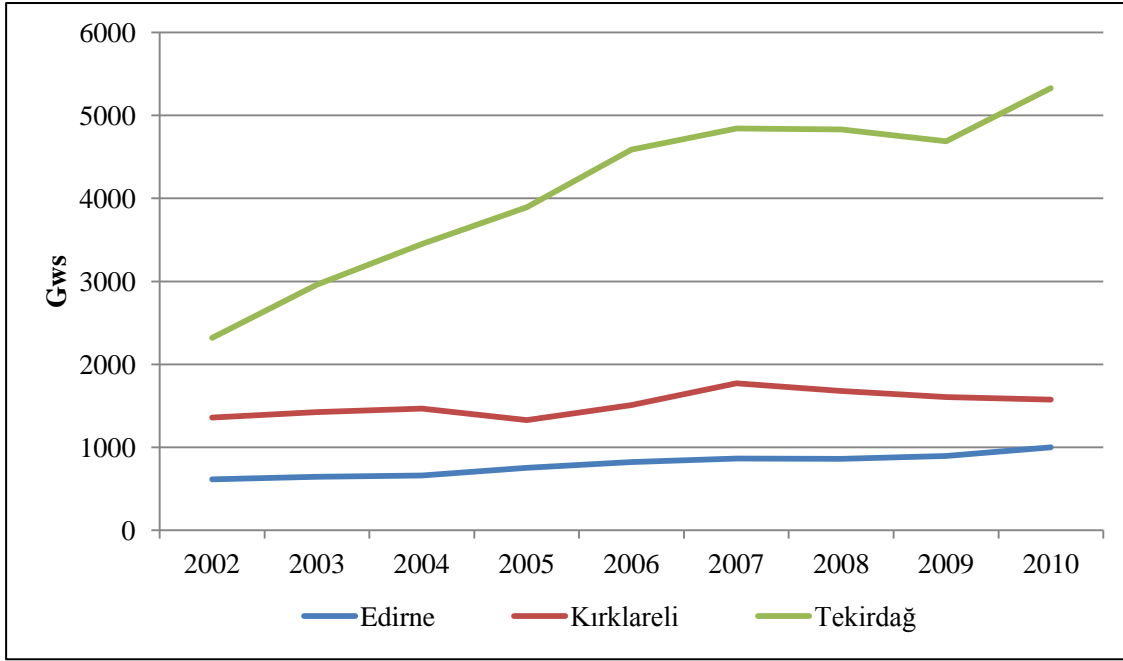
Şekil 23. Türkiye’de Enerji Tüketiminin Gelişimi

Kaynak: Trakya Enerji Raporu, 2012.

1999-2010 yılları arasına kümülatif olarak bakıldığında Türkiye enerji tüketimi %47 artarken aynı dönemde AB toplam enerji tüketimi %3,6 artmıştır. Enerji tüketimi artışı gelişmişlik göstergesi olarak kabul edilmektedir. Fakat aynı zamanda enerji tüketimi dışı olan bağımlılığı da tetikleyen en önemli unsurdur. Dışa bağımlılık kadar diğer önemli sorun da enerjinin verimli kullanılmamasıdır.

Türkiye elektrik tüketimi 2011 yılı sonu itibariyle 230 milyar kwh seviyesine ulaşmış olup 2023 yılında bu rakamın 450 milyar kwh civarında olacağı öngörülmektedir. 31 Ağustos 2012 tarihi itibari ile Türkiye toplam elektrik kurulu gücü 55.380 MW'a ulaşmıştır. Bu toplam içinde, termik yakıtlı güç üretiminin payı %63 (34.656 MW) ve yenilenebilir güç üretiminin payı % 37 (20.724 MW) dir. 2012 yılının başından 31 Ağustos 2012 tarihine kadar geçen süre içerisinde üretilen elektrik miktarı 163 TWh olup kaynaklar bazında dağılımı %70 termik ve %30 yenilenebilir enerji kaynaklıdır. Türkiye fosil kökenli kaynakların yoğun olarak kullanıldığı bir ülkedir. Yıllar içerisinde hızlı talep artışını karşılayabilmek için fosil kaynaklara özellikle doğal gazla olan bağımlılık giderek artmıştır.

Trakya Bölgesi dikkate alındığında, Tekirdağ ilinin Edirne ve Kırklareli illerinin toplamından daha fazla enerji tükettiği görülmektedir. Tekirdağ ili aynı zamanda enerji tüketim artış oranında da diğer illere göre ön sıradadır. 2010 yılında Tekirdağ'da elektrik tüketimi Türkiye ortalamasının çok üstünde %14 seviyesinde artış göstermiştir. 2010 yılında Trakya Bölgesinde tüketilen elektrik miktarı Türkiye toplam tüketiminin %4,6'sı oranında gerçekleşmiştir. 2002-2010 döneminde yıllık ortalama %8 artış gösteren Trakya Bölgesindeki elektrik tüketiminin önümüzdeki dönemlerde de Türkiye ortalamasının üzerinde artması beklenmektedir.

Şekil 24. Trakya Bölgesi Elektrik Talep Gelişimi

Kaynak: Trakya Enerji Raporu,2012

Ülkemizdeki hızlı talep artışını karşılayacak arz güvenliğinin ithal kaynaklara en az bağımlı olacak şekilde sağlanmasına yönelik olarak yerli ve yenilenebilir kaynakların maksimum seviyede değerlendirilmesi gerekmektedir.

Trakya Bölgesinde elektrik üretimde ithalat bağımlılığımızı azaltacak önemli yerli kömür potansiyeli bulunmaktadır. Diğer taraftan Bölgedeki pirinç, ayçiçeği, buğday ekimi ve hayvancılık faaliyetlerinden kaynaklanan biyokütle enerjisi potansiyeli mevcuttur. Özellikle Tekirdağ'da yüksek rüzgâr hızının lisanslı ve lisanssız elektrik üretimi şeklinde ekonomiye kazandırılması önemlidir.

Birincil enerji kaynağı olarak kömür, gerek elektrik üretimi gerekse ısınmada yıllardan beri kullanılmaktadır. Uluslararası kuruluşların yaptıkları tahminlere göre enerji talebinin karşılanması için kömürün önümüzdeki dönemlerde de kullanımı devam edecektir. Kömürden elektrik üretimi yıllardır kullanılan bir teknoloji olması sebebiyle birçok üretici tarafından çok iyi bilinmektedir. Bu sayede, gerek nitelikli işgücü çalıştırma gerekse arızalara hızlı müdahale etme konularında önemli avantaj sağlamaktadır.

Dünya genelinde ve ülkemizde rüzgârdan enerji üretim kapasitesi son beş yılda önemli ölçüde artmıştır ve bu kapasite gelecekte de artmaya devam etmektedir. Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü tarafından yapılan çalışmalarda Trakya Bölgesinde Edirne'nin güneyi, Tekirdağ'ın doğusu ve güneyi ile Kırklareli'nin doğusunda rüzgar santrali için uygun alanlar bulunmaktadır. YEGM tarafından belirlenen rüzgar değerlerine göre Edirne ve Kırklareli illerinde rüzgar hızı 5,5-7 m/s, Tekirdağ'da ise 6,5-7 m/s seviyelerindedir. Buradan hareketle Bölgede önemli bir rüzgar potansiyeli olduğu değerlendirilmektedir. Trakya Bölgesinde EPDK verilerine göre toplam 584 MW rüzgar kapasitesi lisanslandırılmıştır. Bunlardan 44 MW kapasite işletmede kalanı ise henüz inşa halinde veya inşaata başlanmamıştır. Lisanslı

rüzgar üretimi için TEİAŞ tarafından üretime alınacak kapasite belirlenmiş ve bunun için bölgesel bazda kapasite ihaleleri yapılmıştır. Belirlenen mevcut lisansların inşaatının tamamlanması ve faaliyet geçmeleri ile birlikte Trakya Bölgesindeki rüzgar potansiyelinin önemli bir kısmı değerlendirilmiş olacaktır. Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ bölgesindeki rüzgar potansiyelinin lisanssız elektrik üretimi kapsamında da değerlendirilmesi mümkündür.

Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ illerinden elde edilecek olan çeltik, ayçiçeği ve buğday atıklarının teorik olarak yaklaşık toplam 284-300 MW elektrik üretim kapasitesi bulunmaktadır. Bunun karşılığı olarak yaklaşık 1844-2000 GWs yıllık elektrik üretimi yapılabilir. Bu miktar Türkiye toplam elektrik tüketiminin %0,9'una karşılık gelmektedir. Tarım, hayvancılık atıkları, kentsel atıklar ve ormandan elde edilen atıklar katı, sıvı ve gaz formunda yakılarak enerji elde edilebilmektedir.

ETKB tarafından Trakya Bölgesinde lisanslı olarak güneş enerjisi santrali yapılması ilk etapta uygun görülmemiştir. Bununla birlikte Bölgede lisanssız olarak güneş enerjisi tesisi kurmak isteyen yatırımcılar için herhangi bir engel yoktur. YEGM tarafından Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ illerindeki ortalama radyasyon 1400-1450 kW_s-M₂/yıl olarak tespit edilmiştir. Lisanssız olarak güneş enerjisinden elektrik üretim tesisi kurmak isteyen yatırımcılar rüzgâr veya biyokütle yatırımcıları ile aynı bürokratik yolu izleyeceklerdir.

Ülkemizdeki petrol ve doğalgaz rezervleri Trakya ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde yoğunlaşmıştır. PİGM verilerine göre Türkiye'de 2009 yılı sonu itibariyle açılan toplam kuyuların %17'si Marmara Bölgesinde açılmıştır. Trakya Bölgesinde PİGM verilerine göre 356 adet petrol arama kuyusu açılmıştır. Bu kuyulardan Kırklareli ve Tekirdağ'da bulunan 194 tanesinde rezerv tespiti yapılmıştır. Kırklareli'nde 35, Tekirdağ'da 63 tane olmak üzere toplam 98 adet kuyuda üretim yapılmaktadır. Yerli ve yabancı petrol arama şirketlerinin Trakya Bölgesine ilgisi yüksek seviyededir. 2009 yılındaki arama ruhsatları verilerine göre arama ruhsatlarının %69'u TPAO'ya, %31'i ise yerli ve yabancı özel şirketlere aittir.

En önemli enerji kaynağı olan petrol ve kömür gibi fosil yakıtların hızla tükeniyor olması, enerji üretim ve tüketim süreçlerinde ortaya çıkan sera gazı emisyonlarının küresel ısınma, iklim değişikliğine sebebiyet vermesi ve son olarak kullanılan enerjinin %70'ini yurtdışından temin ediliyor olması gibi etmenler mevcut enerjinin etkin ve verimli kullanılmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu öncelik kapsamında uygulanacak politikalar:

- ❖ Yerli kaynaklara öncelik vermek suretiyle enerji üretiminde kaynak çeşitlendirmesi sağlanacaktır
- ❖ Yenilenebilir enerji kaynaklarının enerji arzı içindeki payı artırılacaktır
- ❖ Ulusal politikalar çerçevesinde şekillenen enerji geçiş koridoru avantajı etkin olarak değerlendirilecektir
- ❖ Enerji kullanımında verimliliğin artırılması sağlanacaktır.

Politika 19.1.: Yerli kaynaklara öncelik vermek suretiyle enerji üretiminde kaynak çeşitlendirmesi sağlanacaktır

Trakya Bölgesinde yerli kaynaklara öncelik vermek suretiyle kaynak çeşitliliğinin artırılması ülkemizin enerji politikası açısından önemlidir. Bölgedeki zengin linyit ve benzeri yer altı potansiyelinin AB normlarında etkin ve çevreci kullanımla değerlendirilmesine yönelik olarak araştırma ve girişimlerin desteklenmesi önemlidir. Ergene Havzası üzerinde yer alan linyit kaynaklarının değerlendirilmesine yönelik çalışmalarda yeraltı suyu kullanımına izin verilmeden kuru soğutma sistemleri veya deniz suyu ile soğutma gibi diğer alternatif sistemlerin kullanımına ilişkin tedbirler alınacaktır.

Bölgede yer alan kayagazı potansiyelinin tespit edilerek değerlendirilmesine yönelik araştırmalar yapılacaktır. Bölgede kayagazının üretimine yönelik yapılacak çalışmaların su başta olmak üzere çevresel etkiler göz önüne alınmak suretiyle yürütülmesi sağlanacaktır. Su havzaları üzerinde yapılacak tüm yatırımların çevresel etki değerlendirilmesi sonuçlarına su havzalarına zarar vermeyecek şekilde Bölge içinde yapılaşmaları temel hedeftir.

Bölgede yoğun tarımsal faaliyetlerle birlikte kuzey ve güney bölgelerde yer alan orman varlığı sebebi ile biyokütle açısından zengin bir potansiyel bulunmaktadır. Özellikle son zamanlarda hayvancılığa verilen teşvik sistemi ile Bölgede çok sayıda hayvan çiftliği kurulmuştur. Kurulan hayvan çiftliklerinde bulunan hayvan atıklarının değerlendirilerek ekonomiye kazandırılması önemlidir. Bu bağlamda, öncelikle hayvan çiftliklerinin envanteri çıkarılarak bu tesislerin fizibiliteleri yapılacaktır. Benzer şekilde, şehirlerdeki çöp atıkları, tarımdan elde edilen atıklar ve enerji için özel olarak yetiştirilen kanola, mısır, şeker kamışı gibi bitkilerden elde edilecek biyokütle araştırması yapılacaktır. Biyokütle potansiyeline yönelik olarak yapılacak araştırma ve fizibiliteler sonrasında, bu alanda enerji üretimine yönelik olarak bilinç artırıcı tanıtım faaliyetleri ve organizasyonlar düzenlenerek, yatırımcılara destek olunacaktır.

Politika 19.2.: Yenilenebilir enerji kaynaklarının enerji arzı içindeki payı artırılabacaktır

Bölgenin tamamı için dinamik rüzgar-güneş haritası oluşturulacaktır. Bölgenin rüzgar-güneş kaynaklı elektrik enerjisi üretiminin süreksizliği minimize edilecek, rüzgar-güneş elektrik santrali yatırımlarının yol haritasını oluşturularak, yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı enerji üretimine yön verilecek ve yatırım ortamının iyileştirilmesi sağlanacaktır.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının artırılması için rüzgar ve güneşe dayalı enerji yatırımlarına yönelik gerekli danışmanlık desteği sağlanacaktır. Özellikle, İller Bankası, Kalkınma Ajansı ve TÜBİTAK gibi kurumların bu yöndeki desteklerinin Bölge genelinde tanıtımına yönelik farkındalık faaliyetleri düzenlenecektir.

Tarımsal sulama başta olmak üzere suyun taşınmasında yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımına yönelik gerekli farkındalık faaliyetleri ile birlikte bu yöndeki girişimcilere destek olunacaktır.

Bölgede yenilenebilir enerji konusunda araştırma geliştirme çalışmalarını yapacak ve Bölgede yenilenebilir enerji potansiyelinin etkin değerlendirilmesine yönelik katalizör rolü üstlenecek üniversitelerin bünyesinde ilgili bölüm ve merkezlerin oluşturulması sağlanacaktır.

Bölgemizde enerji üretme konusunda potansiyel arz eden Meriç Nehri üzerinde uluslararası işbirliklerini çerçevesinde enerji üretimine yönelik gerekli fizibilite çalışmalarının yapılması desteklenecek ve bu yöndeki girişimlere destek olunacaktır.

Politika 19.3.: Ulusal politikalar çerçevesinde şekillenen enerji geçiş koridoru avantajı etkin olarak değerlendirilecektir

Trakya Bölgesinin, coğrafi durumunu avantaja çevirerek, enerji alanında, bölgesel işbirliği süreçleri çerçevesinde bir enerji terminali haline gelme potansiyeli bulunmaktadır. Bu kapsamda; enerji yatırımlarına yönelik çoklu risk haritalarının oluşturulması yanında, enerji depolama bölgesi olarak özellikle Marmara Ereğlisi ilçesinde uygun yerlerin belirlenmesi ve gerekli fizibilite çalışmaları yapılması sağlanacaktır. Bölgenin, TAP (Trans Adriatic Pipeline), Türkiye-Yunanistan-İtalya Doğal Gaz Boru Hattı Projesi, Nabucco West Projesi gibi uluslararası projelerin geçiş güzergahında olması dolayısıyla, bu projelere entegre olacak şekilde altyapısı düzenlenecektir.

Politika 19.4.: Enerji kullanımında verimliliğin artırılması sağlanacaktır

Artan enerji talebine yeni enerji kaynakları ile cevap verilmekle birlikte, enerji tüketiminde sağlanacak verim artışı ile kullanılacak enerji miktarının düşürülmesi de önemlidir. Bu bağlamda, enerji verimliliği, enerji tasarrufu ve çevre bilinci gibi konularda farkındalık seviyesinin yükseltilmesine yönelik yayın, ödüllü yarışmalar, kampanya ve medya etkinlikleri düzenlenecektir. Bu çalışmalar kapsamında özellikle evsel enerjinin kullanımının pik (puant) zamanlar dışında kullanılması konusunda halkın farkındalık seviyesi yükseltilecektir.

Nihai tüketimin yanı sıra enerjinin üretimden tüketime kadar olan tüm aşamalarında verimliliği artıracak tedbirler alınacaktır. Bunlara ek olarak, yapılarda gerekli izolasyon ve mantolama işlemleri yapılarak enerjinin verimli şekilde kullanılması teşvik edilecektir. Aydınlatma hususunda da kamu kurumları başta olmak üzere enerji verimliliği önceliği çalışmalarına yoğunlaşarak yaygınlaştırıcı ve teşvik edici uygulamalara geçilecektir. Bu doğrultuda, şehir merkezlerinden başlayarak küçük ölçekli yenilenebilir enerji destekli uygulamaların (cadde, park, bahçe aydınlatma, trafik işaretleri vb.) Bölgedeki tedarikçi ağlarla yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

Öncelik 20: Yatırım İmkânlarının Etkin Tanıtımı Yapılacak ve Yatırım Sürecini Desteklenecektir

Uluslararası doğrudan yatırımlar ile yerli yatırım sürecinin kolaylaştırılması ve Bölge yatırım imkânlarının ulusal ve uluslararası ölçekte etkin tanıtımı bu öncelik kapsamındaki temel amaçtır.

Uluslararası ve yerli yatırımlar bölgesel dinamikleri de bünyesine katarak bir Bölgedeki büyüme ve kalkınma hamlesine güç vermektedir. Yatırımlar ile Bölgedeki istihdam imkânları yükselmekte, ticari hacim büyümekte, sosyo-kültürel imkânlar gelişen ekonomik iyileşme ile birlikte artmaktadır. Bu itibarla Bölgede yatırımların çevresel hassasiyetlerde göz önünde bulundurulmak suretiyle sürdürülebilir gelişiminin sağlanması hedeflenmektedir.

Türkiye özellikle uluslararası doğrudan yabancı yatırımlar açısından son 10 yılda önemli bir cazibe merkezi olmuştur. 2011 yılında ülkeye yapılan uluslararası doğrudan yatırım tutarı 16 milyar dolar seviyelerine yükselmiştir. Yatırımlar ağırlıklı olarak Marmara Bölgesi'nde yoğunlaşmıştır.

Ülke genelinde yaşanan bu yatırım artışından Trakya Bölgesi de üzerine düşen payı almıştır, Bölge genelinde sanayi siciline kayıtlı firma sayısı 2012 yılı itibari ile 1941'e ulaşmıştır.

Trakya Bölgesi yatırımların yer seçiminde etkili olan teşvik sistemi, ekonomik ve sosyal istikrar, nitelikli iş gücü potansiyeli, pazara ve hammaddeye yakınlık ve lojistik imkânlar açısından önemli bir cazibe merkezi konumundadır. Bölge içinde özellikle Tekirdağ ili İstanbul iline olan yakınlığı ve limanları ile birlikte Bölge genelindeki imalat sanayi yatırımlarının %74'üne sahiptir.

Tekirdağ ili başta olmak üzere mevcut sanayi alanlarının Islah OSB yapılarına dönüştürülmesine yönelik atılan adımlarda önemli başarılar elde edilerek Bölgede 7 adet Islah OSB kurulmuş olup yenilerinin kuruluş çalışmalarını da devam edilmektedir. Yapılan Islah OSB'ler ile birlikte Bölge yatırımcılara altyapıları hazır planlı sanayi imkânları sunarak rekabet gücünü de önemli ölçüde arttırmıştır.

Bu gelişmeler çerçevesinde plan dönemi içerisinde organize sanayi bölgelerinde öncelikle olmak üzere, çevreye duyarlı, orta-ileri teknoloji seviyesine sahip, yüksek katma değerli ve Bölgenin öncelikli yatırım alanları olarak belirlenmiş elektrikli ev aletleri, elektronik, otomotiv, makine, gıda, plastik ve kauçuk, tekstil ve hazır giyim ile kimya sektörleri ile yapılacak fizibilite çalışmaları ile belirlenecek diğer sektörlerin Bölgeye çekilmesine ve yerleşimine yönelik tedbirler alınacaktır.

Bununla beraber çok değişkenli bir süreç olan yatırımın tek elden takibini kolaylaştırmak, yatırımcının işlerini hızlı ve etkin bir şekilde sonuçlandırmak, Bölgenin barındırdığı potansiyelleri yatırımcılara bildirmek ve Bölgeye daha çok nitelikli yatırım çekebilmek için Kalkınma Ajansı koordinesinde etkin işbirliği mekanizmaları kurulacaktır.

Bu öncelik kapsamında uygulanacak politikalar aşağıdadır:

- ❖ Bölge yatırım destek ve tanıtım stratejisi ile eylem planı hazırlanacaktır
- ❖ Yatırım destek süreçlerini kolaylaştırıcı “Tek Durak Ofis”ler oluşturulacaktır
- ❖ Yatırımcıların Bölge ile ilgili ihtiyaç duyacakları bilgilere kolay ulaşımını sağlamaya yönelik uygulamalar geliştirilecektir

Politika 20.1. : Bölge yatırım destek ve tanıtım stratejisi ile eylem planı hazırlanacaktır

Kalkınma Ajansıncı Türkiye Yatırım, Tanıtım ve Destek Ajansı (TYDTA) ile işbirliği içerisinde Bölgenin yatırım imkânlarını tanıtmak üzere ulusal stratejiler ile uyumlu olarak bölge yatırım destek ve tanıtım stratejisi ve eylem planı hazırlanarak hayata geçirilecektir.

Hazırlanacak olan yatırım destek ve strateji belgesinde yatırım ortamını iyileştirici tedbirler ile plan kapsamında belirlenmiş öncelikli sektörlerde yatırım ortamını iyileştirici politikalara yer verilecektir. Bununla beraber Bölgenin çekirdek üstünlükleri çerçevesinde yapılacak fizibilite çalışmaları ile uygun diğer yatırım alanları ile yatırım büyükleri belirlenecektir.

Bölgenin ulusal ve uluslar arası boyutta etkin tanıtımını sağlamaya yönelik broşür, kitapçık, film, afiş v.b. tanıtım araç ve kanalları etkin bir şekilde kullanılacaktır.

Bölge yatırım imkânlarının uluslararası alanda tanıtımı TYDTA koordinasyonunda Trakya Kalkınma Ajansının desteği ile yürütülecektir.

Politika 20.2.: Yatırım destek süreçlerini kolaylaştırıcı “Tek Durak Ofis”ler oluşturulacaktır

Bölge genelinde yatırım süreçlerinin iyileştirilerek bürokrasinin minimuma indirilmesine yönelik olarak illerde yatırıma izin ve ruhsat veren kuruluşların yetkililerinin yer alacağı vali yardımcısı başkanlığında “İl Yatırım Destek Komisyonları” oluşturulacaktır. Sekreteryasını Trakya Kalkınma Ajansının yürüteceği bu komisyon özel sektör yatırım izin ve ruhsatlarına ilişkin süreci hızlandıracak tedbir ve kararlar alacaktır.

Bununla beraber Bölge genelindeki iller arasında yatırımlara yönelik bilgi paylaşımına ve yönlendirilmesine yönelik olarak işbirliği imkânları Ajans koordinasyonunda sağlanacaktır.

Politika 20.3.: Yatırımcıların Bölge ile ilgili ihtiyaç duyacakları bilgilere kolay ulaşımını sağlamaya yönelik uygulamalar geliştirilecektir

Yatırımcıların Bölge hakkında güncel bilgiler ile yatırım potansiyeline ilişkin verilere ulaşabilecekleri web sitesi, yayın v.b. araçlar hazırlanarak güncel tutulacaktır.

Bölge, il ve ilçe ölçeğinde yatırım yapılabilecek alanların envanteri çıkarılarak, bu bilgilerin coğrafi bilgi sistemleri kanalı ile de yatırımcılar ile paylaşılması sağlanacaktır.

Yatırım destek ofislerinin yatırımcılar tarafından bilinirliğinin artırılmasına yönelik tanıtım faaliyetleri yürütülecektir.

Öncelik 21: İşletmelerin Uluslararası Pazarlara Erişebilirlikleri İle Entegrasyon Kabiliyetlerini Arttırıcı Tedbirler Alınacaktır

Ülkeler arasındaki rekabetçiliğin ötesinde bölge seviyesindeki rekabet algısı, artık bölgelerin de rekabet avantajına odaklanmasını zorunlu kılmaktadır. Türkiye 2011 yılında Küresel Rekabetçilik Endeksinde 59. sırada bulunurken 2012 yılında 43. sıraya yükselmiştir. Önümüzdeki yıllarda Türkiye ekonomisinin rekabetçi bir yapıya kavuşturulması uluslararası pazarlardaki hedeflerine ulaşmasında itici güç olacaktır.

2012 yılı TÜİK verilerine göre Düzey 2 bölgelerinin gerçekleştirdiği yıllık ihracat rakamlarına göre TR21 Trakya Bölgesi ülkemiz ihracatının % 0,515'i olan 784.615.314 \$ ihracat gerçekleştiren TR21 Trakya Bölgesi 26 düzey 2 bölgesi içerisinde 16. sırada yer almaktadır. 2012 yılı ihracat rakamlarına göre Düzey 2 bölgeleri sıralandığında ilk üç sırayı TR10 İstanbul, TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova, TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik bölgeleri alırken son 3 sırada TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt, TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop ve TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan bölgeleri bulunmaktadır.

2012 yılı TÜİK verilerine göre Trakya Bölgesinde imalat sanayi, ihracatta % 93,49 ve ithalatta % 77,42'lik pay ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada ise ihracatta %4,09 ve ithalatta %18,22'lik oranla tarım ve ormancılık sektörü yer almaktadır.

Tablo 50. 2012 yılı TR21 Trakya Bölgesinin ISIC Rev3 Düzey 1 Faaliyet Sınıflandırmasına Göre Dış Ticareti

Kod	Faaliyet Adı	İhracat(\$)	İhracat(%)	İthalat(\$)	İthalat(%)
A	Tarım ve ormancılık	32.077.368	4,09	163.990.576	18,22
B	Balıkçılık		0,00	2.430	0,00
C	Madencilik ve taşocakçılığı	3.742.882	0,48	21.913.634	2,43
D	İmalat sanayi	733.525.825	93,49	696.832.627	77,42
G	Toptan ve perakende ticaret	15.269.239	1,95	17.327.966	1,93
O	Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmetler		0,00	4.749	0,00
	Toplam	784.615.314	100,00	900.071.982	100,00

Kaynak: TÜİK.

Bölgenin ihracatta düzey 4 faaliyet sınıflandırmasına göre ilk 10 kaleminin tamamı imalat sanayi sektörü faaliyetleridir ve bu 10 kalem Bölge toplam ihracatının % 61,41'ini karşılamaktadır. Bölge ihracatındaki ilk 10 kalemi sırasıyla % 23,69 oranında tekstil ve giyim faaliyeti, % 9,92 oranında makine ve teçhizat imalatı, %9,36 oranında öğütülmüş tarım ürünleri, %6,08 oranında değerli metallerin imalatı, %5,19 oranında kauçuk ürünlerinin imalatı ve %2,92'sinin başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürün ihracatından oluştuğu görülmektedir. Buna göre Bölgenin ihracatında özellikle emek yoğun bir sektör olan tekstil sektörünün, orta-ileri teknoloji yoğunluğuna sahip makine ve teçhizat sektörünün ve un sanayi sektörünün ağırlığının ön plana çıktığı görülmektedir.

Trakya Bölgesinin ithalatta düzey 4 faaliyet sınıflandırmasına göre ilk 10 kalemi içerisinde yer alan “tahıl ve başka yerde sınıflandırılmamış bitkisel ürünler” hariç tamamı imalat sanayi sektörü faaliyetleridir ve bu 10 kalem Bölgenin toplam ithalatının % 60,60’ını karşılamaktadır.

Tablo 51. 2012 yılı TR21 Trakya Bölgesinin ISIC Rev3 Düzey 4 Faaliyet Sınıflandırmasına Göre İthalattaki ilk 10 Kalemi

Kod	Faaliyet Adı	İthalat (\$)	Toplam İthalat içindeki Pay(%)
111	Tahıl ve başka yerde sınıflandırılmamış bitkisel ürünler	142.170.399	15,80
2720	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi	74.557.240	8,28
2411	Ana kimyasal maddeler (kimyasal gübre ve azotlu bileşikler hariç)	57.007.983	6,33
2413	Sentetik kauçuk ve plastik hammaddeler	54.013.767	6,00
1511	Mezbahacılık	48.393.780	5,38
1711	Tekstil elyafından iplik ve dokunmuş tekstil	43.006.866	4,78
2430	Suni ve sentetik elyaf	36.418.729	4,05
1514	Bitkisel ve hayvansal sıvı ve katı yağlar	34.563.101	3,84
3699	Başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler	29.574.810	3,29
2912	Pompa, kompresör, musluk ve vana	25.777.530	2,86
	Toplam	545.484.205	60,60

Kaynak: TÜİK.

Trakya Bölgesinin 2011 ve 2012 yıllarında ihracat gerçekleştirdiği ilk 10 ülkeye baktığımızda bu 10 ülkeye gerçekleştirilen toplam ihracatın Bölge toplam ihracatı içerisinde 2011 yılında %58,11 oranında ve 2012 yılında ise %51,99 oranında pay aldığı görülmektedir. AB ülkelerine gerçekleştirilen toplam ihracat Bölge toplam ihracatı içerisinde 2011 yılında % 52,50 ve 2012 yılında ise % 42,32 oranında pay almıştır. Bu itibarla Bölge ihracatta temel olarak AB ülkelerine bağımlı bir yapı göstermektedir.

Tablo 52. 2011 ve 2012 yıllarında TR21 Trakya Bölgesinin İhracat Gerçekleştirdiği ilk 10 Ülke

2011		
Ülke	İhracat (1000\$)	Toplam İhracat içindeki Pay(%)
Almanya	117.678	14,32
İtalya	62.965	7,66

2012		
Ülke	İhracat (1000\$)	Toplam İhracat içindeki Pay(%)
Almanya	105.413	13,43
Birleşik Krallık	63.458	8,09

Birleşik Krallık	59.529	7,24	İtalya	41.837	5,33
Fransa	58.571	7,13	Fransa	34.814	4,44
Bulgaristan	39.966	4,86	Bulgaristan	33.793	4,31
Romanya	34.999	4,26	İspanya	28.763	3,67
Libya	26.747	3,25	Rusya Federasyonu	28.606	3,65
İspanya	30.736	3,74	Filipinler	25.026	3,19
Hollanda	27.035	3,29	Romanya	23.943	3,05
Rusya Federasyonu	19.451	2,37	Irak	22.295	2,84
Toplam	477.677	58,12	Toplam	407.948	51,99

Kaynak: İl İl Dış Ticaret Potansiyeli, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı.

Trakya Bölgesi illerinin ihracatına göz attığımızda Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın "İl İl Dış Ticaret Potansiyeli" çalışmasında Tekirdağ ve Kırklareli illerinin nitelikli sıçrama kabiliyetine sahip ilk 20 il içerisinde yer aldığı ve sıradan olmayan ürünler ihraç eden çeşitliliği yüksek iller kapsamında iken, Edirne ilinin sıradan ürünler ihraç eden çeşitliliği düşük iller kapsamında olduğu görülmektedir. Kırklareli ve Edirne illerinin ihracat desenleri itibari ile birbirine benzer özellikler taşımaktadır. Bu illerin ihracatta bölgesel güç merkezi olarak tanımlanabileceği ve bölgesel güç merkezlerinin ihracat kanalıyla harekete geçirilerek bölgesel kalkınmada önemli açılımlar sağlanabileceği ifade edilmiştir Aynı çalışmada her bir ilin ihracat deseni ile en çok örtüşen ülkeler tespit edilmiştir. Buna göre Edirne'nin tamamlayıcı ülkeleri Danimarka, İngiltere, İsrail, BAE, Avusturya iken Kırklareli'nin tamamlayıcı ülkeleri Rusya, İngiltere, Pakistan, Hong Kong, Kolombiya'dır. Tekirdağ'ın ise tamamlayıcı ülkeleri Romanya, Macaristan, Malezya, Danimarka ve Hong Kong olarak göze çarpmaktadır. Bölge illerinin ihracat deseni ile ithalat deseni uyuşan bu ülkelerle ihracat gerçekleştirebilmek için ikili işbirlikleri geliştirmeleri önemlidir.

Bir ülke, bölge veya firmanın uluslararası piyasalardaki rekabet gücü büyük ölçüde teknoloji yeteneğine bağlıdır. Bölge'nin dünya pazarında rekabet gücünü arttırarak ekonomik anlamda gelişmesini gerçekleştirebilmek için öncelikle yüksek ve orta-yüksek teknoloji ürün ve hizmetlere odaklanması ve Türkiye'nin Sanayi Stratejisi'nin uzun dönemli vizyonu olan "orta ve ileri teknoloji ürünlerde Avrasya'nın üretim üssü olmak" çerçevesinde yüksek ve orta-yüksek teknoloji ürün ihracatını hedeflemesi gerekmektedir.

Bu öncelik kapsamında uygulanacak politikalar:

- ❖ Bölgesel markaların oluşturulması desteklenecektir
- ❖ İşletmelerin markalaşma ve dış ticaret konusundaki kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi desteklenecektir

Politika 21.1. : Bölgesel markaların oluşturulması desteklenecektir

Bölgesel marka olma potansiyeli taşıyan süt ve süt ürünleri ve bağcılık ürünleri gibi sektör ve ürünler tespit edilerek bölgesel markalaşmanın sağlanması desteklenecektir.

Markalaşma potansiyeli taşıyan ürünlerin ulusal ve uluslararası markalar haline getirilmesi amacıyla işletmeler, STK ve kamu kurumları arasında ortak markalaşma platformu

kurulacaktır. Bölgedeki işletmelerin “Turquality” gibi markalaşma programlarına katılması özendirilecektir.

Markalaşacak ürünler ile ilgili tescil, patent, endüstriyel tasarım ve AB düzeyinde coğrafi işaret belgelerinin alınmasına yönelik girişimlerde bulunulması teşvik edilecektir.

“Trakya” ismini bir marka olarak ortaya çıkararak kullanılmasını sağlayacak girişimler özendirilecektir. Bu kapsamda özellikle tarımsal sanayi ürünlerinin “Trakya” markası ile öne çıkmasına yönelik girişimlerde desteklenecektir.

Politika 21.2. : İşletmelerin markalaşma ve dış ticaret konusundaki kurumsal kapasitelerinin artırılması desteklenecektir

İşletmelerin uluslararası geçerliliği olan kalite ve standardizasyon belgeleri konusundaki farkındalık düzeyleri artırılarak bu belgelere sahip olunması yönündeki girişimler özendirilecektir.

Özel sektöre yönelik markalaşma süreçlerini hızlandırıcı eğitim, danışmanlık ve farkındalık faaliyetleri yürütülecek, bölgesel tasarım yarışmaları organize edilecektir.

İşletmelerin dış ticaret kapasite ve kabiliyetlerini artırıcı eğitim ve danışmanlık desteği sağlanacaktır. Bu kapsamda ayrıca işletmelerin dış pazarlarla iletişim kanallarını geliştirici fuarlara katılımları ulusal ve uluslararası ağlarına kullanmaları özendirilecektir.

Yüksek büyüme potansiyeli olan pazarlarda Bölgenin arz edebileceği ürünler hakkında fizibilite çalışmaları yürütülecektir. Bu kapsamda ayrıca Bölgenin ithalat ve ihracat eşlemede tamamlayıcı ülkeler olarak belirlenen ülkelere yönelik fizibilite ve pazar araştırmaları yapılarak işletmelerin bu pazarlara açılması yönündeki girişimler desteklenecektir.

İşletmelerin, Ekonomi Bakanlığı, KOSGEB ve Eximbank teşvik ve kredilerinden etkin yararlanmalarının sağlanması için bilgilendirme ve tanıtım faaliyetleri arttırılacaktır.

Bölgede yoğun olarak ithal edilen ve ihracatı ithalatı karşılama oranı düşük (canlı hayvan, hazır hayvan yemi vb.) tarım ve hayvancılık ürünlerinin Bölge içerisinde üretilmeleri teşvik edilecektir.

Bölgede bulunan ana üretim tesislerinin ihtiyaç duyduğu ve ithal ettiği yüksek teknolojlili yarı mamullerin Bölge içinde üretilmesine yönelik yatırımlar özendirilecektir.

Dışa bağımlılığın yüksek olduğu sektörlerde yerli ürün ve teknolojilerin geliştirilmesine yönelik araştırma kuruluşları ve üniversiteler ile özel sektörün beraber çalışması teşvik edilerek sektörlerin dışa bağımlılığının azaltılmasına yönelik tedbirler alınacaktır.

E- MEKÂNSAL YERLEŞİM VE GELİŞME

Trakya Bölgesinin doğal gelişim koridoru; İstanbul-İpsala ve İstanbul-Kapıkule karayolları ortasında bulunmaktadır. Bu koridorlar üzerinde yer alan Çorlu, Çerkezköy, Ergene, Kapaklı, Süleymanpaşa, Lüleburgaz ve Keşan ilçeleri ise birer Bölge içi gelişim odağı olarak ortaya çıkmaktadır.

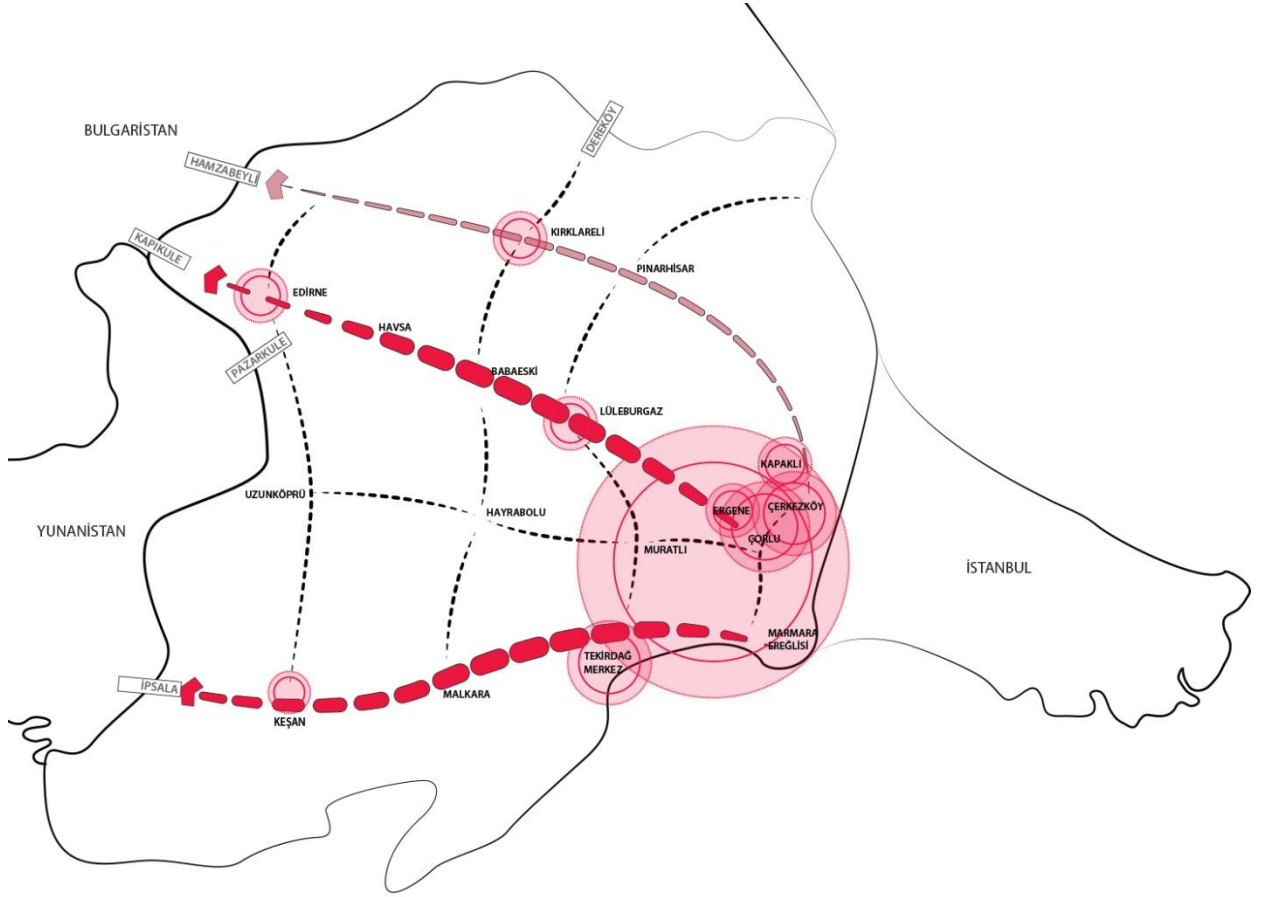
Bölgenin genel yapısı içerisinde İstanbul'a yakın olan doğu kesimi sanayi ve hizmet alanları olarak öne çıkarken, Bölgenin iç ve batı kesimleri verimli tarım toprakları ile karakterize olmaktadır.

Bölgenin kuzey ve güneyinde yer alan orman ve su havzaları ise koruma alanları olarak belirlenmektedir.

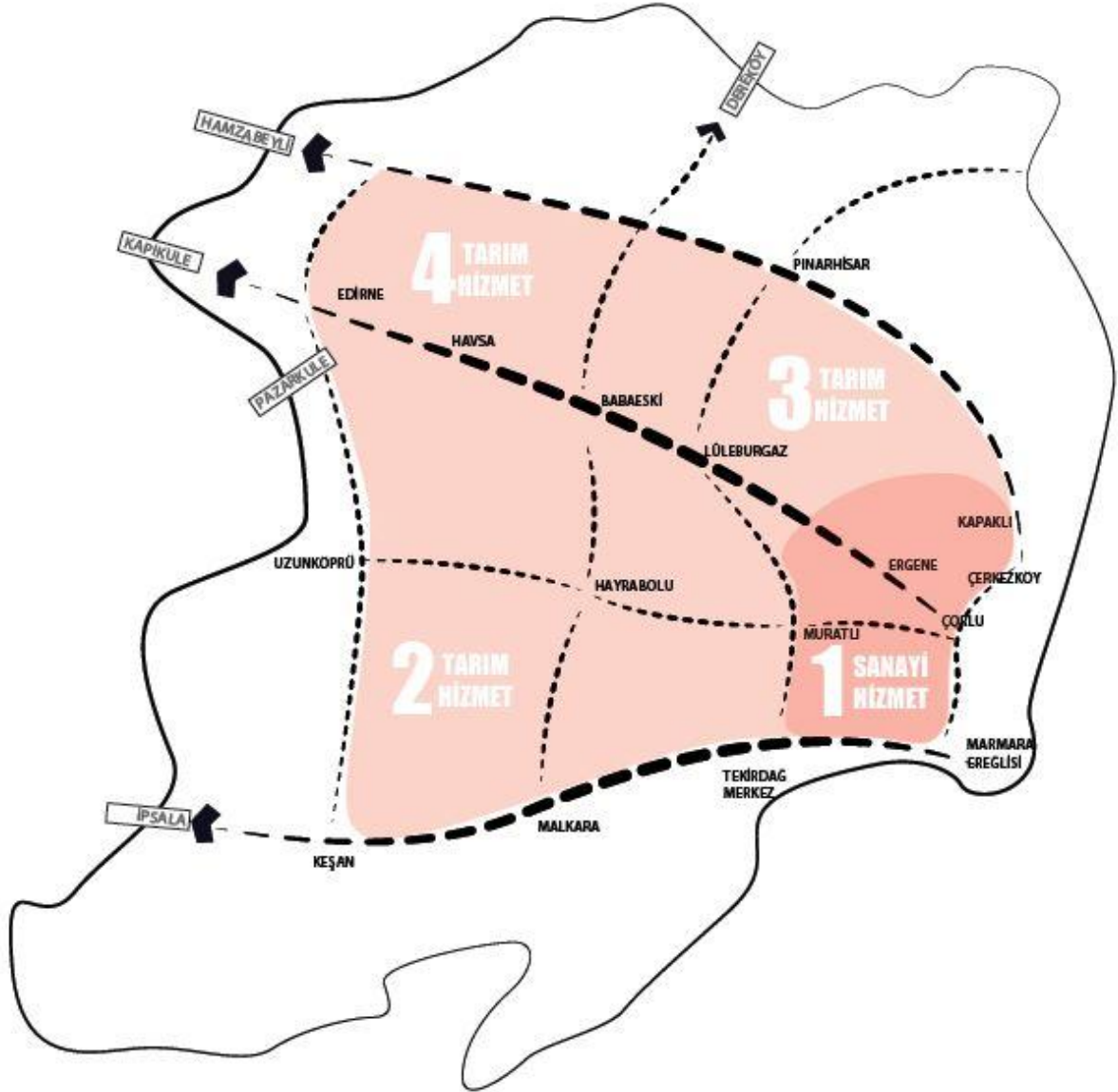
Bu itibarla Bölgenin geleceğe dönük mekânsal yapılanması; korunacak kuzey ve güneybatı alanları ve bu alanlar arasında kalan ana ulaşım koridorları içerisindeki gelişme alanı üzerine kurgulanmaktadır.

Bölgenin mekânsal yerleşim ve gelişiminin belirlenmesinde bölgenin coğrafi özellikleri ile birlikte doğal kaynaklarını göz önünde bulundurularak koruma alanları, tarımsal üretim alanları, sanayi alanları ve yerleşim alanları dikkate alınmıştır.

Bununla birlikte bölge ekonomisinin mekânsal gelişim üzerindeki etkileri de dikkate alınarak mekansal gelişim ana şeması hazırlanmıştır. Ana şemanın hazırlanmasında belirtilen bu içsel faktörlerle birlikte İstanbul metropolitan alanı ve sınırötesi yerleşimlerde dışsal faktör olarak ele alınmıştır ve bu alanların bölge üzerindeki etkileri değerlendirilmiştir.

Şekil 25: Bölge İçi Gelişim Koridoru ve Odakları
Kaynak: Planlama ekibi tarafından üretilmiştir.

Şekil 26. Bölge İçi Gelişim Koridoru Fonksiyonları

Kaynak: Planlama ekibi tarafından üretilmiştir.

Yukarıda açıklanan çerçevede yapılan değerlendirmeler sonrasında Bölge temel olarak 4 ana gelişim alanını ve 5 temel karakteristik alt bölge çerçevesinde ele alınmıştır.

Bölgenin Çorlu-Çerkezköy-Kapaklı ve Ergene ilçeleri ile Marmara Ereğlisi, Tekirdağ, Muratlı ve Lüleburgaz ilçeleri arasında kalan kısım birinci gelişim alanı olarak belirlenmiştir. Bu alan içerisinde yer alan sanayi merkezleri ile hizmet merkezleri Bölge nüfusunun önemli bir kısmını barındırıyor olmakla birlikte, söz konusu alanın güçlü ulaşım bağlantıları gelişimi tetiklemektedir. Buranın kuzeyinde kalan Saray ve Vize ilçelerine kadar olan hat ise bu alan ile etkileşimi olan potansiyel genişleme alanı olarak öne çıkmaktadır.

Lüleburgaz-Muratlı-Tekirdağ hattının batısında Edirne-Uzunköprü ve Keşan hattına kadar olan alan ise Bölgenin ikinci gelişim alanı olarak belirlenmiştir. Bu alan içerisinde özellikle

D100 üzerinde yer alan Lüleburgaz-Babaeski-Havsa ve Edirne illeri ile D110 üzerinde yer alan Malkara ve Keşan ilçeleri bu alanın ana yerleşim yerleridir. Uzunköprü ilçesi ise Edirne ve Keşan arasında önemli bir merkez olarak dikkat çekmektedir. Bu alanın kuzeyinde yer alan Pınarhisar, Süloğlu, Lalapaşa ilçeleri ise bu alanın etkileşim halinde olduğu potansiyel gelişme alanlarıdır.

Saray-Vize-Pınarhisar-Kırklareli hattı Bölgenin gelecekteki muhtemel gelişim hattını oluşturmaktadır. Özellikle bu yerleşimler arasındaki bağlantıların güçlenmesi ve birinci ve ikinci bölgede yer alan yerleşimlerle etkileşimlerin artması ile birlikte bu alanda gelişimin uzun dönemde tetiklenmesi beklenmektedir.

1- Karakteristik Alt Bölgeler:

Bölge genelinde yerleşimlerin birbirlerine olan yakınlıkları ile birlikte coğrafi özellikleri, potansiyelleri ve ana sektörel dinamikleri göz önüne alınarak suretiyle Trakya Bölgesi beş temel karakteristik alt bölgeye ayrılmıştır. Bu bakımdan karakteristik bölge sınırlarını idari sınırlar belirlememektedir. Nitekim bazı ilçeler iki farklı karakteristik Bölge içinde de kendilerine yer bulabilmektedir.

Tablo 53. Karakteristik Alt Bölgeler

Karakteristik Bölge Adı	Ana Yerleşimler	Etkileşimli Yerleşimler
1.Bölge (Istrancalar Hattı)	Demirköy-Koçaz-Vize	Saray
2. Bölge (Ganos-Saros Hattı)	Şarköy-Enez	Keşan
3.Bölge (Meriç Hattı)	Edirne-Meriç-İpsala	Uzunköprü
4.Bölge (Sanayi ve Hizmet Merkezi)	Süleymanpaşa-Çerkezköy- Çorlu-Ergene-Kapaklı- MarmaraEreğlisi-Muratlı-Saray- Lüleburgaz	Saray-Vize
5. Bölge (İç Bölge)	Kırklareli-Pınarhisar-Süloğlu- Havsa-Babaeski-Pehlivan köy- Hayrabolu-Malkara-Uzunköprü- Keşan	Edirne-Lüleburgaz

Kaynak: Planlama ekibi tarafından üretilmiştir.

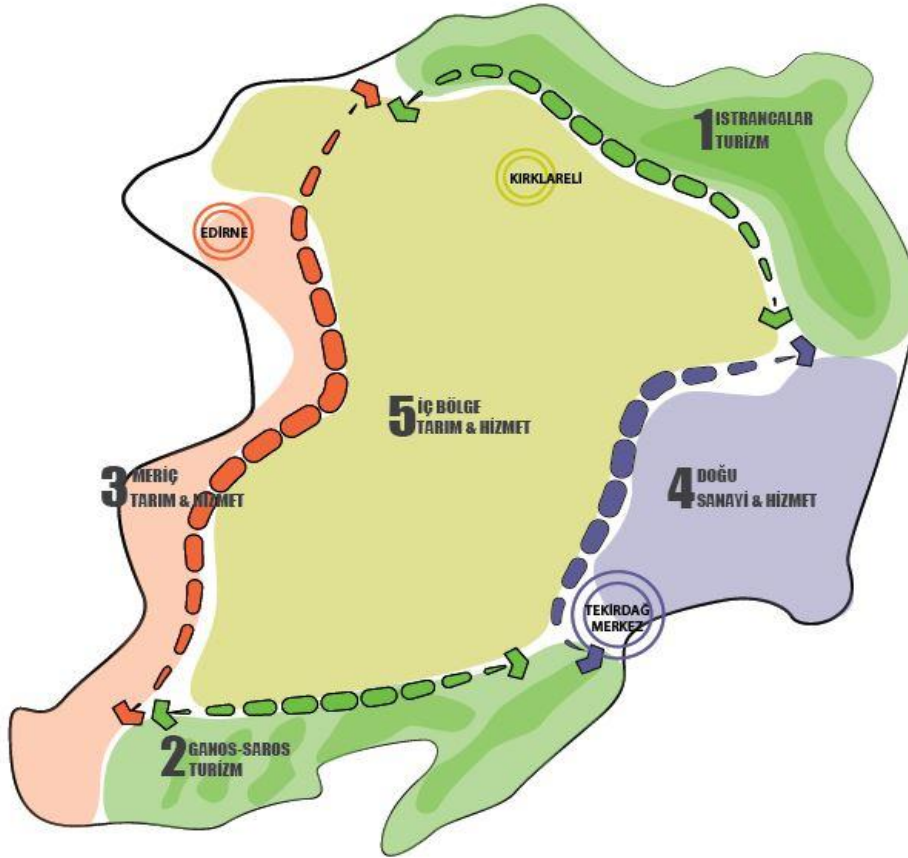
Birinci ve ikinci karakteristik alt bölgeleri genel itibari ile barındırdığı zengin ekolojik kaynakları ile koruma kullanma dengesi içerisinde eko-agro turizm bölgesi olarak

belirlenmiştir. Bununla birlikte bu alt bölgeler ormancılık ve hayvancılık faaliyetleri açısından da geliştirilecektir. Özellikle tarım-turizm ilişkileri güçlendirilmesine öncelik verilecektir. Bu alt bölgede yer alan orman alanları mutlak korunacak doğal değerlerdir. Bu kapsamda orman ve su havzasını tehdit eden yapılaşmalar kontrol altına alınarak bu çerçevede gerekli planlama çalışmaları yapılacaktır.

Üçüncü karakteristik alt bölge; Meriç nehri boyunca uzanan yerleşimleri içine almaktadır. Bu alt bölge ağırlıklı olarak tarımsal üretimle öne çıkmış olup, bu fonksiyonun geliştirilerek devam ettirilmesi sağlanacaktır. Bu kapsamda özellikle sulu tarımı bu alt bölgede geliştirici yatırım ve girişimlere öncelik verilecektir. Bununla birlikte Edirne merkezin marka kent turizm fonksiyonu geliştirilerek İl bir turizm cazibe merkezi haline getirilecektir.

Dördüncü karakteristik alt bölge; Trakya Bölgesinin sanayi ve hizmet merkezi konumundadır. Bu alt bölge içerisinde yer alan üretim alanlarının sürdürülebilir bir yapıda gelişimi sağlanacaktır. Bu kapsamda İslah OSB yapılanma süreci ile merkezi arıtmaların hayata geçirilmesine öncelik verilecektir. Bununla birlikte bu alt bölgenin hizmet fonksiyonu güçlendirilerek sanayi için olduğu kadar insanlar içinde bir yaşam ve hizmet merkezi haline getirilmesine yönelik tedbirler alınacaktır.

Beşinci karakteristik alt bölge; ağırlıklı olarak kırsal yerleşimlerden oluşan ve ekonomik faaliyet olarak tarımın sürükleyici olduğu bir yapıdadır. Bu alt bölgede öncelikle kırsal ve kentsel merkezler arasında etkin işbirliklerinin hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda Keşan, Lüleburgaz, Kırklareli merkez ve Edirne merkez ile kırsal alanlar arasındaki işbirlikleri öncelikle güçlendirilecektir. Bölgede yerüstü su kaynaklarının artırılmak suretiyle sulu tarımın yaygınlaştırılarak ürün çeşitliliğinin sağlanması beklenmektedir. Bununla beraber bu bölgede tarıma dayalı sanayinin gelişiminin sağlanması önemlidir.

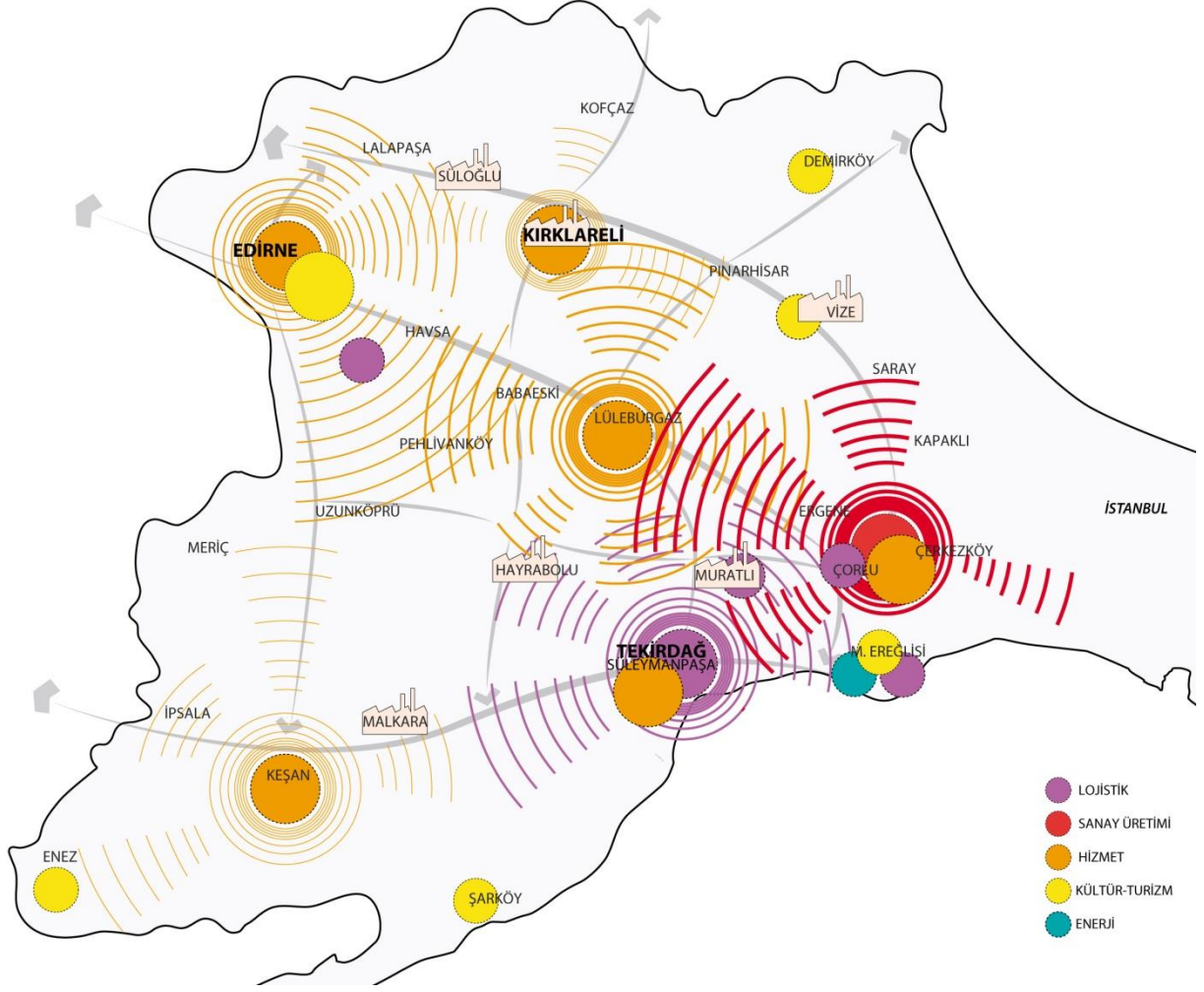
Şekil 27: Beş Karakteristik Alt Bölge

Kaynak: Planlama ekibi tarafından üretilmiştir.

2- İşlevsel Bütünlük:

Bölge içindeki yerleşimlerin bütüncül bir yaklaşım ile belirlenen fonksiyonlar çerçevesinde ön plana çıkması ve kendilerinden beklenen roller konusunda ihtisaslaşmaları amaçlanmaktadır. Yerleşimlerin üstlendikleri roller ile birlikte bütüncül bir çerçevede geliştirilmesi ve çevre yerleşimlerle etkin fonksiyonel bağlantılar kurmaları hedeflenmektedir. Bu kapsamda, hizmet merkezi, sanayi merkezi, kırsal merkez, turizm merkezi, lojistik merkez ve bölge içi gelişim odağı olmak üzere çeşitli kimlikler belirlenmiştir.

Yapılan fonksiyonel ve bütüncül mekânsal planlama ile Bölgenin doğu kısmında sanayi gelişimine paralel bir şekilde hızlı nüfus artışı ile gelişen alanlarla iç ve batı kesimlerinde nüfusu azalan ve ekonomik faaliyeti ağırlıklı tarıma dayalı alanlar arasında bir denge oluşturulması amaçlanmaktadır. Yapılacak yeni dengeli yerleşim ile nüfusun Bölge geneline yayılımına imkân verecek üretim ve hizmet fonksiyonlarının da Bölge içinde dengeli ve bütüncül dağılımı öngörülmüştür.

Şekil 28. Yerleşimlerin öneri kimlikleri ve etkileşim alanları

Kaynak: Planlama ekibi tarafından üretilmiştir.

2.1. Merkez Kademelenmesi

Bölgenin kentsel merkez kademelenmesi; nüfus, çalışan sayıları ve ulaşım akslarına ve erişilebilirliğe bağlı olarak belirlenmiştir. Beş temel grupta belirlenen kentsel merkez kademelenmesinde oluşturulacak I. ve II. kademe merkezler bölgesel nitelikte hizmet sağlayan odakları olarak kurgulanmaktadır.

TÜİK tarafından gerçekleştirilen nüfus projeksiyonu çerçevesinde Bölge illeri içerisinde sadece Tekirdağ ilinde önemli bir nüfus artışı beklenmekte olup, Edirne ve Kırklareli illerinde dikkate değer bir nüfus artışı öngörülmektedir.

Bununla birlikte Bölgedeki il merkezleri ile birlikte Çorlu, Ergene, Kapaklı, Çerkezköy, Lüleburgaz ve Keşan ilçelerinde nüfusun yoğunlaşması öngörülmektedir.

Tablo 54. Trakya 2023 Nüfus Projeksiyonu

	İllere Göre Nüfus Projeksiyonu		
	2013	2018	2023
Edirne	401 625	409 787	415 873
Kırklareli	342 659	348 022	350 757
Tekirdağ	872 817	974 132	1 073 331

Kaynak: Nüfus Projeksiyonu, TÜİK.

Bölgenin ana gelişim odağını sanayi yapılaşması nedeniyle yüksek işgücünü barındıran Süleymanpaşa, Çorlu, Çerkezköy, Kapaklı, Ergene ve Lüleburgaz ilçelerini kapsayan aks oluşturmaktadır. Bu aks ile birlikte Bölgenin gelişim koridoru içerisinde kalan Edirne merkez ve Keşan ilçeleri ile birlikte Kırklareli merkez Bölge içi gelişim odakları olarak ortaya çıkmaktadır. Bu çerçevede Çorlu, Süleymanpaşa, Edirne merkez ve Lüleburgaz ilçeleri I. kademe kentsel merkez, Çerkezköy, Kırklareli merkez, Keşan, Kapaklı ve Ergene ilçeleri ise II. kademe merkezler olarak önerilmektedir.

Tablo 55. TR21 Trakya Bölgesinde Nüfusa Göre Merkezler Kademelenmesi

I. Kademe Kentsel Merkezler	II. Kademe Kentsel Merkezler	III. Kademe Kentsel Merkezler	IV. Kademe Kentsel Merkezler	V. Kademe Kentsel Merkezler
Çorlu (273.362)	Çerkezköy (188.712)	Uzunköprü (66.061)	Şarköy (29.991)	Pınarhisar (19.686)
Süleymanpaşa (176.848)	Kırklareli (88.956)	Malkara (54.121)	İpsala (29.770)	Meriç (15.365)
Edirne (162.161)	Keşan (79.716)	Babaeski (50.559)	Vize (28.228)	Enez (10.516)
Lüleburgaz (137.872)	Ergene	Saray (46.999)	Muratlı (26.341)	Demirköy (8.782)
	Kapaklı	Hayrabolu (34.478)	M.Ereğlisi (21.469)	Süloğlu (8.383)
			Havsı (20.457)	Lalapaşa (7.279)
				Pehlivan köy (4.211)
				Koçaz (2.924)

Kaynak: TÜİK nüfus verileri kullanılarak planlama ekibi tarafından üretilmiştir.

Bölgede yapılan söz konusu mekânsal kurguda; Çorlu, Çerkezköy, Kapaklı ve Ergene ilçelerinin mevcut sanayi varlıkları ile gelişiminin lokomotifini oluşturdukları yapı içerisinde 3 il merkezi ile birlikte Lüleburgaz ve Keşan ilçeleri bölgesel gelişmenin dengeli yayılmasında ana bölge içi gelişme odakları olarak belirlenmiştir. Söz konusu iki ilçenin bu konumlarını gerek nüfusları ile çalışan sayıları ve gerekse ana ulaşım aksları üzerinde yer almaları perçinlemektedir. Bununla birlikte Lüleburgaz-Muratlı-Süleymanpaşa hattı Çorlu-Çerkezköy, Kapaklı ve Ergene merkezli sanayi büyümesi için sınırlayıcı bir hat çizmektedir. Bölge genelinde sanayi gelişiminin bu hattın doğusu ile batıdaki organize sanayi merkezli bir yapıda büyümesi öngörülmektedir.

Bunlarla birlikte önümüzdeki dönemlerde yapımı tamamlanacak olan İstanbul 3. Boğaz geçişi ve kuzey otoyol projeleri ile birlikte Bölgede Saray-Vize-Kırklareli hattının potansiyel yeni bir gelişim alanı olacağı öngörülmektedir.

2.1.1. Hizmet Merkezleri

Merkez kademelenmesi içerisinde her il ve ilçe merkezi kendi nüfusunun temel hizmet ihtiyacını karşılayacak nitelikte olmasının dışında, Tekirdağ merkez (Süleymanpaşa), Edirne merkez, Kırklareli merkez, Çorlu, Lüleburgaz ve Keşan yerleşmelerinin farklı kriterler baz alınarak hizmet fonksiyonlarında ihtisaslaşmaları ve bölgesel nitelikte birer hizmet merkezi olarak öne çıkmaları önerilmiştir. Bu merkezlerin hizmet, ticaret, finans, eğitim, sağlık, fuar ve turizm-kültür aktiviteleri yoğunluk kazanması beklenmektedir.

Edirne merkez, Kırklareli merkez ve Keşan ilçelerinin Bölgenin doğusundaki sanayi ve gelişim odaklarına olan uzakları ve çevrelerindeki görece az gelişmiş yerleşimlerin varlığı dolayısı ile kırsal alanlar için birer çekim noktası olması beklenmektedir. Bu itibarla bu yerleşimlerin ulaşım ve sosyo-kültürel altyapılarının çevre yerleşimlere hizmet sağlayacak nitelikte geliştirilmesi beklenmektedir.

Sanayi odakları içerisinde konuşlanan Lüleburgaz, Süleymanpaşa ve Çorlu ilçelerinin sanayinin ihtiyaç duyacağı hizmetleri sağlayan birer hizmet merkezi ve işgücü için konut alanları sunan bir yerleşim alanı olarak kurgulanması beklenmektedir.

Ayrıca Süleymanpaşa ve Marmara Ereğlisi limanlarının sanayi bölgeleri ile bağlantılarının multimodal bir yapıda güçlendirilmesi ve bunun sonucunda ard bölgelerde oluşacak lojistik hizmet alanları Bölgenin lojistik potansiyelinin etkin değerlendirilmesini sağlayacaktır.

2.1.2. Sanayi Merkezleri

Bölge genelinde sanayi alanları, Çerkezköy-Çorlu-Lüleburgaz hattında yoğunlaşmıştır. Bu hat içerisinde yer alan mevcut OSB'ler ile birlikte oluşturulan Islah OSB'ler Bölgenin sanayi odağını oluşturulmaktadır. Sanayinin Bölge içinde sürdürülebilir gelişimi açısından Islah OSB'lerin altyapı çalışmalarının öncelikle tamamlanması sağlanmalıdır. Bu kapsamda planlanan merkezi arıtma tesislerinin kamu sanayi işbirlikleri çerçevesinde tamamlanması beklenmektedir.

Bölgedeki Organize Sanayi Bölgeleri içerisindeki doluluk oranlarının ortalama %40 civarında olması dolayısı ile sanayinin Bölge içinde öncelikle OSB'ler içinde gelişiminin sağlanması önemlidir. Bu itibarla Çerkezköy-Çorlu-Lüleburgaz aksı içinde yer alan OSB ve Islah OSB'lerin doluluk oranlarının %75'e ulaşana kadar Çorlu, Çerkezköy, Muratlı, Kapaklı, Ergene ve Lüleburgaz ilçelerinde OSB dışı sanayi oluşumlarına izin verilmemesi beklenmektedir. Ancak gelecek yatırımın büyüklüğü, OSB parsellerinin yeterli büyüklükte olmaması, özel lojistik gereksinim v.b. unsurlar dikkate alınarak büyük ve stratejik öneme sahip yatırımların bu bölgedeki OSB dışındaki diğer planlı sanayi alanlarına yerleşimleri konusunda çalışmalar yapılabilecektir. Ayrıca; bu gelişim aksında bu bölgedeki su temininde yaşanan kısıtlar dolayısı ile az su kullanan veya su kullanmayan sanayinin yerleşimine imkân verecek gerekli tedbirler alınacaktır.

Bölgenin iç ve batısında kalan; Malkara, Hayrabolu, Vize, Kırklareli ve Edirne OSB'lerin öncelikle doldurulmasına yönelik olarak altyapı ihtiyaçlarının giderilmesi ve bölgesel çapta oluşturulacak OSB'ler arası işbirliklerinin geliştirilmesi beklenmektedir.

Bölge genelinde tarım ve hayvancılığa dayalı imalat sanayinin geliştirilmesi konusunda gerekli tedbirler alınacak ve bu doğrultudaki altyapı ihtiyaçları öncelikle giderilecektir.

2.1.3. Kırsal Merkezler:

Bölgenin doğusunda yoğunlaşan sanayi alanları haricinde Bölge genel itibari ile tarım ve hizmetler sektörü ağırlık bir ekonomik yapı göstermektedir. Bölgedeki ilçelerin tarımsal üretim değerleri ile birlikte sektörel yoğunlaşmaları beraber değerlendirildiğinde Bölge genelinde kırsal merkezler olarak; Pınarhisar, Kofçaz, Havsa, Pehlivan köyü, Süloğlu, Lalapaşa, İpsala, Meriç, Muratlı, Malkara, Saray, Babaeski, Uzunköprü ve Hayrabolu ilçeleri öne çıkmakta olup, Plan dâhilinde de bu ilçelerin birer kırsal merkez olarak geliştirilmesi önerilmektedir.

Kırsal merkezler içerisindeki; Muratlı, Malkara, Saray, Babaeski, Uzunköprü ve Hayrabolu ilçeleri gerek sahip oldukları imalat sanayi varlığı ve gerekse Çorlu-Çerkezköy-Lüleburgaz sanayi aksının çeperinde yer almaları dolayısı ile bu ilçeler tarım sektörü ile birlikte sanayi ve hizmet sektörlerinde de gelişme potansiyeline sahiptir. Bu ilçelerin kırsal merkez fonksiyonları ile birlikte sanayi ve hizmet sektörü altyapılarının geliştirilmesi sağlanacaktır.

Bununla birlikte kırsal merkezlerin etrafındaki küçük yerleşimlere hizmet verecek donatı ve altyapılarının geliştirilerek kırsal yerleşimler ile etkin bağlantılar kurulması sağlanacaktır. Bölge içi gelişim odakları ile kırsal merkezler arasında bağ kurulmasına yönelik olarak başta ulaşım bağlantıları olmak üzere altyapı imkânları geliştirilecek ve bu yerleşimler arasında işbirlikleri teşvik edilecektir. Bölge içi gelişim odakları içerisinde yapılacak, bölgesel nitelikte hizmet verecek donatı alanlarının, kırsal merkez ihtiyaçları da göz önüne alınarak planlanması sağlanacaktır.

Aralarındaki bağ ve işbirliklerinin geliştirilmesi önerilen gelişme odakları ile kırsal merkezler:

Çorlu-Çerkezköy Bölge içi gelişme odağı ile; Ergene, Kapaklı, Marmara Ereğlisi, Muratlı ve Saray

Tekirdağ(Süleymanpaşa) Bölge içi gelişme odağı ile; Hayrabolu, Muratlı, Marmara Ereğlisi ve Malkara

Edirne Bölge içi gelişme odağı ile; Lalapaşa, Süloğlu, Havsa, Uzunköprü, Meriç ve Pehlivan köyü

Kırklareli Bölge içi gelişme odağı ile; Kofçaz, Pınarhisar ve Demirköy

Lüleburgaz Bölge içi gelişme odağı ile; Babaeski, Pınarhisar, Pehlivan köyü ve Vize

Keşan Bölge içi gelişme odağı ile; İpsala, Uzunköprü, Enez, Meriç ve Malkara

2.1.4. Turizm Merkezleri

Bölge geneline ilişkin turizm merkezlerinin ve bu merkezler arasında işlevselliğin geliştirilmesine dair stratejiler, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca hazırlanan “Türkiye Turizm Stratejisi 2023 Belgesi” ile Trakya Kalkınma Ajansınca hazırlanan “Trakya Turizm Master Plan” öngörülerini doğrultusunda belirlenmiştir.

Bu doğrultuda Bölgede temel olarak 3 ana turizm koridoru belirlenmiştir. Bunlar; “Kuzey Trakya Turizm Koridoru”, “Güney Trakya Turizm Koridoru” ve “Trakya Kültür Koridoru”dur.

Kuzey Trakya Eko-Agro Turizm Koridoru:

Trakya Bölgesinin kuzeyinde ve Karadeniz sahilinde yer alan Saray, Kofçaz, Vize ve Demirköy ilçelerinde, Kastro, Kıyıköy ve İğneada gibi önemli kıyı beldeleri ile birlikte orman köylerinin beraber değerlendirilmesi suretiyle koruma-kullanma dengesi çerçevesinde eko-agro turizm, kıyı turizmi, doğa turizmi, mağara turizmi, yeme-içme turizmi ve kültür turizmi geliştirilmelidir. Bu bağlamda; İğneada- Kıyıköy beldeleri “eko-turizm” kenti olarak değerlendirilecektir. Ayrıca Demirköy ilçesinin sağlık turizmi açısından değerlendirilmesi önerilmektedir.

Güney Trakya Eko-Agro Turizm Koridoru:

Enez ve Keşan ilçe sınırları içerisinde bulunan Saros Körfezi Kıyı Şeridi ve Şarköy ilçe sınırları içerisinde bulunan Ganoslar Bölgesi'nin; ekolojik yapısı yanında kültürel ve tarihi özellikleri de dikkate alınmak suretiyle, eko-agro turizm, kıyı turizmi, doğa sporları, kuş gözlemciliği, şarap ve yeme-içme turizmi ve kültür ve arkeoloji turizmi turizmin bu bölgede geliştirilmesi önemlidir.

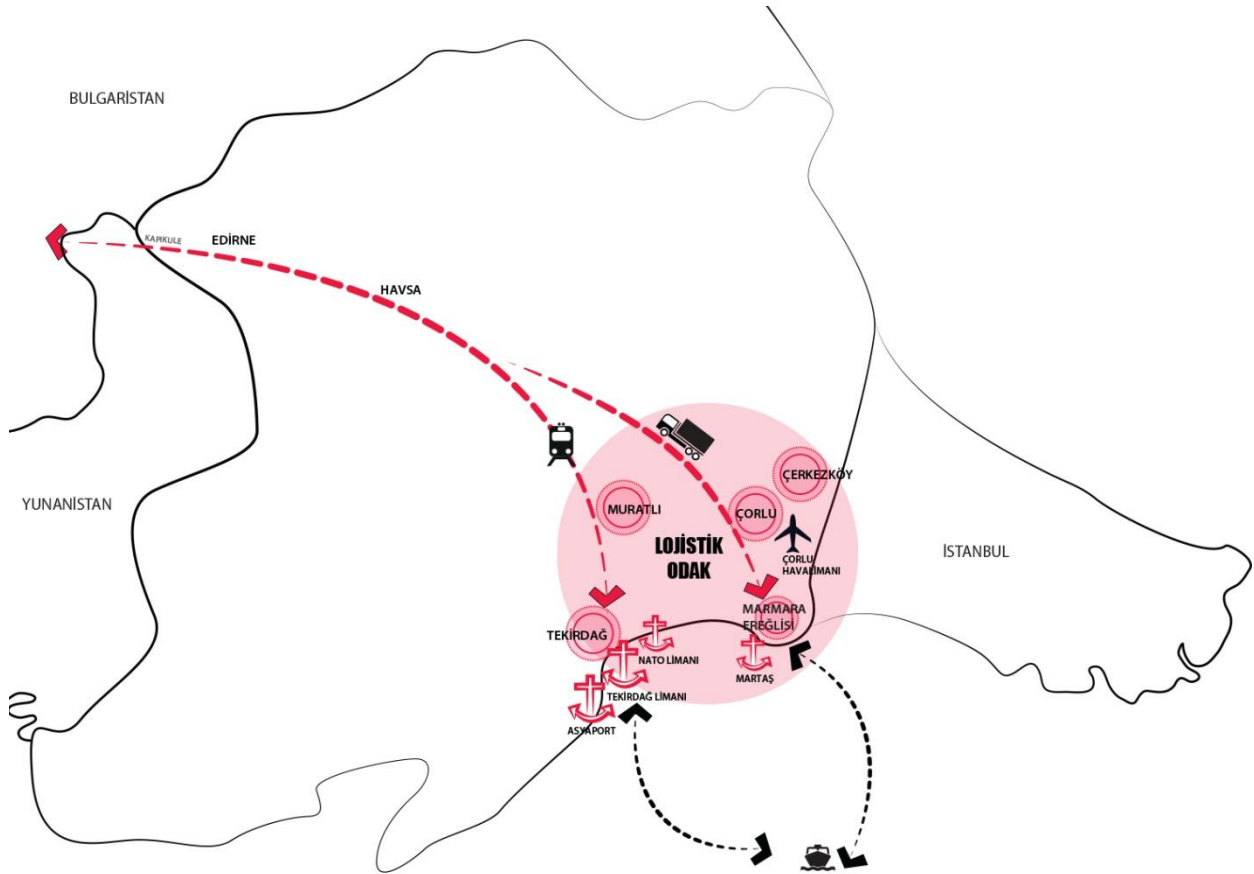
Trakya Kültür Koridoru:

Bölgede arkeoloji turizmi açısından Edirne, Enez, Marmara Ereğlisi, Kırklareli merkez ve Vize ön plana çıkmaktadır. Bu yerleşim yerlerindeki kazı alanları ile birlikte müzeler birlikte değerlendirildiğinde Bölgede önemli bir arkeoloji rotası oluşmaktadır.

Edirne ili sahip olduğu tarihi eserleri ile önemli bir kültür ve turizm merkezidir. Selimiye Cami ve Kırkpınar Güreşleri gibi UNESCO Dünya Kültür Mirası listesinde yer alan değerleri ile Edirne Trakya Kültür Koridorunun ana unsurunu oluşturmaktadır. Bu koridorda Edirne ili ile birlikte arkeolojik alanlar, Trakya geneline yayılmış olan kale, tümülüs, dolmen ve Osmanlı dönemi eserleri değerlendirilmelidir. Edirne ilinin bir marka kent haline gelmesine yönelik olarak ulusal ve uluslararası tanıtım ve fuar etkinliklerinin düzenlenmesi beklenmektedir.

2.1.5. Lojistik Merkezler:

Ülkemizin gelecekteki dış ticaret hedefleri ve gelişme vizyonu göz önünde bulundurulduğunda, Bölgenin lojistik sektörünün gelişimi ile birlikte önemli bir lojistik üst haline gelmesi beklenmektedir. Bu kapsamda öncelikli olarak Tekirdağ ilinde yer alan limanların uluslararası bağlantılar ve multimodal ulaşım ağları ile güçlendirilerek liman ile etkin çalışacak lojistik merkezlerin oluşturulması beklenmektedir.

Şekil 30. Bölge Lojistik Gelişim Odak ve Koridoru

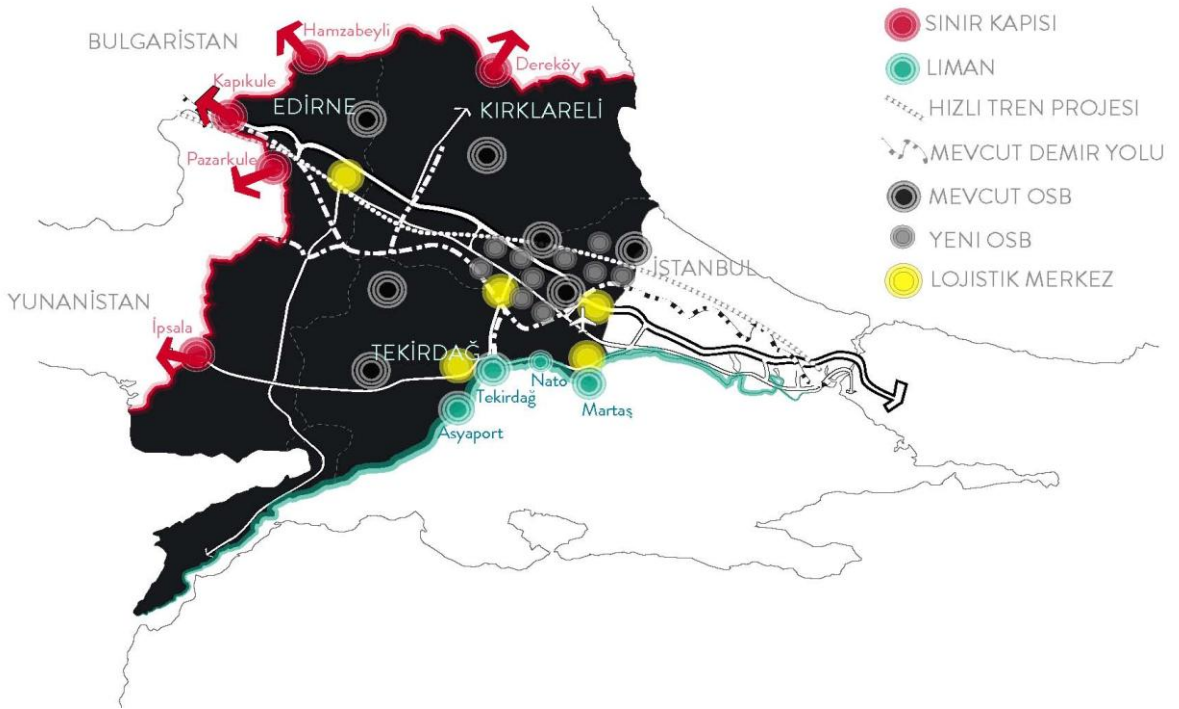
Kaynak: Planlama ekibi tarafından üretilmiştir.

Trakya Lojistik Master Plan çalışmasında belirlenen 5 adet lojistik merkez önerisi Plan tarafından benimsenmektedir. Bu kapsamda belirlenmiş olan lojistik merkez önerileri

birbirlerinin alternatifi değil tamamlayıcısı olarak değerlendirilmelidir. Trakya Bölgesi'nin ekonomik büyüme potansiyelinin, sanayi, tarım, turizm ve ticaret dinamizmi dikkate alındığında uzun vadede bu önerilerin hepsine ihtiyacı bulunduğu açıktır.

Önerilen Lojistik Merkez Alanları:

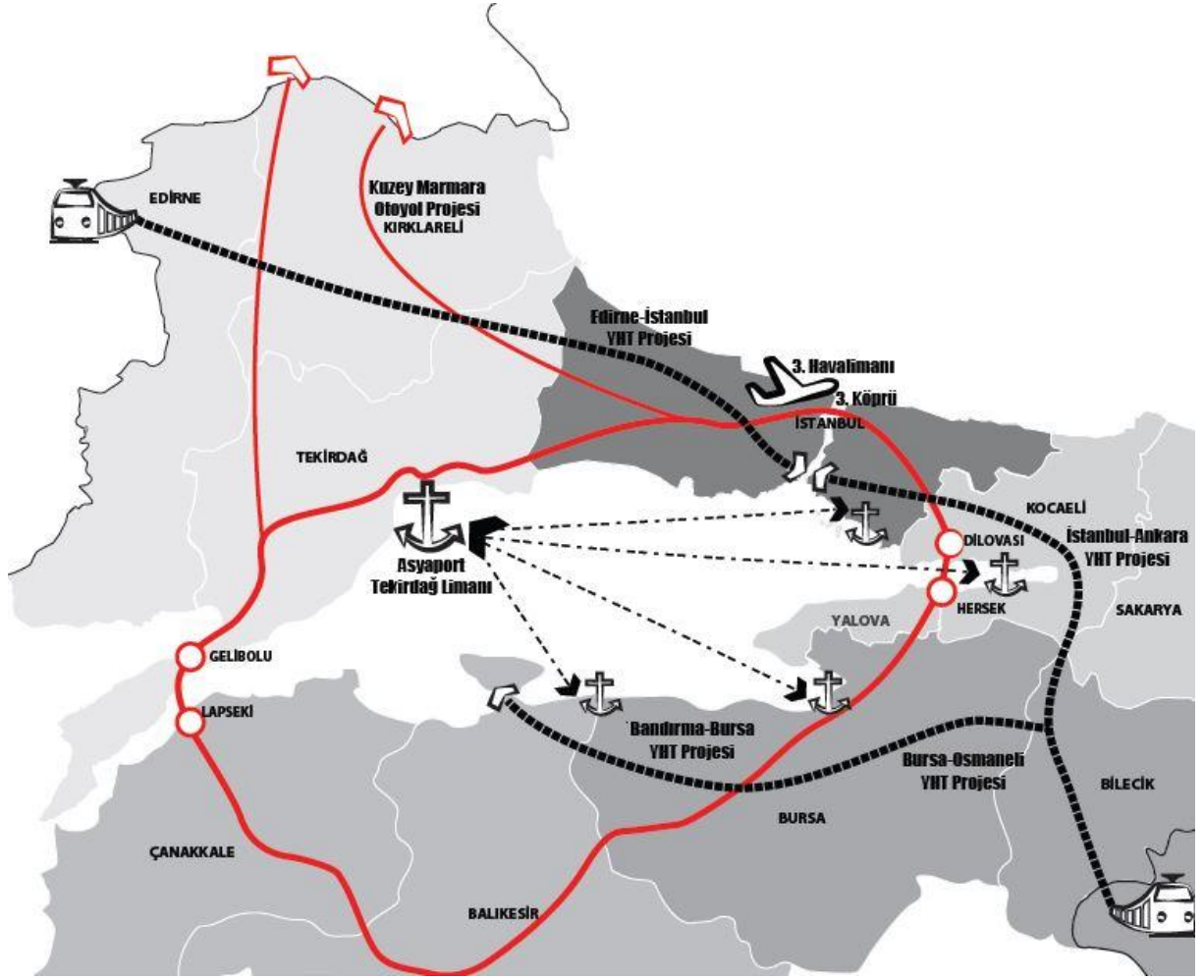
- ❖ Tekirdağ Merkez (Süleymanpaşa)
- ❖ Çorlu ve Çerkezköy Sanayi Bölgesi Yakınlarında
- ❖ Tekirdağ İli Marmara Ereğlisi'nde
- ❖ Muratlı-Büyükkarıştıran Bölgesinde
- ❖ Havsa Bölgesinde

Şekil 31. Ulaşım Altyapısı Ve Lojistik Merkez Önerileri

Kaynak: Planlama ekibi tarafından üretilmiştir.

Ayrıca Marmara Bölgesinde yer alan yerleşimler arasında karayolu ve denizyolu bağlantılarının güçlendirilmesi ülkemizin ve Bölgemizin lojistik anlamda gücünü arttıracaktır. Bu bağlamda yapılacak çalışmaların Bölgemiz içerisinde kalan kısımlarının ivedilikle tamamlanması sağlanacaktır.

Şekil 32. Lojistik Bağlantılar ve Marmara Bölgesi

Kaynak: Planlama ekibi tarafından üretilmiştir.

Özellikle Uluslararası Asyaport Limanı'nın etkin kullanımının sağlanması ile birlikte Bölge Güneydoğu Avrupa Bölgesinde önemli bir lojistik merkez haline gelebilecektir. Bu kapsamda muhtemel rakipler arasında görülebilecek Rotterdam, Antwerp ve Hamburg limanların sahip olduğu altyapı imkânlarının Bölge limanlarında geliştirilmesi ve Avrupa ile liman bağlantılı güçlü bir demiryolu taşımacılığı bağlantısı kurulması beklenmektedir.

Tablo 56. TR21 Trakya Bölgesi Öneri Merkez Türleri ve Öne Çıkan Fonksiyonlar

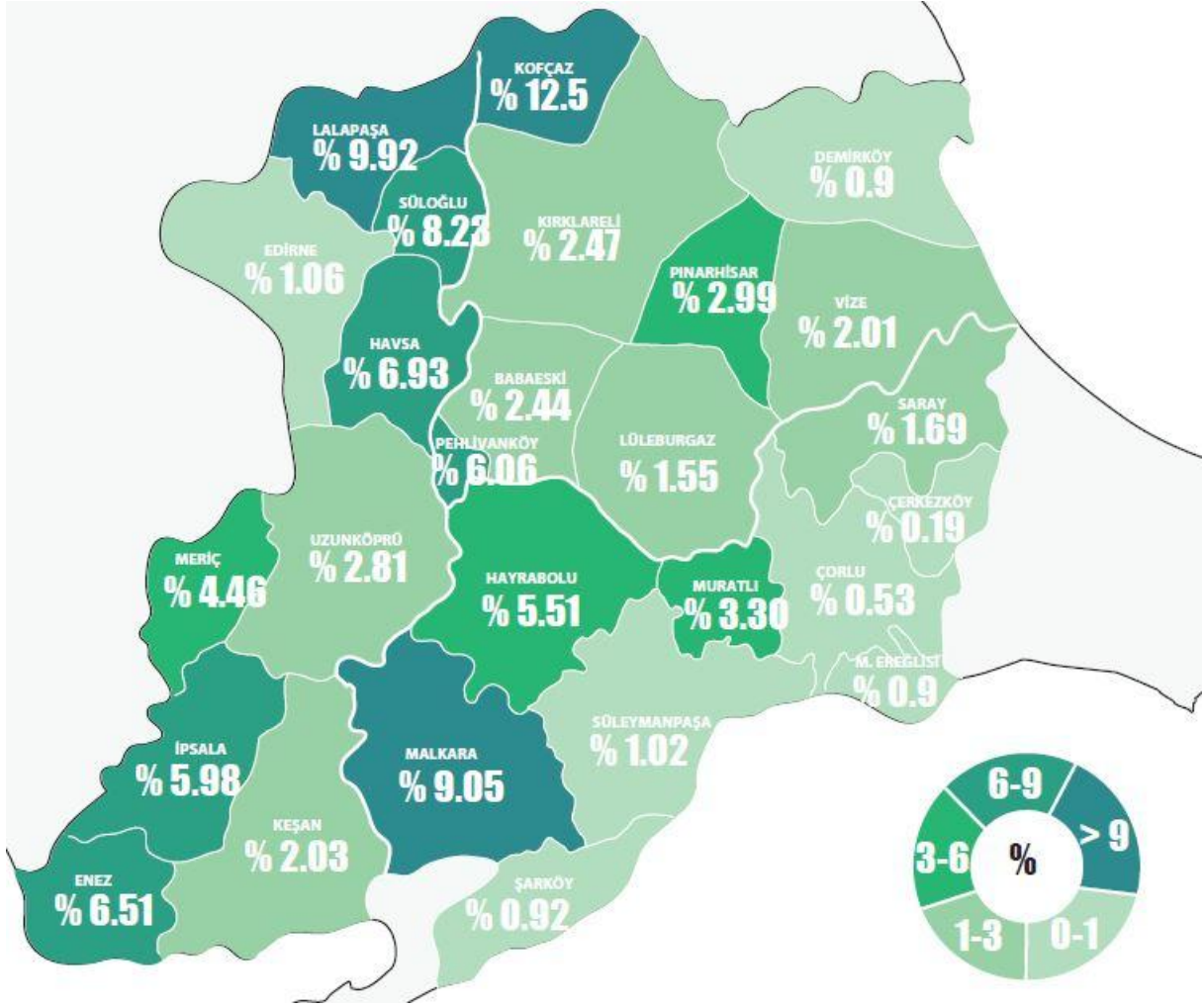
Merkez Türü	Yerleşim	Öne Çıkan Fonksiyonlar	Ağırlıklı Sektör
Hizmet Merkezi – İl	Süleymanpaşa	Finans, Ticaret, Kültür-Turizm, Eğitim, Üniversite, Lojistik, Liman, Teknoloji Geliştirme Bölgesi	Hizmet Sektörü
	Kırklareli	Finans, Ticaret, Eğitim, Kültür, Üniversite	
Hizmet Merkezi – İlçe	Keşan	Finans, Ticaret, Eğitim, Kültür-Turizm, Bölgesel Fuar ve Rekreasyon, Üniversite	Hizmet Sektörü
	Lüleburgaz	Finans, Ticaret, Eğitim, Kültür-Turizm, Bölgesel Fuar ve Rekreasyon, Üniversite, İmalat Sanayi	
	Çorlu	Finans, Ticaret, Eğitim, Kültür-Sanat, Fuar, Üniversite, Lojistik, Serbest Bölge, İmalat Sanayi, OSB, Teknoloji Geliştirme Bölgesi	
Sanayi Merkezi	Çerkezköy	Organize Sanayi Bölgeleri, Uzmanlaşmış İmalat Sanayi, Serbest Bölge, Teknoloji Geliştirme Alanları, Finans, Ticaret	Sanayi Sektörü
	Kapaklı Ergene	Organize Sanayi Bölgeleri, Uzmanlaşmış İmalat Sanayi,	
Kırsal Merkez	Pınarhisar	Tarımsal Depolama ve Lojistik, Tarımsal Üretime Yönelik Ar-Ge ve Danışmanlık Hizmetleri, Ürün Borsası, Tarım Fuarı, Ticaret, Tarıma Dayalı Sanayi	Tarım Sektörü
	Kofçaz		
	Havsa		
	Pehlivanköy		
	Süloğlu		
	Lalapasa		
	İpsala		
	Meriç		
	Muratlı	Tarımsal Depolama ve Lojistik, Tarımsal Üretime Yönelik Ar-Ge ve Danışmanlık Hizmetleri, Ürün Borsası, Tarım Fuarı, Ticaret, Tarıma Dayalı Sanayi; OSB, İmalat Sanayi	
	Malkara		
	Saray		
	Babaeski		
	Uzunköprü		
Hayrabolu			
Turizm Merkezi – İlçe	Marmara Ereğlisi	Arkeolojik Turizm, Turizm Faaliyetleri, Ticaret, Enerji, Liman,	Hizmet Sektörü
	Şarköy	Agro-Eko Turizm, Turizm Faaliyetleri, Ticaret, Tarımsal Üretim	
	Enez	Arkeolojik Turizm ve Doğa Turizmi, Turizm Faaliyetleri, Tarımsal	
Turizm Merkezi – Marka Kent	Edirne	Kültür ve Arkeolojik Turizm, Turizm Faaliyetleri, Ticaret, Fuar, Üniversite, Rekreasyon Alanları, Teknoloji Gelişim Bölgesi, Finans	Hizmet Sektörü
Ekoturizm Kenti	Vize	Spor Turizmi, Agro-Eko Turizm, Doğa Turizmi	Hizmet Sektörü
	Demirköy	Spor Turizmi, Agro-Eko Turizm, Doğa Turizmi, Sağlık Turizmi, Turizm Faaliyetleri	

Kaynak: Planlama ekibi tarafından üretilmiştir.

Tablo 57. İlçeler Bazında Nüfusa Göre Tarımsal Üretim Sıralaması (2012)

İlçe	Tarla Bitkileri(Ton)/kişi	İlçe	Kişi Başına Hayvan Sayısı	İlçe	Ağırlandırılmış Sıra (%60 tarla bitkileri+%40 hayvan sayısı)
Koçaz	13,97	Koçaz	10,87	Koçaz	12,73
Malkara	13,90	Enez	5,14	Lalapaşa	9,92
Lalapaşa	13,27	Lalapaşa	4,90	Malkara	9,05
Süloğlu	12,16	Süloğlu	2,34	Süloğlu	8,23
Havsa	10,27	Pınarhisar	2,07	Havsa	6,93
İpsala	8,97	Pehlivanköy	2,05	Enez	6,51
Pehlivanköy	8,74	Havsa	1,94	Pehlivanköy	6,06
Hayrabolu	8,14	Demirköy	1,90	İpsala	5,98
Enez	7,42	Malkara	1,78	Hayrabolu	5,51
Meriç	6,50	Hayrabolu	1,58	Meriç	4,46
Murath	4,96	Vize	1,54	Murath	3,30
Uzunköprü	3,96	İpsala	1,48	Pınarhisar	2,99
Pınarhisar	3,61	Meriç	1,39	Uzunköprü	2,81
Babaeski	3,49	Kırklareli Merkez	1,12	Kırklareli Merkez	2,47
Kırklareli Merkez	3,36	Uzunköprü	1,08	Babaeski	2,44
Keşan	2,79	Şarköy	1,05	Keşan	2,03
Saray	2,39	Keşan	0,88	Vize	2,01
Vize	2,33	Babaeski	0,87	Saray	1,69
Lüleburgaz	2,29	Murath	0,82	Lüleburgaz	1,55
Edirne Merkez	1,56	M.Ereğlisi	0,65	Edirne Merkez	1,06
Tekirdağ Merkez	1,51	Saray	0,65	Tekirdağ Merkez	1,02
M.Ereğlisi	1,06	Lüleburgaz	0,44	Şarköy	0,92
Çorlu	0,80	Edirne Merkez	0,30	M.Ereğlisi	0,90
Çerkezköy	0,26	Tekirdağ Merkez	0,28	Demirköy	0,90
Demirköy	0,23	Çorlu	0,12	Çorlu	0,53
Şarköy	0,83	Çerkezköy	0,10	Çerkezköy	0,19

Kaynak: TÜİK ADNKS ve tarımsal üretim verilerinden planlama ekibince üretilmiştir

Şekil 34. Bitkisel ve Hayvansal Üretimdeki Yoğunlaşmalar

Kaynak: TÜİK ADNKS ve tarımsal üretim verilerinden planlama ekibince üretilmiştir

2.2.2. Sanayi ve Hizmetler Sektörlerinde Mekânsal Yoğunlaşmalar:

2012 Yılı SGK çalışan sayıları doğrultusunda yapılan analizde Çorlu ve Çerkezköy ilçelerinin Bölgedeki toplam sanayi çalışan varlığının %65'ini barındırdığı görülmektedir. Bu durum Çorlu ve Çerkezköy ilçelerindeki sanayi varlığının çalıştırdığı nüfusu da büyük ölçüde çektiğini göstermektedir.

Lüleburgaz ilçesi ise hem mevcut sanayi varlığı hemde Çorlu ve Çerkezköy ilçelerine olan güçlü ulaşım bağlantısı ile bu ilçelerde çalışan nüfusun bir kısmına ev sahipliği yapmaktadır. Ayrıca Çorlu-Çerkezköy-Lüleburgaz sanayi bölgesinin çeperinde yer alan Tekirdağ /Süleymanpaşa), Muratlı, Babaeski, Marmara Ereğlisi, Vize ve Saray ilçeleri de bir kısım sanayi işgücüne ev sahipliği yapmaktadır. Bunlarla beraber, Bölgenin iç ve batısında organize sanayi bölgesi barındıran Edirne merkez, Kırklareli merkez, Hayrabolu, Malkara gibi ilçeler de sanayi çalışanı barındırmaktadır.

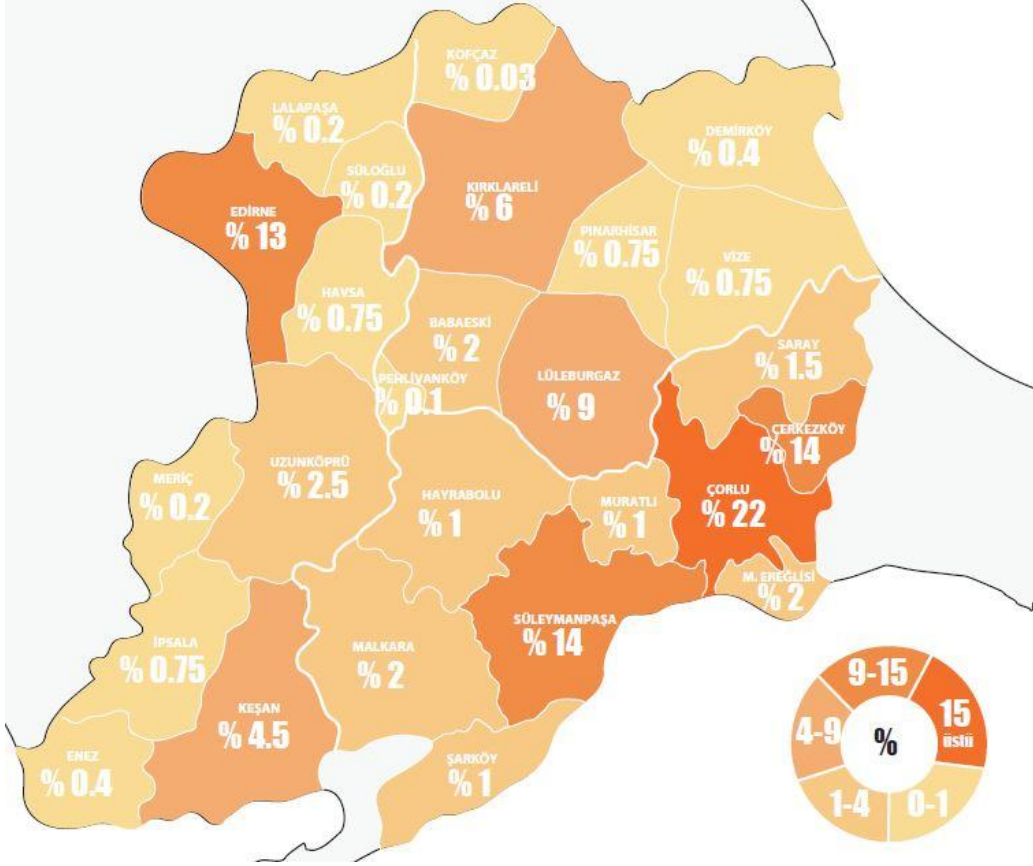
Hizmet sektörü çalışanların Bölge içindeki yoğunlaşmaları incelendiğinde sanayi ağırlıklı ilçelerin yine ön plana çıktığı görülmektedir. Çorlu ilçesi Bölgede hizmet sektöründe çalışanların %21,8'ini barındırmaktadır. Çorlu ile birlikte, Tekirdağ (Süleymanpaşa), Çerkezköy, Edirne merkez, Lüleburgaz, Kırklareli ve Keşan ilçeleri hizmetler sektörü çalışanlarının yoğunlaştığı diğer ilçelerdir. SGK çalışan sayılarının genel nüfusa oranları incelendiğinde de benzer bir yapı görülmekle birlikte, yoğun enerji sektör yatırımları dolayısı ile Marmara Ereğlisi ilçesinin ve yol çalışmaları ile birlikte inşaat sektöründeki yatırımlar dolayısı ile de Demirköy ilçelerinin farklılaştığı görülmektedir.

Tablo 58. İşçi Sayılarına Göre Sanayi Ve Hizmetler Sektöründeki İlçe Bazlı Yoğunlaşmalar

İlçe Adı	Hizmet Sektörü Çalışan Sayısı	Sektör İçindeki Ağırlık (%)
Çorlu	65784	21,88758
Tekirdağ(Süleymanlaşa)	41817	13,91331
Çerkezköy	41479	13,80085
Edirne	38809	12,91249
Lüleburgaz	26616	8,855647
Kırklareli	18406	6,124024
Keşan	13567	4,513997
Uzunköprü	7155	2,380604
Babaeski	6725	2,237535
Malkara	5543	1,844261
Marmaraereğlisi	5441	1,810324
Saray	4400	1,463963
Sarköy	3901	1,297936
Muratlı	3673	1,222077
Hayrabolu	2813	0,935938
İpsala	2547	0,847435
Vize	2392	0,795864
Pınarhisar	2309	0,768248
Havsa	2140	0,712018
Demirköy	1370	0,455825
Enez	1251	0,416231
Meriç	730	0,242885
Lalapaşa	684	0,22758
Süloğlu	514	0,171018
Pehlivanköy	363	0,120777
Koçaz	115	0,038263

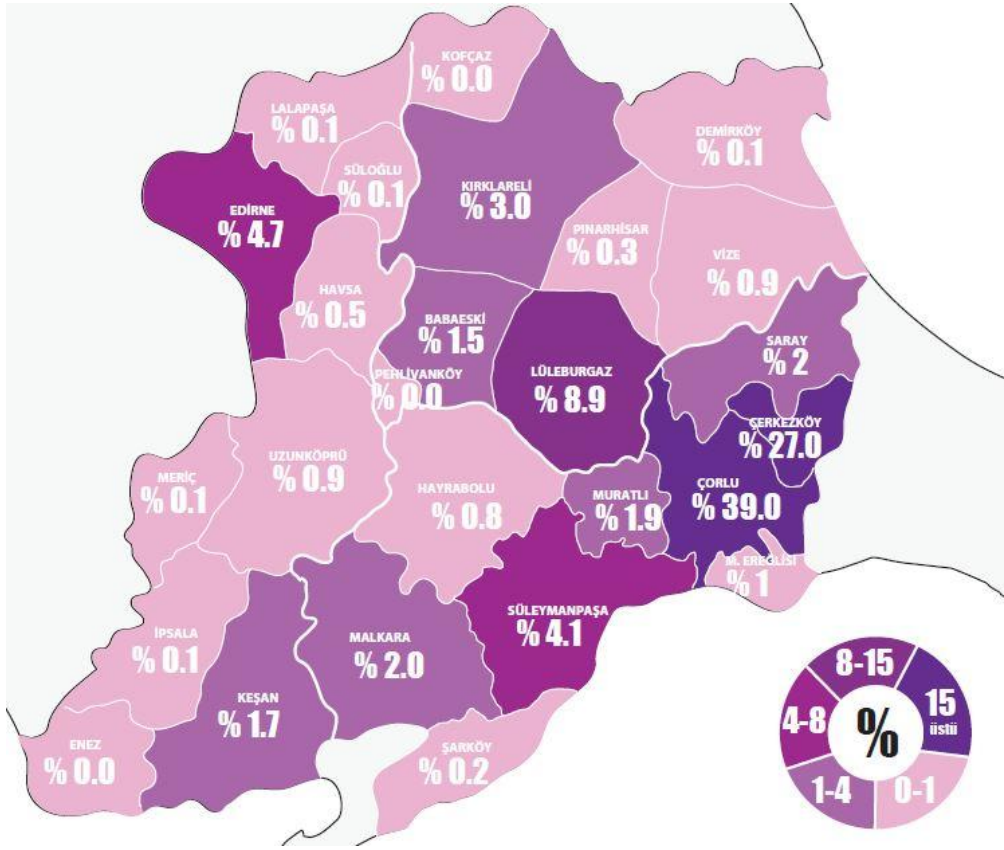
İlçe Adı	Sanayi Sektörü Çalışan Sayısı	Sektör İçindeki Ağırlık (%)
Çorlu	94233	37,94592
Çerkezköy	66616	26,82505
Lüleburgaz	21984	8,852558
Edirne	11569	4,658626
Tekirdağ(Süleymanlaşa)	10178	4,098496
Kırklareli	7523	3,029376
Malkara	5209	2,09757
Saray	4861	1,957437
Muratlı	4705	1,894618
Keşan	4177	1,682002
Babaeski	3772	1,518916
Marmara Ereğlisi	2388	0,961604
Uzunköprü	2246	0,904423
Vize	2137	0,860531
Hayrabolu	2086	0,839994
Havsa	1386	0,558117
Pınarhisar	781	0,314495
Şarköy	663	0,266978
İpsala	444	0,178791
Lalapaşa	370	0,148992
Süloğlu	362	0,145771
Demirköy	355	0,142952
Meriç	120	0,048322
Enez	117	0,047114
Koçaz	29	0,011678
Pehlivanköy	24	0,009664

Kaynak: 2012 Yılı SGK verilerinden planlama ekibince üretilmiştir

Şekil 35. Hizmet sektöründe çalışan yoğunlukları

Kaynak: TÜİK ADNKS ve tarımsal üretim verilerinden planlama ekibince üretilmiştir

Şekil 36. Sanayi sektöründe çalışan yoğunlukları

Kaynak: TÜİK ADNKS ve tarımsal üretim verilerinden planlama ekibince üretilmiştir

2.3.Sınırötesi Etkileşim

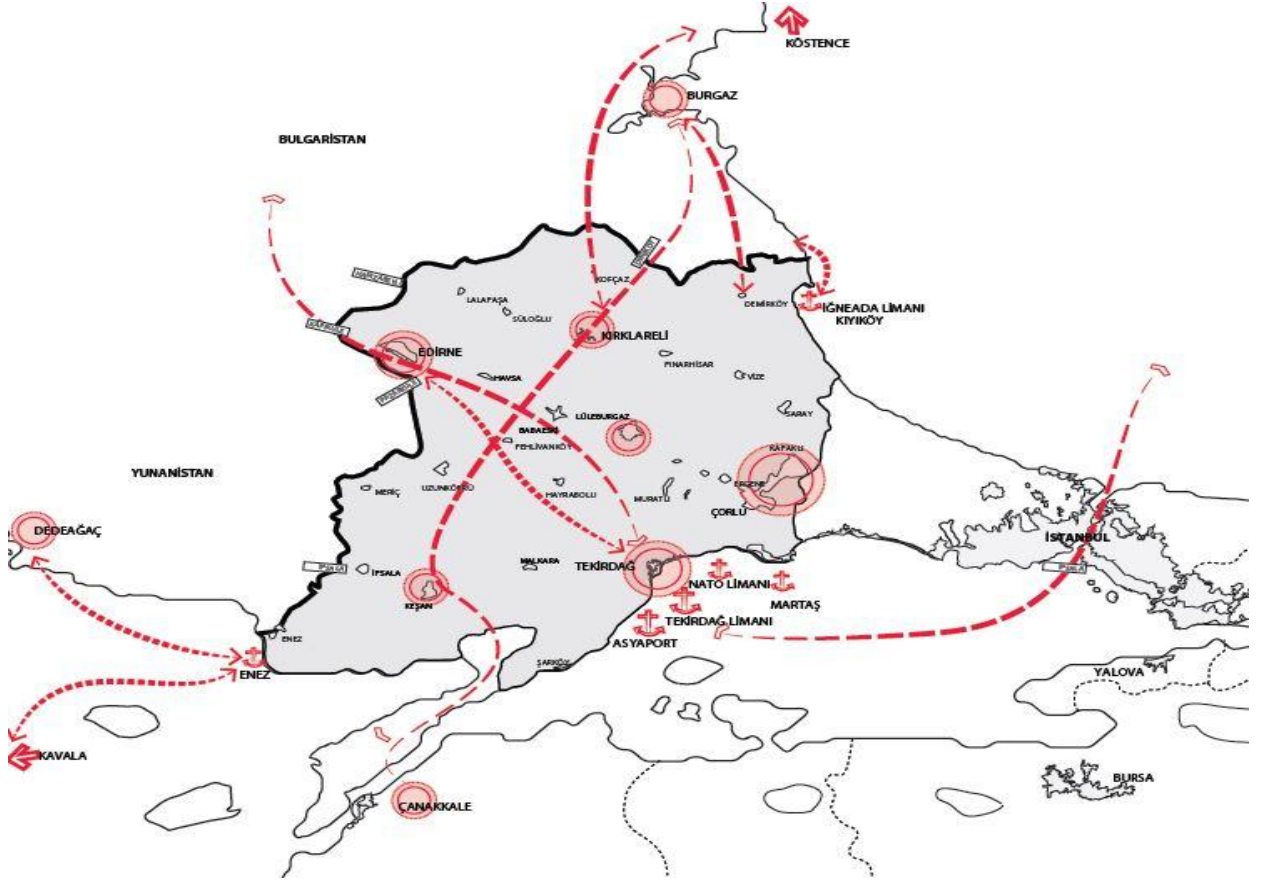
2.3.1. Avrasya, Geçiş Koridoru

Trakya Bölgesi, Avrupa, Asya, Orta Doğu, Eski Doğu Bloğu arasında önemli bir geçiş bölgesinde yer almaktadır. Küresel geçiş yolları ve önemli yatırımlar, Bölgenin küresel ölçekte önemini daha da artırmaktadır. Avrasya bölgesinde, bölgesel bir merkez konumundaki İstanbul ve onun etkileşimi içindeki Trakya Bölgesi önemli bir geçiş koridoru olduğu kadar coğrafyanın ana gelişme odaklarından biridir.

Ülkemizin Avrupa ile sınırını oluşturan Trakya Bölgesi sahip olduğu sınır kapıları ile Avrupa ve Asya arasında geçiş koridoru hüviyetindedir. Bölgenin bu fonksiyonunun güçlendirilmesi yanında Bulgaristan ve Yunanistan'ın sınır bölgeleri ile ulusal öncelikler çerçevesinde işbirliklerinin geliştirilmesi desteklenecektir.

Burgaz ve Köstence limanları başta olmak üzere Karadeniz limanları ile Bölgemiz ve Ülkemiz arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesine yönelik olarak Çanakkale boğaz geçisi ile birlikte kuzey ve güney arasındaki ulaşım bağlantılarının güçlendirilmesi desteklenecektir.

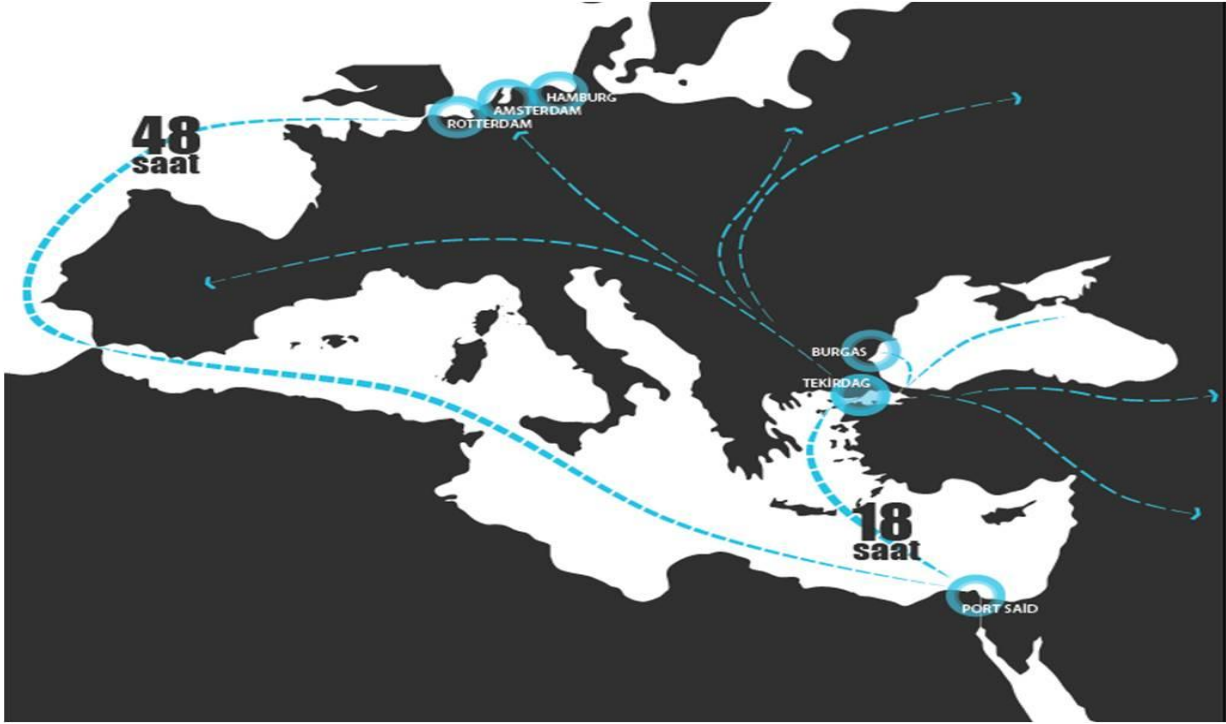
Karadeniz ve Ege Denizi kıyısındaki yabancı yerleşim alanları ile Bölge arasında geçişe izin verecek liman hudut kapılarının açılması desteklenecektir. Söz konusu kapıların turizm alanında sınırötesi işbirliklerini tetiklemesi beklenmektedir.

Şekil 37. Sınırötesi İşbirlikleri

Kaynak: Planlama ekibi tarafından üretilmiştir.

Trakya Bölgesinin Avrasya bölgesinde etkinliğini arttırabilecek en önemli fonksiyonu Tekirdağ limanları vasıtası ile kurulacak lojistik hub yapılaşmasıdır. Bölge Uzakdoğu'dan Avrupa'ya gelecek yükler ile Avrupa'dan Uzakdoğu'ya gidecek yükler için bir aktarma istasyonunda olması gereken tüm vasıfları taşımaktadır. Bu bağlamda Bölgenin Antwerp ve Rotterdam limanları ile rekabet etmesini sağlayacak intermodal ulaşım altyapısının güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Uzakdoğu'dan gelen yüklerin Süveyş kanalını geçtikten sonra Antwerp ve Rotterdam limanlarına ulaşmaya kadar geçirilen süre içinde bu yüklerin Tekirdağ limanları aracılığı ile Avrupa içlerine ulaştırılması mümkün görülmektedir.

Şekil 38. Trakya Bölgesi Uluslararası Lojistik Perspektifi

Kaynak: Planlama ekibi tarafından üretilmiştir.

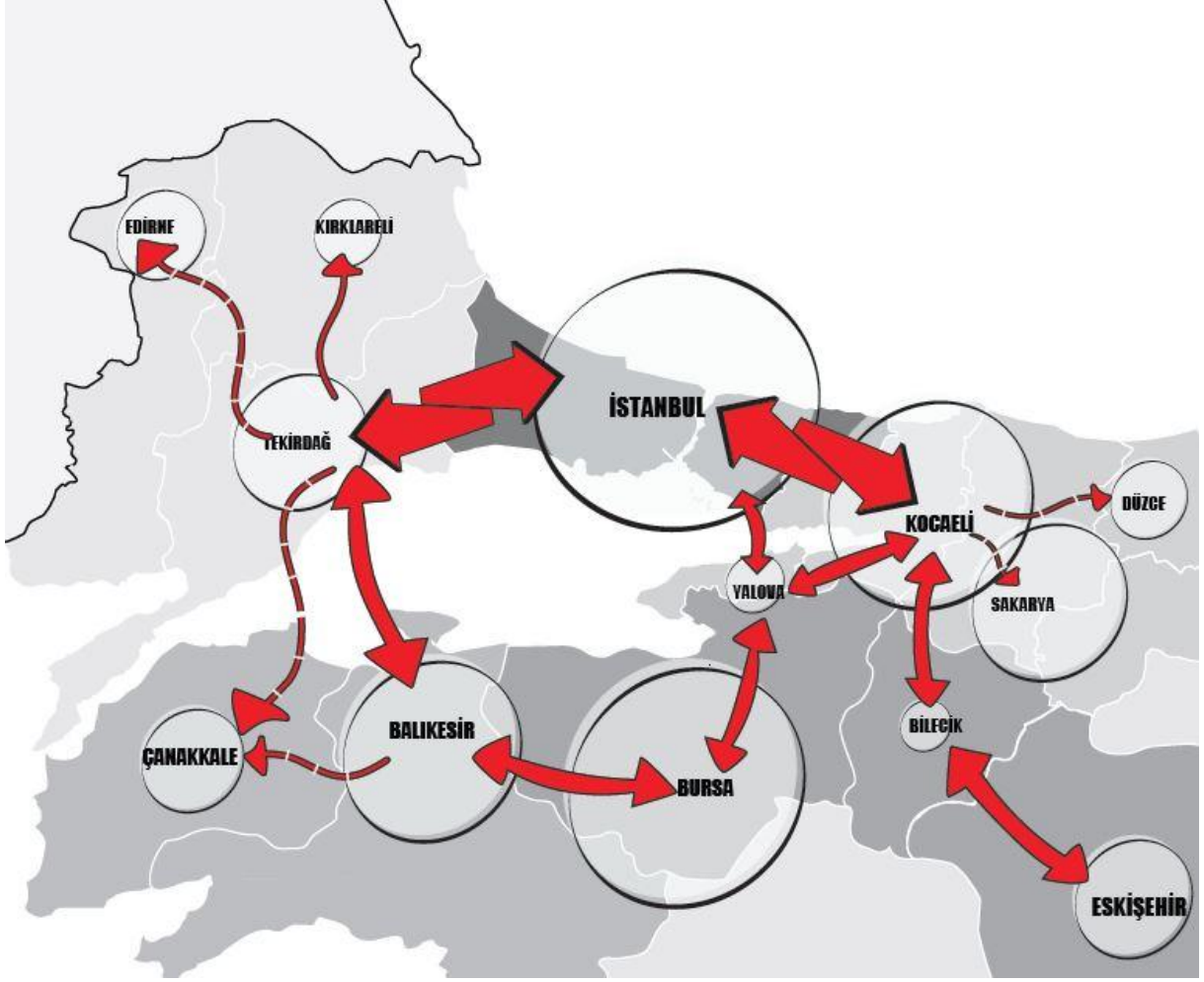
2.3.2. Marmara Bölgesi; Ekonomik Odaklar ve Ekolojik Koridorlar

Marmara bölgesinin ülke ekonomisi içinde aldığı payın büyüklüğü dikkate alındığında Marmara bölgesi içindeki ekonomik odaklar ile odakların hinterlandı olan ekolojik koridorların denge içinde etkileşimi sağlanmalıdır.

İstanbul küresel ekonomik odağı ve batısında yer alan Süleymanpaşa-Çerkezköy-Çorlu-Lüleburgaz sanayi ve hizmet odağı ile etkileşim içinde olan Ergene Havzası ekolojik koridoru ve doğusunda yer alan Gebze-Çayırova-Dilovası, İzmit sanayi ve hizmet odağı ile Sapanca ve Bilecik Havzası ekolojik koridorları en temel odak ve koridorlardır.

Marmara Bölgesinde ana gelişim odağı konumunda olan İstanbul ili ağırlıklı olarak kuzeyindeki Kocaeli ve batısındaki Tekirdağ ile etkileşim halinde olup, İstanbul'un batı ve doğusundaki bu iki aks ana gelişim odağını oluşturmaktadır.

Kocaeli-Bilecek-Eskişehir aksı ile İstanbul-Yalova-Bursa aksı Marmara Bölgesinin doğusundaki ana gelişim akslarını oluşturmaktadır. Marmara bölgesinin batısı ve güney batısında yer alan ve Kırklareli, Edirne, Çanakkale Balıkesir illerini kapsayan alan ise ekolojik açıdan korunması gereken alanlar barındıran tarım ve tarıma dayalı sanayi ile gelişim gösteren sıçrama alanlarıdır.

Şekil 39. Marmara Bölgesi Odaklar ve Gelişim Koridorları

Kaynak: Planlama ekibi tarafından üretilmiştir.

F- KOORDİNASYON, İZLEME ve DEĞERLENDİRME

Trakya Kalkınma Ajansı'nın koordinasyonunda Bölgedeki tüm paydaşların etkin katılımı ile hazırlanan planın uygulamasında da katılımçılık öncelikli ilke olarak benimsenerek, başta Kalkınma Bakanlığı olmak üzere ilgili kamu kurum ve kurumları, sivil toplum örgütleri, özel sektör ve üniversiteler ile koordinasyon halinde çalışılacaktır.

Planın uygulanabilirliğinin artırılması ve uygulama sürecinde etkin koordinasyonun sağlanması amacıyla Ajans tarafından Kalkınma Bakanlığınca belirlenecek çerçevede “Bölge Planı” içeriğine uygun “Operasyonel Programlar” ile birlikte strateji ve eylem planlarının katılımçılık ilkeleri çerçevesinde hazırlanarak uygulaması amaçlanmaktadır.

Plan uygulama sürecinde, izleme ve değerlendirme aşamalarında elde edilen sonuçlar şeffaflık ilkesi çerçevesinde kamuoyu ile paylaşılacak ve alınan geri bildirimler uygulama süreçleri ile sonraki dönemdeki planlama çalışmaları kapsamında değerlendirilecektir. Bu kapsamda, Bölgedeki paydaşların katılımıyla planının izleme-değerlendirme sürecine ilişkin olarak geniş çaplı toplantılar ile birlikte odak grup çalışmaları organize edilecektir.

İzleme ve değerlendirme çalışmalarının Kalkınma Kurulu tarafından etkin bir şekilde değerlendirilmesine imkan verecek mekanizmalar oluşturulacaktır. Bu kapsamda Kalkınma Kurulu üyelerinden oluşan ve sekretaryasını Ajansın yapacağı izleme ve değerlendirme komisyonu oluşturulacaktır.

Bölge planının uygulama ve sonuçları, performans göstergeleri ile birlikte, katılımçılık, kurum içi ve kurumlararası işbirliği, paydaşlar tarafından sahiplenme, sonuçların sürdürülebilirliği ve üst raporlar ile uyumu açısından da değerlendirilecektir.

Planlama dönemi içerisinde ortaya çıkan fırsat ve tehditler, paydaş beklentilerindeki değişim, kamu yönetimindeki olası yeni yapılanma ve dönüşümler, mevzuat değişiklikleri gibi dış etmenler izlenerek gerektiğinde plan revizyonu yapılacaktır. Ayrıca plan uygulama sürecindeki riskler takip edilerek, bu risklere karşı uygulama sürecinde gerekli tedbirlerin alınması yönünde stratejiler üretilecektir. Plan içeriğinde yapılacak revizyonlar Kalkınma Kurulunun görüşüne müteakip, Yönetim Kurulunun onayı ile birlikte Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulunun onayına sunulacaktır.

G- FİNANS

TR21 Trakya Bölgesi 2014-2023 Bölge Planında bulunan öncelik ve politikalara ulaşabilmek amacıyla çeşitli finansman kaynaklarına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kapsamda bölge planının uygulama sürecinde ihtiyaç duyulacak finansman kaynakları arasında 2014 yılı sonrasında hayata geçirilmesi planlanan ve kamunun projelerinin finansmanının etkin bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlayacak operasyonel “Bölgesel Programlar” ile Bölgedeki yatırım projelerine tahsis edilecek kamu kaynakları, yerel yönetimlerin kaynakları, özel sektör yatırımları, TÜBİTAK, KOSGEB, Kalkınma Ajansı gibi kuruluşların destekleri, yatırım teşvikleri, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın destek ve kredileri, Avrupa Birliği, Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşların fonları ile bankaların destek ve kredileri bulunmaktadır.

Bunların yanında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Tezleri Programı (SANTEZ), Teknoloji Geliştirme Bölgeleri’ne (TEKNOPARK) yönelik olarak sağlanan teşvik ve destekler ile Teknogirişim Sermayesi Desteği, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) tarafından sağlanan destekler, KOBİ’lere Kredi Garanti Fonu kapsamında sağlanan kefalet destekleri, Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü’nün kamu taşınmazlarının yatırımlara tahsisi gibi destekleri Bölgemiz için diğer potansiyel finansal kaynaklardır.

Bölge planında yer alan öncelik ve politikalara ulaşmak için gerekli finansman ihtiyacının bölge planı sonrasında gerçekleştirilecek faaliyet ve projeler bazında belirlenmesi gereği ve bunun yanında ekonomik belirsizlikler dolayısıyla net olarak ifade edilmesi mümkün gözükmemektedir. Bölge genelinde genel ve özel bütçe kaynakları ve diğer fon, hibe ve kredi kaynakları beraber düşünüldüğünde, etkin bir işbirliği ve koordinasyon sağlanarak, bölge planında yer alan öncelik ve politikaların gelecekte elde edilecek kaynaklarla gerçekleştirilebileceği öngörülmektedir.

H- PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Sıra	Performans Göstergesi	Mevcut Durum	Kaynak	Hedef(2023)
1	Kişi başına Gayri Safi Katma Değer (\$)	11.511	TÜİK, 2010	24.000
2	İhracat (Milyar \$)	784.615.314	TÜİK, 2012	2.572.872.785
3	İşsizlik Oranı (%)	7,4	TÜİK İşgücü İstatistikleri, 2012	4
4	Alınan Patent Tescil Belgesi Sayısının Türkiye İçindeki Oranı (%)	2,34	TPE, 2012	3
5	Ar-Ge Merkezi Sayısı	8	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2012	20
6	Yüksek Teknolojili Ürün İhracatının Toplam Ürün İhracatı İçindeki Payı (%) (OECD Sınıflandırmasına göre)	0,2	TÜİK 2012 Verilerinden Hesaplanmıştır	4
7	Orta-Yüksek Teknolojili Ürün İhracatının Toplam İmalat Sanayi İhracatı İçindeki Payı (%) (OECD Sınıflandırmasına göre)	31,12	TÜİK 2012 Verilerinden Hesaplanmıştır	40
8	Kullanılan Parsele Göre OSB Doluluk Oranı (%)	43,89	Sanayi Alanları İstatistikleri, OSBUK (OSB Üst Kuruluşu) ve Tekirdağ Valiliği,2013	80
9	Potansiyel Girişimci Oranı (%)	2,5	TrakyaKA “Trakya Bölgesi Girişimcilik Oranı ve Profili Tespiti Araştırması”, 2013	9
10	Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı	23	MEB, Milli Eğitim İstatistikleri, 2012-2013	20
11	Okulöncesi Eğitimde Okullaşma Oranı (%)	34,82	MEB, Milli Eğitim İstatistikleri, 2012-2014	70
12	Ortalama Geceleme Süresi (Gün)	1,8	Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011	3
13	1000 Kişi Başına Düşen Hekim Sayısı	1,635	TÜİK 2011 Verilerinden Hesaplanmıştır.	2,5
14	Ergene Nehrinin su kalitesi (KOİ, İletkenlik, Renk ve Diğer Parametreler yönünden)	IV. Sınıf	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 2011	II. Sınıf
15	Atıksu Hizmeti Verilen Belediye Nüfusu (%)	3	TÜİK, 2010	80
16	Sulanabilir Tarım Arazisi Oranı (%)	51	DSİ 11. Bölge Müdürlüğü, 2013	80

EK1- KAYNAKÇA

1- REFERANS BELGELER

- İlçe Vizyon Raporları (21 İlçe için) (2011-2012)
- 2014-2023 Trakya Bölge Planı Öneri Projeler Seti (2013)
- Tekirdağ İli Yoksulluk Haritası (2012)
- Trakya Bölgesi Çiftçi Algısı Analizi (2013)
- Trakya Bölgesi Enerji Raporu (2012)
- Trakya Bölgesi Girişimcilik Analizi (2013)
- Trakya Bölgesi Göç Analizi (2012)
- Trakya Bölgesi Lojistik Master Planı (2012)
- Trakya Bölgesi Lojistik Sektörü(2011)
- Trakya Bölgesi Mevcut Durum Analizi (2013)
- Trakya Bölgesi Turizm Master Planı (2012)
- Trakya Bölgesi Turizm Mevcut Durum Raporu (2012)
- Trakya Bölgesi Turizm Potansiyeli Araştırması (2012)
- Trakya Sosyal Yapı Analizi (2012)
- Trakya Uluslararası Rekabet Analizi Çalışması (2011)

2- ÖZEL İHTİSAS KOMİSYONU RAPORLARI

- Beşeri Kaynaklar Özel İhtisas Komisyon Raporu (2013)
- Bilgi Toplum ve Yenilikçilik Özel İhtisas Komisyon Raporu (2013)
- Çevre Özel İhtisas Komisyon Raporu (2013)
- Doğal Afet Yönetiminde Etkinlik Özel İhtisas Komisyon Raporu (2013)
- Enerji ve Enerji Verimliliği Özel İhtisas Komisyon Raporu (2013)
- Finans Özel İhtisas Komisyon Raporu (2013)
- Göç Özel İhtisas Komisyon Raporu (2013)
- İmalat Sanayinde Dönüşüm Özel İhtisas Komisyon Raporu (2013)
- Kamusal Hizmetlerin Geliştirilmesi Özel İhtisas Komisyon Raporu (2013)
- Kırsal Kalkınma Özel İhtisas Komisyon Raporu (2013)
- KOBİler- Esnaf ve Sanatkarlar Özel İhtisas Komisyon Raporu (2013)
- Mekânsal Gelişme Özel İhtisas Komisyon Raporu (2013)
- Orman ve Su Kaynakları Özel İhtisas Komisyon Raporu(2013)
- Sosyal Hizmetler ve Yoksulluk Özel İhtisas Komisyon Raporu(2013)
- Tarım Özel İhtisas Komisyon Raporu (2013)
- Yönetişim ve Sivil Toplum Özel İhtisas Komisyon Raporu (2013)

3- YARARLANILAN ULUSAL STRATEJİ BELGELERİ

- 2023 Türkiye İhracat Stratejisi ve Eylem Planı (2012)
- AB Entegre Çevre Uyum Stratejisi (2007-2023)
- Bilgi Toplumu İnsan Kaynağı Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2011-2016)
- Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 81 İl Durum Raporu (2012)
- Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı Stratejisi ve Eylem Planı (2011-2016)
- Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi İçin Zamana Bağlı Politika ve Program Çerçevesi (2006)
- İl İl Dış Ticaret Potansiyeli (2011)
- İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Stratejisi ve Eylem Planı (2009-2015)
- İstihdam ve Mesleki eğitim ilişkisinin güçlendirilmesi Stratejisi ve Eylem Planı (2009)
- Karayolları Trafik Güvenliği Eylem Planı (2012-2020)
- Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı (2011-2013)
- KENTGES Bütünleşik Kentsel Gelişme Stratejisi ve Eylem Planı (2010-2023)
- Kırsal Kalkınma Planı (2010-2013)
- KOBİ Stratejisi ve Eylem Planı 2011-2013
- Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planı (2012-2016)
- Makine Sektörü Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2011-2014)
- Mesleki ve Teknik Eğitimde Kalite Strateji Belgesi (2012)
- Otomotiv Sektörü Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2011-2014)
- Saydamlığın Arttırılması ve Yolsuzlukla Mücadelenin Güçlendirilmesi Stratejisi (2010-2014)
- Türkiye 2023 Turizm Stratejisi (2007)
- Türkiye 2023 Ulaşım ve İletişim Stratejisi (2011-2023)
- Türkiye Çevre Durum Raporu (2011)
- Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Envanteri Değerlendirme Raporu (2012)
- Türkiye Organik Tarım Stratejik Planı (2012-2016)
- Türkiye Sanayi Stratejisi Belgesi (2011-2014)
- Türkiye'de Yaşlıların Durumu ve Yaşlanma Ulusal Eylem Planı (2007-2012)
- Ulusal Bilim Teknoloji ve Yenilik Stratejisi (2011-2016)
- Ulusal Bilim ve Teknoloji Politikaları 2003-2023 Strateji Belgesi
- Ulusal Deprem Stratejisi Eylem Planı (2012-2023)
- Ulusal Enerji Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi (2011)
- Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi (2011)
- Ulusal İklim Değişikliği Stratejisi 2010-2020
- Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi (2007-2013)

4- YARARLANILAN DİĞER KAYNAKLAR

- Aküzüm, T. B. Çakmak, Z. Gökalp. (2010). Türkiye’de Su Kaynaklarının Yönetiminin Değerlendirilmesi, Tarım Bilimleri Araştırma Dergisi, 3(1), s.67-74.
- Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. (2010). Esnaf ve Sanatkârlar Değişim, Dönüşüm, Destek (3D) Strateji Belgesi ve Eylem Planı (ESDEP), http://www.sanayi.gov.tr/Files/Attachments/OtherFiles/esnaf_strateji_belgesi_02-22042010213944.pdf.
- Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. (2012). “81 İl durum Raporu”, <http://www.sanayi.gov.tr/Files/Documents/81-il-durum-raporu-2012-11052012113452.pdf>.
- Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı: Bilim ve Teknoloji Genel Müdürlüğü. (2012). <http://sagm.sanayi.gov.tr/>
- Bilim, Teknoloji ve Sanayi Bakanlığı OSB Bilgi Sitesi. (2013). <http://osbbs.osbuk.org.tr/>.
- Çatal, M. F. (2007). Bölgesel Kalkınmada Küçük ve Orta Boy İşletmelerin (KOBİ) Rolü, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi.
- Çevre ve Orman Bakanlığı. (2007). Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Stratejisi ve Eylem Planı, <http://www.ncsa-turkey.cevreorman.gov.tr/Upload/Dokumanlar/Guncel%20Belgeler/Biyolojik%20cesitlilik.p>
- Çevre ve Orman Bakanlığı. (2008). Meriç-Ergene Havzası Koruma Eylem Planı, http://www.uhabtsgp.com/resim/file/Ergene_Havzasi_Koruma_Eylem_Plani%5B1%5D.pdf
- Çevre ve Orman Bakanlığı. (2010). Temiz Hava Eylem Planı 2010-2013, http://www.cygm.gov.tr/CYGM/Files/EylemPlan/Temiz_Hava_Eylem_Plani.pdf.
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü. (2012). Hava Kalitesi Bülteni, <http://www.csb.gov.tr/gm/cygm/index.php?Sayfa=sayfahtml&Id=1494>
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü. (2009). 1/100.000 ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planı, <http://www.csb.gov.tr/gm/mpgm/index.php?Sayfa=sayfaicerik&IcId=498>.
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı. (2011). Tekstil Sektöründe Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol Tebliği, <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/12/20111214-6.htm>.
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı. (2012). Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Envanteri Değerlendirme Raporu, http://www.csb.gov.tr/db/ced/edirdosya/cevre_sorun_2012.pdf.
- Devlet Planlama Teşkilatı. (2004). KOBİ Stratejisi ve Eylem Planı, <http://ekutup.dpt.gov.tr/esnaf/kobi/strateji.pdf>.

- Devlet Planlama Teşkilatı. (2007). Dış Ticaret, <http://ekutup.dpt.gov.tr/ticaret/oik660.pdf>.
- Devlet Planlama Teşkilatı. (2007). KOBİ Özel İhtisas Komisyonu Raporu, http://plan9.dpt.gov.tr/oik14_kobi/kobi.pdf.
- Dış Ticaret Müsteşarlığı. (2011). Küresel Ticarete Türkiye'nin Yeniden Konumlandırılması: Dış Ticarete Yeni Rotalar, <http://www.ekonomi.gov.tr/upload/98C9FBB8-D8D3-8566-45209FC758B662CB/dtyr.pdf>.
- DPT: Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü. (2004). İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması, <http://www.kalkinma.gov.tr/PortalDesign/PortalControls/WebIcerikGosterim.aspx?Enc=83D5A6FF03C7B4FC2A29E9EBE8D74B2D>.
- DPT: Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü. (2013). İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması, <http://www.kalkinma.gov.tr/PortalDesign/PortalControls/WebIcerikGosterim.aspx?Enc=83D5A6FF03C7B4FC2A29E9EBE8D74B2D>.
- Dünya Turizm Örgütü, 2012 International Tourism Results and Prospects for 2013. (2013). http://dtxtq4w60xqpw.cloudfront.net/sites/all/files/pdf/unwto_fitur_2013_fin_1pp.pdf
- Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, TİM. (2012). 2023 Türkiye İhracat Stratejisi ve Eylem Planı, <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/06/20120613-31-1.pdf>.
- Ekonomi Bakanlığı. (2011). İl İl Dış Ticaret Potansiyeli, http://www.kalkinma.gov.tr/DocObjects/view/12410/DTM_D%C4%B1%C5%9FTicaretPotansiyeli.pdf.
- Ekonomi Bakanlığı. (2012). Girdi Tedarik Stratejisi (GİTES) ve Eylem Planı 2013-2015, <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/12/20121225-28-1.pdf>.
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı. (2013). Stratejik Plan 2013-2017, http://www.google.com.tr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&frm=1&source=web&cd=1&ved=0CCkQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.tarim.gov.tr%2FSGB%2FDocuments%2FStratejik%2520Plan%25202013-2017.pdf&ei=Uh_MUdXPJ4uxPN2egJgI&usg=AFQjCNF3er2FWNfb7mSirkfoCxPvg7EvvQ&sig2=HrKeptr6cubSdw4Q6ycmmw&bvm=bv.48340889,d.d2k.
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı. (2013). Kooperatif İstatistikleri. <http://www.gumruk.gov.tr/>.
- İş Bankası. (2012). Türkiye'de İllerin Gelişmişlik Endeksi Sıralaması Araştırması, http://ekonomi.isbank.com.tr/UserFiles/pdf/ar_03_2012.pdf
- KOSGEB (2011). 2011-2013 KOBİ Stratejisi ve Eylem Planı, http://www.sanayi.gov.tr/Files/Documents/KOSGEB_Katalog.pdf.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2012). Milli Eğitim İstatistikleri, <http://sgb.meb.gov.tr/www/resmi-istatistikler/icerik/64>.
- OECD. (2003). Science, Technology and Industry Scoreboard, <http://www.oecd-ilibrary.org/docserver/download/9203041e.pdf?expires=1372078313&id=id&accname=guest&checksum=5ECC73920F50971F778BDC6271497808>.

- OECD. (2005). Centre For Private Sector Development Istanbul, Istanbul Stock Exchange, A Framework for the Development and Financing of Dynamic Small and Medium Sized Enterprises in Turkey, <http://www.oecd.org/turkey/35645635.pdf>.
- Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü. (2013). <http://www.milliparklar.gov.tr/AnaSayfa.aspx?sflang=tr>
- Orman ve Su İşleri Bakanlığı. (2012). Erozyonla Mücadele Eylem Planı 2013-2017, <http://www.cem.gov.tr/erozyon/Files/yayinlarimiz/EROZYON%20BROSUR%20TR%20MAIL.pdf>.
- OSB Üst Kuruluşu (OSBUK). (2013). <http://osbbs.osbuk.org.tr/arama.php?anaMod=8>
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı. (2010). Türkiye Sanayi Stratejisi Belgesi 2011-2014, http://sanayi.gov.tr/Files/Documents/sanayi_stratejisi_belgesi_2011_2014.pdf.
- Şeref, S. (2003). Bilgi Ekonomisine Geçiş Sürecinde Türkiye Ekonomisinin Dünyadaki Konumu, DPT, Yayın No. DPT:2675.
- TC Başbakanlık Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı. (2010). Türkiye Turizm Sektörü Raporu, <http://www.invest.gov.tr/tr-TR/infocenter/publications/Documents/TURIZM.SEKTORU.pdf>
- Tekirdağ Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü. (2013). Ergene Havzası Koruma Eylem Planı Hakkında Sunum, <http://www.csb.gov.tr/db/tekirdag/editordosya/Ergene%20Eylem%20Plan-Islah%20OSBler-MCK%20Kararlar.pdf>.
- Tekirdağ Valiliği Yayını. (2007). Tekirdağ İli Su Kaynakları Kullanımı ve Yönetimi.
- TÜBİTAK Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Daire Başkanlığı. (2010). Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016, http://www.tubitak.gov.tr/tubitak_content_files/BTYPD/strateji_belgeleri/UBTYS_2011-2016.pdf.
- TÜBİTAK Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Daire Başkanlığı. (2011). Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi, http://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/ek2_ulusal_su_arge_yenilik_stratejisi.pdf.
- TÜBİTAK. (2012). <https://arbis.tubitak.gov.tr/pages/bilgipinari/istatistik.html>
- TÜİK Veritabanı. (2012). Adrese Dayalı nüfus Kayıt Sistemi, <http://tuikapp.tuik.gov.tr/adnksdagitapp/adnks.zul>.
- TÜİK Veritabanı. (2012). <http://tuikapp.tuik.gov.tr/bitkiselapp/bitkisel.zul>.
- TÜİK. (2008). Ulusal Hesaplar, <http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=kategorist>.
- TÜİK. (2011). Kültür İstatistikleri. Yayın No: 3882
- TÜİK. (2012). Bölgesel İstatistikler, <http://tuikapp.tuik.gov.tr/Bolgesel/menuAction.do>.
- Türk Patent Enstitüsü. (2012). Patent, Faydalı Model ve Endüstriyel Tasarım, <http://www.tpe.gov.tr/portal/default.jsp>.
- Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi Müdürlüğü. (2008,2009,2010,2011,2012). Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesinde Yayımlanan Sicil İlanları, <http://www.tesk.org.tr/tr/calisma/sicil/ist.html>.

- Türkiye İhracatçılar Meclisi. (2011-2012). İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında Ülke İhracat Performansı, <http://www.tim.org.tr/tr/ihracat-ihracat-rakamlari-tablolar.html>.
- Web of Knowledge. (2010). Bilimsel Yayınlar, <http://wokinfo.com/>
- World Travel & Tourism Council. (2013). http://www.wttc.org/site_media/uploads/downloads/world2013_1.pdf
- WWF-Türkiye (Doğal Hayatı Koruma Vakfı). (2008). Türkiye'deki Ramsar Alanları Değerlendirme Raporu, http://awsassets.wwftr.panda.org/downloads/wwf_turkiye_ramsar_alanlari_degerlendirme_raporu.pdf.
- Yıldırım, O. (2012). Türkiye'de Sulama Uygulamalarında Geleceğe Bakış. 2. Ulusal Sulama ve Tarımsal Yapılar Sempozyumu, 24 – 25 Mayıs 2012, İzmir, S. 3-10.

EK2- PLANI HAZIRLAYANLAR VE KATKIDA BULUNANLAR

Planlama Ekibi

Mehmet Gökay ÜSTÜN	Trakya Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri
Mehmet KARAMAN	Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Başkanı
Necmi GÜNDÜZ	Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Uzmanı
Yetkin ÖZER	Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Uzmanı
Ahmet Taner AYDIN	Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Uzmanı
Ertuğ GÜNEY	Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Uzmanı
Pınar AKSONGUR	Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Uzmanı

Özel İhtisas Komisyonu Raportörleri

Raportör	Özel İhtisas Komisyonu
Öğr. Gör. Serdar ÖZER	İmalat Sanayinde Dönüşüm
Prof. Dr. İhsan SOYSAL	Tarım
Öğr. Gör. Şerife KUZGUN	Yönetişim ve Sivil Toplum
Yrd. Doç. Dr. Ali ARI	Kobiler-Esnaf ve Sanatkârlar
Yrd. Doç. Dr. Meltem Okur DİNÇSOY	Kırsal Kalkınma
Yrd. Doç. Dr. Bahtiyar DURSUN	Enerji ve Enerji Verimliliği
Öğr. Gör. Yeşim CAN	Sosyal Hizmetler ve Yoksulluk
Prof. Dr. Süreyya Meriç PAGANO	Çevre
Prof. Dr. Ahmet BODUROĞLU	Doğal Afet Yönetiminde Etkinlik
Öğr. Gör. Oğuz BAŞOL	Beşeri Kaynaklar
Yrd. Doç. Dr. Enver Erdinç DİNÇSOY	Mekânsal Gelişme
Prof. Dr. Ahmet Nedim YÜKSEL	Orman ve Su Kaynakları
Yrd. Doç. Dr. Birol TOPÇU	Kamusal Hizmetlerin Geliştirilmesi
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Fatih BARIŞ	Bilgi Toplumu ve Yenilikçilik
Doç. Dr. Kasırga YILDIRAK	Finans
Yrd. Doç. Dr. Rengin AK	Göç

Özel İhtisas Komisyonu Moderatörleri

Dr. Emre ATILGAN	Edirne Yatırım Destek Ofisi Uzmanı
Ertuğ GÜNEY	Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Uzmanı
Nazlı Deniz TÜRKER	Tekirdağ Yatırım Destek Ofisi Uzmanı

Necmi GÜNDÜZ	Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Uzmanı
Ahmet Taner AYDIN	Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Uzmanı
Yetkin ÖZER	Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Uzmanı

Özel İhtisas Komisyon Katılımcıları

ÖİK Adı: Beşeri Kaynaklar		
Sıra No	Adı Soyadı	Kurumu
1	Abdulkadir EKEN	Edirne Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü
2	Ahmet UZUN	Kırklareli İl Milli Eğitim Müdürlüğü
3	Ali ÇAKIR	Kırklareli Üniversitesi
4	Ali Kemal KUTLU	Trakya Üniversitesi
5	Ali KOCAASLAN	Mesleki Eğitim Merkezi
6	Alpay HEKİMLER	Namık Kemal Üniversitesi
7	Arif GÜLLER	Tekirdağ Devlet Hastanesi
8	Asım UYGUNER	Edirne İl Genel Meclisi
9	Ayhan GÖRMÜŞ	Namık Kemal Üniversitesi
10	Dilek ÇETİN ÇİVİ	Lüleburgaz Belediyesi
11	Halim DOĞRUSÖZ	Tekirdağ Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi
12	Hüseyin GÜLCÜ	Hema Endüstri AŞ
13	İbrahim GÖNÜL	Tekirdağ İl Milli Eğitim Müdürlüğü
14	İbrahim KARAGÖZ	Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası
15	Lütfü ŞİMŞEK	Namık Kemal Üniversitesi
16	Mustafa ŞİMŞEK	Tekirdağ Vergi Dairesi Başkanlığı
17	Muzaffer DOĞAN	Türk Eğitim-Sen Tekirdağ Şubesi
18	Osman DAL	Edirne İl Emniyet Müdürlüğü
19	Önder ATİK	Tekirdağ Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi
20	Rüveyda ÖZTÜRK	Kırklareli Üniversitesi
21	Salih SALTIKOĞLU	Havsa İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
22	Semra EYVAZ	Tekirdağ Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü
23	Sevtap ENGİN	Keşan Uğur Dershanesi
24	Üzeyir SOYSEV	Tekirdağ Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi

ÖİK Adı: Bilgi Toplumu ve Yenilikçilik		
Sıra No	Adı Soyadı	Kurumu
1	Ahmet KARAOĞLU	Keşan İlhami Ertem Ticaret Meslek Lisesi
2	Alpay DORUK	Namık Kemal Üniversitesi

3	Burak GÜRKAN	Tekirdağ Bilim ve Sanat Merkezi
4	Burhan Ahmet EKİCİ	Önder Çiftçi Derneği
5	Doğan HASAN	Depol Polyester Plastik
6	Erdem UÇAR	Trakya Üniversitesi
7	Ersoy MEVSİM	Namık Kemal Üniversitesi
8	Ertuğrul KARAKULAK	Namık Kemal Üniversitesi
9	Ezgi GÖL	Kırklareli İl Milli Eğitim Müdürlüğü
10	Feti TULÜBAŞ	Namık Kemal Üniversitesi
11	Gülsel ÇİFTÇİ	Namık Kemal Üniversitesi Teknopark
12	Kemal TURAN	Türksat AŞ
13	Mehmet Emin AĞAÇ	Ear Teknik
14	Mehmet Fatih BARIŞ	Namık Kemal Üniversitesi
15	Mesut KÜÇÜK	Aksiyon Bilişim
16	Mustafa SAYIN	Tekirdağ İl Milli Eğitim Müdürlüğü
17	Nihan Tomris KÜÇÜN	Trakya Üniversitesi Teknopark
18	Nilgün TOSUN	Trakya Üniversitesi
19	Nuh HATİPOĞLU	Trakya Üniversitesi
20	Oğuzhan ERDEM	Trakya Üniversitesi
21	Orhun EK	Yünsa Yun AŞ
22	Önder FİLİZ	Asos Mekatronik
23	Özgür ALTINSÖĞÜT	İlgisoft Bilişim
24	Raif CERĞİBOZAN	Kırklareli Üniversitesi
25	Serdal KARAKAYA	Tekirdağ Türk Telekom Müdürlüğü
26	Şahin BEGİÇ	Tekirdağ Belediyesi
27	Tacettin ÇALIM	Edirne İl Genel Meclisi
28	Zafer CAZOĞLU	Flynet
29	Ziya ÖZEK	Namık Kemal Üniversitesi

ÖİK Adı: Çevre		
Sıra No	Adı Soyadı	Kurumu
1	Abdülaziz ÇIKIKÇI	Edirne İl Özel İdaresi
2	Ahmet KAPSIZ	Trakya Kalkınma Derneği
3	Ahmet SARIKURT	Çorlu Belediyesi
4	Aydın KARAKOÇ	Kırklareli İl Genel Meclisi
5	Bahar SÖZÜBEK	Namık Kemal Üniversitesi
6	Burcu UZUN	Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
7	Emine CAN	Hema Endüstri AŞ
8	Emine YASAVUL	Çerkezköy Belediyesi
9	Erol AKYÜZ	Kırklareli İl Özel İdaresi
10	Ersin Yunus AKBABA	DSİ 11. Bölge Müdürlüğü
11	Esra ÇETİN	Zorlu Enerji Elektrik Üretim AŞ
12	Fatih ARSLAN	Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
13	Fatma GÖKTEPE	Namık Kemal Üniversitesi

14	Fusun EKMEKYAPAR	Namık Kemal Üniversitesi
15	Gökçen Bayrak YILMAZ	Trakya Üniversitesi
16	Gül Aras ÇINAR	Tekirdağ Bağcılık Araştırma İstasyonu Müdürlüğü
17	Gürcan UÇAK	Edirne Belediyesi
18	Hasan ERDOĞAN	Namık Kemal Üniversitesi
19	Hasan Hüseyin KÜÇÜKKAPTAN	Uzunköprü Ticaret ve Sanayi Odası
20	İlhan MUMCU	Tekirdağ Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü
21	İlker ALP	DSİ 11. Bölge Müdürlüğü
22	Kadriye TABAKÖZ	Lüleburgaz Belediyesi
23	Lokman Hakan TECER	Namık Kemal Üniversitesi
24	Lütfiye Yıldız TAŞEV	Hema Endüstri AŞ
25	Meltem M. ÖNCÜL	BOTAŞ Marmara Ereğlisi LNG Terminal Müdürlüğü
26	Murat GAZEL	3M Sanayi ve Ticaret AŞ
27	Nalan KOÇ	Lüleburgaz Belediyesi
28	Rüya YILMAZ	Namık Kemal Üniversitesi
29	Sennur GÜNENÇ	Lüleburgaz Belediyesi
30	Serap ULUÇ	Edirne Belediyesi
31	Serdar MANGA	Trakya Kalkınma Derneği
32	Sergun DAYAN	Trakya Üniversitesi
33	Serkan GÜNAYDIN	Can Tekstil
34	Servinaz KURU	Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi
35	Sevinç ADILOĞLU	Namık Kemal Üniversitesi
36	Şamil ATEŞ	Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayi AŞ
37	Şenay KIRHAN SESLER	Siam Çevre Danışmanlık
38	Şeref İKBAL	Tekirdağ Belediyesi
39	Tamer AKASLAN	Trakya Bölgesi Doğalgaz Dağıtım AŞ
40	Tolga TUNÇAL	Namık Kemal Üniversitesi
41	Tuba ÖZTÜRK	Namık Kemal Üniversitesi
42	Yalçın GÜNEŞ	Namık Kemal Üniversitesi
43	Yalçın SEKİN	Uzunköprü Ticaret Borsası
44	Yusuf Nusret KAYSERİ	Keşan Belediyesi Güney Edirne Katı Atık Birliği

ÖİK Adı: Doğal Afet Yönetiminde Etkinlik		
Sıra No	Adı Soyadı	Kurumu
1	A.Handan DÖKMECİ	Namık Kemal Üniversitesi
2	A.Mehmet COŞKUN	Tekirdağ İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü
3	Beşir YÜKSEL	Edirne Valiliği
4	Çağrı DURHAN	Edirne İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü
5	Dilşad ERGİN	Tekirdağ İl Özel İdare
6	Erol KETENCİ	Tekirdağ İl Sağlık Müdürlüğü
7	Gamze Varol SARAÇOĞLU	Namık Kemal Üniversitesi

8	H. Ali YÜZER	Edirne İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü
9	Hamit IŞIKALP	Tekirdağ İl Sağlık Müdürlüğü
10	Haşım SİĞİNÇ	Edirne Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
11	Kadir KILINÇ	Kırklareli Üniversitesi
12	Kıvanç DOĞANOĞLU	Zorlu Enerji
13	M.Hasan BODUROĞLU	İstanbul Teknik Üniversitesi
14	Mehmet AL	Edirne İl Genel Meclisi
15	Mehmet ÇEVİK	Telsiz Ve Radyo Amatörleri Cemiyeti Tekirdağ Şubesi
16	Muhittin TORUK	Tekirdağ İl Genel Meclisi
17	Murat KILIÇ	Tekirdağ AKUT
18	Recep ÖZEL	Tekirdağ Meteoroloji Müdürlüğü
19	Rıfat SAĞLAM	Kırklareli Üniversitesi
20	Serap GİRGIN	Tekirdağ İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü
21	Serkan UÇAR	Trakya Bölgesi Doğalgaz Dağıtım AŞ
22	Seydi Acar	Tekirdağ AKUT
23	Şirin KAHRAMAN	Tekirdağ Devlet Hastanesi
24	Venüs ŞİMŞEK	Tekirdağ İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü
25	Yasemin ERKAN	Orman ve Su İşleri Bakanlığı Edirne Şube Müdürlüğü
26	Zeki Ünal YÜMÜN	Namık Kemal Üniversitesi

ÖİK Adı: Enerji ve Enerji Verimliliği		
Sıra No	Adı Soyadı	Kurumu
1	Abdurrahman ÇİÇEK	Tekirdağ İl Genel Meclisi
2	Ahmet KAPSIZ	Trakya Kalkınma Derneği
3	Ahmet Oktay YENİÇERİOĞLU	Promar Endüstri
4	Bahtiyar DURSUN	Kırklareli Üniversitesi
5	Behçet GÜVEN	Özen Mensucat
6	Cihan GÖKÇOL	Kırklareli Üniversitesi
7	Ertan YILMAZ	Namık Kemal Üniversitesi
8	Fatih GÜNGÖREN	Efes Pilsen
9	Ferruh BECEREN	TEDAŞ
10	Fuat YAPALAK	Edirne Organize Sanayi Bölgesi
11	Hamdi GÜRSOY	Can Enerji AŞ
12	Hüseyin ERKİN	Trakya Doğal Kaynaklar
13	İsmail EKMEKÇİ	İstanbul Ticaret Üniversitesi
14	İsmet TETİK	Maksan Mühendislik
15	Kadir KILINÇ	Kırklareli Üniversitesi
16	Mehmet LEK	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı
17	Murat TOKGÖZ	Zorlu Enerji
18	Mustafa AYDEMİR	Avrupa Serbest Bölgesi
19	Mustafa EROL	Trakya Birlik
20	Mustafa İŞCAN	Çözüm Mühendislik

21	Nail ÖZDEN	Kırklareli İl Özel İdare
22	Necmi SINIR	Edirne İl Genel Meclisi
23	Nejat ARAP	Bak-ay Tekstil
24	Nevzat ŞADOĞLU	Endüstriyel Enerji
25	Olca GÖKKURT	Trakya Bölgesi Gaz Dağıtım AŞ
26	Ömer BAŞBUĞA	Boreas AŞ
27	Semiha ÖZTUNA	Trakya Üniversitesi
28	Serdar MANGA	Trakya Kalkınma Derneği
29	Serdar YAMAN	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı
30	Sertaç GÖRGÜLÜ	Kırklareli Üniversitesi
31	Seyit Murat ERDOĞAN	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı
32	Soner AKIN	Uysal Madencilik
33	Uğur AKYOL	Namık Kemal Üniversitesi
34	Yalçın ÜSTÜN	Bahçıvan Gıda
35	Yaver TETİK	TMMOB Makine Mühendisleri Odası Edirne Şubesi

ÖİK Adı: Finans		
Sıra No	Adı Soyadı	Kurumu
1	Egemen PAKDİL	Tekirdağ Ziraat Bankası Şubesi
2	Ercan İZGİ	Tekirdağ Ticaret Borsası
3	Gülsun TOPÇU	Tekirdağ Vergi Dairesi Başkanlığı
4	Günel YILMAZ	İslah Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü
5	Kaan ÇELİK	Malkara Ticaret Borsası
6	Mehmet KEL	Denizbank Trakya Bölge Müdürlüğü
7	Muhammet ATALAY	Kırklareli Üniversitesi
8	Mustafa SERBEST	Edirne İl Genel Meclisi
9	Neşe SARILGAN	Tarım Kredi Kooperatifleri Tekirdağ Bölge Birliği Müdürlüğü
10	Oktay Salih AKBAY	Namık Kemal Üniversitesi
11	Özgür PALABIYIK	Kırklareli Defterdarlığı
12	Serdar MANGA	Trakya Kalkınma Derneği
13	Serdar OĞUZ	Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası
14	Zühal ÜZEL	Kırklareli Halk Bankası Şubesi
15	Gökhan AKDAĞOĞLU	KOSGEB Tekirdağ Hizmet Merkezi Müdürlüğü
16	Nihal GİRGİN	Çalışma ve İş Kurumu Tekirdağ İl Müdürlüğü
17	Rezzan Neslihan VURAL	Kırklareli Üniversitesi
18	Rıdvan KOVANKAYA	Kırklareli Defterdarlığı
19	Saadettin KIZMAZ	Kırklareli İl Genel Meclis Üyesi
20	Tarkan DEĞİRMENCİ	Avrupa Serbest Bölgesi Kurucu ve İşleticisi AŞ
21	Y. Orhan ÇEBİ	Tekirdağ Turizm İşletmecileri Derneği ve Oba Tur

ÖİK Adı: Göç		
Sıra	Adı Soyadı	Kurumu

No		
1	Armağan TÜRK	Kırklareli Üniversitesi
2	Aslı Okay TOPRAK	Kırklareli Üniversitesi
3	Canan KIYIER	Çorlu Kent Konseyi
4	Demet ATASEVER	Tekirdağ İl Sağlık Müdürlüğü
5	Eray ÖZTÜRK	Kırklareli Üniversitesi
6	Erol ATİK	Süloğlu Belediyesi
7	Funda Öztürk YAVUZ	Tekirdağ Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü
8	Gökhan İNCE	Çerkezköy Belediyesi
9	İskender GÜMÜŞ	Kırklareli Üniversitesi
10	İsmail VARDAR	Edirne İl Özel İdaresi
11	Kemal KAYALI	Edirne İl Genel Meclisi
12	Kemal ŞAHİN	Edirne İl Emniyet Müdürlüğü
13	Kerem YAVAŞ	Enez Kaymakamlığı
14	Mehmet Erol ÇOPUR	Kırklareli Üniversitesi
15	Mehmet Zeki GÜRCÜN	Tekirdağ İl Genel Meclisi
16	Murat ÖZDEMİR	Namık Kemal Üniversitesi
17	Mustafa ÖZDEN	Tekirdağ Vergi Dairesi Başkanlığı
18	Rasim YÜKSEL	Velimeşe Belediyesi
19	Sadullah TAŞKIN	Tekirdağ İl Emniyet Müdürlüğü
20	Suat BÖKE	Tekirdağ Milli Eğitim Müdürlüğü
21	Şenol ÖZTÜRK	Kırklareli Üniversitesi

ÖİK Adı: İmalat Sanayinde Dönüşüm		
Sıra No	Adı Soyadı	Kurumu
1	Alper KÜÇÜKGÖKSEL	Kırklareli Vakıflar Bankası Şubesi
2	Bahattin AKDEMİR	Namık Kemal Üniversitesi
3	Cengiz CEYLAN	Kırklareli Üniversitesi
4	Cihan TOMRİS	Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası
5	Cihan YALÇIN	Edirne Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü
6	Deniz ERSÖZ	Tekirdağ Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü
7	Engin BİŞAR	Edirne Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü
8	Erkan TABAKÇIOĞLU	Türk Ytong Sanayi AŞ
9	Ersin ERSÖZ	Tekirdağ Türk Telekom AŞ
10	Funda SAĞLAM	Tekirdağ Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü
11	Hasan İRTEM	Hayrabolu Belediyesi
12	Hasan ÖZCAN	Trakya Birlik
13	Hayrettin TOYLAN	Kırklareli Üniversitesi
14	Hüseyin ÖREN	Kırklareli Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü
15	Kerim BAYRAKTAR	Bayraktar Makine
16	Mehmet DİLBAZ	Türkiye Zihinsel Yetersiz Çocukları Yetiştirme ve Koruma Vakfı Tekirdağ Şubesi

17	Mehmet ÖZDOĞAN	Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi Bölge Müdürlüğü
18	Nazim Özkan TATLI	KOSGEB Tekirdağ Hizmet Merkezi Müdürlüğü
19	Özer GÖKTEPE	Namık Kemal Üniversitesi
20	Özgür YILMAZ	Trakya Bölgesi Doğalgaz Dağıtım AŞ
21	Pelin Gürkan ÜNAL	Namık Kemal Üniversitesi
22	Ramazan Kemal KURT	Kurt Mühendislik Mak.ve Dah.Tic.Ltd.
23	Recep KILIÇ	Anadolu Efes Biracılık Ve Malt San. AŞ
24	Rüya YAY	Yaman Peynircilik Gıda San. Ve Ticaret Ltd. Şti.
25	Samet CEYLAN	Öziplik İş Sendikası
26	Serdar ÖZER	Namık Kemal Üniversitesi
27	Servinaz KURU	Çerkezköy Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü
28	Tevfik YAMANOĞLU	Yaman Peynircilik Gıda San. Ve Ticaret Ltd. Şti.
29	Yılmaz DESTERECİ	Tepsan Tekirdağ Plastik Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
30	Yusuf POLATCAN	Yaşar Makine San. Ve Tic. Ltd. Şti.

ÖİK Adı: Kamusal Hizmetlerin Geliştirilmesi		
Sıra No	Adı Soyadı	Kurumu
1	Abdülkadir IŞIK	Namık Kemal Üniversitesi
2	Ali Kamuran KOÇYİĞİT	Kırklareli İl Genel Meclisi
3	Ali TEMEL	Edirne İl Sağlık Müdürlüğü
4	Aykut AYDIN	Kırklareli Üniversitesi
5	Bayram BAŞELMA	Tekirdağ Belediyesi
6	Cevat ÖZGÜÇ	Tekirdağ Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi
7	Cihangir BAYBURTLUOĞLU	Kırklareli İl Sağlık Müdürlüğü
8	Ekrem GÜLEN	Tekirdağ İl Emniyet Müdürlüğü
9	Elif SOYSEVEN	Çorlu Kent Konseyi
10	Emine K. Gürver ÇETİN	Yerel Yönetimler Katı Atık Tesisleri Yapma ve İşletme Birliği
11	Emre YAVUZ	TPAO Trakya Bölge Müdürlüğü
12	Fırat MENTEŞ	TPAO Trakya Bölge Müdürlüğü
13	Gamze Varol SARAÇOĞLU	Namık Kemal Üniversitesi
14	Gürkan UZUNKÖPRÜ	Trakya Üniversitesi
15	Hakan AZATÇAM	Edirne İl Sağlık Müdürlüğü
16	Hakan GÜVEN	Kırklareli Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü
17	Hakan YAŞ	Trakya Üniversitesi
18	Halim DOĞRUSÖZ	Tekirdağ Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi
19	Hasan ERGE	Kırım Türkleri Derneği Kültür ve Yardımlaşma Derneği Tekirdağ Şubesi
20	Hüseyin ÖZCAN	Edirne İl Milli Eğitim Müdürlüğü
21	İbrahim ALTUN	Tekirdağ Özel Eğitim Uygulama Merkezi
22	İbrahim KORKMAZ	Kırklareli İl Milli Eğitim Müdürlüğü
23	İbrahim TURUT	Özel Bir Nefes Hastanesi
24	M. Cihan ÇÖMEZ	Özel Tekirdağ Yaşam Sağ. Hiz. AŞ

25	Mahmut KOTAN	Tekirdağ Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
26	Mehmet Emin TURGUT	Tekirdağ Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü
27	Mehmet Mesum ÖZÇİÇEK	Edirne Emniyet Müdürlüğü
28	Mesut ÖZENEN	Kırklareli Valiliği
29	Murat PALA	Edirne Emniyet Müdürlüğü
30	Neşe ATİK	Namık Kemal Üniversitesi
31	Refiye ZAFER	Trakya Üniversitesi
32	Reşide CANDAN	Lüleburgaz Belediyesi
33	Sacide Yıldızeli TOPÇU	Trakya Üniversitesi
34	Safa ÜSTÜNDAĞ	Tekirdağ Fen Lisesi
35	Süleyman TOPÇU	Tekirdağ Vergi Dairesi Başkanlığı
36	Tomris TURHAN	Kırklareli İl Genel Meclisi
37	Yücel AYAZ	Namık Kemal Üniversitesi
38	Zafer TABU	Tekirdağ Tabipler Odası

ÖİK Adı: Kırsal Kalkınma		
Sıra No	Adı Soyadı	Kurumu
1	Akın GÜRBÜZ	Tekirdağ Ticaret ve Sanayi Odası
2	Aydın GÜREL	Namık Kemal Üniversitesi
3	Bülent KALPAKLIOĞLU	Kalpık Tarım
4	Can GENERAL	Kırklareli Üniversitesi
5	Cüneyt SALT	Tekirdağ Orman ve Su İşleri Şube Müdürlüğü
6	E. Recep ERSOY	Namık Kemal Üniversitesi
7	Emre ORAL	Palivor Çiftliği
8	Ergün MUTLU	Edirne Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği
9	Erol ÖZKAN	Kırklareli Atatürk Toprak, Su ve Tarımsal Meteoroloji Araştırma İstasyonu
10	Ersin KAÇAR	Malkara Ticaret Borsası
11	Fehmi AKSAL	Aksal Süt ve Süt Ürünleri
12	Gülay ÇAKIR	Kırklareli Üniversitesi
13	H. Ali GÜLEÇ	Trakya Üniversitesi
14	Kadir SÜZME	Edirne Gıda ve Tarım İl Müdürlüğü
15	Koray DOĞRU	Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitüsü
16	Mehmet ERFA	Edirne Gıda ve Tarım İl Müdürlüğü
17	Mehmet KİRACI	Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitüsü
18	Meltem DİNÇSOY	Trakya Üniversitesi
19	Muaffak ÖZDİR	Ellez Bağcılık
20	Murat KOCAMAN	Tekirdağ Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği
21	Salih ALAN	Edirne İl Özel İdaresi
22	Selim SADIÇ	Edirne İl Genel Meclisi
23	Şakir ADA	Tekirdağ Arı Yetiştiricileri Birliği
24	Tahir DEMİREL	Çamlıca Belediyesi
25	Turhan ÇİROZLAR	Çirozlar Süt ve Süt Ürünleri

26	Vedat YAZICI	Edirne Gıda ve Tarım İl Müdürlüğü
27	Zafer UYGUN	Edirne İl Sağlık Müdürlüğü
28	Zeki YILDIRIM	Tekirdağ Tarım Kredi Kooperatifi

ÖİK Adı: KOBİler-Esnaf ve Sanatkarlar		
Sıra No	Adı Soyadı	Kurumu
1	Adem BALTACI	Kırklareli Üniversitesi
2	Ahmet Oktay YENİÇERİOĞLU	Promar Endüstri
3	Ali ARI	Kırklareli Üniversitesi
4	Beste Emre GÜNGÖR	Tekirdağ Ticaret ve Sanayi Odası
5	Caner BAYSAL	Çorlu Mesleki Eğitim Merkezi
6	Çetin ŞİNİKOĞLU	Kırklareli İl Genel Meclisi
7	Emine ARIKAN	Tekirdağ Bakkallar Odası
8	Emre ASBAŞ	Çerkezköy Genç İş Adamları Derneği
9	Fatih BOZKURT	Çerkezköy Genç İş Adamları Derneği
10	Görkem İNANÇ	Vakıflar Bankası Kırklareli Şubesi
11	Gülden USLU	KOSGEB Tekirdağ Hizmet Merkezi Müdürlüğü
12	Hasan Basri KORKMAZ	Kırklareli Esnaf ve Sanatkarlar Odası
13	Hasan TUNA	Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası
14	Hüseyin TATLİSES	Edirne İl Genel Meclisi
15	Hüseyin UYSAL	Tekirdağ Belediye Meclisi
16	İbrahim PEKGÖZ	Ziraat Bankası Edirne Şubesi
17	Kaan ÇELİK	Malkara Ticaret Borsası
18	Lütfü ÇEBİ	Tekirdağ Esnaf Ve Sanatkarlar Odası Birliği
19	Nihat Kamil ANIL	Kırklareli Üniversitesi
20	Nilhan Ürkmez TAŞKIN	Trakya Üniversitesi
21	Oral ÇELİKKOL	Tekirdağ Belediye Meclisi
22	Sait İBİŞ	Tekirdağ Elektrikçiler Odası
23	Sami DURHAN	Tekirdağ Belediye Meclisi
24	Seda Akın GÜRDAL	Kırklareli Üniversitesi
25	Serdal ASLAN	Edirne Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü
26	Sibel TOKATLIOĞLU	Kırklareli Üniversitesi
27	Sinan BEŞER	Malkara Ticaret ve Sanayi Odası
28	Yaşar KUŞ	Çerkezköy Şoförler Odası
29	Zeynep ŞENEL	Namık Kemal Üniversitesi

ÖİK Adı: Mekânsal Gelişme		
Sıra No	Adı	Kurumu
1	A. Faruk GÖKSU	Kentsel Strateji
2	Ali ALTINDAL	Edirne Valiliği

3	Aslı B. KORKUT	Namık Kemal Üniversitesi
4	Candan ZÜLFİKAR	Trakya Üniversitesi
5	Elif TAN	Kentsel Strateji
6	Emin HALEBAK	Lüleburgaz Belediyesi
7	Enver DİNCSOY	Trakya Üniversitesi
8	Gülay DALGIÇ	Trakya Üniversitesi
9	Güzin KAYA	Kırkareli Üniversitesi
10	H. Zühal ÖLMEZ	Edirne Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
11	Kemal ERSOYLU	Tekirdağ İl Özel İdaresi
12	Murat ÖZYAVUZ	Namık Kemal Üniversitesi
13	Namık DÖLENEKEN	Edirne Belediyesi
14	Nedret AKBULUT	Edirne İl Genel Meclisi
15	Rabia ÇAKMAKÇI	Kırklareli İl Genel Meclisi
16	Ramadan CESUR	Çorlu Kent Konseyi
17	Samet YİĞİT	Kırklareli Afet ve Acil Durumu Yönetimi Başkanlığı
18	Sennur AKANSEL	Trakya Üniversitesi
19	Sertaç İPEK	Kırklareli İnşaat Mühendisleri Odası
20	Tuba KİPER	Namık Kemal Üniversitesi
21	Uğur ER	Çerkezköy Belediyesi
22	Yasemin YILMAZ	Lüleburgaz Belediyesi
23	Yunus SÜLÜN	Serbest Meslek

ÖİK Adı: Orman ve Su Kaynakları		
Sıra No	Adı Soyadı	Kurumu
1	Adem COŞKUN	DSİ 11. Bölge Müdürlüğü, Tekirdağ Şube Müdürlüğü
2	Ahmet İSTANBULLUOĞLU	Namık Kemal Üniversitesi
3	Ahmet Nedim YÜKSEL	Namık Kemal Üniversitesi
4	Ali Rıza DİNÇER	Namık Kemal Üniversitesi
5	Behiç AKMAN	Tekirdağ Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü
6	Bilgen SEVİL	Orman Genel Müdürlüğü Tekirdağ Orman İşletme Müdürlüğü
7	Burcu UZUN	Edirne Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
8	Cem İbrahim DÖLGEN	Tekirdağ İl Özel İdaresi
9	Cemal POLAT	TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Tekirdağ Şubesi
10	Cüneyt Emrah SALT	Tekirdağ Orman ve Su İşleri Şube Müdürlüğü
11	Çiler YAVAŞ	Kırklareli Orman ve Su İşleri Şube Müdürlüğü
12	Ersin YUNUS AKBABA	DSİ 11. Bölge Müdürlüğü, Edirne Şube Müdürlüğü
13	Fatih ARSLAN	Edirne Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
14	Fazıl Ahmet DOĞAN	Tekirdağ Meteoroloji Müdürlüğü
15	Filiz İHTİYAR	Kırklareli Orman ve Su İşleri Şube Müdürlüğü
16	Gökay İNAL	Tekirdağ Orman Ve Su İşleri Şube Müdürlüğü
17	Hüseyin Cömert KURÇ	Namık Kemal Üniversitesi
18	Hüseyin İNCE	Trakya Üniversitesi
19	İsmail DAĞLI	Edirne Orman ve Su İşleri Şube Müdürlüğü

20	Lokman TURAN	DSİ 11. Bölge Müdürlüğü, Tekirdağ Şube Müdürlüğü
21	Mehmet Ali GÜRBÜZ	Kırklareli Atatürk Toprak Su Ve Tarımsal Meteoroloji Araştırma İstasyonu Müdürlüğü
22	Mehmet UZUN	Orman Genel Müdürlüğü Tekirdağ Orman İşletme Müdürlüğü
23	Özlem KOÇ	Tekirdağ Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü
24	Serhat Kerem DEMİRKAN	Lüleburgaz Belediyesi
25	Tamer UYSAL	Tekirdağ Bağcılık Araştırma İstasyonu Müdürlüğü
26	Utku GÜNER	Trakya Üniversitesi
27	Zafer COŞKUN	Tekirdağ Bağcılık Araştırma İstasyonu Müdürlüğü
28	Zafer DOĞAN	Edirne İl Genel Meclisi

ÖİK Adı: Sosyal Hizmetler ve Yoksulluk		
Sıra No	Adı Soyadı	Kurumu
1	Ayhan KARADAĞ	II. Beyazıd Özel Eğitim Uygulama Merkezi
2	Ayşegül Özdemir TOPALOĞLU	Trakya Üniversitesi
3	Bahattin ULUSOY	Edirne Roman Derneği
4	Cengiz GÜLTEKİN	Edirne Bedensel Engellileri ve Ailelerini Koruma ve Yardımlaşma Derneği
5	Çiğdem KONCAGÜL	Tekirdağ İl Genel Meclisi
6	Dilek KAYNAK	Edirne Bedensel Engellileri ve Ailelerini Koruma ve Yardımlaşma Derneği
7	Emine AHMETOĞLU	Trakya Üniversitesi
8	Göksel CANDAR	II. Beyazıd Özel Eğitim Uygulama Merkezi
9	Hamza ÖKSÜZ	Tekirdağ İl Sağlık Müdürlüğü
10	Hayrettin KARBUZ	Edirne Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
11	Hilal Liliyar ÇETİNTAŞ	Kırklareli İl Milli Eğitim Müdürlüğü
12	Hülya YUNAK	Tekirdağ Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı
13	Işıl Tüzün ARPACIOĞLU	Kırklareli Üniversitesi
14	İbrahim ALTUN	Tekirdağ Özel Eğitim Uygulama Merkezi
15	İsmail YILMAZ	Tekirdağ İl Özel İdaresi
16	Mehmet GEÇMİŞ	Edirne İl Genel Meclisi
17	Melek AYGÜN	Tekirdağ Valiliği
18	Metin PEHLİVAN	Kırklareli Üniversitesi
19	Murat YILDIZ	Tekirdağ Belediye Başkanlığı Engelliler Koordinasyon Merkezi (TEKOMER)
20	Mübessel YOLALMAZ	Edirne Bedensel Engellileri ve Ailelerini Koruma Yardımlaşma Derneği
21	Nagehan GÜRKAYNAK	Edirne Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı
22	Nasip ERGÜN	Tekirdağ Valiliği
23	Neşe ULUKOCA	Kırklareli Üniversitesi
24	Nilüfer DURMAZ	Tekirdağ İl Genel Meclisi
25	Özge Tuçe GÖKALP	Kırklareli Üniversitesi
26	Özlem KAYMAZ	Tekirdağ Vergi Dairesi Başkanlığı

27	Rasim YILMAZ	Namık Kemal Üniversitesi
28	Rukiye GÜNEŞ	Tekirdağ Zihinsel Yetersiz Çocukları Yetiştirme ve Koruma Vakfı (ZİÇEV)
29	Serap KARA	II. Beyazıd Özel Eğitim Uygulama Merkezi
30	Tamer TAHMAZOĞLU	Edirne Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü
31	Zühal GÜR	II. Beyazıd Özel Eğitim Uygulama Merkezi

ÖİK Adı: Tarım		
Sıra No	Adı Soyadı	Kurumu
1	Alaaddin ERGİN	Kırklareli İl Genel Meclisi
2	Ali ÖNER	Uzunköprü Çeltik Üreticileri Birliği
3	Alparslan UYSAL	Edirne Gıda ve Tarım İl Müdürlüğü
4	Aydın ADILOĞLU	Namık Kemal Üniversitesi
5	Ayfer KAYHAN	Kırklareli Gıda ve Tarım İl Müdürlüğü
6	Aziz SEZEK	Tekirdağ Gıda ve Tarım İl Müdürlüğü
7	Bülent CAN	Hayrabolu Ziraat Odası
8	Cengiz ÖZER	Tekirdağ Bağcılık Araştırma İstasyonu Müdürlüğü
9	Devrim OSKAY	Namık Kemal Üniversitesi
10	Ekrem ŞAYLAN	Kırklareli Ziraat Odası
11	Erdal AKGÜN	Edirne İl Genel Meclisi
12	Erkan URASLI	Tekirdağ Gıda ve Tarım İl Müdürlüğü
13	Fatma AKSAL	Aksal Süt ve Süt Ürünleri
14	Göksel ÜSTÜNALP	Lüleburgaz Belediyesi
15	Gülen ÖZDEMİR	Namık Kemal Üniversitesi
16	Günay GÜRSOY	Hattat Tarım Makineleri AŞ
17	Halil KARACA	Tekirdağ İl Genel Meclisi
18	Hanifi ARDA	Edirne Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü
19	Harun HURMA	Namık Kemal Üniversitesi
20	Hasan ÖZCAN	Trakya Birlik
21	Hasan SEZGİN	Ziraat Bankası Kırklareli Şubesi
22	İbrahim KIRANOĞLU	Pınarhisar 170 sayılı Bal Birliği
23	Kaan AKÇAY	Bahçıvan Gıda
24	Mehmet GÜLCÜ	Tekirdağ Bağcılık Araştırma İstasyonu
25	Mehmet TURGUT	Tekirdağ Gıda Kontrol Laboratuvarı
26	Metin DEMİR	Can Tekstil-Tarım AŞ
27	Murat TAŞAN	Namık Kemal Üniversitesi
28	Nazmi DUYGU	Tekirdağ İl Genel Meclisi
29	Nesrin ÇITAK	Trakya Birlik
30	Nilgün ATAR	Hayrabolu Süt Birliği
31	Niyazi METE	Tekirdağ İl Özel İdaresi
32	Recep ÖZTÜRK	Havsı Meyve Üreticileri Birliği
33	Saim DEMİRBAŞ	Hayrabolu Ticaret Borsası
34	Salih ÇELİK	Namık Kemal Üniversitesi

35	Savaş SEZGİNEL	Pınarhisar Seracılar Birliği
36	Serkan KÖSEM	Edirne Ticaret Borsası
37	Şerif BAYKUT	Tekirdağ Ziraat Odası
38	Şuayip YAVUZ	Hattat Tarım Makineleri AŞ
39	Şükrü TOPARLAK	Edirne Ziraat Odası
40	Ümit KUYUCU	Uzunköprü Ticaret Borsası
41	Üzeyir GÜNGÖR	Babaeski Gıda ve Tarım İlçe Müdürlüğü

ÖİK Adı: Yönetişim ve Sivil Toplum		
Sıra No	Adı Soyadı	Kurumu
1	Alaeddin İKİCAN	Kırklareli Valiliği
2	Ali YILMAZ	Tekirdağ Belediyesi
3	Arif UZUNOĞLU	Türkiye Sakatlar Derneği Kırklareli Şubesi
4	Atıf MUTLU	Çorlu Çevre Gönüllüleri Derneği
5	Ayşe DOL	Tüketiciler Derneği TUDER Çorlu Temsilciliği
6	Ayşe Gülçin ERAL	Tekirdağ Kent Konseyi
7	Bayram BAŞELMA	Tekirdağ Belediyesi
8	Berna TANYOLAÇ	Keşan Ticaret ve Sanayi Odası
9	Canan KIYIER	Çorlu Kent Konseyi
10	Cemile ÖZEKER	Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği Edirne Şubesi
11	Fatma Fusun UYSAL	Namık Kemal Üniversitesi
12	Hüseyin KAHRAMAN	Tüketici Hakları Derneği Kırklareli Şubesi
13	İbrahim YILMAZ	Tekirdağ İl Genel Meclisi
14	İsa MEMİÇ	Kırklareli İl Dernekler Müdürlüğü
15	Kadir ALKAN	Edirne Trakya Uluslararası Öğrenci Derneği
16	Kıvılcım Ozan GÜRBÜZ	Tekirdağ Vergi Dairesi Başkanlığı
17	Melek Mukaddes ESMER	Hayrabolu Kent Konseyi
18	Mustafa KAHRAMAN	Tekirdağ Berberler Odası
19	Mücahit GÜZEY	İlim Yayma Cemiyeti Edirne Şubesi
20	Nasip ERGÜN	Tekirdağ Valiliği
21	Nasrullah ŞİMŞEK	Milli Türk Talebe Birliği Edirne Şubesi
22	Necla DEV	Keşan TSO
23	Orhan DOĞAN	Sonhaber Gazetesi-Trakya Gazeteciler Derneği
24	Sabahattin KARAMAN	Edirne İl Genel Meclisi
25	Sadri Şeref ÖZEL	Tekirdağ Yamaç Paraşüt Kulübü
26	Seda KAPLAN	Lüleburgaz Belediyesi
27	Seden Özen ERGİN	Lüleburgaz Belediyesi
28	Serpil YENİÇERİOĞLU	Tekirdağ Vergi Dairesi Başkanlığı
29	Şaban CANAZ	Lüleburgaz İş Adamları Derneği
30	Şevki ÜLKER	Tekirdağ İl Dernekler Müdürlüğü
31	Ziver Zikri DEMİREL	Kırklareli Valiliği

Bölge Planı Vizyon Çalıştayı Katılımcı Listesi

Sıra No	Adı Soyadı	Kurumu
1	Abdulkadir IŞIK	Namık Kemal Üniversitesi
2	Ahmet BEDEL	Sağlamtaş Belediyesi
3	Ahmet BİCAN	Velimeşe Belediyesi
4	Ahmet ÇETİN	Edirne İl Özel İdaresi
5	Ahmet DURGUN	Alpullu Belediyesi
6	Ahmet ERTEN	Köy- Koop. Edirne
7	Ahmet SARIKURT	Çorlu Belediyesi
8	Ahsen KÜÇÜKÇALIK	Avrupa Serbest Bölgesi
9	Alemdar ÖZBAY	Keşan Belediyesi
10	Ali ALKAN	Sinanlı Belediyesi
11	Ali ÖNER	Uzunköprü Çeltik Üreticileri Birliği
12	Arif UZUNOĞLU	Trakya Sakatlar Derneği Kırklareli Şubesi
13	Asım KARAKAYA	Kırklareli Süt Birliği
14	Ata Yılmaz GÜR	Avrupa Serbest Bölgesi
15	Aydın KARAKOÇ	Kırklareli İl Genel Meclisi
16	Ayhan CİVAN	Çorlu İş İnsanları ve Sanayiciler Derneği
17	Ayhan GENÇLER	Trakya Üniversitesi
18	Ayhan GÖRMÜŞ	Namık Kemal Üniversitesi
19	Aysel ÖZŞAHİN	Kırklareli Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
20	Ayşe Gülçin ERAL	Tekirdağ Kent Konseyi
21	Ayşegül ÖZDEMİR	Trakya Üniversitesi
22	Bahtiyar DURSUN	Kırklareli Üniversitesi
23	Bayram BAŞELMA	Tekirdağ Belediyesi
24	Bilgin KARELİ	Marmaracık Belediye Meclisi
25	Birol KAYA	Malkara Belediyesi
26	Birol TOPÇU	Namık Kemal Üniversitesi
27	Burhan ARSLAN	Namık Kemal Üniversitesi
28	Canan KIYIER	Kent Konseyi Çorlu
29	Candan ZÜLFİKAR	Trakya Üniversitesi
30	Cengiz ERDUVAN	Yenikarpuzlu Belediyesi
31	Cengiz ÖZER	Tekirdağ Bağcılık Araştırma İstasyonu Müdürlüğü
32	Cevdet KARAGÖZ	Hacı Belediyesi
33	Cihan TOMRIS	Çorlu TSO
34	Çetin UZER	Edirne TSO
35	Demirali AVCI	Kırcasalih Belediyesi
36	Deniz ERSÖZ	Tekirdağ Bilim Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü
37	Devrim OSKAY	Namık Kemal Üniversitesi
38	Dilek AKKAYA	Malkara Belediyesi
39	Dilşad ERGİN	Tekirdağ İl Özel İdaresi
40	Dindar SEÇEN	Karahalil Belediyesi
41	Duygu KOÇ	Tekirdağ İŞKUR

42	Ekrem GÜLEN	Tekirdağ Emniyet Müdürlüğü
43	Emine GÜRVER ÇETİN	Kırklareli Katı Atık Tes. Yap. Ve İşl. Birliği
44	Emre ORAL	Palivor Çiftliği
45	Enver Erdiñ DİNÇSOY	Trakya Üniversitesi
46	Erbey KILIÇ	Edirne Esnaf Odası
47	Ercan İZGİ	Tekirdağ Ticaret Borsası
48	Erdoğan KIYICI	Üsküp Belediyesi
49	Ergün MUTLU	Edirne Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği
50	Erkan TABAKÇIOĞLU	Türk Ytong Sanayi
51	Erkan URASLI	Tekirdağ Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü
52	Erol AKYÜZ	Kırklareli OSB
53	Erol ATİK	Süloğlu Belediyesi
54	Erol ÖZKAN	Kırklareli Atatürk Toprak Su Araştırma Müdürlüğü
55	Ersin ÇOLPAN	Sultanköy Belediyesi
56	Ersin KAÇAR	Malkara Ticaret Borsası
57	Ersin Yunus AKBABA	DSİ. 11. Bölge Müdürlüğü
58	Eylem BAYIR	Trakya Üniversitesi
59	Faruk KORKMAZ	Kızılpınar Belediyesi
60	Fatih CİN	Çorlu TSO
61	Ferruh BECEREN	Tredaş Trakya Temsilcisi
62	Fevziye ALTIPARMAK	Trakyalı Yöneticiler ve İş Adamları Derneği
63	Fuat YAPALAK	Edirne OSB
64	Fusun EKMEKYAPAR	Namık Kemal Üniversitesi
65	Galip GÜREN	İbriktepe Belediyesi
66	Gamze VAROL SARAÇOĞLU	Namık Kemal Üniversitesi
67	Gökay İNAL	Tekirdağ Orman ve Su İşleri Müdürlüğü
68	Gökçen BAYRAK YILMAZ	Trakya Üniversitesi
69	Gökhan İNCE	Çerkezköy Belediyesi
70	Gül AKTAŞ	Hema Endüstri AŞ
71	Günel YILMAZ	Muratlı OSB
72	Hakan AZATÇAM	Edirne İl Sağlık Müdürlüğü
73	Hakan İNCİ	Edirne Belediyesi
74	Halil ABANOZ	Evrensekiz Belediyesi
75	Halil BÜYÜKYATIKÇI	Çamlıca Belediyesi
76	Halim DOĞRUSÖZ	Tekirdağ Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi
77	Harun HURMA	Namık Kemal Üniversitesi
78	Hasan AYKAN	Yenice Belediyesi
79	Hasan ERGE	Kırım Türkleri Derneği
80	Hasan İRTEM	Hayrabolu Belediyesi
81	Hasan KAYNAR	Sergen Belediyesi
82	Hasan ODUNCU	Kırcasalih Belediyesi
83	Hayati ÇETİN	Lüleburgaz TSO
84	Hilal KARAN	Malkara Belediyesi
85	Hüseyin AÇIKEL	Pehlivan köy Belediyesi
86	Hüseyin İNCİ	İnci İnşaat Ltd.
87	Hüseyin ÖNER	Saray Kaymakamlığı
88	Hüseyin ÖZCAN	Edirne İl Milli Eğitim Müdürlüğü
89	Hüseyin ÖZEL	Kapaklı Belediyesi

90	İbrahim ALTUN	Tekirdağ İl Milli Eğitim Müdürlüğü
91	İbrahim KORKMAZ	Kırklareli İl Milli Eğitim Müdürlüğü
92	İhsan SOYSAL	Namık Kemal Üniversitesi
93	İlhan MUMCU	Tekirdağ Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü
94	İlker ALP	DSİ. 11. Bölge Müdürlüğü
95	İsmail YILMAZ	Tekirdağ İl Özel İdaresi
96	İsmet AÇIKGÖZ	Edirne Sanayicileri ve İşadamları Derneği
97	Kaan ÇELİK	Malkara Ticaret Borsası
98	Kasırğa YILDIRAK	Trakya Üniversitesi
99	Kemal ERSOYLU	Tekirdağ İl Özel İdaresi
100	Mahmut HALAL	Malkara Kaymakamlığı
101	Mahmut KOTAN	Tekirdağ SGK Müdürlüğü
102	Mehmet Ali KIRACI	Tekirdağ Bağcılık Araştırma İstasyonu Müdürlüğü
103	Mehmet BAYRAM	Çakıllı Belediyesi
104	Mehmet CANDAN	Çorlu İş İnsanları ve Sanayiciler Derneği
105	Mehmet DİLBAZ	ZIÇEV
106	Mehmet Emin AĞAÇ	Ear Teknik
107	Mehmet GÜLCÜ	Tekirdağ Bağcılık Araştırma İstasyonu Müdürlüğü
108	Mehmet KARAGÖZ	İpsala Belediyesi
109	Mehmet SAĞLAM	Tekirdağ Bağcılık Araştırma İstasyonu Müdürlüğü
110	Melek ESMER	Hayrabolu Kent Konseyi
111	Meltem Okur DİNÇSOY	Trakya Üniversitesi
112	Mesut ÖZENEN	Kırklareli Valiliği
113	Muhlis YAVUZ	Demirköy Belediyesi
114	Mukadder ÇETİZ	Tekirdağ Belediyesi
115	Murat BİLTEKİN	Tekirdağ İŞKUR
116	Murat PALA	Edirne Emniyet Müdürlüğü
117	Murat YILDIZ	Tekirdağ Belediyesi
118	Mustafa AYDEMİR	Avrupa Serbest Bölgesi
119	Mustafa EROL	Trakya Birlik
120	Mustafa İŞCAN	Çözüm Mobilya
121	Mustafa ÖZDEN	Tekirdağ TSO
122	Münür SAYGIN	TEMA Kırklareli Şubesi
123	Naci AKYAZI	Trakya Gazeteciler Derneği
124	Neslihan ÇAKIR	Çorlu Çevre Gönüllüleri Derneği
125	Neslihan KARAGÖZ	Malkara Belediyesi
126	Neslihan VURAL	Kırklareli Üniversitesi
127	Nezih SUYARAN	Önder Çiftçi Projesi
128	Neziha ORALLI	Trakyalı Yöneticiler ve İş Adamları Derneği
129	Nil ÇEVİK	İpsala Belediyesi
130	Nilay DALLI	Marmara Un Sanayicileri Derneği
131	Nilgün ATAR	Hayrabolu Süt Birliği
132	Nilgün ERGENEKON	Şarköy Belediyesi
133	Nilgün ERKMEN	İpsala Belediyesi
134	Oğuz BAŞOL	Kırklareli Üniversitesi
135	Olca GÖKKURT	Gazdaş Trakya Bölgesi Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.
136	Osman BANBEL	Alpullu Belediyesi
137	Ramadan CESUR	Çorlu Kent Konseyi

138	Ramazan Kemal KURT	Kurt Mühendislik
139	Rasim YÜKSEL	Velimeşe Belediyesi
140	Recep ÇINAR	Mecidiye Belediye Başkanlığı
141	Recep ORDU	Yeni Muhacir Belediyesi
142	Rengin AK	Kırklareli Üniversitesi
143	Rıfat SAĞLAM	Kırklareli Üniversitesi
144	Rüya YAY	Yaman Peynircilik
145	Sadullah TAŞKIN	Tekirdağ Emniyet Müdürlüğü
146	Samet CEYLAN	Öz İplik İş Sendikası
147	Savaş SEZGİNEL	Pınarhisar Seracılar Birliği
148	Sebahattin ÖNER	Babaeski TSO
149	Serdal ASLAN	Edirne Bilim, Sanayi Teknoloji İl Müdürlüğü
150	Serdar ÖZER	Namık Kemal Üniversitesi
151	Serdar YAMAN	Türkiye Petrolleri AO
152	Serkan ALKAN	Tekirdağ Gıda Tarım Hayvancılık İl Müdürlüğü
153	Servinaz KURU	Çerkezköy OSB
154	Sevim Avcı YENER	Jeofizik Mühendisleri Odası Tekirdağ Temsilciliği
155	Süreyya Meriç PAGANO	Namık Kemal Üniversitesi
156	Şaban SAYILIR	Balabancık Belediyesi
157	Şerafettin KÜÇÜK	Tekirdağ İŞKUR
158	Şeref İKBAL	Tekirdağ Belediyesi
159	Şerife KUZGUN	Kırklareli Üniversitesi
160	Şükrü ÇÖLGEÇEN	Büyükmandıra Belediyesi
161	Tevfik YAMANOĞLU	Yaman Peynircilik
162	Turhan ÇİROZLAR	Çirozlar Süt
163	Ümran BİLGİN	Malkara TSO
164	Ünal KAYMAZ	Ahmetbey Belediyesi
165	Veli ÇEKEN	Kapaklı Belediyesi
166	Volkan AKGÜNGÖR	Edirne OSB
167	Yasemin ERKAN	Edirne İl Orman Müdürlüğü
168	Yasemin YILMAZ	Lüleburgaz Belediyesi
169	Yeşim CAN	Kırklareli Üniversitesi
170	Yüksel BAYRAK	Trakya Üniversitesi
171	Zekeriya GÜNEY	Şarköy Kaymakamlığı
172	Zeki YILDIRIM	Tarım Kredi Kooperatifi Tekirdağ Bölge Birliği
173	Zeynel AKGÜN	Hayrabolu Süt Birliği
174	Ziya ESER	Kırklareli İl Özel İdaresi
175	Ziyametdin YAMAN	Misinli Belediyesi